

**UNIVERZITET U SARAJEVU
FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU**

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

**NASTAVNI
PLAN I PROGRAM**

akademska 2008/09. godina

usaglašen prema tehničkim ispravkama Nastavno-naučnog
vijeća po Odluci broj: 02-01/102, od 14. 3. 2009. godine

Sarajevo, 2009.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Odsjek za orijentalnu filologiju, prvo bitno Katedra za orijentalnu filologiju, osnovan je sa osnivanjem Filozofskog fakulteta u Sarajevu.

Osnivači Katedre za orijentalnu filologiju, svjesni da orijentalna filologija u Bosni i Hercegovini nije niti može biti ono što je orijentalistika u Zapadnoj Evropi, bosanskohercegovačku orijentalistiku vide u neposrednoj vezi sa našom poviješću. To je značilo potrebu da se uloži višestruk napor kako bi se omogućio studij orijentalnih jezika i književnosti i formirao budući nastavnički kadar i istovremeno ospособio kadar koji će biti spremam upustiti se u istraživanja orijentalnih jezika i književnosti, opće i kulturne povijesti naroda Bosne i Hercegovine u doba osmanske uprave, a posebno Bošnjaka, kod kojih je orijentalno-islamska komponenta ostala trajno utisnuta i bitan elemenat nacionalnog identiteta.

Takov izrazito multidisciplinarni koncept - već u samom startu Katedra obuhvata tri orijentalna jezika koji tipološki pripadaju trima različitim lingvističkim skupinama jezika - rezultirao je Nastavnim planom i programom u kojem su "A" disciplinu činili arapski jezik sa književnošću ili turski jezik sa književnošću, dok je "B" disciplina mogla biti arapski jezik sa književnošću ili turski jezik sa književnošću, ali i drugi jezici i discipline izučavane na Fakultetu. "C" predmet bio je perzijski jezik, a uz obavezne opće predmete, tu je bila osmanska diplomatika i paleografija.

Godine 1971. Katedra za orijentalnu filologiju prerasta u Odsjek za orijentalne jezike i književnosti, koji je prvo bitno imao dvije katedre, Katedru za arapski jezik i književnost i Katedru za turski jezik i književnost, a potom dobiva i treću, Katedru za perzijski jezik i književnost, kada se perzijski jezik podiže na stepen "B" predmeta.

Tokom svog dugogodišnjeg kontinuiranog djelovanja, Odsjek za orijentalnu filologiju njegovao je saradnju sa Orientalnim institutom u Sarajevu, te sa drugim univerzitetima i institucijama što se bave srodnim djelatnostima, posebno onim u arapskim zemljama, Turskoj i Iranu. Članovi Odsjeka učestvovali su na međunarodnim kongresima i simpozijima, a svoje radove objavljivali u domaćim i stranim stručnim časopisima. Taj kontakt održavao se i gostovanjem stranih profesora, renomiranih lingvista, književnika i književnih kritičara.

Ispravnost ovakve orientacije studija potvrdila je i praksa, a upućivanje diplomiranih studenata na specijalizacije i postdiplomske studije iz književno-historijskih znanosti, lingvistike, povijesti ili filozofije rezultirao je novom generacijom nastavnika i znanstvenika, prosvjetnih radnika, novinara, kulturnih i javnih radnika koji su ostavili, i danas ostavljaju, vidan trag u našoj kulturi i znanosti, pa i u svjetskoj. Kvalitet studija potvrđuju i naši studenti koji su nastavili svoj postdiplomski ili doktorski studij u inostranstvu.

Početkom agresije (1992.-1995.) došlo je do znatnog osipanja kadra na Odsjeku, koji je ostao kako bez profesora tako i bez većine mladih saradnika. U uslovima višestruko otežanog rada tokom i neposredno poslije agresije na BiH, dragocjenu pomoć Odsjeku pružili su saradnici sa Orientalnog instituta u Sarajevu.

Nakon rata uložen je veliki trud s ciljem daljeg razvijanja obima i nivoa nastave na Odsjeku. To je postignuto angažiranjem novih kadrova, te vođenjem dugoročne kadrovske politike. U konačnici, ovo je rezultiralo ravnopravnim položajem sve tri Katedre na Odsjeku, te mogućnošću da se, u okviru bolonjskog koncepta studija, sva tri orijentalna jezika sa književnostima izučavaju u formi jednopredmetnog i dvopredmetnog studija.

TRAJANJE STUDIJA U TRI (3) CIKLUSA

Nastava je organizirana u tri nivoa: 3 + 2 + 3 godine, a opterećenje studenata tokom nastavnog procesa izražava se u studijskim bodovima.

Prvi dodiplomski ciklus traje 6 semestara i podrazumijeva ostvarenih **180 ECTS** bodova. U toku V. semestra student je obavezan izabrati temu završnog dodiplomskog rada, koji treba sadržavati od 12 do 15 kartica teksta (tj. otprilike 5 do 6 hiljada riječi). Završni dodiplomski rad student treba predati mentoru do 01. maja tekuće

akademske godine. U dvopredmetnom (kombiniranom) studiju, student piše dva završna dodiplomska rada, tj. dodiplomski rad za svaku studijsku grupu (npr. jedan rad iz arabistike i jedan iz iranistike). Prvih šest semestara predavanja zajednički su studentima i trogodišnjeg i petogodišnjeg studija (svi se studenti prvo upisuju na trogodišnji studij, nakon kojeg odlučuju o daljem nastavku školovanja). Drugi ciklus traje 4 semestra i podrazumijeva ostvarenih **120 ECTS** bodova. Treći ciklus studija traje 6 semestara. Ovaj ciklus će se otvoriti najranije u akademskoj 2010/2011. godini.

Akademska i stručna zvanja utvrđuju se u posebnom prilogu, koji je sastavni dio nastavnih planova i programa.

STRUČNI STEPEN I NAZIV PO ZAVRŠENOM I. CIKLUSU DODIPLOMSKOG STUDIJA

Na dodiplomskoj razini (BA trogodišnji jednopredmetni ili dvopredmetni studij) studij je koncipiran tako da studentu omogućuje razvoj postojećih i usvajanje novih kompetencija iz arabističke, turkološke i iranističke struke. Po završetku dodiplomskog studija student posjeduje takvu razinu jezičnog znanja i razvijene vještine komunikacije na arapskom/turskom/perzijskom jeziku, te sposobnosti razumijevanja i interpretacije sadržaja iz područja proučavanja arapskog/turskog/perzijskog jezika i književnosti koji ga osposobljavaju za poslove jezičnog posredovanja u ekonomskim, upravnim i kulturnim institucijama, rad u turizmu, medijima i izdavaštvu, te u drugim sektorima u kojima je potreban odgovarajući profil radnika. Završetkom dodiplomskog studija arapskog/turskog/perzijskog jezika i književnosti ostvaruju se uvjeti za nastavak studija na diplomskom MA studiju. U jedinstvenoj diplomi će biti naznačen samo stručni stepen i zvanje, dok se u Dodatku diplomi (Diploma Supplement), odnosno Prijepisu ocjena i drugih podataka (Transcript of Records) unose svi odslušani i položeni predmeti sa studija.

CILJ DODIPLOMSKOG STUDIJA

Cilj dodiplomskog studija u I. ciklusu je omogućiti upisanim studentima-dodiplomcima sticanje dobre osnove znanja i vještina koji će im pomoći da razviju solidno teorijsko, kritičko, historijsko i kulturološko, a nadalje, metodičko i praktično poimanje arapskog, turskog i perzijskog jezika, te književnih tradicija koje su nastale na onim prostorima gdje su ova tri jezika u upotrebi.

Dodiplomski studij sva tri jezika i književnosti se organizira i izvodi prema nastavnom planu i programu kao redovni studij, koji treba biti savremen i primjeren mogućnostima i interesima upisanog studenta, odgovarati potrebama eventualnih poslodavaca i šire društvene zajednice, kao i biti usporediv sa srodnim programima na odsjecima, fakultetima i univerzitetima u zemljama regiona Jugoistočne Europe, te na vodećim i dobro razvijenim odsjecima za orientalnu filologiju u zemljama evropskog prostora visokog obrazovanja i svijeta.

STUDIJSKE OBLASTI

Dodiplomski studij arapskog jezika i književnosti, turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti organizira se kao osnovni ili temeljni studij u nekoliko horizontalno i vertikalno povezanih nastavnih oblasti (koje obuhvataju određene nastavne cjeline što se obrađuju u međusobno tjesno povezanim nastavnim jedinkama). Pri tome se nastavna materija prezentira postupno od jednostavnijih ka složenijim temama. Ona kreće od uvodnih kolegija iz studija jezika i pregleda književnosti, nastavlja se preko tematski isprepletenih oblasti ili pojedinih studijskih dijelova (morfosintaksa, sintaksa), te književnosti u vidu više hronološki povezanih cjelina, ka zahtjevnijim i naprednim kursevima koji predstavljaju nadogradnju već usvojenih znanja i vještina.

Na nivou diplomskog studija, studenti se mogu opredijeliti za studij na općem smjeru, koji podrazumijeva nastavak sticanja znanja i vještina iz arapskog/turskog/perzijskog jezika i književnosti, sticanje znanja iz oblasti orientalno-islamske civilizacije, te metodičkih vještina podučavanja arapskog/turskog/perzijskog jezika. Uz to, u zavisnosti od mogućnosti organiziranja zajedničkih lingvističkih i književnih usmjerenja, studenti će moći upisivati i izučavati akademske znanstvene oblasti - lingvistiku i književnost. U lingvističkom znanstvenom usmjerenu slijediće se zajedničko jezgro plana za sve jezičke odsjeke, s tim da će izborne predmete studenti birati sa ponuđenih lista matičnih odsjeka, kao i sa ponuđene fakultetske liste predmeta relevantnih za lingvistički smjer. Isti princip će se primijeniti i na književni znanstveni smjer, čiji će program biti usaglašen na nivou Fakulteta i ponuđen studentima diplomskog (MA) ciklusa studija.

Povezanost nastavne materije je osobito prisutna u izučavanju savremenog arapskog/turskog/perzijskog jezika, koje je strukturirano po stepenasto postavljenim razinama, pri čemu se posebna pažnja poklanja prevođenju s arapskog/turskog/perzijskog jezika na bosanski/hrvatski/srpski jezik i obratno, pisanju kraćih i dužih sastava (esej), te razgovornim vježbama (konverzacija).

Iako je nastavna materija postavljena stepenasto i međusobno je sadržinski povezana u okviru iste nastavne oblasti, te se očekuje da je student savladava postepeno, prelaskom iz niže godine studija u višu, svaki predmet je postavljen autonomno u odnosu na druge predmete, pa se u njihovom ukupnom savladavanju u zbiru svih predmeta za svaki semestar nalazi i temeljni uvjet za upisivanje narednog, višeg semestra studija. Ukoliko student A1 studija ne izvrši sve obaveze iz nekog predmeta, on se upućuje da ga još jednom ponovi u toku studija. Pri tome, u narednom semestru može upisati ukupno onoliko predmeta koliko je u njemu predviđeno, ali ne i predmet koji je blisko (uvjetno) povezan sa onim kojeg nije položio (ako predmet iz narednog semestra ima status naprednog u odnosu na prethodni ili uslovni). Student može ponoviti pohađanje najviše dva predmeta iz prethodnog semestra kad se ti predmeti ponovno organiziraju u okviru nastavnog procesa u narednoj akademskoj godini. Ukoliko nije izvršio obaveze iz više od dva predmeta, smatra se da ne može dalje pohađati nastavu u tekućoj akademskoj godini, te mu se status studenta nalazi u mirovanju do naredne akademske godine. Ako i u narednoj akademskoj godini u istom ponovljenom semestru student ne izvrši obaveze iz tri i više predmeta, gubi pravo na dalje studiranje na Odsjeku za orijentalnu filologiju. Ovo pravilo važi i za A2 studij.

Na završetku A1 i A2 studija predviđena je izrada završnog dodiplomskog rada. Njegovom izradom i prezentacijom student završava studij i stiče stručni stepen **bakalaureat**, odnosno stručni naziv **bakalaureus** (arabistika/turkologija/iranistika) za studenta muškog spola, odnosno **bakalaurea** (arabistika/turkologija/iranistika) za studenticu ženskog spola. U međunarodnoj akademskoj i stručnoj komunikaciji koristi se termin **Bachelor of Arts**.

Nakon završenog i I. i II. ciklusa studija student stiče zvanje magistra. Ukoliko je u II. ciklusu pohađao i uspješno završio sve obaveze iz strukovnog usmjerjenja, dobit će zvanje magistra struke (skraćenica: mr.) uz naznaku da li je završio opći ili neki drugi smjer. Studenti koji završe akademski smjer stiču zvanje magistra nauka (skraćenica: mr. sc.) uz naznaku da se radi o znanstvenoj oblasti lingvistike ili književnosti. U međunarodnoj akademskoj i stručnoj komunikaciji koristi se termin Master of Arts. U dodatku diplomi se bliže pojašnjava koje je predmete / kolegije student slušao tokom svih pet godina studija, za što je osposobljen sa diplomom koju stiče sa ukupno ostvarenih 300 ECTS studijskih bodova.

PREDMETI ILI KOLEGIJI

Nastavnim programom propisani nastavni predmeti dijele se na **zajedničke** ili opće, **obavezne, izborne i fakultativne**. Osim toga, pojedini predmeti imaju i status **osnovnih ili prethodnih kolegija**, koji su uvjet za upisivanje **naprednih ili studijski povezanih kolegija** u okviru određene nastavne oblasti ili modula.

Zajednički (fakultetski) ili **opći predmeti** se u pravilu organiziraju u prve dvije godine studija, a za studente orijentalne filologije to je: *Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 i 2* (u I. i II. semestru). Studenti sa drugih nastavnih smjerova (A2 studij) ovaj predmet slušaju u okviru svog osnovnog ili matičnog studija.

U **obavezne predmete** ili kolegije spadaju svi predmeti iz pojedinih nastavnih oblasti ili modula studija koji su utvrđeni nastavnim planom i programom, a koji se nalaze na ponuđenoj listi predmeta po svakom semestru za narednu akademsku godinu.

Na listi **izbornih predmeta** sa matičnog studija nalaze se predmeti koji proširuju osnovnu oblast izučavanja dopunskim sadržajima na posebno zanimljiv i pristupačan način. To su uglavnom studijske discipline koje mogu obogatiti i proširiti znanja iz osnovnih predmeta ili koje su orientirane na izučavanje određenog fenomena ili pitanja povezanog sa materijom osnovnih studija. S obzirom na povezanost nastavne materije na sve tri katedre Odsjeka za orijentalnu filologiju, studenti jedne katedre često su upućeni na biranje izbornih predmeta koje nude druge katedre, čime mogu proširiti osnovna znanja i vidike, te se profilirati kao kvalitetniji kadar iz ukupne oblasti orijentalne filologije. Osim izbornih predmeta s drugih katedri, studenti mogu birati izborne predmete s fakultetske (vanske) liste predmeta. Izborne predmete student bira uz konsultaciju sa predmetnim

nastavnikom prema svojim studijskim opredjeljenjima i interesovanjima. Izborni predmeti koje student upiše postaju za njega obavezni predmeti. Ukupni fond izbornih predmeta koji se nude za svaku konkretnu akademsku godinu utvrđuje se najkasnije do početka ljetnog semestra prethodne akademske godine (sredina februara) i obznanjuje se na web stranici Odsjeka za orientalnu filologiju i/ili Filozofskog fakulteta u Sarajevu, te u Vodiču za studije Filozofskog fakulteta u Sarajevu za narednu akademsku godinu.

Izborni se predmeti, u pravilu, nude na višim godinama studija (na prvoj godini nema izbornih predmeta). Sa **slobodne liste izbornih predmeta** koje, na prijedlog Vijeća Odsjeka, utvrdi Nastavno-naučno vijeće Fakulteta, student bira jedan od ponuđenih predmeta u semestru kako bi sakupio traženih 30 ECTS bodova i prešao u sljedeći semestar. Prije početka svake naredne akademске godine, Odsjek odlučuje o tome koji se predmeti nude kao izborni, te koliko se studenata maksimalno može prijaviti za svaki od njih.

Osim obaveznih i izbornih predmeta propisanih nastavnim planom i programom, studenti mogu, u dogovoru s predmetnim i/ili nekim drugim nastavnikom sa Odsjeka za orientalnu filologiju, pohađati nastavu iz drugih predmeta, radi proširenja znanja i upućivanja u nova područja.

Spomenute **fakultativne predmete** student bira iz cjelokupne ponude Fakulteta. Tako izabrani predmeti fakultativni su za studente i ne ulaze u ukupni fond nastavnih predmeta tokom datog semestra ili akademске godine. Fakultativni predmet službeno se evidentira u studentski dosje i druge isprave tek nakon položenog ispita i svih drugih programom predviđenih obaveza. Ukupni fond fakultativnih predmeta koji se nude za svaku konkretnu akademsku godinu utvrđuje se najkasnije do početka ljetnog semestra prethodne akademske godine (sredina februara) i obznanjuje se na web stranici Odsjeka za orientalnu filologiju i/ili Filozofskog fakulteta u Sarajevu, te u Vodiču za studije Filozofskog fakulteta u Sarajevu za narednu akademsku godinu.

Prilikom upisa na dodiplomski studij Odsjeka za orientalnu filologiju student prihvata obavezu da pohađa nastavu i izvršava sve studijske obaveze predviđene u važećem nastavnom planu i programu. To znači da će pohađati propisani broj osnovnih i naprednih predmeta po svakom semestru, odnosno da će uz konsultaciju sa predmetnim nastavnicima i saradnicima i odobrenje šefa odgovarajuće katedre i/ili Odsjeka za orientalnu filologiju profilirati svoja akademска i stručna interesovanja kroz zajedničke, obavezne, izborne i fakultativne predmete, te ostale studijske obaveze.

Odsjek za orientalnu filologiju će na uvodnim satima studijske orientacije upoznati studente I. godine studija sa pravilima studiranja, nastavnim planom i programom, načinom izvođenja nastavnog procesa, predviđenim opterećenjem studenata u toku ukupnog opterećenja po sedmici nastave, odnosno ukupnim obvezama u toku semestra, akademске godine i cijelog studija, a posebno o studentskim obvezama i pravima za vrijeme studiranja.

FOND NASTAVNIH SATI

U okviru nastavnog procesa predviđen je fond sedmičnog opterećenja od ukupno 40 sati sedmično. Od toga, fond nastave iznosi 20 kontakt-sati u jednopredmetnom studiju, odnosno 24 u dvopredmetnom, tokom svake sedmice u okviru jednog semestra. Navedeni fond je uzet kao osnovna mjeru za savladavanje nastavnog gradiva tokom cjelokupnog studija. U jednoj akademskoj godini nastava se organizira u dva semestra, od kojih **zimski** traje od sredine septembra tekuće do početka januara sljedeće kalendarske godine, a **ljetni** od sredine februara do kraja maja kalendarske godine. **Ukupan fond nastave** iznosi **44 sedmice godišnje**, a od toga se u svakom semestru planira **15 sedmica**, tokom kojih student prati nastavu u vidu **predavanja (P)**, **seminara (S)** i **vježbi (V)**. Preostalih 14 sedmica su predviđene za održavanje dopunske nastave u vidu grupnih konsultacija, dovršavanja pojedinih studijskih obaveza, te završnih ispita, kao i pauzu između semestara. U okviru nastavnog procesa organiziraju se i konsultacije, hospitacije, rad u fono-laboratoriju, medijateci ili računarskom centru, rad u čitaonici i biblioteci Fakulteta, individualno i/ili grupno sudjelovanje u stručnim i naučnim projektima i/ili istraživanjima, kao i drugi povremeno organizirani oblici nastave.

Jedan nastavni sat traje 45 minuta, a između sati postoji akademska pauza od 15 minuta. Prisustvo svim vidovima nastave je obavezno i o njemu se vodi uredna evidencija na osnovu koje student, po odslušanom semestru, dobija potpis od predmetnog nastavnika i/ili saradnika. U toku semestra redovni student može neopravdano odsustrovati najviše 20% od ukupnog fonda sati nastave po pojedinom predmetu, odnosno tri (3)

puta. Student koji neopravdano izostane sa nastave više od tri puta u toku semestra neće dobiti potpis, a time gubi i mogućnost pristupanja završnoj provjeri znanja. U formalnom i stvarnom smislu student, na taj način, gubi i semestar koji je upisao i mora se pismeno obratiti Vijeću Odsjeka za orientalnu filologiju s molbom da ponovi taj semestar još jednom u toku studija. Ukoliko je predmet koji je pohađao u statusu prethodnog kolegija, student ne može upisati napredni kolegij ili s njim povezane kolegije sve dok ne ponovi semestar i izvrši sve predviđene obaveze, uključujući i uspješno položen završni ispit.

Prilikom prelaska u naredni semestar, studenti mogu prenijeti najviše 3 ECTS boda, a u narednu godinu do 6 ECTS bodova. Izuzetak čini prelazak iz druge u treću godinu BA studija, kada je student obavezan položiti sve ispite i skupiti traženih 120 ECTS bodova da bi upisao V. semestar. Nastavnim planom i režimom studija utvrđuje se koji se ispiti ne mogu prenijeti, a broj mogućih izlazaka na ispit i ispitni rokovi utvrđuju se na osnovu Zakona o visokom obrazovanju i Statuta Univerziteta u Sarajevu.

DRUGE STUDIJSKE OBAVEZE

U toku trajanja nastave od studenta se, osim urednog pohađanja svih vidova nastave, očekuje i aktivno učešće na satu u vidu usmenog postavljanja pitanja i/ili nuđenja odgovora u okviru obrađivane nastavne jedinke, davanja usmenog i pismenog doprinosa kod izvođenja vježbi, sudjelovanja u diskusiji o pojedinim temama u okviru seminarja, te izrada domaćih zadataća u predviđenim rokovima, izvođenje jednostavnijih istraživanja na zadate teme kroz sekundarne izvore u biblioteci ili korištenjem multimedijalnih nastavnih sredstava, uključujući i pretraživanje web stranica na Internetu, te njihovo prezentiranje na satu; izrada jednog individualnog seminarског rada kraćeg obima (5-7 kartica teksta), ili sudjelovanje u radu grupe od 2-3 studenta na izradi većeg seminarског rada (10-12 kartica teksta). Na kraju dodiplomског studija student je dužan da, nakon konsultacije s nastavnikom ili saradnikom, obradi temu iz jednog od nastavnih modula ili oblasti u obliku završnog dodiplomског rada (12-15 kartica teksta, ili oko 5000 riječi), čiju konačnu verziju javno prezentira pred ostalim studentima nakon što ju je odobrio njegov predmetni mentor.

PROVJERE ZNANJA

U okviru trajanja nastavnog procesa, u toku svakog semestra od 15 sedmica nastave, mogu se organizirati **povremene i redovne provjere znanja** u vidu pismenih i/ili usmenih testova, kvizova, diktata, konverzacije, kolokvija ili drugih vidova ispitivanja najmanje dva puta u semestru. Studenti su obavezni pristupiti svim provjerama znanja. Prva redovna provjera znanja (polusemestralni parcijalni ispit) se u pravilu obavlja nakon prvih sedam odslušanih sedmica nastave, a druga nakon drugih sedam odslušanih sedmica nastave (semestralni ispit).

Ove provjere znanja se, u zavisnosti od odluke odgovornog predmetnog nastavnika i strukture samih provjera znanja, mogu prihvatiti i kao kumulativni pismani ispit ukoliko je postignuti rezultat nakon obje provjere pozitivan za svaku pojedinačnu provjeru i iznosi najmanje 60% u ukupnoj vrijednosti od 100% predviđenog i/ili traženog ukupnog fonda znanja i vještina. U tom slučaju, student koji ne ostvari ovaj rezultat, ili želi postići veću ocjenu od one koju je stekao na ovaj način, ima mogućnost pristupiti završnoj provjeri znanja u redovnom roku (integralni kumulativni ispit), koji se organizira najkasnije sedam dana nakon završene 15. sedmice nastave.

Završna provjera znanja (ispit) se organizira samo kao pismani ili kao i pismani i usmeni dio ispita. Ispitu može pristupiti student koji je zadovoljio sve programom propisane nastavne obaveze, te se blagovremeno prijavio za polaganje završnog ispita najkasnije tri (3) sedmice prije nego što će se ispit održati prema objavljenom akademskom kalendaru.

Rezultati pismenih ispita iz svakog ispitnog roka, kao i druga evidencija o obavljenom nastavnom procesu (seminarski radovi, prezentacije i sl.) čuvaju se do početka slijedeće školske godine. Nakon toga se unose u matičnu evidenciju Odsjeka za orientalnu filologiju i centralnu evidenciju Filozofskog fakulteta u Sarajevu, gdje se trajno pohranjuju.

Ispitni rokovi su :

1. redovni zimski ispitni rok, koji se organizira u 15. sedmici nastave, ili u prvoj narednoj (15+1 ili 16.) sedmici od početka nastave u zimskom semestru;
2. dopunski ("popravni") zimski ispitni rok, koji se organizira u periodu od četiri (4) sedmice nakon završetka nastave u zimskom semestru (15+4) ili najkasnije u 19. sedmici od početka nastave u zimskom semestru;
3. redovni ljetni ispitni rok, koji se organizira u 15. sedmici nastave, ili u prvoj narednoj (15+1 ili 16.) sedmici od početka nastave u ljetnom semestru;
4. dopunski ("popravni") ljetni ispitni rok, koji se organizira u periodu od šest (6) sedmica nakon završetka nastave u ljetnom semestru (15+6) ili najkasnije u 21. sedmici od početka nastave u ljetnom semestru;

Ispiti su javni i student ima pravo, ako polaže usmeno, zahtijevati prisustvo javnosti. Ispit se mora završiti u toku pet radnih dana od dana otpočinjanja usmenog dijela ispita, osim u posebno opravdanim slučajevima koji će biti blagovremeno obznanjeni odlukom Vijeća odsjeka i/ili Fakulteta. Rezultati ispita su javni, a student ima pravo uvida u ispitnu dokumentaciju.

Student je obavezan pristupiti završnoj provjeri znanja u vrijeme i u prostoriji koja je blagovremeno označena kao mjesto polaganja ispita. Ukoliko se student prijavio za ispit, a ne pojavi se na provjeri znanja, ili ako u toku trajanja ispita odustane od polaganja, smatrat će se da je pristupio provjeri znanja, a da nije položio ispit u datom roku. Ukoliko student, nakon obavljene provjere znanja, u prvom terminu ispitnog roka ne položi cijeli ispit ili njegov sastavni dio, ili ako iz bilo kojih drugih opravdanih razloga (bolest, viša sila i sl.) ne pristupi cijelom ispitu ili njegovom sastavnom dijelu u tom roku, može se prijaviti za novo polaganje još jednom u istom roku u drugom terminu i to nakon završetka ispita u prvom terminu iz datog permeta. Prijava za drugi termin se podnosi najkasnije sedam (7) dana nakon završetka ispita u prvom terminu istog roka.

Novi termin ispita se organizira najranije u periodu nakon četiri naredne sedmice. U tom razdoblju se organizira dopunska nastava u vidu konsultacija sa nastavnicima i saradnicima, tokom koje student ima mogućnost i da nadoknadi eventualne druge neizvršene nastavne obaveze (seminarski radovi, domaće zadaće, projekti i sl.) osim prisustva nastavi. Student ponovo pristupa dijelu ispita ili cijelokupnom ispitu prema objavljenom rasporedu za drugi termin istog roka.

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KATEDRE ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika	FIL ARA 111	2	2	2	8
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 1	FIL ARA 121	0	0	9	16
Lingvistika	3.	Historija arapskog pisma	FIL ARA 131	1	0	0	1
Lingvistika	4.	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2	0	0	2
Savremeni jezik	5.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 - opći predmet	FIL BHS 101	1	0	1	3
Ukupno:				20		30	

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfologija arapskog jezika	FIL ARA 112	2	2	2	8
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 2	FIL ARA 122	0	0	9	16
Lingvistika	3.	Morfološke specifičnosti korijena u semitskim jezicima	FIL ARA 132	1	0	0	1
Književnost	4.	Teorija i metodologija proučavanja književnosti	FIL ORI 102	2	0	0	2
Savremeni jezik	5.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 - opći predmet	FIL BHS 102	1	0	1	3
Ukupno:				20		30	

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfosintaksa arapskog jezika 1	FIL ARA 213	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 3	FIL ARA 223	0	0	4	8
Književnost	3.	Stara arapska književnost	FIL ARA 233	2	2	2	10
Kulturološke studije	4.	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2	0	0	2
Pedagogija	5.	Pedagogija 1	FIL PED 203	2	0	0	2
Izborni predmet	6.	Uvod u perzijski jezik	FIL PER 111	2	0	0	2
		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste					
Ukupno:				20		30	

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfosintaksa arapskog jezika 2	FIL ARA 214	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 4	FIL ARA 224	0	0	6	10
Književnost	3.	Klasična arapska književnost	FIL ARA 234	2	2	2	10
Pedagogija	4.	Pedagogija 2	FIL PED 204	2	0	0	2
Izborni predmet	5.	Uvod u iranistiku	FIL PER 204	1	1	0	2
		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste					
Ukupno:				20		30	

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 1	FIL ARA 315	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 5	FIL ARA 325	0	0	6	10
Književnost	3.	Moderna arapska književnost 1	FIL ARA 335	2	2	1	8
Metodika	4.	Uvod u metodiku nastave arapskog jezika	FIL ARA 345	2	0	2	4
Izborni predmet	5.	Horasanski književni krug	FIL PER 325	2	0	0	2
		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste					
Ukupno:				20		30	

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 2	FIL ARA 316	2	0	2	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 6	FIL ARA 326	0	0	6	8
Književnost	3.	Moderna arapska književnost 2	FIL ARA 336	2	2	1	6
Metodika	4.	Metodika nastave arapskog jezika 1	FIL ARA 346	2	0	2	4
Izborni predmet	5.	Irački književni krug	FIL PER 326	2	0	0	2
		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste					
	6.	Završni dodiplomski rad	FIL ARA 399	0	0	0	6
Ukupno:				21		30	

**ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU / KATEDRA ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST /
DVOPREDMETNI STUDIJ: ARAPSKI JEZIK + DRUGA STUDIJSKA GRUPA**

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika	FIL ARA 111	2	0	2	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 1	FIL ARA 121	0	0	8	8
Lingvistika	3.	Historija arapskog pisma	FIL ARA 131	1 (0)	0	0	1 (0)
Lingvistika	4.	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	1 (2)	0	0	1 (2)
Savremeni jezik	5.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 - opći predmet	FIL BHS 101	1	0	(1)	1 (1)
Ukupno:				15			15

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfologija arapskog jezika	FIL ARA 112	2	0	2	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 2	FIL ARA 122	0	0	8	8
Lingvistika	3.	Morfološke specifičnosti korijena u semitskim jezicima	FIL ARA 132	1 (0)	0	0	1 (0)
Književnost	4.	Teorija i metodologija proučavanja književnosti	FIL ORI 102	1 (2)	0	0	1 (2)
Savremeni jezik	5.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 - opći predmet	FIL BHS 102	1	0	(1)	1 (1)
Ukupno:				15			15

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfosintaksa arapskog jezika 1	FIL ARA 213	2	0	2	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 3	FIL ARA 223	0	0	4	4
Književnost	3.	Stara arapska književnost	FIL ARA 233	2	2 (1)	1	5 (4)
Kulturološke studije	4.	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	1 (2)	0	0	1 (2)
Pedagogija	5.	Pedagogija 1	FIL PED 203	1	0	(1)	1 (1)
Ukupno:				15			15

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfosintaksa arapskog jezika 2	FIL ARA 214	2	0	2	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 4	FIL ARA 224	0	0	6	6
Književnost	3.	Klasična arapska književnost	FIL ARA 234	2	1	1	4
Pedagogija	4.	Pedagogija 2	FIL PED 204	1	0	(1)	1 (1)
Ukupno:				15			15

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 1	FIL ARA 315	2	0	0	2
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 5	FIL ARA 325	0	0	6	6
Književnost	3.	Moderna arapska književnost 1	FIL ARA 335	2	0	1	3
Metodika	4.	Uvod u metodiku nastave arapskog jezika	FIL ARA 345	2	0	2	4
Ukupno:				15		15	

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 2	FIL ARA 316	2	0	0	2
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 6	FIL ARA 326	0	0	4	4
Književnost	3.	Moderna arapska književnost 2	FIL ARA 336	2	0	1	3
Metodika	4.	Metodika nastave arapskog jezika 1	FIL ARA 346	2	0	1	3
	5.	Završni dodiplomski rad	FIL ARA 399	0	0	0	3
Ukupno:				15		15	

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KATEDRE ZA TURSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Fonetika i fonologija turskog jezika	FIL TUR 111	2	2	2	9
Jezik	2.	Turski u upotrebi 1	FIL TUR 121	0	0	4	6
Jezik	3.	Savremeni turski jezik 1	FIL TUR 131	0	0	4	6
Kulturološke studije	4.	Uvod u studij turkologije 1	FIL TUR 101	2	0	0	3
Jezik	5.	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2	0	0	3
Savremeni jezik	6.	Bosanski/hrvatski/srpski jezik 1 - opći predmet	FIL BHS 101	1	1	1	3
Ukupno:				20			30

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Osnove morfologije turskog jezika	FIL TUR 112	2	2	2	9
Jezik	2.	Turski u upotrebi 2	FIL TUR 122	0	0	4	6
Jezik	3.	Savremeni turski jezik 2	FIL TUR 132	0	0	4	6
Kulturološke studije	4.	Uvod u studij turkologije 2	FIL TUR 102	2	0	0	3
Književnost	5.	Teorija i metodologija proučavanja književnosti	FIL ORI 102	2	0	0	3
Opći predmet	6.	Bosanski/hrvatski/srpski jezik 2 - opći predmet	FIL BHS 102	1	0	1	3
Ukupno:				20			30

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Morfologija turskog jezika	FIL TUR 213	2	0	2	8
Jezik	2.	Turski u upotrebi 3	FIL TUR 223	0	0	4	4
Jezik	3.	Savremeni turski jezik 3	FIL TUR 233	0	0	4	4
Kulturološke studije	4.	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2	0	0	2
Književnost	5.	Uvod u tursku književnost 1	FIL TUR 243	2	0	0	8
Izborni predmet	6.	Uvod u perzijski jezik	FIL PER 111	2	0	0	2
		Predmet sa fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2
Ukupno:				20			30

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Uvod u sintaksu turskog jezika	FIL TUR 214	2	0	2	8
Jezik	2.	Turski u upotrebi 4	FIL TUR 224	0	0	4	5
Jezik	3.	Savremeni turski jezik 4	FIL TUR 234	0	0	4	5
Književnost	4.	Uvod u tursku književnost 2	FIL TUR 244	2	0	2	8
Izborni predmet	5.	Uvod u iranistiku	FIL PER 204	2	0	0	2
		Predmet sa fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2
Ukupno:				20			30

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Sintaksa turskog jezika 1	FIL TUR 315	2	0	2	4
Jezik	2.	Pragmatika turskog jezika 1	FIL TUR 355	1	0	1	4
Jezik	3.	Turski u upotrebi 5	FIL TUR 325	0	0	2	3
Jezik	4.	Savremeni turski jezik 5	FIL TUR 335	0	0	2	3
Književnost	5.	Moderna turska književnost 1	FIL TUR 345	2	0	2	8
Metodika	6.	Uvod u metodiku 1	FIL TUR 365	1	0	1	4
Izborni predmet	7.	Horasanski književni krug	FIL PER 325	2	0	0	2
		Predmet sa fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2
				Ukupno:	20		30

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Sintaksa turskog jezika 2	FIL TUR 316	2	0	2	4
Jezik	2.	Pragmatika turskog jezika 2	FIL TUR 356	1	0	1	2
Jezik	3.	Turski u upotrebi 6	FIL TUR 326	0	0	2	2
Jezik	4.	Savremeni turski jezik 6	FIL TUR 336	0	0	2	2
Književnost	5.	Moderna turska književnost 2	FIL TUR 346	2	0	2	8
Metodika	6.	Uvod u metodiku 2	FIL TUR 366	1	0	1	2
Izborni predmet	7.	Zlatni vijek perzijske književnosti	FIL PER 428	2	0	0	2
		Predmet sa fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2
				Ukupno:	20		30

**ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU / KATEDRA ZA TURSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST /
DVOPREDMETNI STUDIJ: TURSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST + DRUGA STUDIJSKA GRUPA**

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Fonetika i fonologija turskog jezika	FIL TUR 111	2	0	2	6
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 1	FIL TUR 131	0	0	4	4
Kulturološke studije	3.	Uvod u studij turkologije 1	FIL TUR 101	2	0		3
Jezik	4.	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	1 (1)	0	0	1(2)
Savremeni jezik	5.	Bosanski/hrvatski/srpski jezik 1 - opći predmet	FIL BHS 101	1	0	(1)	1(1)
Ukupno:				12		15	

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Osnove morfologije turskog jezika	FIL TUR 112	2	0	2	6
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 2	FIL TUR 132	0	0	4	4
Kulturološke studije	3.	Uvod u studij turkologije 2	FIL TUR 102	2	0	0	3
Jezik	4.	Teorija i metodologija proučavanja književnosti	FIL ORI 102	1 (1)	0	0	1(2)
Savremeni jezik	5.	Bosanski/hrvatski/srpski jezik 2 - opći predmet	FIL BHS 102	1	0	(1)	1(1)
Ukupno:				12		15	

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Morfologija turskog jezika	FIL TUR 213	2	0	2	6
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 3	FIL TUR 233	0	0	4	4
Kulturološke studije	3.	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2	0	0	1(2)
Književnost	4.	Uvod u tursku književnost 1	FIL TUR 243	2	0	0	4
Ukupno:				12		15	

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Uvod u sintaksu turskog jezika	FIL TUR 214	2	0	2	5
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 4	FIL TUR 234	0	0	4	4
Književnost	3.	Uvod tursku književnost 2	FIL TUR 244	2	0	2	6
Ukupno:				12		15	

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Sintaksa turskog jezika 1	FIL TUR 315	2	0	0	4
Jezik	2.	Pragmatika turskog jezika 1	FIL TUR 355	1	0	1	2
Jezik	3.	Savremeni turski jezik 5	FIL TUR 335	0	0	2	2
Književnost	4.	Moderna turska književnost 1	FIL TUR 345	2	0	2	5
Metodika	5.	Uvod u metodiku 1	FIL TUR 365	1	0	1	2
Ukupno:				12		15	

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Sintaksa turskog jezika 2	FIL TUR 316	2	0	0	2
Jezik	2.	Pragmatika turskog jezika 2	FIL TUR 356	1	0	1	2
Jezik	3.	Savremeni turski jezik 6	FIL TUR 336	0	0	2	2
Književnost	4.	Moderna turska književnost 2	FIL TUR 346	2	0	2	4
Metodika	5.	Uvod u metodiku 2	FIL TUR 366	1	0	1	2
	6.	Završni dodiplomski rad	FIL TUR 399	0	0	0	3
Ukupno:				12		15	

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KATEDRE ZA PERZIJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Uvod u perzijski jezik	FIL PER 111	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 1	FIL PER 121	0	0	8	12
Lingvistika	3.	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	2	0	0	2
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 - opći predmet	FIL BHS 101	1	0	1	3
Savremeni jezik	5.	Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika	FIL ARA 111	2	0	2	7
Ukupno:				20		30	

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Osnove morfologije perzijskog jezika	FIL PER 112	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 2	FIL PER 122	0	0	8	12
Književnost	3.	Teorija i metodologija proučavanja književnosti	FIL ORI 102	2	0	0	2
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 - opći predmet	FIL BHS 102	1	0	1	3
Savremeni jezik	5.	Morfologija arapskog jezika	FIL ARA 112	2	0	2	7
Ukupno:				20		30	

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfologija perzijskog jezika 1	FIL PER 213	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 3	FIL PER 223	0	0	6	10
Književnost	3.	Stara perzijska književnost	FIL PER 233	2	0	2	8
Kulturološke studije	4.	Uvod u orijentalnu filologiju	FIL ORI 203	2	0	0	2
Pedagogija	5.	Pedagogija 1	FIL PED 203	2	0	0	2
Izborni predmet	6.	Stara arapska književnost	FIL ARA 223	2	0	0	2
		Uvod u tursku književnost	FIL TUR 223	2	0	0	
		Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	
Ukupno:				20		30	

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfologija perzijskog jezika 2	FIL PER 214	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 4	FIL PER 224	0	0	6	10
Književnost	3.	Pretklasična perzijska književnost	FIL PER 234	2	0	2	8
Kulturološke studije	4.	Uvod u iranistiku	FIL PER 204	1	1	0	2
Pedagogija	5.	Pedagogija 2	FIL PED 204	2	0	0	2
Izborni predmet	6.	Klasična arapska književnost	FIL ARA 224	2	0	0	2
		Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	
Ukupno:				20		30	

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Tvorba riječi u perzijskom jeziku	FIL PER 315	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 5	FIL PER 325	0	0	6	9
Lingvistika	3.	Historija perzijskog jezika	FIL PER 345	1	1		3
Književnost	4.	Horasanski književni stil	FIL PER 335	2	0	2	8
Izborni predmet	5.	Moderna arapska književnost	FIL ARA 325	2	0	0	2
		Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2 (4)
				Ukupno:	20		30

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa perzijskog jezika	FIL PER 316	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 6	FIL PER 326	0	0	6	9
Književnost	3.	Irački književni stil	FIL PER 336	2	1	2	8
Izborni predmet	4.	Izborni predmet s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2
	5.	Završni dodiplomski rad	FIL PER 399	0	3	0	5
				Ukupno:	20		30

**ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU / KATEDRA ZA PERZIJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST /
DVOPREDMETNI STUDIJ: PERZIJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST + DRUGA STUDIJSKA GRUPA**

PRVI CIKLUS STUDIJA

1. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Uvod u perzijski jezik	FIL PER 111	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 1	FIL PER 121	0	0	6	7
Lingvistika	3.	Uvod u lingvistiku	FIL ORI 101	1 (2)	0	0	1 (2)
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 1 - opći predmet	FIL BHS 101	1	0	(1)	1 (1)
Ukupno:				12			15

2. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Osnove morfologije perzijskog jezika	FIL PER 112	2	0	2	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 2	FIL PER 122	0	0	6	7
Književnost	3.	Teorija i metodologija proučavanja književnosti	FIL ORI 102	1 (2)			1 (2)
Savremeni jezik	4.	Bosanski, hrvatski, srpski jezik 2 - opći predmet	FIL BHS 102	1		(1)	1 (1)
Ukupno:				12			15

3. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfologija perzijskog jezika 1	FIL PER 213	2	0	1	4
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 3	FIL PER 223	0	0	3	5
Književnost	3.	Stara perzijska književnost	FIL PER 233	2	0	2	4
Kulturološke studije	4.	Uvod u orientalnu filologiju	FIL ORI 203	1 (2)	0	0	1 (2)
Pedagogija	5.	Pedagogija 1	FIL PED 203	1	0	(1)	1 (2)
Ukupno:				12			15

4. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Morfologija perzijskog jezika 2	FIL PER 214	2	0	1	4
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 4	FIL PER 224	0	0	3	4
Književnost	3.	Pretklasična perzijska književnost	FIL PER 234	2	0	2	4
Kulturološke studije	4.	Uvod u iranistiku	FIL PER 204	1	(1)	0	2
Pedagogija	5.	Pedagogija 2	FIL PED 204	1	0	(1)	1 (2)
Ukupno:				12			15

5. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Tvorba riječi u perzijskom jeziku	FIL PER 315	2	0	1	4
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 5	FIL PER 325	0	0	5	5
Književnost	3.	Horasanski književni stil	FIL PER 335	2	0	2	6
Ukupno:				12		15	

6. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa perzijskog jezika	FIL PER 316	2	0	1	4
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 6	FIL PER 326	0	0	3	4
Književnost	3.	Irački književni stil	FIL PER 336	2	0	2	4
	4.	Završni dodiplomski rad	FIL PER 399	0	2	0	3
Ukupno:				12		15	

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KATEDRE ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

DRUGI CIKLUS STUDIJA – OPĆI SMJER

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 3	FIL ARA 417	1	0	1	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 7	FIL ARA 427	0	0	5	9
Književnost	3.	Poetika stare arapske književnosti	FIL ARA 437	2	2	0	8
Metodika	4.	Metodika nastave arapskog jezika 2	FIL ARA 447	1	1	1	3
Kulturološke studije	5.	Orijentalno-islamska civilizacija 1	FIL ORI 407	2	2	0	4
Izborni predmet	6.	Uvod u tursku književnost 1	FIL TUR 223	2	0	0	2
		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste					
Ukupno:				20		30	

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 4	FIL ARA 418	1	0	1	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 8	FIL ARA 428	0	0	5	9
Književnost	3.	Poetika klasične arapske književnosti	FIL ARA 438	2	2	0	8
Metodika	4.	Metodika nastave arapskog jezika 3	FIL ARA 448	1	1	1	3
Kulturološke studije	5.	Orijentalno-islamska civilizacija 2	FIL ORI 408	2	2	0	4
Izborni predmet	6.	Zlatni vijek perzijske književnosti	FIL PER 428	2	0	0	2
		Divanska književnost na osmanskom turskom jeziku u Bosni i Hercegovini	FIL TUR 520				
		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste					
Ukupno:				20		30	

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Leksikologija	FIL ARA 519	1	0	0	2
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 9	FIL ARA 529	0	0	5	10
Književnost	3.	Savremena arapska poezija	FIL ARA 539	2	4	0	10
Kulturološke studije	4.	Orijentalno-islamska civilizacija 3	FIL ORI 509	2	2	0	4
Orijentalna filologija	5.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL ORI 501	1	0	1	2
Izborni predmet	6.	Savremena perzijska književnost	FIL PER 529	2	0	0	2
		Izborni predmet sa fakultetske (vanjske) liste					
Ukupno:				20		30	

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa funkcionalnih stilova u arapskom jeziku	FIL ARA 510	1	0	0	1
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 10	FIL ARA 520	0	0	5	5
Književnost	3.	Savremena arapska proza	FIL ARA 530	2	4	0	6
Književnost	4.	Arapska stilistika i metrika	FIL ARA 540	1	0	1	2
Kulturološke studije	5.	Stvaralaštvo Bošnjaka na orijentalnim jezicima	FIL ORI 500	2	2	0	4
	6.	Završni diplomski rad	FIL ARA 599	0	2	0	12
			Ukupno:		20		30

**ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KATEDRE ZA ARAPSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST**

DRUGI CIKLUS STUDIJA – LINGVISTIČKI SMJER

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 3	FIL ARA 417	1	4	1	6
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 7	FIL ARA 427	0	0	5	9
Lingvistika	3.	Lingvistički pravci	FIL ANG 425	2	0	0	8
Izborni predmet	4.	Predmet sa liste predmeta za lingvistički smjer		2	0	2	4
Izborni predmet	5.	Predmet sa liste predmeta za lingvistički smjer		2	1	0	3
Ukupno:				20			30

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa arapskog jezika 4	FIL ARA 418	1	4	1	6
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 8	FIL ARA 428	0	0	5	9
Lingvistika	3.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL ORI 501	2	0	0	8
Izborni predmet	4.	Predmet sa liste predmeta za lingvistički smjer		2	0	2	4
Izborni predmet	5.	Predmet sa liste predmeta za lingvistički smjer		2	1	0	3
Ukupno:				20			30

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Leksikologija	FIL ARA 519	1	3	0	4
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 9	FIL ARA 529	0	0	5	8
Lingvistika	3.	Jezička struktura	FIL ANG 512	4	0	0	8
Izborni predmet	4.	Historija arapskog jezika	FIL ARA 549	2	2	0	6
		Multiglosija u arapskom jeziku	FIL ARA 559				
Izborni predmet	5.	Priprema za izradu završnog diplomskog rada	FIL ARA 598	0	3	0	4
Ukupno:				20			30

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Sintaksa funkcionalnih stilova u arapskom jeziku	FIL ARA 510	1	3	0	7
Lingvistika	2.	Savremeni arapski jezik 10	FIL ARA 520	0	0	5	5
Lingvistika	3.	Završni diplomski rad	FIL ARA 599	0	11	0	18
Ukupno:				20			30

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
JEDNOPREDMETNI STUDIJ KATEDRE ZA TURSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST

DRUGI CIKLUS STUDIJA – OPĆI SMJER

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Sintaksa infinitnih formi	FIL TUR 417	2	0	2	8
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 7	FIL TUR 437	0	0	4	4
Jezik	3.	Uvod u osmanski jezik	FIL TUR 477	1	0	1	4
Književnost	4.	Uvod u klasičnu osmansku književnost	FIL TUR 447	2	0	2	8
Kulturološke studije	5.	Orijentalno-islamska civilizacija	FIL ORI 407	2	2	0	4
Izborni predmet	6.	Predmet sa fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2
Ukupno:				20		30	

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Teorije učitivosti	FIL TUR 418	2	0	2	8
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 8	FIL TUR 438	0	0	4	4
Jezik	3.	Osmanski jezik 1	FIL TUR 478	1	0	1	4
Književnost	4.	Klasična osmanska književnost	FIL TUR 448	2	0	2	8
Kulturološke studije	5.	Orijentalno-islamska civilizacija 2	FIL ORI 408	2	2	0	4
Izborni predmet	6.	Predmet sa fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	2
Ukupno:				20		30	

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Tvorba riječi u turskom jeziku 1	FIL TUR 519	2	0	2	6
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 9	FIL TUR 539	0	0	2	4
Književnost	3.	Postklasična osmanska književnost	FIL TUR 549	2	0	2	8
Kulturološke studije	4.	Orijentalno-islamska civilizacija 3	FIL ORI 509	2	2	0	4
Kulturološke studije	5.	Islamska paleografija	FIL TUR 589	1	0	1	2
	6.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL ORI 501	1	0	1	2
Izborni predmet	7.	Predmet sa fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	4
Ukupno:				20		30	

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Jezik	1.	Tvorba riječi u turskom jeziku 2	FIL TUR 510	2	0	2	3
Jezik	2.	Savremeni turski jezik 10	FIL TUR 530	0	0	2	2
Književnost	3.	Divanska književnost na osmanskom turskom jeziku u BiH	FIL TUR 540	2	0	2	4
Kulturološke studije	4.	Stvaralaštvo Bošnjaka na orijentalnim jezicima	FIL ORI 500	2	2	0	4
Kulturološke studije	5.	Osmanska diplomatika	FIL TUR 580	1	0	1	2
	6.	Završni diplomski rad	FIL TUR 599	0	4	0	15
		Ukupno:			20		30

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU
JEDNOPREDMETNI KATEDRE ZA PERZIJSKI JEZIK I KNJIŽEVNOST
DRUGI CIKLUS STUDIJA

7. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Leksikologija perzijskog jezika	FIL PER 417	2	1	1	6
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 7	FIL PER 427	0	0	4	6
Književnost	3.	Iranska epika – Firdusijeva Šahnama	FIL PER 437	2	0	2	8
Kulturološke studije	4.	Orijentalno-islamska civilizacija 1	FIL ORI 407	2	2	0	4
Izborni predmet	5.	Indijski stil u perzijskoj književnosti	FIL PER 467	1	0	1	3
	6.	Izborni predmet(i) s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	(6)
Ukupno:				20		30	

8. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Lingvistička stilistika perzijskog jezika	FIL PER 418	2	0	1	5
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 8	FIL PER 428	0	0	3	5
Književnost	3.	Sa'di, Rumi, Hafiz – zlatni vijek perzijske književnosti	FIL PER 438	2	0	2	8
Filologija	4.	Uvod u perzijsku paleografiju	FIL PER 458	1	0	1	2
Kulturološke studije	5.	Orijentalno-islamska civilizacija 2	FIL ORI 408	2	2	0	4
Izborni predmet	6.	Divanska književnost na osmanskom turskom jeziku u Bosni i Hercegovini	FIL TUR 520	2	0	0	3
		Arapska stilistika i metrika	FIL ARA 530	1	1	0	3
		Poetika klasične arapske književnosti	FIL ARA 428	2	0	0	3
		Izborni predmet(i) s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	3 (6)
Ukupno:				20		30	

9. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Perzijski jezik u upotrebi	FIL PER 519	2	0	1	5
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 9	FIL PER 529	0	0	3	5
Književnost	3.	Savremena perzijska književnost	FIL PER 539	2	1	1	8
Kulturološke studije	4.	Orijentalno-islamska civilizacija 3	FIL ORI 509	2	2	0	4
Orijentalna filologija	5.	Metodologija i tehnika naučnog rada	FIL ORI 501	1	1	0	2
Izborni predmet	6.	Iranski jezici	FIL PER 569	1	1	0	3
		Poetika stare arapske književnosti	FIL ARA 427	2	0	0	3
		Izborni predmet(i) s fakultetske (vanjske) liste		2	0	0	3 (6)
Ukupno:				20		30	

10. semestar

NASTAVNA OBLAST	RED. BR.	NASTAVNI PREDMET	ŠIFRA	P	S	V	ECTS BODOVI
Lingvistika	1.	Savremena ortografija perzijskog jezika	FIL PER 510	1	0	1	3
Lingvistika	2.	Savremeni perzijski jezik 10	FIL PER 520	0	0	6	8
Kulturološke studije	3.	Stvaralaštvo Bošnjaka na orijentalnim jezicima	FIL ORI 500	2	2	0	4
	4.	Završni diplomski rad	FIL PER 599	0	8	0	15
		Ukupno:		20			30

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika, FIL ARA 111
Semestar i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste usvajanje arapske grafije i pravilnog izgovora fonema u arapskom jeziku, te upoznavanje sa osnovama arapske morfologije. Student treba ovladati podjelom fonema u arapskom jeziku na osnovu kriterija artikulacione fonetike, te osnovnim fonetskim promjenama i zakonitostima arapskog sloga. U segmentu morfologije, student se upoznaje sa pojmom korijena i paradigm u arapskom jeziku, vrstama riječi, imenskim paradigmama i morfološkim kategorijama karakterističnim za imensku grupu riječi.
Sadržaj predmeta: U segmentu fonetike, predavanja obuhvataju osnove artikulacije glasova u arapskom jeziku s osvrtom na sekundarnu artikulaciju, odnosno emfazu, aafone arapskih vokala, strukturu sloga, asimilaciju određenog člana, te specifičnosti grafije arapskog jezika. U segmentu uvoda u morfologiju, predavanja obuhvataju objašnjenje korijena i paradigm u arapskom jeziku, podjelu i osnovne karakteristike vrsta riječi, te uvid u morfološke kategorije imenske grupe riječi. Pritom se posebna pažnja pridaje oblicima duala, oblicima i upotrebi pravilnog i razlomljenog plurala, upotrebi i načinima tvorbe ženskog roda, te specifičnostima kongruencije u kategorijama roda, broja, padeža i određenosti/neodređenosti u atributivnoj sintagmi, genitivnoj vezi i imenskoj rečenici, i daje se pregled paradigm perfekta i imperfekta I. glagolske vrste i složenih glagolskih vremena. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sati vježbi iz fonetike i morfologije. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, s tim da se u segmentu fonetike naglasak stavlja na usvajanje arapskog pisma i pravilnog izgovora, a u segmentu morfologije na praktičnu primjenu morfoloških zakonitosti putem rješavanja jezičnih zadataka. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura:
1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i> , 1967. 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 5. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 6. Dervišević Amir, <i>Praktikum arapskog jezika</i> , Sarajevo, 2001. 7. Fleisch H., <i>Traité de Philologie Arabe Vol.I</i> , Beirut, 1961. 8. Gaudefroy, M. - Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i> , Pariz, 1952. 9. Гранде, Б.М., Курс Арабской Грамматики в Сравнительно-историческом Освещении, Москва, 1963. 10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 11. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i> , Sarajevo, 1987. 12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i> , Teil I, Leipzig, 1980. 13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 14. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, Учебник Арабского Языка, Москва, 1983. 15. Шарбатов, Г.Ш., Современный Арабский Язык, Москва, 1961. 16. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

**FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU
ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU**

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 1, FIL ARA 121
Semestar i broj bodova: I. semestar; 9 sati vježbi; ECTS 16
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj prvog dijela kolegija jeste ovladavanje arapskim pismom i pravilnim izgovorom fonema u arapskom jeziku. U drugom dijelu kolegija, primarni cilj jeste razvijanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora, čitanja i pisanja na početnom nivou, te vježbanje primjene osnovnih morfoloških zakonitosti arapskog jezika kroz prevođenje rečenica i kraćih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno. Vježbe su usmjerene na izgradnju osnovnog vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije na početnom nivou.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi prevođenja i 5 sati lektorskih vježbi sedmično. S obzirom na to da se studenti u ovom semestru prvi put susreću sa arapskim jezikom, vježbe prevođenja u prvom dijelu kolegija posvećene su savladavanju arapskog pisma i izgovora fonema specifičnih za arapski jezik putem praktičnih vježbi pisanja i čitanja i diktata kao forme provjere znanja. U drugom dijelu kolegija, na ovim se vježbama prevode rečenice i kraći tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Tekstovi su težinom i zahtjevnošću primjereni studentima, koji tek počinju savladavati osnovne morfološke zakonitosti arapskog jezika. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje različitih govornih situacija iz svakodnevnog života, posebno onih koje su specifične za zemlje arapskog svijeta, kod studenata formira i razvija fond riječi, kao i sposobnost konverzacije na početnom nivou.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>, Part 1, 2, Michigan, 1983.2. 'Abd al-'Azīz, N. M., Sulaymān, M. 'A., <i>Tadrībāt fahm al-masmū' li ḡayr al-nāt iqīn bi al-'arabiyya</i>, al-Riyād, 1988.3. Anbar, Taghrīd, <i>Learning Arabic for Beginners - Speaking, Reading & Writing</i>, Cairo, 1991.4. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.5. Hātim, 'Imād, <i>al-Luġa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nusūs</i>. Tarāblis, 1982.6. al-Fawzān, 'A., Ḥusayn, M., Faḍl, I., M., <i>al-'Arabiyya bayna yadayk I</i>, Riyād, 2003.7. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.8. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, I-II, Jerusalem, 1940-1950.9. Mağallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i>, London, 1977.10. Şīnī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i>, I, al-Riyād, 1986.11. <i>Ta'allam al-'arabiyya</i>, I, al-Qāhirah, 1987.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Historija arapskog pisma, FIL ARA 131
Semestar i broj bodova: I. semestar; 1 sat predavanja; ECTS 1
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa osobenostima historijskog razvoja arapskog pisma i sa njegovim najznačajnijim karakteristikama. Student treba ovladati historijom i osnovnim obilježjima semitskih pisama, karakteristikama različitih varijanti kufskog i nashi arapskog pisma, te specifičnostima i strukturalnim problemima arapskog pisma kao konsonantskog pisma.
Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obrađuju osobnosti razvoja semitskih pisama, daju pregled osnovnih karakteristika semitskih fonetskih pisama i izlažu najznačajnije teorije o porijeklu arapskog pisma. Težište predavanja bit će na prikazu najznačajnijih karakteristika različitih varijanti kufskog i nashi pisma uz razmatranje strukturalnih problema arapskog pisma kao konsonantskog i modusa njihovog rješenja uvođenjem znakova vokalizacije.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. F., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 1964.2. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.3. Janković, S., <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i>, Sarajevo, 1987.4. Muftić, T., <i>Arapsko pismo</i>, Sarajevo, 1982.5. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.6. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.7. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I, II, Cambridge, 1955.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija arapskog jezika, FIL ARA 112
Semestar i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima morfologije arapskog jezika uz naglasak na oblicima glagolskih vremena i načina, tipovima nepravilnih glagola, proširenim glagolskim vrstama i nekim imenskim paradigmama. Student treba ovladati konjugacijom pravilnih, nepravilnih i glagola u proširenim glagolskim vrstama i usvojiti određeni broj imenskih paradigmi.
Sadržaj predmeta: U okviru predavanja obrađuje se sistem glagolskih paradigm, kao i specifičnosti imenskih paradigm u arapskom jeziku. Posebna pažnja u prvom dijelu kolegija pridaje se kategorijama negacije u glagolskoj rečenici, glagolskim vremenima, načinima i aspektima. Centralni dio kolegija fokusiran je na tipove nepravilnih glagola (geminirani, hamzirani, miṭāl, aḡwaf, nāqis, dvostruko nepravilni glagoli), dok se u njegovom završnom dijelu obrađuju oblici i značenja proširenih glagolskih vrsta, kao i oblici četverokonsonantskih glagola. Predavanjima su obuhvaćene i imenske kategorije imena relacije, deminutiva, imenica oruđa, te imenica mjesta i vremena. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfologije sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju saznanja iz morfologije stečena na predavanjima i formiraju fond riječi. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika, FIL ARA 111
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I, II, Cambridge, 1955.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>, Part 1, 2, Michigan, 1983.2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i>, 1967.3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i>, Cambridge, 1979.5. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.6. Dervišević, Amir, <i>Praktikum arapskog jezika</i>, Sarajevo, 2001.7. Fleisch H., <i>Traité de Philologie Arabe</i>, Vol. I, Bejrut, 1961.8. Gaudefroy, M. - Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i>, Pariz, 1952.9. Гранде, Б.М., <i>Курс арабской грамматики в сравнительно-историческом освещении</i>, Moskva, 1963.10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.11. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i>, Sarajevo, 1987.12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i>, Teil I, Leipzig, 1980.13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.14. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, <i>Учебник арабского языка</i>, Moskva, 1983.15. Шарбатов, Г.Ш., <i>Современный арабский язык</i>, Moskva, 1961.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 2, FIL ARA 122
Semestar i broj bodova: II. semestar; 9 sati vježbi; ECTS 16
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste razvijanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora, čitanja i pisanja na početnom nivou, vježbanje primjene morfoloških zakonitosti arapskog jezika kroz prevođenje rečenica i kraćih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno, te ovladavanje upotrebom rječnika arapskog jezika. Vježbe su usmjereni na izgradnju vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije na početnom nivou. Iako je znanje studenata još uvijek na početnom nivou, zadaci koji se pred njih postavljaju u ovom kolegiju nešto su složeniji od onih iz prethodnog modula.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi prevođenja i 5 sati lektorskih vježbi sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se rečenice i kraći tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Tekstovi su težinom i zahtjevnošću primjereni studentima, koji se još uvijek upoznaju sa morfološkim zakonitostima arapskog jezika. Značajan segment vježbi u završnom dijelu kolegija podrazumijeva upoznavanje sa rječnikom arapskog jezika i ovladavanje njegovom upotrebom, čiji je preduslov dobro poznavanje morfologije. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje različitih govornih situacija iz svakodnevnog života, posebno onih koje su specifične za zemlje arapskog svijeta, kod studenata razvija fond riječi, kao i sposobnost konverzacije na početnom nivou.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 1, FIL ARA 121
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>, Part 1, 2, Michigan, 1983.2. 'Abd al-'Azīz, N. M., Sulaymān, M. 'A., <i>Tadrībāt fahm al-masmū' li ḡayr al-nāt iqīn bi al-'arabiyya</i>, al-Riyād, 1988.3. Anbar, Taghrid, <i>Learning Arabic for Beginners - Speaking, Reading & Writing</i>, Kairo, 1991.4. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.5. al-Fawzān, 'A., Ḥusayn, M., Faḍl I., M., <i>al-'Arabiyya bayna yadayk II</i>, al-Riyād , 2003.6. Hatim, 'Imād, <i>al-Luġa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nusūs</i>. Tarāblis, 1982.7. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.8. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, I-II, Jerusalem, 1940-1950.9. Maġallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i>, London, 1977.10. Šīrī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i>, II, al-Riyād, 1986.11. Ta'allam al-'arabiyya, I, al-Qāhira, 1987.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfološke specifičnosti korijena u semitskim jezicima, FIL ARA 132
Semestar i broj bodova: I. semestar; 1 sat predavanja; ECTS 1
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje studenata sa najznačajnijim obilježjima semitskog korijena, korijena riječi u arapskom jeziku i sa specifičnim mehanizmima tvorbe riječi u arapskom jeziku. Student treba ovladati karakteristikama korijena riječi u arapskom jeziku, osnovnim značenjima produktivnih afiksa i različitim procesima tvorbe riječi u arapskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obrađuju osobenosti korijena riječi u jeziku općenito, s posebnim akcentom na semitskom korijenu, te korijenu riječi u arapskom jeziku. Težište predavanja bit će na definiranju pojma korijena riječi u arapskom jeziku, procesima tovrbe riječi uslovljениm morfološkim specifičnostima arapskog korijena, te osnovnim značenjima i funkcijama produktivnih afiksa u arapskom jeziku.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.2. Гранде, Б.М., <i>Курс Арабской Грамматики в Сравнительно-историческом Освещении</i>, Москва, 1963.3. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.4. Krahl - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i>, Teil I, Leipzig, 1980.5. Moscati, S., <i>An Introduction to the Comparative Grammar of the Semitic Languages: Phonology and Morphology</i>, Wiesbaden, 1969.6. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.7. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.8. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I, II, Cambridge, 1955.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfosintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 213
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa elementima morfosintakse arapskog jezika, uz naglasak na osnovnim tipovima veza na nivou arapske sintagme, kako imeničke tako i glagolske, procesima pasivizacije, kauzativizacije i tranzitivizacije, te preoblikama gramatičkog ustrojstva rečenice. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja i analiziranja vrsta sintagmi, uočavanja tipova gramatičkih i semantičkih veza unutar njih, te usvojiti mehanizme preoblika gramatičkog ustrojstva rečenice.
Sadržaj predmeta: Predavanja su u svom prvom dijelu posvećena prevashodno karakteristikama imenskih sintagmi. Posebna pažnja u ovom segmentu predavanja pridaje se obradi kongruencije, s akcentom na odnosima unutar atributivne sintagme i genitivne i kvazigenitivne veze, te tipovima apozicije u arapskom jeziku. Drugi dio predavanja bavi se obilježjima glagolskih sintagmi. Naglasak se stavlja na konstrukcije pomoćnih, modalnih, faznih i unipersonalnih glagola i na pojam valentnosti glagola uz obradu procesa pasivizacije, kauzativizacije i tranzitivizacije. Predavanjima su obuhvaćeni i upotreba negacije, upitnih i eksklamativnih čestica kao mehanizmi preoblike gramatičkog ustrojstva rečenice, te upotreba optativa i energetika.
Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfosintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka, sastavljanjem rečenica, prevođenjem kraćih tekstova s arapskog na bosanski i s bosanskog na arapski jezik primjenjuju saznanja iz morfosintakse stečena na predavanjima.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: Morfologija arapskog jezika, FIL ARA 112
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Ljiljan, Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , vol. I-II, Beirut, 1974.
Literatura:
1. al-'Ant ākī, Muh ammad, <i>al-Muh īt fī 'as wāt al-'arabiyya wa nah wihā wa s arfihā</i> , vol. I-III, Bayrūt, 1975. 2. Banmamoun, Elabbas, <i>The Feature Structure of Functional Categories. A Comparativ Study of Arabic Dialects</i> , Oxford University Press, 2000. 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 5. Cantarino, Vicente, <i>Syntax of Modern Arabic Prose. The Simple Sentence</i> , vol. I, Bloomington / London, 1974. 6. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 7. Gaudefroy, M., Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i> , Pariz, 1952. 8. Hasan, 'Abbās, <i>al-Nah w al-wāfi</i> , al-Qāhira, 1999. 9. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 10. Holes, Clive, <i>Modern Arabic. Structures, Functions and Varieties</i> , Longman, 1995. 11. Hussein, Abdul-Raof, <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i> , Curzon, 1998. 12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i> , Teil I, Leipzig, 1980. 13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 14. Saad, G. N. <i>Transitivity, Causation and Passivization: A semantic-syntactic Study of the Verb in Classical Arabic</i> , London, 1982.

15. Shlonsky, Ur, <i>Clause Structure an Word order in Hebrew and Arabic. An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , Oxford University Press, 1997.
16. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, Учебник Арабского Языка, Москва, 1983.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 3, FIL ARA 223
Semestar i broj bodova: III. semestar; 4 sati vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste dalje savladavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, čitanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i gramatičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na bogaćenje vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Studenti se na časovima vježbi po prvi put susreću sa nevokaliziranim tekstovima, čije čitanje zahtijeva dobro poznavanje morfosintaktskih zakonitosti arapskog jezika. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje govornih situacija i razgovore o odabranim temama, posebno onim koje su relevantne za zemlje arapskog svijeta, kod studenata bogati fond riječi i razvija i unapređuje sposobnost konverzacije.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 2, FIL ARA 122
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i> . Vol. I-III, Ann Arbor, 1971. 2. Abdo, D.A., <i>A Course in Modern Standard Arabic</i> , Beirut, 1966. 3. Bakīr, 'Abd al-Wahāb et al., <i>al-Nah w al-'arabī. Min hilāl al-nus ūs</i> , s.l., s.a. 4. Dickens, James, Watson, Janet C. E., <i>Standard Arabic. An advanced course</i> . Cambridge, 1999. 5. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i> , III-IV, Jerusalem, 1940-1950. 6. Mağallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i> , London, 1977. 7. Marzūq, A., <i>Hayyā nata'alam al-'arabiyya al-muštaraka</i> , Čāmi'a al-'Azhar, al-Qāhira, 2007. 8. Ş īnī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i> , III, al-Riyād, 1986.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Stara arapska književnost, FIL ARA 233
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara, 2 sata vježbi; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jest da studenti steknu što bolje znanje o antičkoj arapskoj književnosti (prijeislamski period) koja je utjecala i na kasnije književne epohe u arapskoj tradiciji. Poezija kao dominantan oblik književnog stvaralaštva iznudila je i poseban odnos <i>Kur'ana</i> prema pjesništvu. Stoga je u centru izučavanja egzemplarni korpus <i>Mu'allqa</i> koje studenti trebaju teneljito upoznati. Zatim, studenti treba da upoznaju i ljubavnu liriku umajadske epohe koja se poetički određivala prema prijeislamskom pjesništvu, ali i prema književnoestetskim vrijednostima <i>Kur'ana</i>.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Nastavnik najprije predstavlja problem neimanentne periodizacije arapske književnosti koja upućuje na neadekvnost metode u njenom tradicionalnom izučavanju. Potom uvodi studente u prijeislamsku arabljansku poeziju (antički perioda) ukazujući na dominantan profetsko-magijski status pjesnika i njegova djela. Obrađuje se struktura kaside, odnos forme i sadržaja u njoj. Problem autentičnosti prijeislamske poezije obrađuje se s posebnom pažnjom i status rapsoda u književnoj tradiciji. Egzemplarni korpus <i>Mu'allqa</i> je u centru pažnje.</p> <p>Studentima se predstavlja i posebna grupa pjesnika poznatih pod zajedničkim nazivom al-sa'lik, te Arabljkanski dani kao važan korpus usmenog predanja.</p> <p>Kur'an zauzima posebno mjesto u izučavanju ove književnosti, pri čemu se pažnja ne posvećuje njegovoj religijskoj dimenziji, već njegovim književnoestetskim vrijednostima kojima poetički komunicira sa zatećenim pjesništvom, ali utječe i na razvoj književnosti općenito.</p> <p>Nakon osvrta na književnost prelaznog perioda, nastavnik predstavlja studentima umajadsku epohu kojom dominira ljubavna lirika (gazel) gradsko-hedonističkog i uzritskog tipa. Studenti se također upoznaju sa „satiričko-političkom“ lirikom umajadske epohe i njenim predstavnicima.</p> <p>U toku semestra studenti su dužni pročitati djela ili iz vode iz djela koja se obrađuju na seminarima i na vježbanjima, kao i osnovnu literaturu navedenu na kraju ovog programa.</p>
Uvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pisani rad sredinom semestra i završni usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici:
1. Esad Duraković, <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1985. 3. <i>Mu'allqe...</i> , prev. Esad Duraković, Sarajevo, 2004. 4. Sulejman Grozdanić, <i>Stara arapska poezija</i> , Sarajevo, 1971.
Literatura:
1. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1975. 2. Alija Ibn Talib, <i>Staza rječitosti</i> , Zagreb, 1994. 3. <i>Arapska poezija</i> , priredio D. Tanasković, Beograd, 1977. 4. Esad Duraković, <i>Prolegomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i> , Sarajevo, 2005. 5. Filip Hiti, <i>Istorija Arapa</i> , Sarajevo, 1967. 6. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i> , London, 1907. 7. Edward Said, <i>Orijentalizam</i> , Sarajevo, 1999. 8. Vojislav Simić, „Kulturno-istorijska uslovljeno nastanka arapske gradske ljubane lirike – gazela“, <i>Anal filološkog fakulteta</i> , I-II, Beograd, 1972. 9. Šawqi Dayf, <i>al-'Asr al-Jahili</i> , al-Qahira, s. a.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfosintaksa arapskog jezika 2, FIL ARA 214
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa gramatičkim odnosima koji vladaju unutar rečenice, a koji se izražavaju pomoću imenske fleksije i vezuju za upotrebu akuzativa imena i imeničkih sintagmi u arapskom jeziku, uz naglasak na osnovnim sintaktičkim funkcijama elemenata u akuzativu. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja i analiziranja odnosa koji vladaju među osnovnim članovima rečeničnog ustrojstva (subjekat, predikat, objekat i priložna oznaka) i razlikovanja specifičnih funkcija koje imeničke forme u akuzativu mogu imati ostvarujući različite tipove gramatičkih i semantičkih veza.</p> <p>Sadržaj predmeta: Predavanja su u svom prvom dijelu posvećena upotrebi imena u akuzativu koja se nakon partikula različitih značenja javljaju u različitim sintaktičkim funkcijama. Posebna pažnja u ovom segmentu predavanja pridaje se obaveznim komplementima u akuzativu, tj. direktnom objektu i akuzativu specifikacije, ali i nekim neobaveznim dijelovima rečenice kao što su akuzativ socijativnosti, akuzativ izuzimanja i vokativ. Drugi dio predavanja bavi se upotrebom imena u akuzativu u službi adverbijalnih oznaka, tako da su obuhvaćeni akuzativi mesta i vremena, uzroka i svrhe, akuzativ stanja, te apsolutni objekat. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfosintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju saznanja iz morfosintakse stečena na predavanjima.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Morfosintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 213
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestr.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998.2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, vol. I-II, Beirut, 1974.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. al-'Antākī, Muh ammad, <i>al-Muhh īt fī 'as wāt al-'arabiyya wa nah wihā wa s arfihā</i>, vol. I-III, Bayrūt, 1975.2. Banmamoun, Elabbas, <i>The Feature Structure of Functional Categories. A Comparativ Study of Arabic Dialects</i>, Oxford University Press, 2000.3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i>, Cambridge, 1979.5. Cantarino, Vicente, <i>Syntax of Modern Arabic Prose. The Simple Sentence</i>, vol. I, Bloomington / London, 1974.6. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.7. Gaudefroy, M., Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i>, Pariz, 1952.8. H asan, 'Abbās, <i>al-Nah w al-wāfi</i>, al-Qāhira, 1999.9. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.10. Holes, Clive, <i>Modern Arabic. Structures, Functions and Varieties</i>, Longman, 1995.11. Hussein, Abdul-Raof, <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i>, Curzon, 1998.12. Krahl - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i>, Teil I, Leipzig, 1980.13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.14. Saad, G. N. <i>Transitivity, Causation and Passivization: A semantic-syntactic Study of the Verb in Classical Arabic</i>, London, 1982.15. Shlonsky, Ur, <i>Clause Structure an Word order in Hebrew and Arabic. An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, Oxford University Press, 1997.16. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, Учебник Арабского Языка, Moskva, 1983.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 4, FIL ARA 224
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste dalje savladavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, čitanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i gramatičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na bogaćenje vokabulara, unapređivanje sposobnosti konverzacije, te razvijanje sposobnosti usmenog izlaganja na arapskom jeziku. Materija se nastavlja na sadržaj iz III. semestra.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i 2 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni, novinski i ostali tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata. Na taj način studenti savladavaju upotrebu vokabulara u kontekstu i stiču praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Na lektorskim vježbama se razgovara o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja kroz zadate materijale. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata. Uz to, materijali znatnim dijelom inkorporiraju kulturno-jezičke osobenosti arapskog govornog područja, koje studenti usvajaju i konsolidiraju na osnovu vlastitog iskustva i prethodnog znanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 3, FIL ARA 223
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.2. Abdo, D.A., <i>A Course in Modern Standard Arabic</i>, Beirut, 1966.3. Bakīr, 'Abd al-Wahāb et al., <i>al-Nah w al-'arabī. Min hilāl al-nus ūs</i>, s.l., s.a.4. Dickens, James, Watson, Janet C. E., <i>Standard Arabic. An advanced course</i>. Cambridge, 1999.5. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, III-IV, Jerusalem, 1940-1950.6. Mağallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i>, London, 1977.7. Marzūq, A., <i>Hayyā nata'alam al-'arabiyya al-muštaraka</i>, Ğāmi'a al-'Azhar, al-Qāhira, 2007.8. Ş īnī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i>, III, al-Riyād, 1986.9. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Klasična arapska književnost, FIL ARA 234
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara, 2 sata vježbi; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: U okviru ovog predmeta studenti stiču znanje o književnosti „zlatnog doba“ arapsko-islamskog kalifata. To je najznačajniji period u povijesti arapsko-islamske kulture, književnosti posebno, te se imenuje kao klasični u vremenskom i vrijednosnom značenju. Pošto je period vema razidren u vremenskom i u prostornom značenju, cilj je da se studentima pruži znanje o najvažnijim književnim pojavama epohe klasicizma, od „pokreta obnove“ do epohe dekadencije. Pri tome se studenti uvode u opuse najznačajnijih pjesnika epohe. Istovremeno, studenti treba da dobiju osnovna saznanja o postanku i razvoju arapske umjetničke proze koja se prvi put javlja upravo u epohi klasicizma, pod značajnim utjecajem perzijske književnosti. Također je cilj da se u izučavanu klasične arapske književnosti objasni uloga filologije u domenu književne kritike i poetike. Arapska književnost u Španiji predstavlja najznačajniji podvig te tradicije u otporu tradicionalizmu i oplemenjivanju dodirima sa narodnom književnošću u Španiji.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na početku kolegija, nastavnik upoznaje studente sa društveno-historijskim okvirima abbasidskog carstva u kome se razvijala i književnost svjetskog značaja. Arapska književna tradicija ima veoma dugo iskustvo sa tradicionalizmom, pa se već u doba Haruna al-Rašida javlja snažan „pokret obnove“ sa čijim ciljevima i predstavnicima se studenti upoznaju. Istovremeno, prvi put u povijesti arapske književnosti razvija se umjetnička proza, uglavnom pod snažnim utjecajem prijevoda iz perzijske književnosti ('Abdullah ibn al-Muqaffa') koja, opet, baštini iskustvo značajnih djela sa sanskrita. Posebna pažnja posvećuje se opusima polihistora al-Jahiza i al-Ma'arrija. Studenti se također upoznaju sa autoritetom filologije koja je značajno usmjeravala književno stvaralaštvo u pravcu tradicionalizma. U tom smislu, tradicija se obrazlaže kao „rezervoar motiva“ i značajno afirmiranje arapskih antičkih uzora.</p> <p><i>Hiljadu i jedna noć</i> se obrađuje kao djelo koje je u arapskoj tradiciji bilo inferiorno u odnosu prema poeziji, ali je nemjerljivo značajno u svjetskoj književnosti.</p> <p>Književnost na arapskom jeziku u Španiji također je predmet ovoga kolegija, posebno <i>muwaššah</i> i <i>za'lal</i> kao „hibridne“ književne forme, te njihovi predstavnici.</p> <p>U toku semestra studenti su dužni pročitati djela ili izvode iz djela koja se obrađuju na seminarima i na vježbanjima, kao i osnovnu literaturu navedenu na kraju ovog programa.</p>
Uvjeti za upis predmeta: položen ispit iz <i>Stare arapske književnosti</i> , FIL ARA 233
Način provjere znanja: pisani rad sredinom semestra, drugi pisani rad krajem semestra i završni usmeni ispit.
Udžbenici:
1. Esad Duraković, <i>Orientologija. Univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1985. 3. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1975. 4. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i> , London, 1907.
Literatura:
1. Ibn al-Muqaffa, <i>Kelila i Dimna. Stare indijske pripovijetke</i> , preveo Besim Korkut, Sarajevo, 1997. 2. Ibn Hazm, <i>Golubičina ogrlica</i> , prev. Teufik Muftić, Zagreb, 1987. 3. <i>Hiljadu i jedna noć</i> , prev. Esad Duraković, Sarajevo, 1999. 4. <i>Klasična arapska poezija</i> , prev. Vojislav Simić, Kruševac, 1979. 5. al-Ma'arri, <i>Obvezivanje neobveznim</i> , prev. Daniel Bučan, Banja Luka 1984. 6. al-Ma'arri, <i>Poslanica o oproštenju</i> , prev. Sulejman Grozdanić, sarajevo, 1979. 7. Ibn Tufajl, <i>Živi Sin Budnoga</i> , prev. Tarik Haverić, Sarajevo, 1985. 8. Aiša Đulizarević-Simić, „Društveno-istorijska uslovljenost Džahizovog djela...“, <i>POF</i> , 22-23/1972-73. 9. Ibn Kaldun, <i>Muqaddima</i> , izbor, prijevod i pogovor Hasan Sušić, Sarajevo, 1982. 10. Šawqi Dayf, <i>al-'Asr al-'abbasi al-awwal</i> , al-Qahira, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 315
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima sintakse arapskog jezika na nivou proste rečenice i osnovnim karakteristikama koordinacije i subordinacije u strukturi arapske složene rečenice, uz fokus na elementima organizacije rečenice, njenoj obavijesnoj strukturi, strukturi imeničke i glagolske fraze, te tipovima nezavisnosloženih rečenica. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja rečeničnih dijelova i njihove uloge u organizaciji rečenice, analiziranja njihovih međusobnih odnosa, usvojiti specifičnosti odnosa koordinacije i subordinacije na nivou fraze i rečenice i razlikovati tipove nezavisnosloženih rečenica.</p> <p>Sadržaj predmeta: Prvi dio predavanja posvećen je obradi proste rečenice u arapskom jeziku. Posebna pažnja u njemu pridaje se redu riječi u rečenici kao elementu organizacije rečenice i mehanizmima njegove aktualizacije u glagolskoj i imenskoj rečenici, te članovima imeničke i glagolske fraze i sintaktičkim odnosima među njima s naglaskom na ulozi imeničke i glagolske modifikacije. Drugi dio predavanja uvodi pojmove koordinacije i subordinacije na svim sintaktičkim nivoima i analizira njihove karakteristike u arapskoj složenoj rečenici, te nudi pregled tipova nezavisnosloženih rečenica u arapskom jeziku.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz sintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prepoznaju imeničke i glagolske fraze u arapskoj rečenici, da analiziraju međusobne odnose njihovih dijelova i funkcije imeničke fraze unutar rečenice, te da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Morfosintaksa arapskog jezika 2, FIL ARA 214
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I-II, Cambridge, 1955.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Abdul-Raof, H., <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i>, Richmond, 1998.2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i>, 1967.3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic: An Approach to the Basic Structures</i>, Cambridge, 1979.5. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000.6. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986.7. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974.8. Cowan, D., <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.9. Ḥasan, ‘A., <i>al-Nah w al-wāfi</i>, I-IV, al-Qāhira, 1999.10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.11. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.12. Krahl - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i>, Teil I, Leipzig, 1980.13. Muğālasa, M. Ḥ., <i>al-Naḥ w al-ṣāfi</i>, Bayrūt, 1997.14. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002.15. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.16. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 5, FIL ARA 325
Semestar i broj bodova: V. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje složenijim sintakšičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na proširivanje vokabulara, podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata, te razvijanje sposobnosti usmenog izlaganja na arapskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i 2 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složenije sintakšičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti, kao što su politika, ekonomija, kultura, ekologija, umjetnost i druge. Na taj način studenti savladavaju upotrebu vokabulara u kontekstu i stiču praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orijentirane jedinice kroz razgovor o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata. Uz to, materijali znatnim dijelom inkorporiraju kulturno-jezičke osobenosti arapskog govornog područja, koje studenti usvajaju i konsolidiraju na osnovu vlastitog iskustva i prethodnog znanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 4, FIL ARA 224
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.2. 'Ah mad, S. S., <i>al-Hayā'a al-yawmiyya</i>, II., Čāmi'a al-Qāhira, 2001.3. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.4. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Batīl, M., <i>al-Kitāb al-'asāsi fī ta'līm al-luḡa al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, II, Tūnis, 1992.5. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsi fī ta'līm al-luḡa al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993.6. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.7. Hātim, 'Imād, <i>al-Luḡa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nusūs</i>. Tarāblis, 1982.8. al-Tonsi, A. et al., <i>An Intensive Course in Egyptian Colloquial Arabic</i>, I., American University in Cairo, 1987.9. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna arapska književnost 1, FIL ARA 335
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara, 1 sat vježbi; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Ponuditi pregled najznačajnijih tokova moderne arapske književnosti od perioda renesanse u XVIII. stoljeću do polovine XX. stoljeća i razviti kod studenata sposobnost da kritički analiziraju, kompariraju i kontrastiraju književne tekstove iz ovog perioda. Kroz djela najznačajnijih predstavnika neoklasicizma, romantizma i književnosti mahdžera, studenti trebaju shvatiti temeljne odlike, ali i međusobne razlike ovih književnostilskih formacija. Nadalje, studenti će dobiti jasnu sliku o tome kako se, kroz prve zbirke kratkih priča, drame, ali i romane, počela razvijati moderna prozna književnost kod Arapa, a koja će punu afirmaciju i zrelost dostići nakon drugog svjetskog rata.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Uvodni časovi nude uvid u historijske i društvene prilike XIX. i XX. stoljeća. Proučavaju se uvjeti koji su doveli do književnog i kulturnog buđenja Arapa, renesanse ili <i>al-nahde</i>. Na predavanjima se prati pjesnički opus najznačajnijih autora neoklasicizma (Ahmad Šawqi, Hafiz Ibrahim, Ma'ruf al-Rusafi, al-Zahawi...), romantizma (al-'Aqqad, Abu Šadi, Na'ī; al-Šabbi; Šukri...) i književnosti mahdžera (Mika'il Nu'ayma, Kalil Jibrān, Ilyā Abu Madi...), od rane faze do potpunog umjetničkog stasanja. Nadalje, daje su uvid u temeljne teorijske odlike poemutih pokreta. Na kraju semestra, više pažnje posvećuje se ranom razvoju prozne književnosti, kratke priče, drame i romana, s osvrtom na čuvene historijske romana <i>Jur'i al-Zaydāna</i>.</p>
<p>Proseminarski sati organizirani su tako da se na njima neposredno prati problematika koja se tumači na predavanjima, i to prvenstveno putem analize najznačajnijih književnih tekstova koji se nalaze u programu. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu, PowerPoint prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.</p>
<p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na proseminarima, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 pismeni rad na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Arapska poezija</i>, priedio Darko Tanasković, Beograd, 1977.2. <i>Antologija kratke arapske priče</i>, priedio Rade Božović, Kruševac, 1986.3. D ayf, Šawqī, <i>al-Adab al-`arabi al-mu`asir fi Misr</i>, al-Qahira, s.a.4. Duraković, Esad, <i>Poetika arapske književnosti u SAD</i>, Sarajevo, 1997.5. Duraković, Esad, <i>Prologomena za historiju književnosti orientalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.6. <i>Poezija arapskog istoka XX vijeka</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Sarajevo, 1994.7. Džubran, Halil, <i>Vjenik, Suza i osmijeh, Mirisni plodovi duše</i>, izbor i prijevod sa arapskog Esad Duraković, prijevod sa engleskog Amra Sulejmanović-Hajdarević, Sarajevo, 2005.8. Džubran, Halil, <i>Isus, sin čovječiji</i>, prijevod Olga Vučetić, Zagreb, 1987.9. Nuajma, Mihail, <i>Gazde</i>, prijevod Srećko Čolaković, Beograd, 200010. R. C. Ostle, <i>Studies in Modern Arabic Literature</i>, London, 1974.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u metodiku nastave arapskog jezika, FIL ARA 345
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ciljevi i zadaci kursa su upoznati studenate sa savremenim dostignućima primijenjene lingvistike, i novim teorijama podučavanja stranog jezika, pedagoškim i psihološkim faktorima koji su vezani za ovaj problem, kao i historijskim pregledom metoda i pristupa u nastavi stranog jezika.
Sadržaj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je upoznavanje sa različitim metodama u nastavi arapskog jezika. Akcenat će, također, biti na tome kako učeniku prenijeti ljubav za učenje stranog/arapskog jezika i kako ga motivirati za učenje arapskog jezika. Pored toga, kratko će se ukazati na pedagoške i psihološke faktore relevantne za učenje i podučavanje stranog jezika; ulogu nastavnika i učenika u nastavi stranih jezika; historijski pregled teorija i metoda u nastavi stranih jezika; pregled osnovnih jezičkih vještina i njihova primjena u nastavi stranih jezika. Vježbe iz <i>Uvoda u metodiku nastave arapskog jezika</i> obuhvataju primjenu različitih metoda i osnovnih jezičkih vještina. U okviru vježbi studentima će biti prezentirano niz gramatika, udžbenika, vježbanki i druge literature relevantne za podučavanje arapskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze završno sa IV. semestrom
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit), i usmeni u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: 1. Ostojić, Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Petrović, Elvira, <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb, 1988.
Literatura: 1. Bjelica, Nevenka, Ostojić, Branko, <i>Igre u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Lado, Robert, <i>Nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1968. 3. Mađkür, 'Alī Ah mad, <i>Tadrîs funūn al-luga al-'arabiyya</i> , al-Qāhira, 1991. 4. Nikodijević, M., Miodrag, <i>Pripremanje nastave</i> , Beograd, 1980. 5. Ružička-Šehović, Vesna, <i>Dramske tehnike u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 6. Sekulić Vladimir, <i>Lingvistika i učenje stranih jezika</i> , Titograd, 1980. 7. Šamić, Midhat, <i>Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika</i> , Sarajevo, 1959. 8. Tanović, Mustafa, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972. 9. Bogićević, Mirko, <i>Tehnologija savremene nastave</i> , Beograd, 1974.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 2, FIL ARA 316
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa sintaksom zavisnosložene rečenice u arapskom jeziku, uz fokus na vrstama zavisnih rečenica, njihovim subordinatorima, sinkretizmu i sintaktičkoj sinonimiji, te mogućnostima prevođenja. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja vrsta zavisnih rečenica i njihove uloge u organizaciji složene rečenice, vještinama analiziranja međusobnih odnosa zavisnih rečenica i njihovih odnosa sa nadređenom rečenicom, mogućnostima parafraze pojedinačnih vrsta zavisnih rečenica, te specifičnostima subordinatora, naročito onima koje se odnose na njihovu polifunktionalnost.
Sadržaj predmeta: Uvodni dio predavanja posvećen je obradi subjektske, predikatske i objektske rečenice kao obavezni elemenata rečenične strukture. Posebna pažnja u njemu pridaje se različitim strukturalnim formama i sinkretizmu subjektske, predikatske i objektske rečenice u arapskoj složenoj rečenici. Centralni dio predavanja obuhvata obradu zavisnih rečenica u funkciji adverbijalnih oznaka: mjesne, vremenske, načinske, poredbene, socijativne, namjerne, uzročne, posljedične, pogodbene i koncesivne. Uz pregled subordinatora različitih vrsta adverbijalnih rečenica, predavanja daju uvid u specifičnosti upotrebe pojedinačnih subordinatora, sinkretizam vrsta adverbijalnih rečenica i polifunktionalnost određenih formi zavisne rečenice u arapskom jeziku.
Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz sintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prepoznaju vrste zavisnih rečenica, da analiziraju njihove međusobne odnose i odnose sa nadređenom rečenicom i ovladaju mogućnostima parafraze zavisnih rečenica, te da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 315
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I-II, Cambridge, 1955.
Literatura: 1. Abdul-Raof, H., <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i> , Richmond, 1998. 2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i> , 1967. 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic: An Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 5. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i> , New York, 2000. 6. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i> , Wiesbaden, 1986. 7. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i> , I, Bloomington, 1974. 8. Cowan, D., <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 9. Ḥasan, ‘A., <i>al-Nah w al-wāfi</i> , I-IV, al-Qāhira, 1999. 10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 11. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 12. Krahl - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i> , Teil I, Leipzig, 1980. 13. Muğālasa, M. Ḥ., <i>al-Naḥ w al-ṣāfi</i> , Bayrūt, 1997. 14. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i> , Dordrecht, 2002. 15. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 16. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 6, FIL ARA 326
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 6 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje složenijim sintaksičkim strukturama i sofisticiranim vokabularom u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na smjelije proširivanje vokabulara, podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata, te usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i 2 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik duži književni tekstovi složenije sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su zahtjevniji od onih u prethodnim modulima, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 5, FIL ARA 325
Način provjere znanja: pismo (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.2. 'Ahmad, S. S., <i>al-Hayā'a al-yawmiyya</i>, II., Čāmi'a al-Qāhira, 2001.3. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.4. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Batīl, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, II, Tūnis, 1992.5. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'i, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993.6. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.7. Hātim, 'Imād, <i>al-Luğā al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nusūs</i>. Tarāblis, 1982.8. al-Tonsi, A. et al., <i>An Intensive Course in Egyptian Colloquial Arabic</i>, I., American University in Cairo, 1987.9. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna arapska književnost 2, FIL ARA 336
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara, 1 sat vježbi; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari, vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Ponuditi pregled moderne arapske književnosti od polovine XX. stoljeća do danas i razviti kod studenata sposobnost da kritički analiziraju, kompariraju i kontrastiraju književne tekstove iz ovog perioda. Studenti će se upoznati sa bogatom plejadom pjesnika koji su na upečatljiv i originalan način predstavili problematiku modernog čovjeka arapskog podneblja. Student treba steći jasnu sliku osobenosti arapske književnosti iz druge polovine XX. stoljeća, jer se upravo u to doba ona sve više poetički osamostaljivala, odnosno uzmicala je silovitom utjecaju zapadne književnosti i kulture. O tome najbolje svjedoče djela Na'iba Mahfuza, Yusufa Idrisa, Ibrahima abre, Mahmuda Darwiša, te pjesnici <i>al-Tammuz</i>.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na uvodnim časovima obrađuje se poslijeratno stanje u arapskom društvu i refleksije na književnike. Raskid s romantizmom je na poetski jedinstven način nudio jedan od najvećih pjesnika moderne arapske književnosti al-Bayyati, koji se zalagao za angažiranu književnost. U tome je najveću potporu imao od svojih sunarodnjaka pjesnikinje Nazik al-Mala'ika i Badra Šakira al-Sayyaba, a svi oni su ujedno pioniri slobodnog stiha, što je bilo epohalno za moderne pjesnike. Nadalje se obrađuju najznačajniji pjesnički pokreti, poput <i>poezije otpora</i> i koncepta <i>nove poezije</i> koju je promovirala avangardna grupa <i>al-Tammuz</i>. Na polju proze, proučavaju se blistavi dometi u kratkoj priči Yusufa Idrisa, drami Tawfiqa al-Hakima, i romanima Na'iba Mahfuza, u prvom redu, a potom i Ibrahima abre, Gassana Qanafanija, Hanan al-Šayk, Tayyiba Saliha i drugih.</p> <p>Proseminarski sati organizirani su tako da se na njima neposredno prati problematika koja se tumači na predavanjima, i to prvenstveno putem analize najznačajnijih književnih tekstova koji se nalaze na programu. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu, PowerPoint prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na proseminarima, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Moderna arapska književnost 1, FIL ARA 335
Način provjere znanja: 1 pismeni rad na kraju semestra (u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Antologija kratke arapske priče</i>, priredio Rade božović, Kruševac, 1986.2. D ayf, Šawqī, <i>al-'Adab al-'arabi al-mu`asir fi Misr</i>, al-Qahira,3. Derviš, Mahmud, <i>Otpori</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Bagdala, Kruševac, 19844. Duraković, Esad, <i>Prologomena za historiju književnosti orientalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.5. Džebra Ibrahim Džebra, <i>U potrazi za Velidom Mesudom</i>, prijevod sa arapskog i pogovor Esad Duraković, ZID, Sarajevo, 1995.6. Husein, Taha, <i>Dani</i>, Preveo, priredio i predgovor napisao Esad Duraković, "Svjetlost", Sarajevo, 19987. Kanafani, Gassan, <i>Ljudi na suncu</i>, prijevod sa arapskog i predgovor: Munir Mujić, pogovor: Esad Duraković, Connectum, Sarajevo, 2006.8. Mahfuz, Nedžib, <i>Put između dva dvorca</i>, preveo i predgovor napisao Sulejman Grozdanić, Svjetlost, Sarajevo, 1990.9. Mahfuz, Nedžib, <i>Lopovi i psi</i>, preveo Mehmed Kico, "Šahinpašić", Sarajevo, 2005.10. Ostle, R. C., <i>Studies in Modern Arabic Literature</i>, London, 1974.11. Salih, Tajib, <i>Vrijeme seobe na Sjever</i>, prevela Delila Dizdarević, Sarajevo, 1995.12. al-Šayh, Hanan, <i>Zehrina priča</i>, Prijevod s arapskog i pogovor Esad Duraković, Arabica ZID, Sarajevo, 1998.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Metodika nastave arapskog jezika 1, FIL ARA 346
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj i zadaci kolegija su osposobiti studente za samostalno izvođenje nastave arapskog jezika u osnovnoj školi i to kroz izradu nastavnih planova, pismenih priprema za časove, izradu pismenih zadataka, testova kao i različitih oblika domaćeg rada. Pored toga, student treba da bude osposobljen za izradu vlastitih jezičkih vježbi, jezičkih igara kao i primjenu dramskih tehniku u okviru nastave arapskog jezika.
Sadržaj predmeta: Predavanja će biti posvećena izradi, analizi i realizaciji nastavnih planova, izradi pismenih zadataka, testova, kao i drugih oblika provjera znanja. U prvom dijelu kolegija fokus će biti na samostalnom radu učenika i izradi domaćih zadataka. U okviru prvog dijela kolegija će, također, biti obrađeno korištenje savremenih pomagala u nastavi arapskog jezika. U drugom dijelu kolegija govoriće se o važnosti govornih vježbi u nastavi arapskog jezika, kao i o ulozi različitih jezičkih igara i dramskih tehniku. Također, u drugom dijelu kolegija, obradiće se odgovarajući lingvistički obrasci, koji se koriste u nastavi stranog jezika. Na kraju kolegija, u okviru kojeg studenti obavljaju hospitovanja u osnovnim školama, fokusi će biti na pripremanju za nastavu kao što će biti obrađeni različiti obrasci pismene pripreme za čas. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi u okviru kojih će studenti prezentirati različite vježbe koje su sami uradili, i praktično sa kolegama uraditi najmanje dvije jezičke igre. Također, u okviru vježbi, studenti treba da pokažu mogućnosti korištenja osnovnih pomagala koja se mogu koristiti za učenje jezika poput: kasetofona, CD-playera, televizora, video rekordera, računara itd.. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama primjenjuje znanje stečeno na predavanjima s tim da studenti praktično rade razne tipove vježbi prilagođenih za osnovnu školu.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze završno sa V. semestrom
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit), i usmeni u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: 1. Ostojić, Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Petrović, Elvira, <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb, 1988.
Literatura: 1. Bjelica, Nevenka, Ostojić, Branko, <i>Igre u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Bogićević, Mirko, <i>Tehnologija savremene nastave</i> , Beograd, 1974. 3. Lado, Robert, <i>Nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1968. 4. Mađkūr, 'Alī Ah mad, <i>Tadrīs funūn al-luga al-'arabiyya</i> , al-Qāhira, 1991. 5. Nikodijević, M., Miodrag, <i>Pripremanje nastave</i> , Beograd, 1980. 6. Ružićka-Šehović, Vesna, <i>Dramske tehničke u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 7. Sekulić, Vladimir, <i>Lingvistika i učenje stranih jezika</i> , Titograd, 1980. 8. Šamić, Midhat, <i>Metodika nastave i tehniku učenja živih jezika</i> , Sarajevo, 1959. 9. Tanović, Mustafa, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika, FIL ARA 111
Semestar i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste usvajanje arapske grafije i pravilnog izgovora fonema u arapskom jeziku, te upoznavanje sa osnovama arapske morfologije. Student treba ovladati podjelom fonema u arapskom jeziku na osnovu kriterija artikulacione fonetike, te osnovnim fonetskim promjenama i zakonitostima arapskog sloga. U segmentu morfologije, student se upoznaje sa pojmom korijena i paradigm u arapskom jeziku, vrstama riječi, imenskim paradigmama i morfološkim kategorijama karakterističnim za imensku grupu riječi.
Sadržaj predmeta: U segmentu fonetike, predavanja obuhvataju osnove artikulacije glasova u arapskom jeziku s osvrtom na sekundarnu artikulaciju, odnosno emfazu, aafone arapskih vokala, strukturu sloga, asimilaciju određenog člana, te specifičnosti grafije arapskog jezika. U segmentu uvoda u morfologiju, predavanja obuhvataju objašnjenje korijena i paradigm u arapskom jeziku, podjelu i osnovne karakteristike vrsta riječi, te uvid u morfološke kategorije imenske grupe riječi. Pritom se posebna pažnja pridaje oblicima duala, oblicima i upotrebi pravilnog i razlomljenog plurala, upotrebi i načinima tvorbe ženskog roda, te specifičnostima kongruencije u kategorijama roda, broja, padeža i određenosti/neodređenosti u atributivnoj sintagmi, genitivnoj vezi i imenskoj rečenici, i daje se pregled paradigm perfekta i imperfekta I. glagolske vrste i složenih glagolskih vremena. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sati vježbi iz fonetike i morfologije sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, s tim da se u segmentu fonetike naglasak stavlja na usvajanje arapskog pisma i pravilnog izgovora, a u segmentu morfologije na praktičnu primjenu morfoloških zakonitosti putem rješavanja jezičnih zadataka. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pisorno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismani i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998.
Literatura: 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i> , 1967. 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 5. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 6. Dervišević Amir, <i>Praktikum arapskog jezika</i> , Sarajevo, 2001. 7. Fleisch H., <i>Traité de Philologie Arabe Vol.I</i> , Bejrut, 1961. 8. Gaudefroy, M. - Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i> , Pariz, 1952. 9. Гранде, Б.М., <i>Курс Арабской Грамматики в Сравнительно-историческом Освещении</i> , Moskva, 1963. 10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 11. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i> , Sarajevo, 1987. 12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i> , Teil I, Leipzig, 1980. 13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 14. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, Учебник Арабского Языка, Moskva, 1983. 15. Шарбатов, Г.Ш., <i>Современный Арабский Язык</i> , Moskva, 1961. 16. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 1, FIL ARA 121
Semestar i broj bodova: I. semestar; 8 sati vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj prvog dijela kolegija jeste ovladavanje arapskim pismom i pravilnim izgovorom fonema u arapskom jeziku. U drugom dijelu kolegija, primarni cilj jeste razvijanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora, čitanja i pisanja na početnom nivou, te vježbanje primjene osnovnih morfoloških zakonitosti arapskog jezika kroz prevođenje rečenica i kraćih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno. Vježbe su usmjerene na izgradnju osnovnog vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije na početnom nivou.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi prevođenja i 4 sati lektorskih vježbi sedmično. S obzirom na to da se studenti u ovom semestru prvi put susreću sa arapskim jezikom, vježbe prevođenja u prvom dijelu kolegija posvećene su savladavanju arapskog pisma i izgovora fonema specifičnih za arapski jezik putem praktičnih vježbi pisanja i čitanja i diktata kao forme provjere znanja. U drugom dijelu kolegija, na ovim se vježbama prevode rečenice i kraći tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Tekstovi su težinom i zahtjevnošću primjereni studentima, koji tek počinju savladavati osnovne morfološke zakonitosti arapskog jezika. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje različitih govornih situacija iz svakodnevnog života, posebno onih koje su specifične za zemlje arapskog svijeta, kod studenata formira i razvija fond riječi, kao i sposobnost konverzacije na početnom nivou.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>, Part 1, 2, Michigan, 1983.2. 'Abd al-'Azīz, N. M., Sulaymān, M. 'A., <i>Tadrībāt fahm al-masmū' li ḡayr al-nāt iqīn bi al-'arabiyya</i>, al-Riyād, 1988.3. Anbar, Taghrid, <i>Learning Arabic for Beginners - Speaking, Reading & Writing</i>, Cairo, 1991.4. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.5. Hātim, 'Imād, <i>al-Luġa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nus ūs</i>. Tarāblis, 1982.6. al-Fawzān, 'A., H. usayn, M., Fad̄ I, M., <i>al-'Arabiyya bayna yadayk I</i>, Riyād , 2003.7. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.8. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, I-II, Jerusalem, 1940-1950.9. Maġallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i>, London, 1977.10. Š īnī, M. et al., <i>Takallam al--'arabiyya</i>, I, al-Riyād, 1986.11. Ta'allam al-'arabiyya, I, al-Qāhira, 1987.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Historija arapskog pisma, FIL ARA 131
Semestar i broj bodova: I. semestar; 1 sat predavanja; ECTS 1
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan samo za studente koji na drugoj studijskoj grupi imaju predmet Uvod u lingvistiku.
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa osobenostima historijskog razvoja arapskog pisma i sa njegovim najznačajnijim karakteristikama. Student treba ovladati historijom i osnovnim obilježjima semitskih pisama, karakteristikama različitih varijanti kufskog i nashi arapskog pisma, te specifičnostima i strukturalnim problemima arapskog pisma kao konsonantskog pisma.
Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obrađuju osobenosti razvoja semitskih pisama, daju pregled osnovnih karakteristika semitskih fonetskih pisama i izlažu najznačajnije teorije o porijeklu arapskog pisma. Težište predavanja bit će na prikazu najznačajnijih karakteristika različitih varijanti kufskog i nashi pisma uz razmatranje strukturalnih problema arapskog pisma kao konsonantskog i modusa njihovog rješenja uvođenjem znakova vokalizacije.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. F., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 1964.2. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.3. Janković, S., <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i>, Sarajevo, 1987.4. Muftić, T., <i>Arapsko pismo</i>, Sarajevo, 1982.5. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.6. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.7. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I, II, Cambridge, 1955.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija arapskog jezika, FIL ARA 112
Semestar i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima morfologije arapskog jezika uz naglasak na oblicima glagolskih vremena i načina, tipovima nepravilnih glagola, proširenim glagolskim vrstama i nekim imenskim paradigmama. Student treba ovladati konjugacijom pravilnih, nepravilnih i glagola u proširenim glagolskim vrstama i usvojiti određeni broj imenskih paradigm.
Sadržaj predmeta: U okviru predavanja obrađuje se sistem glagolskih paradigm, kao i specifičnosti imenskih paradigm u arapskom jeziku. Posebna pažnja u prvom dijelu kolegija pridaje se kategorijama negacije u glagolskoj rečenici, glagolskim vremenima, načinima i aspektima. Centralni dio kolegija fokusiran je na tipove nepravilnih glagola (geminirani, hamzirani, miṭāl, aḡwaf, nāqis, dvostruko nepravilni glagoli), dok se u njegovom završnom dijelu obrađuju oblici i značenja proširenih glagolskih vrsta, kao i oblici četverokonsonantskih glagola. Predavanjima su obuhvaćene i imenske kategorije imena relacije, deminutiva, imenica oruđa, te imenica mjesta i vremena. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfologije sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju saznanja iz morfologije stečena na predavanjima. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama uz ostale sadržaje obrađuju odgovarajući kraći tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Fonetika i uvod u morfologiju arapskog jezika, FIL ARA 111
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestruru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestruru.
Udžbenici: 1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I, II, Cambridge, 1955.
Literatura: 1. Abboud, P.F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i> , Part 1, 2, Michigan, 1983. 2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i> , 1967. 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 5. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975, 6. Dervišević, Amir, <i>Praktikum arapskog jezika</i> , Sarajevo, 2001. 7. Fleisch H., <i>Traité de Philologie Arabe</i> , Vol. I, Bejrut, 1961. 8. Gaudefroy, M. - Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i> , Pariz, 1952. 9. Гранде, Б.М., <i>Курс арабской грамматики в сравнительно-историческом освещении</i> , Moskva, 1963. 10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 11. Janković, Srđan, <i>Arapski izgovor sa osnovama arapskog pisma</i> , Sarajevo, 1987. 12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i> , Teil I, Leipzig, 1980. 13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 14. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, <i>Учебник арабского языка</i> , Moskva, 1983. 15. Шарбатов, Г.Ш., <i>Современный арабский язык</i> , Moskva, 1961.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 2, FIL ARA 122
Semestar i broj bodova: II. semestar; 8 sati vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste razvijanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora, čitanja i pisanja na početnom nivou, vježbanje primjene morfoloških zakonitosti arapskog jezika kroz prevođenje rečenica i kraćih tekstova sa bosanskog na arapski jezik i obratno, te ovladavanje upotrebom rječnika arapskog jezika. Vježbe su usmjereni na izgradnju vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije na početnom nivou. Iako je znanje studenata još uvijek na početnom nivou, zadaci koji se pred njih postavljaju u ovom kolegiju nešto su složeniji od onih iz prethodnog modula.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi prevođenja i 4 sati lektorskih vježbi sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se rečenice i kraći tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Tekstovi su težinom i zahtjevnošću primjereni studentima, koji se još uvijek upoznaju sa morfološkim zakonitostima arapskog jezika. Značajan segment vježbi u završnom dijelu kolegija podrazumijeva upoznavanje sa rječnikom arapskog jezika i ovladavanje njegovom upotrebom, čiji je preduslov dobro poznavanje morfologije. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje različitih govornih situacija iz svakodnevnog života, posebno onih koje su specifične za zemlje arapskog svijeta, kod studenata razvija fond riječi, kao i sposobnost konverzacije na početnom nivou.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 1, FIL ARA 121
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. F. i dr., <i>Elementary Modern Standard Arabic</i>, Part 1, 2, Michigan, 1983.2. 'Abd al-'Azīz, N. M., Sulaymān, M. 'A., <i>Tadrībāt fahm al-masmū' li ḡayr al-nāt iqīn bi al-'arabiyya</i>, al-Riyād, 1988.3. Anbar, Tagħrid, <i>Learning Arabic for Beginners - Speaking, Reading & Writing</i>, Kairo, 1991.4. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.5. al-Fawzān, 'A., H usayn, M., Fadl, M., <i>al-'Arabiyya bayna yadayk II</i>, al-Riyād , 2003.6. Hatim, 'Imād, <i>al-Luġa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nusūs</i>. Tarāblis, 1982.7. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.8. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, I-II, Jerusalem, 1940-1950.9. Maġallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i>, London, 1977.10. Sīnī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i>, II, al-Riyād, 1986.11. Ta'allam al-'arabiyya, I, al-Qāhira, 1987.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfološke specifičnosti korijena u semitskim jezicima, FIL ARA 132
Semestar i broj bodova: II. semestar; 1 sat predavanja; ECTS 1
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan samo za studente koji na drugoj studijskoj grupi imaju predmet Teorija i metodologija proučavanja književnosti.
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje studenata sa najznačajnijim obilježjima semitskog korijena, korijena riječi u arapskom jeziku i sa specifičnim mehanizmima tvorbe riječi u arapskom jeziku. Student treba ovladati karakteristikama korijena riječi u arapskom jeziku, osnovnim značenjima produktivnih afiksa i različitim procesima tvorbe riječi u arapskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obrađuju osobenosti korijena riječi u jeziku općenito, s posebnim akcentom na semitskom korijenu, te korijenu riječi u arapskom jeziku. Težište predavanja bit će na definiranju pojma korijena riječi u arapskom jeziku, procesima tvorbe riječi uslovljени morfološkim specifičnostima arapskog korijena, te osnovnim značenjima i funkcijama produktivnih afiksa u arapskom jeziku. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.2. Гранде, Б.М., <i>Курс Арабской Грамматики в Сравнительно-историческом Освещении</i>, Москва, 1963.3. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.4. Krahl - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i>, Teil I, Leipzig, 1980.5. Moscati, S., <i>An Introduction to the Comparative Grammar of the Semitic Languages: Phonology and Morphology</i>, Wiesbaden, 1969.6. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.7. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.8. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I, II, Cambridge, 1955.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfosintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 213
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa elementima morfosintakse arapskog jezika, uz naglasak na osnovnim tipovima veza na nivou arapske sintagme, kako imeničke tako i glagolske, procesima pasivizacije, kauzativizacije i tranzitivizacije, te preoblikama gramatičkog ustrojstva rečenice. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja i analiziranja vrsta sintagmi, uočavanja tipova gramatičkih i semantičkih veza unutar njih, te usvojiti mehanizme preoblika gramatičkog ustrojstva rečenice.</p> <p>Sadržaj predmeta: Predavanja su u svom prvom dijelu posvećena prevashodno karakteristikama imenskih sintagmi. Posebna pažnja u ovom segmentu predavanja pridaje se obradi kongruencije, s akcentom na odnosima unutar atributivne sintagme i genitivne i kvazigenitivne veze, te tipovima apozicije u arapskom jeziku. Drugi dio predavanja bavi se obilježjima glagolskih sintagmi. Naglasak se stavlja na konstrukcije pomoćnih, modalnih, faznih i unipersonalnih glagola i na pojam valentnosti glagola uz obradu procesa pasivizacije, kauzativizacije i tranzitivizacije. Predavanjima su obuhvaćeni i upotreba negacije, upitnih i eksklamativnih čestica kao mehanizmi preoblike gramatičkog ustrojstva rečenice, te upotreba optativa i energetika.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfosintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka, sastavljanjem rečenica, prevođenjem kraćih tekstova s arapskog na bosanski i s bosanskog na arapski jezik primjenjuju saznanja iz morfosintakse stečena na predavanjima.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Morfologija arapskog jezika, FIL ARA 112
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998.2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, vol. I-II, Beirut, 1974.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. 'Ant ākī, al-Muh ammad, <i>al-Muh īt fī 'as wāt al-'arabiyya wa nah wihā wa s arfihā</i>, vol. I-III, Bayrūt, 1975.2. Banmamoun, Elabbas, <i>The Feature Structure of Functional Categories. A Comparativ Study of Arabic Dialects</i>, Oxford University Press, 2000.3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i>, Cambridge, 1979.5. Cantarino, Vicente, <i>Syntax of Modern Arabic Prose. The Simple Sentence</i>, vol. I, Bloomington / London, 1974.6. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.7. Gaudefroy, M., Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i>, Pariz, 1952.8. Hasan, 'Abbās, <i>al-Nah w al-wāfi</i>, al-Qāhira, 1999.9. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.10. Holes, Clive, <i>Modern Arabic. Structures, Functions and Varieties</i>, Longman, 1995.11. Hussein, Abdul-Raof, <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i>, Curzon, 1998.12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i>, Teil I, Leipzig, 1980.13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.14. Saad, G. N. <i>Transitivity, Causation and Passivization: A semantic-syntactic Study of the Verb in Classical Arabic</i>, London, 1982.

15. Shlonsky, Ur, <i>Clause Structure an Word order in Hebrew and Arabic. An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , Oxford University Press, 1997.
16. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, Учебник Арабского Языка, Москва, 1983.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 3, FIL ARA 223
Semestar i broj bodova: III. semestar; 4 sati vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste dalje savladavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, čitanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i gramatičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na bogaćenje vokabulara i razvijanje sposobnosti konverzacije.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se tekstovi sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik. Studenti se na časovima vježbi po prvi put susreću sa nevokaliziranim tekstovima, čije čitanje zahtijeva dobro poznавање morfosintaksičkih zakonitosti arapskog jezika. Na lektorskim vježbama se, kroz simuliranje govornih situacija i razgovore o odabranim temama, posebno onim koje su relevantne za zemlje arapskog svijeta, kod studenata bogati fond riječi i razvija i unapređuje sposobnost konverzacije.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 2, FIL ARA 122
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.2. Abdo, D.A., <i>A Course in Modern Standard Arabic</i>, Beirut, 1966.3. Bakīr, 'Abd al-Wahāb et al., <i>al-Nah w al-'arabī. Min hilāl al-nus ūs</i>, s.l., s.a.4. Dickens, James, Watson, Janet C. E., <i>Standard Arabic. An advanced course</i>. Cambridge, 1999.5. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, III-IV, Jerusalem, 1940-1950.6. Mağallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i>, London, 1977.7. Marzūq, A., <i>Hayyā nata'alam al-'arabiyya al-muštaraka</i>, Čāmi'a al-'Azhar, al-Qāhira, 2007.8. Ş īnī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i>, III, al-Riyād, 1986.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Stara arapska književnost, FIL ARA 233
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 2 (1) sata seminar, 1 sat vježbi; ECTS 5 (4)
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan; drugi sat seminara obavezan je samo za studente koji na drugoj studijskoj grupi imaju predmet Uvod u orientalnu filologiju.
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jest da studenti steknu što bolje znanje o antičkoj arapskoj književnosti (prijeislamski period) koja je utjecala i na kasnije književne epohe u arapskoj tradiciji. Poezija kao dominantan oblik književnog stvaralaštva iznudila je i poseban odnos <i>Kur'ana</i> prema pjesništvu. Stoga je u centru izučavanja egzemplarni korpus <i>Mu'allaq</i> koje studenti trebaju teneljito upoznati. Zatim, studenti treba da upoznaju i ljubavnu liriku umajadske epohe koja se poetički određivala prema prijeislamskom pjesništvu, ali i prema književnoestetskim vrijednostima <i>Kur'ana</i> .
Sadržaj predmeta: Nastavnik najprije predstavlja problem neimanentne periodizacije arapske književnosti koja upućuje na neadekvnost metode u njenom tradicionalnom izučavanju. Potom uvodi studente u prijeislamsku arabljansku poeziju (antički perioda) ukazujući na dominantan profetsko-magijski status pjesnika i njegova djela. Obrađuje se struktura kaside, odnos forme i sadržaja u njoj. Problem autentičnosti prijeislamske poezije obrađuje se s posebnom pažnjom i status rapsoda u književnoj tradiciji. Egzemplarni korpus <i>Mu'allaq</i> je u centru pažnje. Studentima se predstavlja i posebna grupa pjesnika poznatih pod zajedničkim nazivom al-sa`lik, te Arabljkanski dani kao važan korpus usmenog predanja. Kur'an zauzima posebno mjesto u izučavanju ove književnosti, pri čemu se pažnja ne posvećuje njegovoj religijskoj dimenziji, već njegovim književnoestetskim vrijednostima kojima poetički komunicira sa zatečenim pjesništvom, ali utječe i na razvoj književnosti općenito. Nakon osvrta na književnost prelaznog perioda, nastavnik predstavlja studentima umajadsku epohu kojom dominira ljubavna lirika (gazel) gradsко-hedonističkog i uzritskog tipa. Studenti se također upoznaju sa „satiričko-političkom“ lirikom umajadske epohe i njenim predstavnicima. U toku semestra studenti su dužni pročitati djela ili iz vode iz djela koja se obrađuju na seminarima i na vježbanjima, kao i osnovnu literaturu navedenu na kraju ovog programa.
Uvjjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: Pisani rad sredinom semestra i završni usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici:
1. Esad Duraković, <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1985. 3. <i>Mu'allaq</i> ..., prev. Esad Duraković, Sarajevo, 2004. 4. Sulejman Grozdanić, <i>Stara arapska poezija</i> , Sarajevo, 1971.
Literatura:
1. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1975. 2. Alija Ibn Ebi Talib, <i>Staza rječitosti</i> , Zagreb, 1994. 3. <i>Arapska poezija</i> , priredio D. Tanasković, Beograd, 1977. 4. Esad Duraković, <i>Prolegomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i> , Sarajevo, 2005. 5. Filip Hiti, <i>Istorija Arapa</i> , Sarajevo, 1967. 6. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i> , London, 1907. 7. Edward Said, <i>Orijentalizam</i> , Sarajevo, 1999. 8. Vojislav Simić, „Kulturno-istorijska uslovljenošć nastanka arapske gradske ljubane lirike – gaza“, <i>Analisi filološkog fakulteta</i> , I-II, Beograd, 1972. 9. Šawqi Dayf, <i>al-'Asr al-/ahili</i> , al-Qahira, s. a.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfosintaksa arapskog jezika 2, FIL ARA 214
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa gramatičkim odnosima koji vladaju unutar rečenice, a koji se izražavaju pomoću imenske fleksije i vezuju za upotrebu akuzativa imena i imeničkih sintagmi u arapskom jeziku, uz naglasak na osnovnim sintaktičkim funkcijama elemenata u akuzativu. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja i analiziranja odnosa koji vladaju među osnovnim članovima rečeničnog ustrojstva (subjekat, predikat, objekat i priložna oznaka) i razlikovanja specifičnih funkcija koje imeničke forme u akuzativu mogu imati ostvarujući različite tipove gramatičkih i semantičkih veza.
Sadržaj predmeta: Predavanja su, u svom prvom dijelu, posvećena upotrebi imena u akuzativu koja se nakon partikula različitih značenja javljaju u različitim sintaktičkim funkcijama. Posebna pažnja u ovom segmentu predavanja pridaje se obaveznim komplementima u akuzativu, tj. direktnom objektu i akuzativu specifikacije, ali i nekim neobaveznim dijelovima rečenice kao što su akuzativ socijativnosti, akuzativ izuzimanja i vokativ. Drugi dio predavanja bavi se upotrebom imena u akuzativu u službi adverbijalnih oznaka, tako da su obuhvaćeni akuzativi mesta i vremena, uzroka i svrhe, akuzativ stanja, te apsolutni objekat. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi iz morfosintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju saznanja iz morfosintakse stečena na predavanjima.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: Morfosintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 213
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Ljiljan, Sarajevo, 1998.2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, vol. I-II, Beirut, 1974.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. al-'Antākī, Muh ammad, <i>al-Muhh īt fī 'as wāt al-'arabiyya wa nah wihā wa s arfihā</i>, vol. I-III, Bayrūt, 1975.2. Banmamoun, Elabbas, <i>The Feature Structure of Functional Categories. A Comparativ Study of Arabic Dialects</i>, Oxford University Press, 2000.3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic an Approach to the Basic Structures</i>, Cambridge, 1979.5. Cantarino, Vicente, <i>Syntax of Modern Arabic Prose. The Simple Sentence</i>, vol. I, Bloomington / London, 1974.6. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i>, Cambridge, 1975.7. Gaudefroy, M., Demombynes R. Blachere, <i>Grammaire de l'Arabe Classique</i>, Pariz, 1952.8. Hasan, 'Abbās, <i>al-Nah w al-wāfi</i>, al-Qāhira, 1999.9. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i>, London, 1976.10. Holes, Clive, <i>Modern Arabic. Structures, Functions and Varieties</i>, Longman, 1995.11. Hussein, Abdul-Raof, <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i>, Curzon, 1998.12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i>, Teil I, Leipzig, 1980.13. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.14. Saad, G. N. <i>Transitivity, Causation and Passivization: A semantic-syntactic Study of the Verb in Classical Arabic</i>, London, 1982.

15. Shlonsky, Ur, <i>Clause Structure an Word order in Hebrew and Arabic. An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , Oxford University Press, 1997.
16. Шагаль, В.З., М.Н. Мерекин, Ф.С. Забиров, Учебник Арабского Языка, Москва, 1983.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 4, FIL ARA 224
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste dalje savladavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, čitanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i gramatičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na bogaćenje vokabulara, unapređivanje sposobnosti konverzacije, te razvijanje sposobnosti usmenog izlaganja na arapskom jeziku. Materija se nastavlja na sadržaj iz III. semestra.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i 2 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni, novinski i ostali tekstovi prilagođeni nivou znanja studenata. Na taj način studenti savladavaju upotrebu vokabulara u kontekstu i stiču praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Na lektorskim vježbama se razgovara o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja kroz zadate materijale. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata. Uz to, materijali znatnim dijelom inkorporiraju kulturno-jezičke osobenosti arapskog govornog područja, koje studenti usvajaju i konsolidiraju na osnovu vlastitog iskustva i prethodnog znanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 3, FIL ARA 223
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.2. Abdo, D.A., <i>A Course in Modern Standard Arabic</i>, Beirut, 1966.3. Bakīr, 'Abd al-Wahāb et al., <i>al-Nah w al-'arabī. Min hilāl al-nus ūs</i>, s.l., s.a.4. Dickens, James, Watson, Janet C. E., <i>Standard Arabic. An advanced course</i>. Cambridge, 1999.5. Kapliwatzky, <i>Arabic Language and Grammar</i>, III-IV, Jerusalem, 1940-1950.6. Mağallī, F., <i>Durūs fi al-'arabiyya</i>, London, 1977.7. Marzūq, A., <i>Hayyā nata'alam al-'arabiyya al-muštaraka</i>, Ğāmi'a al-'Azhar, al-Qāhira, 2007.8. Sīnī, M. et al., <i>Takallam al-'arabiyya</i>, III, al-Riyād, 1986.9. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Klasična arapska književnost, FIL ARA 234
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat seminara, 1 sat vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminari i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: U okviru ovog predmeta studenti stiču znanje o književnosti „zlatnog doba“ arapsko-islamskog kalifata. To je najznačajniji period u povijesti arapsko-islamske kulture, književnosti posebno, te se imenuje kao klasični u vremenskom i vrijednosnom značenju. Pošto je period vema razidren u vremenskom i u prostornom značenju, cilj je da se studentima pruži znanje o najvažnijim književnim pojavama epohe klasicizma, od „pokreta obnove“ do epohe dekadencije. Pri tome se studenti uvode u opuse najznačajnijih pjesnika epohe. Istovremeno, studenti treba da dobiju osnovna saznanja o postanku i razvoju arapske umjetničke proze koja se prvi put javlja upravo u epohi klasicizma, pod značajnim utjecajem perzijske književnosti. Također je cilj da se u izučavanu klasične arapske književnosti objasni uloga filologije u domenu književne kritike i poetike. Arapska književnost u Španiji predstavlja najznačajniji podvig te tradicije u otporu tradicionalizmu i oplemenjivanju dodirima sa narodnom književnošću u Španiji.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na početku kolegija, nastavnik upoznaje studente sa društveno-historijskim okvirima abbasidskog carstva u kome se razvijala i književnost svjetskog značaja. Arapska književna tradicija ima veoma dugo iskustvo sa tradicionalizmom, pa se već u doba Haruna al-Rašida javlja snažan „pokret obnove“ sa čijim ciljevima i predstavnicima se studenti upoznaju. Istovremeno, prvi put u povijesti arapske književnosti razvija se umjetnička proza, uglavnom pod snažnim utjecajem prijevoda iz perzijske književnosti ('Abdullah ibn al-Muqaffa') koja, opet, baštini iskustvo značajnih djela sa sanskrita. Posebna pažnja posvećuje se opusima polihistora al-Jahiza i al-Ma'arrija. Studenti se također upoznaju sa autoritetom filologije koja je značajno usmjeravala književno stvaralaštvo u pravcu tradicionalizma. U tom smislu, tradicija se obrazlaže kao „rezervoar motiva“ i značajno afirmiranje arapskih antičkih uzora.</p> <p><i>Hiljadu i jedna noć</i> se obrađuje kao djelo koje je u arapskoj tradiciji bilo inferiorno u odnosu prema poeziji, ali je nemjerljivo značajno u svjetskoj književnosti.</p> <p>Književnost na arapskom jeziku u Španiji također je predmet ovoga kolegija, posebno <i>muwaššah</i> i <i>za'lal</i> kao „hibridne“ književne forme, te njihovi predstavnici.</p> <p>U toku semestra studenti su dužni pročitati djela ili izvode iz djela koja se obrađuju na seminarima i na vježbanjima, kao i osnovnu literaturu navedenu na kraju ovog programa.</p>
Uvjeti za upis predmeta: položen ispit iz <i>Stare arapske književnosti</i> , FIL ARA 233
Način provjere znanja: pisani rad sredinom semestra, drugi pisani rad krajem semestra i završni usmeni ispit.
Udjbenici:
1. Esad Duraković, <i>Orientologija. Univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1985. 3. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1975. 4. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i> , London, 1907.
Literatura:
1. Ibn al-Muqaffa, <i>Kelila i Dimna. Stare indijske pripovijetke</i> , preveo Besim Korkut, Sarajevo, 1997. 2. Ibn Hazm, <i>Golubičina ogrlica</i> , prev. Teufik Muftić, Zagreb, 1987. 3. <i>Hiljadu i jedna noć</i> , prev. Esad Duraković, Sarajevo, 1999. 4. <i>Klasična arapska poezija</i> , prev. Vojislav Simić, Kruševac, 1979. 5. al-Ma'arri, <i>Obvezivanje neobveznim</i> , prev. Daniel Bučan, Banja Luka 1984. 6. al-Ma'arri, <i>Poslanica o oproštenju</i> , prev. Sulejman Grozdanić, sarajevo, 1979. 7. Ibn Tufajl, <i>Zivi Sin Budnoga</i> , prev. Tarik Haverić, Sarajevo, 1985. 8. Aiša Đulizarević-Simić, „Društveno-istorijska uslovljenost Džahizovog djela...“, <i>POF</i> , 22-23/1972-73. 9. Ibn Kaldun, <i>Muqaddima</i> , izbor, prijevod i pogovor Hasan Sušić, Sarajevo, 1982. 10. Šawqi Dayf, <i>al-'Asr al-'abbasi al-awwal</i> , al-Qahira, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 315
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa temeljnim elementima sintakse arapskog jezika na nivou proste rečenice i osnovnim karakteristikama koordinacije i subordinacije u strukturi arapske složene rečenice, uz fokus na elementima organizacije rečenice, njenoj obavijesnoj strukturi, strukturi imeničke i glagolske fraze, te tipovima nezavisnosloženih rečenica. Student treba, na najosnovnijem nivou, ovladati vještina prepoznavanja rečeničnih dijelova i njihove uloge u organizaciji rečenice, analiziranja njihovih međusobnih odnosa, usvojiti specifičnosti odnosa koordinacije i subordinacije na nivou fraze i rečenice i razlikovati tipove nezavisnosloženih rečenica.
Sadržaj predmeta: Prvi dio predavanja posvećen je obradi proste rečenice u arapskom jeziku. Posebna pažnja u njemu pridaje se redu riječi u rečenici kao elementu organizacije rečenice i mehanizmima njegove aktualizacije u glagolskoj i imenskoj rečenici, te članovima imeničke i glagolske fraze i sintaktičkim odnosima među njima s naglaskom na ulozi imeničke i glagolske modifikacije. Drugi dio predavanja uvodi pojmove koordinacije i subordinacije na svim sintaktičkim nivoima i analizira njihove karakteristike u arapskoj složenoj rečenici, te nudi pregled tipova nezavisnosloženih rečenica u arapskom jeziku.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: Morfosintaksa arapskog jezika 2, FIL ARA 214
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I-II, Cambridge, 1955.
Literatura:
1. Abdul-Raof, H., <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i> , Richmond, 1998. 2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i> , 1967. 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic: An Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 5. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i> , New York, 2000. 6. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i> , Wiesbaden, 1986. 7. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i> , I, Bloomington, 1974. 8. Cowan, D., <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 9. Ḥasan, ‘A., <i>al-Nah w al-wāfi</i> , I-IV, al-Qāhira, 1999. 10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 11. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 12. Krahl - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i> , Teil I, Leipzig, 1980. 13. Muğālasa, M. H , <i>al-Nah w al-ṣāfi</i> , Bayrūt, 1997. 14. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i> , Dordrecht, 2002. 15. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 16. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 5, FIL ARA 325
Semestar i broj bodova: V. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje složenijim sintaksičkim strukturama u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na proširivanje vokabulara, podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata, te razvijanje sposobnosti usmenog izlaganja na arapskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata lektorskih vježbi i 2 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složenije sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti, kao što su politika, ekonomija, kultura, ekologija, umjetnost i druge. Na taj način studenti savladavaju upotrebu vokabulara u kontekstu i stiču praktičan uvid u gramatičke strukture teksta. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz razgovor o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi i podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata. Uz to, materijali znatnim dijelom inkorporiraju kulturno-jezičke osobenosti arapskog govornog područja, koje studenti usvajaju i konsolidiraju na osnovu vlastitog iskustva i prethodnog znanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 4, FIL ARA 224
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.2. 'Ah mad, S. S., <i>al-Ḥayā al-yawmiyya</i>, II., Čāmi'a al-Qāhira, 2001.3. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.4. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Batīl, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luḡa al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, II, Tūnis, 1992.5. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luḡa al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993.6. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.7. Hātim, Imād, <i>al-Luḡa al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nusūs</i>. Tarāblis, 1982.8. al-Tonsi, A. et al., <i>An Intensive Course in Egyptian Colloquial Arabic</i>, I., American University in Cairo, 1987.9. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna arapska književnost 1, FIL ARA 335
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat vježbi; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Ponuditi pregled najznačajnijih tokova moderne arapske književnosti od perioda renesanse u XVIII. stoljeću do polovine XX. stoljeća i razviti kod studenata sposobnost da kritički analiziraju, kompariraju i kontrastiraju književne tekstove iz ovog perioda. Kroz djela najznačajnijih predstavnika neoklasicizma, romantizma i književnosti mahdžera, studenti trebaju shvatiti temeljne odlike, ali i međusobne razlike ovih književnostilskih formacija. Nadalje, studenti će dobiti jasnu sliku o tome kako se, kroz prve zbirke kratkih priča, drame, ali i romane, počela razvijati moderna prozna književnost kod Arapa, a koja će punu afirmaciju i zrelost dostići nakon Drugog svjetskog rata.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Uvodni časovi nude uvid u historijske i društvene prilike XIX. i XX. stoljeća. Proučavaju se uvjeti koji su doveli do književnog i kulturnog buđenja Arapa, renesanse ili <i>al-nahde</i>. Na predavanjima se prati pjesnički opus najznačajnijih autora neoklasicizma (Ahmad Šawqi, Hafiz Ibrahim, Ma'ruf al-Rusafi, al-Zahawi...), romantizma (al-'Aqqad, Abu Šadi, Na'ī; al-Šabbi; Šukri...) i književnosti mahdžera (Mika'il Nu'ayma, Kalil Jibrān, Ilyā Abu Madi...), od rane faze do potpunog umjetničkog stasanja. Nadalje, daje su uvid u temeljne teorijske odlike poemnutih pokreta. Na kraju semestra, više pažnje posvećuje se ranom razvoju prozne književnosti, kratke priče, drame i romana, s osvrtom na čuvene historijske romana <i>Jur'i al-Zaydāna</i>.</p> <p>Proseminarski sati organizirani su tako da se na njima neposredno prati problematika koja se tumači na predavanjima, i to prvenstveno putem analize najznačajnijih književnih tekstova koji se nalaze u programu. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu, PowerPoint prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na proseminarima, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 pismeni rad na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Arapska poezija</i>, priedio Darko Tanasković, Beograd, 1977.2. <i>Antologija kratke arapske priče</i>, priedio Rade Božović, Kruševac, 1986.3. D ayf, Šawqī, <i>al-Adab al-`arabi al-mu`asir fi Misr</i>, al-Qahira, s.a.4. Duraković, Esad, <i>Poetika arapske književnosti u SAD</i>, Sarajevo, 1997.5. Duraković, Esad, <i>Prologomena za historiju književnosti orientalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.6. <i>Poezija arapskog istoka XX vijeka</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Sarajevo, 1994.7. Džubran, Halil, <i>Vjenik, Suza i osmijeh, Mirisni plodovi duše</i>, izbor i prijevod sa arapskog Esad Duraković, prijevod sa engleskog Amra Sulejmanović-Hajdarević, Sarajevo, 2005.8. Džubran, Halil, <i>Isus, sin čovječiji</i>, prijevod Olga Vučetić, Zagreb, 1987.9. Nuajma, Mihail, <i>Gazde</i>, prijevod Srećko Čolaković, Beograd, 200010. R. C. Ostle, <i>Studies in Modern Arabic Literature</i>, London, 1974.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u metodiku nastave arapskog jezika, FIL ARA 345
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ciljevi i zadaci kursa su upoznati studenate sa savremenim dostignućima primijenjene lingvistike, i novim teorijama podučavanja stranog jezika, pedagoškim i psihološkim faktorima koji su vezani za ovaj problem, kao i historijskim pregledom metoda i pristupa u nastavi stranog jezika.
Sadržaj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija je upoznavanje sa različitim metodama u nastavi arapskog jezika. Akcenat će, također, biti na tome kako učeniku prenijeti ljubav za učenje stranog/arapskog jezika i kako ga motivirati za učenje arapskog jezika. Pored toga, kratko će se ukazati na pedagoške i psihološke faktore relevantne za učenje i podučavanje stranog jezika; ulogu nastavnika i učenika u nastavi stranih jezika; historijski pregled teorija i metoda u nastavi stranih jezika; pregled osnovnih jezičkih vještina i njihova primjena u nastavi stranih jezika.
Vježbe iz <i>Uvoda u metodiku nastave arapskog jezika</i> obuhvataju primjenu različitih metoda i osnovnih jezičkih vještina. U okviru vježbi studentima će biti prezentirano niz gramatika, udžbenika, vježbenika i druge literature relevantne za podučavanje arapskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze završno sa IV. semestrom
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit), i usmeni u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Ostojić, Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Petrović, Elvira, <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb, 1988.
Literatura:
1. Bjelica, Nevenka, Ostojić, Branko, <i>Igre u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Lado, Robert, <i>Nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1968. 3. Mađkür, 'Alī Ah mad, <i>Tadrîs funūn al-luga al-'arabiyya</i> , al-Qāhira, 1991. 4. Nikodijević, M., Miodrag, <i>Pripremanje nastave</i> , Beograd, 1980. 5. Ružička-Šehović, Vesna, <i>Dramske tehnike u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 6. Sekulić Vladimir, <i>Lingvistika i učenje stranih jezika</i> , Titograd, 1980. 7. Šamić, Midhat, <i>Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika</i> , Sarajevo, 1959. 8. Tanović, Mustafa, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972. 9. Bogićević, Mirko, <i>Tehnologija savremene nastave</i> , Beograd, 1974.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 2, FIL ARA 316
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa sintaksom zavisnosložene rečenice u arapskom jeziku, uz fokus na vrstama zavisnih rečenica, njihovim subordinatorima, sinkretizmu i sintaktičkoj sinonimiji, te mogućnostima prevođenja. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja vrsta zavisnih rečenica i njihove uloge u organizaciji složene rečenice, vještinama analiziranja međusobnih odnosa zavisnih rečenica i njihovih odnosa sa nadređenom rečenicom, mogućnostima parafraze pojedinačnih vrsta zavisnih rečenica, te specifičnostima subordinatora, naročito onima koje se odnose na njihovu polifunktionalnost.
Sadržaj predmeta: Uvodni dio predavanja posvećen je obradi subjektske, predikatske i objektske rečenice kao obaveznih elemenata rečenične strukture. Posebna pažnja u njemu pridaje se različitim strukturalnim formama i sinkretizmu subjektske, predikatske i objektske rečenice u arapskoj složenoj rečenici. Centralni dio predavanja obuhvata obradu zavisnih rečenica u funkciji adverbijalnih oznaka: mjesne, vremenske, načinske, poredbene, socijativne, namjerne, uzročne, posljedične, pogodbene i koncesivne. Uz pregled subordinatora različitih vrsta adverbijalnih rečenica, predavanja daju uvid u specifičnosti upotrebe pojedinačnih subordinatora, sinkretizam vrsta adverbijalnih rečenica i polifunktionalnost određenih formi zavisne rečenice u arapskom jeziku.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa arapskog jezika 1, FIL ARA 315
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I-II, Cambridge, 1955.
Literatura:
1. Abdul-Raof, H., <i>Subject, Theme and Agent in Modern Standard Arabic</i> , Richmond, 1998. 2. Bateson, M.C., <i>Arabic Language Handbook</i> , 1967. 3. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 4. Beeston, A.F.L., <i>Written Arabic: An Approach to the Basic Structures</i> , Cambridge, 1979. 5. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i> , New York, 2000. 6. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i> , Wiesbaden, 1986. 7. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i> , I, Bloomington, 1974. 8. Cowan, D., <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge, 1975. 9. Hasan, 'A., <i>al-Nah w al-wāfi</i> , I-IV, al-Qāhira, 1999. 10. Haywood, J. A., Nahmad, H. M., <i>A New Arabic Grammar of the Written Language</i> , London, 1976. 11. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 12. Krah - Reuschel, <i>Lehrbuch des Modernen Arabisch</i> , Teil I, Leipzig, 1980. 13. Muğalasa, M. H., <i>al-Naḥ w al-ṣāfi</i> , Bayrūt, 1997. 14. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i> , Dordrecht, 2002. 15. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 16. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 6, FIL ARA 326
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 4 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje složenijim sintaksičkim strukturama i sofisticiranim vokabularom u arapskom jeziku kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe su usmjerene na smjelije proširivanje vokabulara, podizanje nivoa konverzacijske kompetencije studenata, te usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 2 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik duži književni tekstovi složenije sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su zahtjevniji od onih u prethodnim modulima, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 5, FIL ARA 325
Način provjere znanja: pismo (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Abboud, P. et al., <i>Modern Standard Arabic: Intermediate Level</i>. Vol. I-III, Ann Arbor, 1971.2. 'Ah mad, S. S., <i>al-Hayā'a al-yawmiyya</i>, II., Čāmi'a al-Qāhira, 2001.3. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.4. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Bat al, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, II, Tūnis, 1992.5. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'i, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993.6. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.7. Hātim, 'Imād, <i>al-Luğā al-'arabiyya. Qawā'id wa al-nusūs</i>. Tarāblis, 1982.8. al-Tonsi, A. et al., <i>An Intensive Course in Egyptian Colloquial Arabic</i>, I., American University in Cairo, 1987.9. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna arapska književnost 2, FIL ARA 336
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat vježbi; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
<p>Cilj predmeta: Ponuditi pregled moderne arapske književnosti od polovine XX. stoljeća do danas i razviti kod studenata sposobnost da kritički analiziraju, kompariraju i kontrastiraju književne tekstove iz ovog perioda. Studenti će se upoznati sa bogatom plejadom pjesnika koji su na upečatljiv i originalan način predstavili problematiku modernog čovjeka arapskog podneblja. Student treba steći jasnu sliku osobenosti arapske književnosti iz druge polovine XX. stoljeća, jer se upravo u to doba ona sve više poetički osamostaljivala, odnosno uzmicala je silovitom utjecaju zapadne književnosti i kulture. O tome najbolje svjedoče djela Na'iba Mahfuza, Yusufa Idrisa, Ibrahima abre, Mahmuda Darwiša, te pjesnici <i>al-Tammuz</i>.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na uvodnim časovima obrađuje se poslijeratno stanje u arapskom društvu i refleksije na književnike. Raskid s romantizmom je na poetski jedinstven način najavio jedan od najvećih pjesnika moderne arapske književnosti al-Bayyati, koji se zalagao za angažiranu književnost. U tome je najveću potporu imao od svojih sunarodnjaka pjesnikinje Nazik al-Mala'ika i Badra Šakira al-Sayyaba, a svi oni su ujedno pioniri slobodnog stiha, što je bilo epohalno za moderne pjesnike. Nadalje se obrađuju najznačajniji pjesnički pokreti, poput <i>poezije otpora</i> i koncepta <i>nove poezije</i> koju je promovirala avangardna grupa <i>al-Tammuz</i>. Na polju proze, proučavaju se blistavi dometi u kratkoj priči Yusufa Idrisa, drami Tawfiqa al-Hakima, i romanima Na'iba Mahfuza, u prvom redu, a potom i Ibrahima abre, Gassana Qanafanija, Hanan al-Šayk, Tayyiba Saliha i drugih.</p> <p>Proseminarski sati organizirani su tako da se na njima neposredno prati problematika koja se tumači na predavanjima, i to prvenstveno putem analize najznačajnijih književnih tekstova koji se nalaze na programu. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili prozni teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu, PowerPoint prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na proseminarima, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Moderna arapska književnost 1, FIL ARA 335
Način provjere znanja: 1 pismeni rad na kraju semestra (u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. <i>Antologija kratke arapske priče</i>, priredio Rade božović, Kruševac, 1986.2. D ayf, Šawqī, <i>al-'Adab al-'arabi al-mu`asir fi Misr</i>, al-Qahira,3. Derviš, Mahmud, <i>Otpori</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Bagdala, Kruševac, 19844. Duraković, Esad, <i>Prologomena za historiju književnosti orientalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.5. Džebra Ibrahim Džebra, <i>U potrazi za Velidom Mesudom</i>, prijevod sa arapskog i pogovor Esad Duraković, ZID, Sarajevo, 1995.6. Husein, Taha, <i>Dani</i>, Preveo, priredio i predgovor napisao Esad Duraković, "Svjetlost", Sarajevo, 19987. Kanafani, Gassan, <i>Ljudi na suncu</i>, prijevod sa arapskog i predgovor: Munir Mujić, pogovor: Esad Duraković, Connectum, Sarajevo, 2006.8. Mahfuz, Nedžib, <i>Put između dva dvorca</i>, preveo i predgovor napisao Sulejman Grozdanić, Svjetlost, Sarajevo, 1990.9. Mahfuz, Nedžib, <i>Lopovi i psi</i>, preveo Mehmed Kico, "Šahinpašić", Sarajevo, 2005.10. Ostle, R. C., <i>Studies in Modern Arabic Literature</i>, London, 1974.11. Salih, Tajib, <i>Vrijeme seobe na Sjever</i>, prevela Delila Dizdarević, Sarajevo, 1995.12. al-Šayh, Hanan, <i>Zehrina priča</i>, Prijevod s arapskog i pogovor Esad Duraković, Arabica ZID, Sarajevo, 1998.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Metodiku nastave arapskog jezika 1, FIL ARA 346
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj i zadaci kolegija su osposobiti studente za samostalno izvođenje nastave arapskog jezika u osnovnoj školi i to kroz izradu nastavnih planova, pismenih priprema za časove, izradu pismenih zadataka, testova kao i različitih oblika domaćeg rada. Pored toga, student treba da bude osposobljen za izradu vlastitih jezičkih vježbi, jezičkih igara kao i primjenu dramskih tehniku u okviru nastave arapskog jezika.
Sadržaj predmeta: Predavanja će biti posvećena izradi, analizi i realizaciji nastavnih planova, izradi pismenih zadataka, testova, kao i drugih oblika provjera znanja. U prvom dijelu kolegija fokus će biti na samostalnom radu učenika i izradi domaćih zadataka. U okviru prvog dijela kolegija će, također, biti obrađeno korištenje savremenih pomagala u nastavi arapskog jezika. U drugom dijelu kolegija govorice se o važnosti govornih vježbi u nastavi arapskog jezika, kao i o ulozi različitih jezičkih igara i dramskih tehniku. Također, u drugom dijelu kolegija, obradiće se odgovarajući lingvistički obrasci, koji se koriste u nastavi stranog jezika. Na kraju kolegija, u okviru kojeg studenti obavljaju hospitovanja u osnovnim školama, fokusi će biti na pripremanju za nastavu kao što će biti obrađeni različiti obrasci pismene pripreme za čas. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi u okviru kojih će studenti prezentirati različite vježbe koje su sami uradili, i praktično sa kolegama uraditi najmanje dvije jezičke igre. Također, u okviru vježbi, studenti treba da pokažu mogućnosti korištenja osnovnih pomagala koja se mogu koristiti za učenje jezika poput: kasetofona, CD-playera, televizora, video rekordera, računara itd.. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama primjenjuje znanje stečeno na predavanjima s tim da studenti praktično rade razne tipove vježbi prilagođenih za osnovnu školu.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze završno sa V. semestrom
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit), i usmeni u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Ostojić, Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Petrović, Elvira, <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb, 1988.
Literatura:
1. Bjelica, Nevenka, Ostojić, Branko, <i>Igre u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Bogićević, Mirko, <i>Tehnologija savremene nastave</i> , Beograd, 1974. 3. Lado, Robert, <i>Nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1968. 4. Mađkūr, 'Alī Ah mad, <i>Tadrīs funūn al-luga al-'arabiyya</i> , al-Qāhira, 1991. 5. Nikodijević, M., Miodrag, <i>Pripremanje nastave</i> , Beograd, 1980. 6. Ružića-Šehović, Vesna, <i>Dramske tehničke u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 7. Sekulić, Vladimir, <i>Lingvistika i učenje stranih jezika</i> , Titograd, 1980. 8. Šamić, Midhat, <i>Metodika nastave i tehniku učenja živih jezika</i> , Sarajevo, 1959. 9. Tanović, Mustafa, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 3, FIL ARA 417
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa semantikom prijedloga i analiza sintaktičkih funkcija prijedložne fraze u arapskom jeziku. Fokus predavanja je na semantici primarnih prijedloga, dok su sekundarni prijedlozi predmet razmatranja tek u sklopu analize sintaktičkih funkcija prijedložnih fraza. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja sintaktičkih funkcija prijedložnih fraza i njihove supstitucije drugim sintaktičkim konstrukcijama, te usvojiti semantičke specifičnosti upotrebe primarnih prijedloga u arapskom jeziku, posebno u odnosu na njihove prijevodne ekvivalente u bosanskom jeziku.</p> <p>Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju semantičku i sintaktičku analizu primarnih prijedloga u arapskom jeziku. Posebna pažnja u semantičkom opisu pojedinačnih prijedloga pridaje se specifičnostima njihovog semantičkog okvira u odnosu na odgovarajuće prijedloge, tj. njihove prijevodne ekvivalente u bosanskom jeziku. U analizi sintaktičkih funkcija prijedložnih fraza u arapskom jeziku težište je na osnovnim problemima takve analize, te sintaktičkim testovima relevantnim za njihovo rješavanje. Struktura vježbi podrazumijeva 1 sat vježbi iz sintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestruru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestruru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I-II, Cambridge, 1955.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.2. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000.3. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986.4. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974.5. asan, 'A., H w al-wāfi al-Nah, I-IV, al-Qāhira, 1999.6. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.7. ,Muğālasa, M. H w al-ṣāfi al-Nah, Bayrūt, 1997.8. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002.9. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.10. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997.11. Sikirić, Š. "Sintaksičke funkcije arapskih prijedloga". <i>Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda pod turskom vladavinom</i>, III-IV, 1953: 553-75.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 7, FIL ARA 427
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 9
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje izuzecima u sintaksičkim zakonitostima arapskog jezika i specifičnim vokabularom kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj proširivanje vokabulara, usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku i podizanje nivoa konverzacijске kompetencije studenata.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su primjereni visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijске kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: preduvjeti predviđeni Pravilima Fakulteta.
Način provjere znanja: pismo (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tunis, 1993.3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.4. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Poetika stare arapske književnosti, FIL ARA 437
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminarja; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Ovaj predmet pruža studentima saznanja o temeljnim korpusima u povijesti arapske književnosti, prije svega o mu`allaqama i Kur'anu koji su najstariji i najveći poetički autoriteti u povijesti te književnosti. Pri tome se studenti najprije upoznaju s poetikom arabeske, budući da je njena struktura u osnovi orientalno-islamskih umjetnosti. Cilj predmeta je da studenti upoznaju poetička načela u antičkoj arabljanskoj književnosti, koja je vijekovima utjecala na književnu umjetničku produkciju. Posebna pažnja posvećuje se tumačenju induktivne, normativne poetike stare arapske književnosti. Poetološko tumačenje Kur'ana u okviru predmeta ima cilj da odredi jedinstvenost ovoga djela u povijesti orientalno-islamske kulture, sa stanovišta poetologije i književnoestetskih vrijednosti teksta. Budući da je poetika Kur'ana deduktivna i da u njemu dominira metafora, njegovim tumačenjem se kontrastira i književna umjetnička produkcija sa stanovišta poetologije.
Sadržaj predmeta: Nastavnik najprije predstavlja problem neimanentne periodizacije arapske književnosti koja upućuje na neadekvnost metode u njenom tradicionalnom izučavanju. Predstavlja se poetika arabeske koja je u osnovi orientalno/islamskih umjetnosti. Potom uvodi studente u prijeislamsku arabljansku poeziju (antički perioda) ukazujući na dominantan profetsko-magijski status pjesnika i njegova djela. Obrađuje se struktura kaside, odnos forme i sadržaja u njoj, te filotehnički karakter te poezije. Centralna tema predmeta je tumačenje poetičke i estetičke pozicije Kur'ana u kulturi u kojoj se objavljuje. Obrazlaže se njegova intertekstualnost, autocitatnost i temeljno načelo kontekstualizacije, kao poetički postulati sakralnoga teksta. U odnosu prema pjesništvu, Kur'an prevladava dihotomiju forma – sadržina. Posebna pažnja posvećuje se kontrastiranju poetika Kur'ana i pjesništva i u vezi s tim njihove stilske dominante. Figura poređenja u staroj poeziji tumači se kao izraz preglednosti arabljanskog antičkog svijeta, plošnost toga svijeta i pjesnikova pozicija distance. Nasuprot tome, Kur'anom dominira trop metafora koja ima naročite stilske i kognitivne potencijale. U toku semestra studenti su dužni pročitati djela ili izvode iz djela koja se obrađuju na seminarima i na vježbanjima, kao i osnovnu literaturu navedenu na kraju ovog programa.
Uvjjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pisani rad i završni usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici:
1. Esad Duraković, <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1985. 3. Mu`allaqe..., prev. Esad Duraković, Sarajevo, 2004. 4. Sulejman Grozdanić, <i>Stara arapska poezija</i> , Sarajevo, 1971.
Literatura:
1. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1975. 2. Alija Ibn Ebi Talib, <i>Staza rječitosti</i> , Zagreb, 1994. 3. <i>Arapska poezija</i> , priredio D. Tanasković, Beograd, 1977. 4. Esad Duraković, <i>Prolegomena za historiju književnosti orientalno-islamskoga kruga</i> , Sarajevo, 2005. 5. Filip Hiti, <i>Istorija Arapa</i> , Sarajevo, 1967. 6. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i> , London, 1907. 7. Edward Said, <i>Orijentalizam</i> , Sarajevo, 1999. 8. Vojislav Simić, „Kulturno-istorijska uslovljenošć nastanka arapske gradske ljubane lirike – gazela“, <i>Analisi filološkog fakulteta</i> , I-II, Beograd, 1972. 9. Šawqi Dayf, <i>al-'Asr al-/ahili</i> , al-Qahira, s. a.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Metodiku nastave arapskog jezika 2, FIL ARA 447
Semestar i broj bodova: VII semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe, seminari
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj i zadaci kolegija su osposobiti studente za samostalno izvođenje nastave arapskog jezika u srednjoj školi kroz izradu nastavnih planova, pismenih priprema za časove, izradu pismenih zadataka, testova kao i različitih oblika domaćeg rada. Pored toga, student treba da bude osposobljen za izradu vlastitih jezičkih vježbi, jezičkih igara kao i primjenu dramskih tehnika u okviru nastave arapskog jezika.
Sadržaj predmeta: U okviru predavanja uvodni časovi biće posvećeni izradi, analizi i realizaciji nastavnih planova, pregledu različitih tipova nastavnog časa, pregledu različitih metoda rada, klasifikaciji nastavnih sredstava. U okviru predavanja u drugom dijelu kolegija, govorice se o osnovnoj literaturi za efikasnu organizaciju časa arapskog jezika. Fokus će biti i na pravilnoj artikulaciji sa posebnim osvrtom na izgovor glasova specifičnih za arapski jezik, potom pisanje i važnost vokalizacije teksta u arapskom jeziku. U završnom dijelu pažnja će biti posvećena značaju učenja stranog jezika u intelektualnom razvoju učenika kao i deskriptivnim oblicima izražavanja u nastavi arapskog jezika. Struktura vježbi podrazumijeva 1 sata vježbi u okviru kojih će studenti prezentirati različite vježbe koje su sami uradili, i praktično sa kolegama uraditi najmanje dvije jezičke igre. Također, u okviru vježbi, studenti treba da pokažu mogućnosti korištenja osnovnih pomagala koja se mogu koristiti za učenje jezika poput: kasetofona, CD-playera, televizora, video rekordera, računara itd. 1 sat seminara će biti iskorišten kako za samostalan rad sa pojedinim studentima, tako i za pripremu za održavanje časova u srednjim školama i prezentaciju studentskih izlaganja. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama primjenjuje znanje stečeno na predavanjima s tim da studenti praktično rade razne tipove vježbi prilagođenih za osnovnu školu.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze završno sa VI. semestrom
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit), i usmeni u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici: 1. Ostojić, Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Petrović, Elvira, <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb, 1988.
Literatura: 1. 'Abd al-'Aziz, Nās if Mus t afā, <i>al-'Al'āb al-lugawiyya fi ta'līm al-'aḡnabiyya</i> , Rijad, 1983. 2. Bjelica, Nevenka, Ostojić, Branko, <i>Igre u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 3. Bogićević, Mirko, <i>Tehnologija savremene nastave</i> , Beograd, 1974. 4. Faḍ I al-Lāh, Rağab Muḥammad, <i>Al-'Al'āb al-luǵawiyya li 'at fāl mā qabla al-madrasa</i> , al-Qāhira, 2005. 5. Lado, Robert, <i>Nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1968. 6. Maḍkūr, 'Alī Ahmad, <i>Tadrīs funūn al-luga al-'arabiyya</i> , al-Qāhira, 1991. 7. Nikodijević, M., Miodrag, <i>Pripremanje nastave</i> , Beograd, 1980. 8. Ružića-Šehović, Vesna, <i>Dramske tehnike u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 9. Sekulić, Vladimir, <i>Lingvistika i učenje stranih jezika</i> , Titograd, 1980. 10. Šamić, Midhat, <i>Metodika nastave i tehnika učenja živilih jezika</i> , Sarajevo, 1959. 11. T a'yama, 'Ahmad Rušdī, <i>al-'Usus al-mu'ğāmiyya wa al-taqāfiyya li ta'līm al-luǵa al-'arabiyya li ḡayr al-nat iqīna bihā</i> , Mekka, 1982. 12. Tanović, Mustafa, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 4, FIL ARA 418
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste pregled sintakse malih riječi u arapskom jeziku i upoznavanje sa ulogom rečeničnih priloga u arapskoj rečenici. Težište predavanja bit će na klasifikaciji, opisu i upotrebi arapskih veznika i rečeničnih priloga. Student treba usvojiti specifičnosti koordinatora i subordinatora, razliku između rečeničnih i priloga koji se uklapaju u rečeničnu strukturu, te ovladati vještinama prepoznavanja klasa veznika i rečeničnih priloga i njihove upotrebe u arapskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju analizu sintaktičkog ponašanja veznika u arapskom jeziku, pri čemu se uz pregled specifičnosti arapskih koordinatora i subordinatora problematizira tradicionalni sintaktički opis pojedinačnih veznika, kao i njihovo ponašanje u modernom arapskom jeziku. Naročita pažnja posvećena je pregledu inventara, sintaktičkog ponašanja i semantičkog doprinosa rečeničnih priloga u arapskom jeziku. Struktura vježbi podrazumijeva 1 sat vježbi iz sintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa arapskog jezika 3, FIL ARA 417
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i>, Sarajevo, 1998.2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i>, I-II, Cambridge, 1955.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.2. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000.3. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986.4. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974.5. H asan, 'A., <i>al-Nah w al-wāfi</i>, I-IV, al-Qāhira, 1999.6. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.7. Muğālasa, M. H , <i>al-Nah w al-šāfi</i>, Bayrūt, 1997.8. Ouhalpa, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002.9. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.10. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 8, FIL ARA 428
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 9
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, ovladavanje izuzecima u sintaksičkim zakonitostima arapskog jezika i upoznavanje sa leksičkim specifičnostima različitih stručnih oblasti ljudske djelatnosti kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj proširivanje vokabulara, usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku i podizanje nivoa konverzacijeske kompetencije studenata. Kolegij se sadržajno i po stepenu složenosti nastavlja na prethodni modul.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i stručni tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i specifičnosti vokabulara, tekstovi su primjereni visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijeske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 7, FIL ARA 427
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H ., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993.3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.4. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Poetika klasične arapske književnosti, FIL ARA 438
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Predmet ima za cilj upoznati studente sa poetičkim načelima „zlatnog doba“ arapske književnosti, koje je trajalo više stoljeća. Pri tome se književno umjetničko stvaralaštvo kontrastira sa kur'anskim tekstom kao stožernim tekstom te kulture. Tradicionalizam je u klasičnoj arapskoj književnosti bio naglašen pa je nužno upoznati studente sa ishodištima tradicionalizma i njegovim dometima u književnom stvaralaštvu. Toposi su također dominanta te književnosti i njihovo tumačenje omogućava shvaćanje toposa u književnostima orijentalno-islamskoga kruga općenito, što predstavlja osnovu za izradu historije književnosti toga kruga a koje su se stvarale na arapskom, perzijskom i turskom jeziku. Tumačenjem poetike klasične arapske književnosti utvrđuju se elementi kojima se arapska književna umjetnička produkcija određuje kao osobena, drukčija od književnosti stvarane u drugom kulturnom krugu.
Sadržaj predmeta: Kur'an je porekao pravo pjesniku na amedijalnu, na ideologiju poziciju i pravo na Istinu. U islamskom periodu snažno se razvija filologija koja podstiče razvoj pjesništva, ali ga istovremeno usmjerava u posebnom pravcu. Filologija je dominantna „književnohistorijska“ i „književnokritička“ disciplina koja osujeće kreacijsku narav umjetnosti, jer je klasična arapska filologija bitno konzervirajuća. U tom kontekstu obrazlaže se i filologijska dilema: teksta izvornost ili autorska originalnost. Pošto je filologija konzervirajuća, ona usmjerava pjesništvo ka tradicionalizmu koji je dominantan u klasičnom periodu arapske književnosti. Obrazlaže se kako se poetska tradicija shvaćala kao rezervoar motiva“, te kakav je bio odnos književnika i filologa prema antičkim uzorima. Motivi kao toposi. Tumači se filotehnički karakter poezije, te kako se samo pjesnička tehnika shvaća kao faktor poetičkog individualiteta djela. Filološka kritika i njen autoritet obrađuju se u okviru analize „filološke poetike“. Pri tome se predstavljaju poetički postulati najutjecajnijih filologa. „Književne krađe“ i njihova poetička legalizacija; tumačenje tradicije kao inspiracije i pojama originalnosti. Filološka kritika i poetika vode ka poimanju književnosti kao nadnacionalnog sistema. Posebna pažnja posvećuje se razlozima zbog kojih je izostao utjecaj Aristotelove Poetike.
Uvjjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pisani rad i završni usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici:
1. Esad Duraković, <i>Orientologija. Univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 2. Francesco Gabrieli, <i>Istorija arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1985. 3. Sulejman Grozdanić, <i>Na horizontima arapske književnosti</i> , Sarajevo, 1975. 4. R. A. Nicholson, <i>A Literary History of the Arabs</i> , London, 1907.
Literatura:
1. Esad Duraković, <i>Prolegomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i> , Sarajevo, 2005. 2. Ibn al-Muqaffa, <i>Kelila i Dimna. Stare indijske pripovijetke</i> , preveo Besim Korkut, Sarajevo, 1997. 3. Ibn Hazm, <i>Golubičina ogrlica</i> , prev. Teufik Muftić, Zagreb, 1987. 4. <i>Hiljadu i jedna noć</i> , prev. Esad Duraković, Sarajevo, 1999. 5. <i>Klasična arapska poezija</i> , prev. Vojislav Simić, Kruševac, 1979. 6. al-Ma'arri, <i>Obvezivanje neobveznim</i> , prev. Daniel Bučan, Banja Luka 1984. 7. al-Ma'arri, <i>Poslanica o oproštenju</i> , prev. Sulejman Grozdanić, sarajevo, 1979. 8. Ibn Tufajl, <i>Živi Sin Budnoga</i> , prev. Tarik Haverić, Sarajevo, 1985. 9. Aiša Đulizarević-Simić, "Društveno-istorijska uslovljenost Džahizovog djela...", <i>POF</i> , 22-23/1972-73. 10. Ibn Haldun, <i>Muqaddima</i> , izbor, prijevod i pogovor Hasan Sušić, Sarajevo, 1982. 11. Šawqi Dayf, <i>al-'Asr al-'abbasi al-awwal</i> , al-Qahira, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Metodika nastave arapskog jezika 3, FIL ARA 448
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe, seminari
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj i zadaci kolegija su osposobiti studente za samostalno izvođenje nastave arapskog jezika u srednjoj školi kroz izradu nastavnih planova, pismenih priprema za časove, izradu pismenih zadataka, testova kao i različitih oblika domaćeg rada. Pored toga, student treba da bude osposobljen za izradu vlastitih jezičkih vježbi, jezičkih igara kao i primjenu dramskih tehnika u okviru nastave arapskog jezika.
Sadržaj predmeta: U okviru predavanja uvodni časovi biće posvećeni uspješnom aktiviranju učenika na času arapskog jezika, izrada domaćih zadataka i njihova provjera na času, važnosti kontinuiranog učenja arapskog jezika, iskorištavanje različitih pomoćnih sredstava u učenju arapskog jezika, važnosti neprekidnog stručnog usavršavanja nastavnika arapskog jezika. U okviru predavanja u drugom dijelu kolegija, govoriće se o razvijanju motivacije za učenje arapskog jezika, izradi, ispravljanju i ocjenjivanju pismenih radova, izradi pismene pripreme za realizaciju časa arapskog jezika, igrama kao obliku rada u nastavi arapskog jezika, dramskim tehnikama kao sredstvu razvijanja dijaloga u nastavi arapskog jezika. U završnom dijelu pažnja će biti posvećena individualnom radu sa relativno neuspješnim učenicima, uočavanju individualnih razlika među učenicima u nastavi arapskog jezika i osposobljavanje učenika za samostalno učenje arapskog jezika. Struktura vježbi podrazumijeva 1 sat vježbi u okviru kojih će studenti prezentirati različite vježbe koje su sami uradili, i praktično sa kolegama uraditi najmanje dvije jezičke igre. Također, u okviru vježbi, studenti trebaju pokazati mogućnosti korištenja osnovnih pomagala koja se mogu koristiti za učenje jezika poput: kasetofona, CD-playera, televizora, video rekordera, računara itd. 1 sat seminara će biti iskorišten kako za samostalan rad sa pojedinim studentima, tako i za pripremu za održavanje časova u srednjim školama i prezentaciju studentskih izlaganja. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama primjenjuje znanje stečeno na predavanjima s tim da studenti praktično rade razne tipove vježbi prilagođenih za osnovnu školu.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze završno sa VII. semestrom
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvi sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit), i usmeni u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Ostojić, Branko, <i>Kreativnost u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 2. Petrović, Elvira, <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb, 1988.
Literatura:
1. 'Abd al-'Aziz, Nās if Mus t afā, <i>al-'Al'āb al-lugawiyya fi ta'līm al-'aḡnabiyya</i> , Rijad, 1983. 2. Bjelica, Nevenka, Ostojić, Branko, <i>Igre u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 3. Bogićević, Mirko, <i>Tehnologija savremene nastave</i> , Beograd, 1974. 4. Fad I al-Lāh, Rağab Muhammed, <i>Al-'Al'āb al-lugawiyya li 'at fāl mā qabla al-madrasa</i> , al-Qāhira, 2005. 5. Lado, Robert, <i>Nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1968. 6. Mađkūr, 'Alī Ahmad, <i>Tadrīs funūn al-luga al-'arabiyya</i> , al-Qāhira, 1991. 7. Nikodijević, M., Miodrag, <i>Pripremanje nastave</i> , Beograd, 1980. 8. Ružića-Šehović, Vesna, <i>Dramske tehnike u nastavi stranih jezika</i> , Sarajevo, 1983. 9. Sekulić, Vladimir, <i>Lingvistika i učenje stranih jezika</i> , Titograd, 1980. 10. Šamić, Midhat, <i>Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika</i> , Sarajevo, 1959. 11. Tā'yama, 'Ahmad Ruṣdī, <i>al-'Usus al-mu'ğāmiyya wa al-taqāfiyya li ta'līm al-luğāt al-'arabiyya li ḡayr al-nāt iqīna bihā</i> , Mekka, 1982. 12. Tanović, Mustafa, <i>Savremena nastava stranih jezika</i> , Sarajevo, 1972.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Leksikologija, FIL ARA 519
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 1 sat predavanja; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa predmetom istraživanja i metodama leksikologije i sa leksikografskom praksom u arabistici. Student treba ovladati temeljnim pojmovima iz oblasti leksikologije i leksikografije, usvojiti specifičnosti leksikona arapskog jezika i upoznati se sa modelima njegovog organiziranja kroz razvoj arapske leksikografije.
Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju analizu leksičkog značenja riječi i tipova relacija u strukturi općeg leksikona, te pregled različitih modela obrade leksičke građe. Težište predavanja bit će na obradi specifičnosti sinonimije i polisemije u leksikonu arapskog jezika, ulozi genitivne veze i drugih konstrukcija u tvorbi leksičkih jedinica koje se sastoje od više riječi, procesima bogaćenja arapskog leksikona, kao i na obradi tipova rječnika i modela njihovog organiziranja u arapskoj leksikografiji.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa arapskog jezika 4, FIL ARA 418
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Aitchison, J. <i>Words in the Mind: An Introduction to the Mental Lexicon</i> , Oxford, 1994. 2. al-'Arīd ī, M. M., <i>Mu'ğam al-farā'id al-maknūna fī al-'as wāt, wa al-kunya wa al-taǵlīb, wa al-'ad dād</i> , Bayrūt, 1983. 3. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 4. al-Qāsimī, 'A., <i>Muqaddima fī 'ilm al-mus t alah</i> , al-Qāhira, 1987. 5. Lane, E. W., „Preface“, <i>Arabic-English Lexicon</i> , I, Beirut, 1968. 6. Muftić, T., «Osobnosti upotrebe "kunye"». <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> 27, 1979, 133-164. 7. Muftić, T. «O semantici arapskog id āfata». <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> 32-33, 1984, 1-16. 8. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 9. Nikolić-Hoyt, A., <i>Konceptualna leksikografija</i> , Zagreb, 2004. 10. Šipka, D. <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i> , Novi Sad, 1998. 11. Zgusta, L., <i>Priručnik leksikografije</i> , Sarajevo, 1991.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 9, FIL ARA 529
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste nadogradnja jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim specifičnostima arapskog jezika kroz analizu tekstova na arapskom jeziku, prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj usavršavanje strategija prevođenja, izgradnju sposobnosti kompetentnog korištenja arapskog jezika u pismenom i usmenom izražavanju, proširivanje vokabulara i podizanje nivoa konverzacijске kompetencije studenata.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i stručni tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i specifičnosti vokabulara, tekstovi su primjereni izrazito visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju primjenu različitih strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Uz moderni standardni arapski jezik, studenti se na vježbama upoznaju i sa najznačajnijim karakteristikama najrasprostranjenijih arapskih dijalekata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijске kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 8, FIL ARA 428
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liŷayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tūnis, 1993.3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.4. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremena arapska poezija, FIL ARA 539
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 2 sata predavanja, 4 sata seminara; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: obavezni + osnovni
<p>Cilj predmeta: Ponuditi pregled savremene arapske poezije od polovine XX. stoljeća do danas i razviti kod studenata sposobnost da kritički analiziraju, kompariraju i kontrastiraju pjesme iz ovog perioda. Studenti će se upoznati sa eminentnim pjesnicima koji su na upečatljiv i orginalan način artikulirali problematiku savremenog čovjeka arapskog podneblja. Student treba da prepozna i razumije osobenosti arapske poezije iz druge polovine XX. stoljeća, jer se poezija tada uspješno osamostalila svekolikog utjecaja zapadne literature i doživjela je svoj vrhunac. Najpoznatiji pjesnici čiji će opus biti studiran i analiziran jesu Nazik al-Mala'ike, al-Bayyati, Badr Šakir al-Sayyab, Fadwa Tuqan, Mahmud Darviš, Salah`Abd al-Sabur, Nizar Qabbani, Yusuf al-Kal, Kalil Hawi, te Adunis.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na uvodnim časovima analizira se društveno-historijski kontekst sredine XX. stoljeća u arapskom svijetu. Traumatično iskustvo i raskid s kolonijalizmom, Drugi svjetski rat, palestinsko pitanje, ratovi 1967. i 1973., kao i oni iz 1988., te s početka devedestih samo su neke tačke vrijenja koje su bezmalo oblikovale savremenu arapsku poeziju. Nemoć romantizma i uklon ka <i>angažovanoj</i> poeziji najavljuje jedan od najvećih pjesnika savremene arapske književnosti `Abd al-Wahhab al-Bayyati, a u tome ga intenzivno prate sunarodnjaci iz Iraka, Nazik al-Mala'ika, Badr Šakir al-Sayyab, te Egipćanin, Salah`Abd al-Sabur. Oni su ujedno i pioniri slobodnog stiha, što je epohalna promjena za savremene pjesnike kada je u pitanju forma. Nadalje, obrađuju se najznačajniji pjesnički pokreti, poput <i>poezije otpora</i> (Fadwa Tuqan, Mahmud Darviš, Mu`in Basisu; Tawfiq Zayyad...) i koncepta <i>nove poezije</i> koju je promovirala avangardna grupa <i>al-Tammuz</i> sa Adunisom na čelu, ali i drugim poetskim velikanima poput Yusufa al-Kala, Kalila Hawija, te Ibrahima abre. Proseminarski sati organizovani su tako da se na njima neposredno prati problematika koja se tumači na predavanjima, i to prvenstveno analizom najznačajnijih poetskih tekstova koji se nalaze na programu. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu, PowerPoint prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obvezan pročitati ona djela koja su se, u izvodima ili cjelovito, obrađivala na proseminarima, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
<p>Preduvjeti za upis predmeta: bakalaureat sa prosječnom ocjenom najmanje C ili 7,5</p>
<p>Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; pismani i usmeni test</p>
<p>Udjbenici:</p> <ol style="list-style-type: none">1. <i>Poezija arapskog istoka XX vijeka</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Sarajevo, 1994.2. Badawi, M. M., <i>A Critical Introduction to Modern Arabic Poetry</i>, Cambridge, 1975.
<p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Badawi, M. M., <i>Muktarat min al-ši'r al-'arabi al-hadil</i>, Bayrut, 1969.2. Bullata, Isa, <i>Critical Perspectives on Modern Arabic Literature</i>, New York, 1980.3. Darviš, Mahmud, <i>Diwan</i>, Bayrut, 1979.4. D ayf, Šawqī, <i>al-'Adab al-'arabi al-mu`asir fi Misr</i>, al-Qahira,5. Derviš, Mahmud, <i>Otpori</i>, izbor, prijevod i predgovor Esad Duraković, Bagdala, Kruševac, 1984.6. Duraković, Esad, <i>Prolegomena za historiju književnosti orientalno-islamskoga kruga</i>, Sarajevo, 2005.7. Duraković, Esad, <i>Orijentologija – univerzum sakralnoga teksta</i>, Tugra, Sarajevo, 2007.8. Khadra, Salma Jayyusi, <i>Modern Arabic poetry: An Anthology</i>, New York, 1987.9. al-Mala'ika, Nazik, <i>Diwan</i>, Bayrut, 1979.10. Sa`id, `Ali Ahmad (Adunis), <i>Diwan</i>, Bayrut, 1971.11. al-Sayyab, Badr Šakir, <i>Diwan</i>, Bayrut, 1974.12. Tuqan, Fadwa, <i>Diwan</i>, Bayrut, 1979.13. Ostle, R. C., <i>Studies in Modern Arabic Literature</i>, London, 1974.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa funkcionalnih stilova u arapskom jeziku, FIL ARA 510
Semestar i broj bodova: X. semestar; 1 sat predavanja; ECTS 1
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa sintaktičkim karakteristikama funkcionalnih stilova u arapskom jeziku. Težište predavanja bit će na pregledu karakteristika funkcionalnih stilova uopće i specifičnostima njihove realizacije u arapskom jeziku. Student treba usvojiti osnovna obilježja funkcionalnih stilova, prepoznavati i uočavati specifičnosti funkcionalnih stilova u tekstovima na arapskom jeziku, te ovladati njihovom upotrebom u prijevodu.
Sadržaj predmeta: Predavanja, u sklopu ovog kolegija, obuhvataju pregled osnovnih karakteristika funkcionalnih stilova s naglaskom na karakteristikama književnoumjetničkog, novinskog, administrativnog, sakralnog i razgovornog stila. Naročita pažnja posvećena je onim odlikama obrađenih funkcionalnih stilova koje su specifične za arapski jezik i njihovom značaju u prijevodu tekstova s arapskog i na arapski jezik. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta).
Preduvjeti za upis predmeta: Leksikologija, FIL ARA 519
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Abdul-Raof, H., <i>Arabic stylistics: A coursebook</i>, Wiesbaden, 2001.2. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.3. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000.4. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986.5. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974.6. Duraković, E., <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i>, Sarajevo, 2007.7. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.8. Katnić-Bakarić, M. <i>Stilistika</i>, Sarajevo, 2007.9. Muğālasa, M. H. , <i>al-Naḥ w al-śāfi</i>, Bayrūt, 1997.10. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002.11. al-Rāgiḥ ī, 'A., <i>al-Tat bīq al-nah wī</i>, al-'Iskandariyya, 1998.12. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.13. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 10, FIL ARA 520
Semestar i broj bodova: X. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste dalja nadogradnja jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i sintaksičkim osobenostima različitih funkcionalnih stilova arapskog jezika kroz analizu tekstova na arapskom jeziku, prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj usavršavanje strategija prevođenja kroz upoznavanje sa karakteristikama funkcionalnih stilova, izgradnju sposobnosti kompetentnog korištenja arapskog jezika u pismenom i usmenom izražavanju, proširivanje vokabulara i podizanje nivoa konverzacijeske kompetencije studenata.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik različiti književni tekstovi moderne arapske književnosti, novinski tekstovi, te tekstovi koji pripadaju administrativnom, naučnom, publicističkom i sakralnom funkcionalnom stilu. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su primjereni izrazito visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Uz moderni standardni arapski jezik, studenti se na vježbama upoznaju i sa najznačajnijim karakteristikama najrasprostranjenijih arapskih dijalekata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijeske kompetencije studenata.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 9, FIL ARA 529
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tunis, 1993.3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.4. Izbor iz arapske štampe, administrativnih dokumenata, naučnih djela i djela klasične i moderne arapske književnosti, te tekst Kur'ana

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremena arapska proza; FIL ARA 530
Semestar i broj bodova: X. semestar; 2 sata predavanja, 4 sata seminara; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: obavezni + osnovni
<p>Cilj predmeta: Ponuditi pregled savremene arapske proze – romana, kratke priče i drame – od početka XX. stoljeća do danas i razviti kod studenata sposobnost da kritički analiziraju i interpretiraju prozna djela iz ovog perioda. Studenti će se upoznati sa najvažnijim književnicima – prozaistima koji su obilježili arapsku modernu i postmodernu. Nadalje, njima će biti predstavljeni glavni trendovi, autori i djela u savremenoj arapskoj prozi, a sve u cilju da se studenti potaknu na kritičko vrednovanje spomenutih književnih tekstova, te da iste kompariraju i kontrastiraju sa odgovarajućim tekstovima iz drugih književnih tradicija.</p> <p>Student treba da prepozna i razumije osobenosti arapske proze, da uvidi razloge bujanja proznih formi i situira ih u kontekstu tradicije.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Obrađuju se nastanak i razvoj eseja, kratke priče, romana i drame, najznačajnije poetičke postavke u modernoj i postmodernoj arapskoj prozi: odnos tradicionalnog i modernog, romantizam i poetika arapske književnosti u emigraciji, realizam i stasanje savremene arapske proze, književnost otpora, razvoj dramske književnosti, traganje za identitetom i elementi postkolonijalne književnosti, ponovno ispisivanje tradicije i žensko pismo u arapskoj književnosti.</p> <p>Teško breme nevolja XX. stoljeća primoralo je arapske književnike okrenuti se velikim mogućnostima proznog izraza. Iako se arapska proza, posebno drama i roman, nalazila još uvek u sjeni viševjekovne dominacije poezije, 40-tih godina XX. stoljeća bilježimo prevrat na tom polju, odnosno izuzetnu produkciju na prvom mjestu romana i kratke priče, a nakon toga i drame. Salim al-Bustani, ur'i al-Zaydan, Muhammad Husayn Haykal, Taha Husayn, te braća Taymur utrli su put jedinom arapskom nobelovcu Na'ibu Mahfuzu da ispiše jedinstven opus koji će mu obezbjediti neprolaznu slavu u arapskoj književnosti. Svi ovi književnici se ponovo obrađuju, kako kroz djela tako i kroz njihove teorijske stavove. Nadalje, <i>književnost otpora</i> i na proznom polju je od esejjalne važnosti, tako da se proučava poetika otpora u djelima Gassana Qanafanija i abre Ibrahima. Krvavo nasljeđe imperializma itekako je ostavilo traga u arapskoj prozi, a postkolonijalna osjećanja arapskog čovjeka najbolje je izrazio Tayyib Salih. Primjerena pažnja bit će posvećena i ženskom pismu u arapskom svijetu koje iz dana u dan dobija na značaju i popularnosti, tako da će se studenti upoznati sa najznačajnijim djelima poznatih književnica, poput Hanan al-Šayk, Zaynab al-Gazali, Salwe Bakr, Nawal Sa`dawi i drugih. Na kraju semestra obrađuju se najvažniji predstavnici dramskog stvaralaštva.</p> <p>Proseminarski sati organizirani su tako da se na njima neposredno prati problematika koja se tumači na predavanjima, i to prvenstveno putem analize najznačajnijih poetskih tekstova koji se nalaze u programu. Predavanja se izvode usmeno, pomoću multimedijalnih sredstava (odломci iz pjesama ili teorijski tekstovi koji obrađuju pojedina djela, web stranice na Internetu, PowerPoint prezentacije), dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na proseminarima, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: bakalaureat sa prosječnom ocjenom najmanje C ili 7,5
Način provjere znanja: pismeni i usmeni ispit na kraju semestra.
Udjbenici:
1. Ostle, R. C., <i>Studies in Modern Arabic Literature</i> , London, 1974. 2. Duraković, Esad, <i>Poetika arapske književnosti u SAD</i> , Sarajevo, 1997.
Literatura:
1. Bullata, Isa, <i>Critical Perspectives on Modern Arabic Literature</i> , New York, 1980. 2. D ayf, Šawqī, <i>al-'Adab al-'arai al-mu`asir fi Misr</i> , al-Qahira, 3. Duraković, Esad, Sulejmanović-Hajdarević, Amra, <i>Vjesnik, Suza i osmijeh, Mirisni plodovi duše</i> , Sarajevo, 2005. 4. Duraković, Esad, <i>Prolegomena za historiju književnosti orientalno-islamskoga kruga</i> , Sarajevo, 2005. 5. Duraković, Esad, <i>Orientologija – univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 6. Husein, Taha, <i>Dani</i> , preveo Esad Duraković, Sarajevo, 1998.

7. Husayn, Taha, *al-Maġmu`at al-kamila li mu'allafat al-duktur Taha Husayn*, Bayrut, 1974
8. Mahfuz, Na'ib, *al- Hubb taht al-matar*, al-Qāhira, 1980.
9. Mahfuz, Na'ib, *al-'Tariq*, al-Qāhira, 1964.
10. Mahfuz, Na'ib, *al-'Aiš fi al-haqīqa*, al-Qāhira, 1985.
11. Mahfuz, Nagib, *Lopovi i psi*, preveo Mehmed Kico, Sarajevo, 2005.
12. Mahfuz, Nedžib, *Razgovori na Nilu*, preveo Mehmed Kico, Sarajevo, 2000
13. Mahfuz, Nedžib, *Put između dva dvorca*, preveo Sulejman Grozdanić, Sarajevo, 1990.
14. Tamir, Zakariyya, *al-Qanfaz*, Bayrut, 2005.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Arapska stilistika i metrika, FIL ARA 540
Semestar i broj bodova: X. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste da se studenti upoznaju sa nastankom i razvojem arapske stilistike, osnovnim pravcima u arapskoj stilistici i materijom kojom se bavi ova znanost. Naglasak u ovom kolegiju jeste na arapskoj stilistici, dok se metrika izučava u suženijem obliku, zbog njenog naglašeno klasičnog karaktera. Budući da postoji određeni broj autora sa područja Bosne i Hercegovine koji su se bavili arapskom stilistikom, odnosno pisali djela iz ove oblasti, studenti će biti upoznati sa sadržajem nekih od ovih djela i bit će upućeni u čitanje originalnih rukopisa tih djela.
Sadržaj predmeta: Uvod u ovaj kolegij tretira pitanje nastanka klasične arapske stilistike i različite metodološke pristupe u razvoju ove znanosti. Pitanje koje se nadovezuje na ovo jeste sistematiziranje i zasvođenje klasične arapske stilistike kao znanosti. Vezano za arapsku stilistiku u Bosni, daje se kratki pregled autora i djela, te se valorizira njihovo mjesto u okviru kulturne baštine. Teme kojima se bavi klasična arapska stilistika, obrađuju se na osnovu klasičnih djela, pri čemu se vrše kompariranja sa savremenim pristupima. Naročita pažnja posvećuje se proučavanju semantike sintakse, odnosno dijela arapske stilistike koji se naziva znanost o značenjima, u okviru kojega se obrađuju semantički i pragmatički aspekti određenih sintakških formi, zatim teorija iskaza i pitanje podudarnosti iskaza i govorne situacije koje se proteže kroz cijelu ovu oblast. Metaforička upotreba jezika i raeliziranje tropa uključuje obradu metafore, metonimije i alegorije, pri čemu se naglasak stavlja na metaforu. Stilske figure se proučavaju u okviru klasifikacije koja poznaje semantičke i formalne figure. Prilikom obrade tropa i figura vrši se kompariranje sa tretiranjem ovih tema u helensko-latinskoj retoričkoj i savremenoj stilističkoj tradiciji. Iz oblasti arapske metrike obrađuje se historijat ove znanosti, te osnovna pitanja iz oblasti versifikacije.
Uvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pisani rad sredinom semestra i završni usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici:
1. Duraković, Esad, <i>Prolegomena za historiju književnosti orijentalno-islamskoga kruga</i> , Sarajevo, 2005. 2. Muftić, Teufik: <i>Klasična arapska stilistika</i> , Sarajevo, 1995. 3. Katnić-Bakaršić, Marina, <i>Stilistika</i> , Sarajevo, 2001. 4. Behlilović, H. M., <i>Arapska metrika</i> , Sarajevo, 1915.
Literatura:
1. Abdul-Raof, Hussein, <i>Arabic Stylistics: A Coursebook</i> , Wiesbaden 2. Aristotel, <i>O pesničkoj umetnosti</i> , Beograd, 2000. 3. Aristotel, <i>Retorika</i> , Beograd, 2000. 4. Bohas, G., Guillaume, J.-P., Kouloghli, D.E., <i>The Arabic Linguistic Tradition</i> , London and New York, 1990. 5. Duraković, Esad: <i>Arapska stilistika u Bosni – Ahmed Sin Hasanov Bošnjak o metafori</i> , Sarajevo, 2000. 6. Duraković, Esad, <i>Orientologija: univerzum sakralnoga teksta</i> , Sarajevo, 2007. 7. Lešić, Zdenko, <i>Teorija književnosti</i> , Sarajevo, 2006 8. Mujić, Munir, <i>Arapska stilistika u djelu Hasana Kafije Pruščaka</i> , Sarajevo, 2007. 9. al-Taftazānī, Sa'ad al-Dīn, <i>Muhtasar al-Sa'ad</i> , Bayrūt, 2003. 10. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , Cambridge, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 3, FIL ARA 417
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 1 sat predavanja, 4 sata seminara, 1 sat vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa semantikom prijedloga i analiza sintaktičkih funkcija prijedložne fraze u arapskom jeziku. Fokus predavanja je na semantici primarnih prijedloga, dok su sekundarni prijedlozi predmet razmatranja tek u sklopu analize sintaktičkih funkcija prijedložnih fraza. Student treba ovladati vještinama prepoznavanja sintaktičkih funkcija prijedložnih fraza i njihove supstitucije drugim sintaktičkim konstrukcijama, te usvojiti semantičke specifičnosti upotrebe primarnih prijedloga u arapskom jeziku, posebno u odnosu na njihove prijevodne ekvivalente u bosanskom jeziku.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Predavanja u sklopu ovog kolegija obuhvataju semantičku i sintaktičku analizu primarnih prijedloga u arapskom jeziku. Posebna pažnja u semantičkom opisu pojedinačnih prijedloga pridaje se specifičnostima njihovog semantičkog okvira u odnosu na odgovarajuće prijedloge, tj. njihove prijevodne ekvivalente u bosanskom jeziku. U analizi sintaktičkih funkcija prijedložnih fraza u arapskom jeziku težište je na osnovnim problemima takve analize, te sintaktičkim testovima relevantnim za njihovo rješavanje. Struktura vježbi podrazumijeva 1 sat vježbi iz sintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima. Časovi seminara, koji obuhvataju 4 sata sedmično, sadržajem će pratiti nastavne jedinice iz predavanja. Na njima će studenti imati priliku upotrijebiti znanja stečena na predavanjima i mogućnost proširiti znanje u skladu sa vlastitim interesovanjima. Časovi će biti usmjereni ka individualnom radu studenata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti studenata ka posebnim temama vezanim za sadržaj predmeta. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), na vježbama se obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova, dok se na seminarima obrađuju teme vezane za sadržaj predmeta koje student izabere prema vlastitim interesovanjima.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I-II, Cambridge, 1955.
Literatura:
1. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 2. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i> , New York, 2000. 3. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i> , Wiesbaden, 1986. 4. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i> , I, Bloomington, 1974. 5. H asan, 'A., <i>al-Nah w al-wāfi</i> , I-IV, al-Qāhira, 1999. 6. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 7. Muğālasa, M. H , <i>al-Nah w al-šāfi</i> , Bayrūt, 1997. 8. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i> , Dordrecht, 2002. 9. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 10. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , New York, 1997. 11. Sikirić, Š. "Sintaksičke funkcije arapskih prijedloga". <i>Prilozi za orijentalnu filologiju i istoriju jugoslovenskih naroda pod turskom vladavinom</i> , III-IV, 1953: 553-75.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOGIJI

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 7, FIL ARA 427
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 9
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje izuzecima u sintaksičkim zakonitostima arapskog jezika i specifičnim vokabularom kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj proširivanje vokabulara, usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku i podizanje nivoa konverzacijeske kompetencije studenata.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i ostali tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su primjereni visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijeske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: preduvjeti predviđeni Pravilima Fakulteta.
Način provjere znanja: pismo (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tunis, 1993.3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.4. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa arapskog jezika 4, FIL ARA 418
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 1 sat predavanja, 4 sata seminara, 1 sat vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste pregled sintakse malih riječi u arapskom jeziku i upoznavanje sa ulogom rečeničnih priloga u arapskoj rečenici. Težište predavanja bit će na klasifikaciji, opisu i upotrebi arapskih veznika i rečeničnih priloga. Student treba usvojiti specifičnosti koordinatora i subordinatora, razliku između rečeničnih i priloga koji se uklapaju u rečeničnu strukturu, te ovladati vještina prepoznavanja klasa veznika i rečeničnih priloga i njihove upotrebe u arapskom jeziku.</p> <p>Sadržaj predmeta: Predavanja, u sklopu ovog kolegija, obuhvataju analizu sintaktičkog ponašanja veznika u arapskom jeziku, pri čemu se uz pregled specifičnosti arapskih koordinatora i subordinatora problematizira tradicionalni sintaktički opis pojedinačnih veznika, kao i njihovo ponašanje u modernom arapskom jeziku. Naročita pažnja posvećena je pregledu inventara, sintaktičkog ponašanja i semantičkog doprinosa rečeničnih priloga u arapskom jeziku.</p> <p>Struktura vježbi podrazumijeva 1 sat vježbi iz sintakse sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavanjem jezičnih zadataka primjenjuju znanje iz sintakse stečeno na predavanjima.</p> <p>Časovi seminara, koji obuhvataju 4 sata sedmično, sadržajem će pratiti nastavne jedinice iz predavanja. Na njima će studenti imati priliku upotrijebiti znanja stečena na predavanjima i mogućnost proširiti znanje u skladu sa vlastitim interesovanjima. Časovi će biti usmjereni ka individualnom radu studenata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti studenata ka posebnim temama vezanim za sadržaj predmeta.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), na vježbama se obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova, dok se na seminarima obrađuju teme vezane za sadržaj predmeta koje student izabere prema vlastitim interesovanjima.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa arapskog jezika 3, FIL ARA 417
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 2. Wright, W., <i>A Grammar of the Arabic Language</i> , I-II, Cambridge, 1955.
Literatura:
1. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i> , London, 1970. 2. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i> , New York, 2000. 3. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i> , Wiesbaden, 1986. 4. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i> , I, Bloomington, 1974. 5. Ḥasan, 'A., <i>al-Nah w al-wāfi</i> , I-IV, al-Qāhira, 1999. 6. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 7. Muğālasa, M. H , <i>al-Nah w al-ṣāfi</i> , Bayrūt, 1997. 8. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i> , Dordrecht, 2002. 9. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i> , Cambridge, 2005. 10. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i> , New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 8, FIL ARA 428
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 9
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste usavršavanje jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, ovladavanje izuzecima u sintaksičkim zakonitostima arapskog jezika i upoznavanje sa leksičkim specifičnostima različitih stručnih oblasti ljudske djelatnosti kroz prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj proširivanje vokabulara, usavršavanje sposobnosti pismenog i usmenog izražavanja na arapskom jeziku i podizanje nivoa konverzacijeske kompetencije studenata. Kolegij se sadržajno i po stepenu složenosti nastavlja na prethodni modul.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i stručni tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i specifičnosti vokabulara, tekstovi su primjereni visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijeske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 7, FIL ARA 427
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i> , Beirut, 1998. 2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i> , III, Tunis, 1993. 3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i> , Cambridge, 1999. 4. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Leksikologija, FIL ARA 519
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 1 sat predavanja, 3 sata seminara; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa predmetom istraživanja i metodama leksikologije i sa leksikografskom praksom u arabistici. Student treba ovladati temeljnim pojmovima iz oblasti leksikologije i leksikografije, usvojiti specifičnosti leksikona arapskog jezika i upoznati se sa modelima njegovog organiziranja kroz razvoj arapske leksikografije.
Sadržaj predmeta: Predavanja, u sklopu ovog kolegija, obuhvataju analizu leksičkog značenja riječi i tipova relacija u strukturi općeg leksikona, te pregled različitih modela obrade leksičke građe. Težište predavanja bit će na obradi specifičnosti sinonimije i polisemije u leksikonu arapskog jezika, ulozi genitivne veze i drugih konstrukcija u tvorbi leksičkih jedinica koje se sastoje od više riječi, procesima bogaćenja arapskog leksikona, kao i na obradi tipova rječnika i modela njihovog organiziranja u arapskoj leksikografiji. Časovi seminara, koji obuhvataju 3 sata sedmično, sadržajem će pratiti nastavne jedinice iz predavanja. Na njima će studenti imati priliku upotrijebiti znanja stečena na predavanjima i mogućnost proširiti znanje u skladu sa vlastitim interesovanjima. Časovi će biti usmjereni ka individualnom radu studenata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti studenata ka posebnim temama vezanim za sadržaj predmeta. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na seminarima obrađuju teme vezane za sadržaj predmeta koje student izabere prema vlastitim interesovanjima.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa arapskog jezika 4, FIL ARA 418
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Aitchison, J. <i>Words in the Mind: An Introduction to the Mental Lexicon</i> , Oxford, 1994. 2. al-'Arīd ī, M. M., <i>Mu'ğam al-farā'id al-maknūna fī al-'as wāt, wa al-kunya wa al-taqlīb, wa al-'ad dād</i> , Bayrūt, 1983. 3. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 4. al-Qāsimī, 'A., <i>Muqaddima fī 'ilm al-mus t alah</i> , al-Qāhira, 1987. 5. Lane, E. W., „Preface“, <i>Arabic-English Lexicon</i> , I, Beirut, 1968. 6. Muftić, T., «Osobenosti upotrebe "kunye"». <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> 27, 1979, 133-164. 7. Muftić, T. «O semantici arapskog id āfata». <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> 32-33, 1984, 1-16. 8. Muftić, T., <i>Gramatika arapskoga jezika</i> , Sarajevo, 1998. 9. Nikolić-Hoyt, A., <i>Konceptualna leksikografija</i> , Zagreb, 2004. 10. Šipka, D. <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i> , Novi Sad, 1998. 11. Zgusta, L., <i>Priručnik leksikografije</i> , Sarajevo, 1991.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 9, FIL ARA 529
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste nadogradnja jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim specifičnostima arapskog jezika kroz analizu tekstova na arapskom jeziku, prevodenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj usavršavanje strategija prevodenja, izgradnju sposobnosti kompetentnog korištenja arapskog jezika u pismenom i usmenom izražavanju, proširivanje vokabulara i podizanje nivoa konverzacijeske kompetencije studenata.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevodenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik književni tekstovi složene sintaksičke strukture, te novinski i stručni tekstovi iz različitih oblasti političkog, društveno-ekonomskog, kulturnog i naučnog života. Po složenosti sintaksičke građe i specifičnosti vokabulara, tekstovi su primjereni izrazito visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju primjenu različitih strategija prevodenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Uz moderni standardni arapski jezik, studenti se na vježbama upoznaju i sa najznačajnijim karakteristikama najrasprostranjenijih arapskih dijalekata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijeske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 8, FIL ARA 428
Način provjere znanja: pismo (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i>, Beirut, 1998.2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i>, III, Tunis, 1993.3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i>, Cambridge, 1999.4. Izbor iz arapske štampe i djela moderne arapske književnosti

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Historija arapskog jezika, FIL ARA 549
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: izborni
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje s korijenima i historijom arapskog jezika od perioda protoarapskog do modernog standardnog arapskog jezika. Student treba ovladati fonetsko-fonološkim, morfološkim, sintaktičkim i leksičkim karakteristikama arapskog jezika u različitim periodima njegove historije, usvojiti osnovne teorije o relevantnim intrajezičnim i vanjezičnim procesima u historiji jezika i izgrađivati kritički stav prema njima, te se upoznati sa procesom selekcije, sistematizacije i kodifikacije arapskog jezika.
Sadržaj predmeta: Predavanja, u sklopu ovog kolegija, obuhvataju analizu položaja arapskog jezika unutar semitske grane afroazijske porodice jezika, pregled osnovnih karakteristika arapskog jezika od perioda protoarapskog do modernog standardnog arapskog jezika, te osvrт na proces selekcije, sistematizacije i kodifikacije arapskog jezika. Težište predavanja bit će na pregledu razvoja osnovnih fonetsko-fonoloških, morfoloških, sintaktičkih i leksičkih karakteristika jezika kroz historiju i prikazu djelovanja prviх filoloških škola i doprinosa njihovih najznačajnijih predstavnika u procesu selekcije, sistematizacije i kodifikacije arapskog jezika.
Struktura seminara podrazumijeva 2 sata seminara koji sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja. Studentima se pruža prilika da upotrijebe znanja stečena na predavanjima i mogućnost da ta znanja prošire u skladu sa vlastitim interesovanjima. Od studenata se očekuje da analiziraju obilježja arapskog jezika u različitim periodima njegove historije i razvijaju kritički odnos prema predstavljenim teorijama o intrajezičnim i vanjezičnim procesima koji su značajno utjecali na razvoj arapskog jezika. Časovi seminara usmjereni su na individualni rad studenata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti studenata ka posebnim temama vezanim za historiju arapskog jezika.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na seminarima obrađuju teme vezane za sadržaj predmeta koje student izabere prema vlastitim interesovanjima.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prviх sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Anīs, 'I., <i>Fī al-lahağāt al-'arabiyya</i> , al-Qāhira, 1973. 2. "Arabiyya", U: <i>Encyclopédie de l'Islam</i> , Paris, 1957, 579-622. 3. Baalbaki, R., <i>Grammarians and Grammatical Theory in the Medieval Arabic Tradition</i> , Aldershot, 2004. 4. Diakonoff, I. M., <i>Semito-Hamitic Languages: An Essay in Classification</i> , Moscow, 1965. 5. Hīğāzī, M. F., <i>'Ilm al-luǵā al-'arabiyya</i> , Kuwayt, 1973. 6. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i> , New York, 1995. 7. Moscati, S., <i>An Introduction to the Comparative Grammar of the Semitic Languages: Phonology and Morphology</i> , Wiesbaden, 1969. 8. Muftić, T., <i>Gramatika arapskog jezika</i> , Sarajevo, 1997. 9. Nöldeke, T., <i>al-Luǵāt al-sāmiyya</i> . (prijevod s njemačkog), al-Qāhira, 1963. 10. Rabin, C., <i>Ancient West Arabian</i> , London, 1951. 11. al-S ālih , S ., <i>Dirāsāt fī fiqh al-luǵā</i> , Bayrūt, 1981. 12. Veersteegh, K., <i>Landmarks in Linguistic Thought III: The Arabic Linguistic Tradition</i> , London, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Multiglosija u arapskom jeziku, FIL ARA 559
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: izborni
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa fenomenom diglosije, odnosno multiglosije u jeziku uopće, te istraživanje diglosije u arapskoj jezičnoj zbilji. Student treba ovladati odlikama diglosijske, odnosno multiglosijske jezične situacije, usvojiti osnovne principe u formiranju strukturalnih specifičnosti varijeteta na arapskom multiglosijskom kontinuumu i upoznati se sa različitim činiocima izbora varijeteta i njihovog realiziranja u govornoj situaciji.</p> <p>Sadržaj predmeta: Predavanja, u sklopu ovog kolegija, obuhvataju opis i analizu diglosijske, odnosno multiglosijske jezične situacije, pregled shema i modela arapske multiglosije, te analizu repertoara varijeteta na multiglosijskom kontinuumu savremenog arapskog jezika. Težište predavanja bit će na razmatranju uvjeta realiziranja varijeteta arapskog multiglosijskog kontinuma i utjecaja društvenih činilaca na izbor varijeteta, uz prikaz strukturalnih specifičnosti varijeteta na fonetskom, morfološkom, sintaktičkom i leksičkom planu. Struktura seminara podrazumijeva 2 sata seminara koji sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja. Studentima se pruža prilika da upotrijebe znanja stečena na predavanjima i mogućnost da ta znanja prošire u skladu sa vlastitim interesovanjima. Od studenata se očekuje da prepoznaju obilježja fenomena diglosije, odnosno multiglosije u jeziku uopće, te da analiziraju specifičnosti varijeteta arapskog multiglosijskog kontinuma. Časovi seminara usmjereni su na individualni rad studenata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti studenata ka posebnim temama vezanim za fenomen multiglosije u jeziku. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na seminarima obrađuju teme vezane za sadržaj predmeta koje student izabere prema vlastitim interesovanjima.</p> <p>Preduvjeti za upis predmeta: nema</p> <p>Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.</p> <p>Literatura:</p> <ol style="list-style-type: none">1. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories. A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, Oxford, New York, 2000.2. Elgibali, A. ed., <i>Understanding Arabic: Essays in contemporary Arabic linguistics in honour of El-Said Badawi</i>, Cairo, 1996.3. Hary, B., «Značaj jezičkog kontinuma u arapskoj multiglosiji», <i>Znakovi vremena</i>, Vol. 4/5, Sarajevo, 2001, 238-260.4. Ferguson, C. A., „Diglossia“, U: <i>Language Structure and Language Use: Essays by Charles Ferguson</i>, Stanford, 1971.5. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.6. Hudson, R. A., <i>Sociolinguistics</i>, Cambridge, 1996.7. Liddicoat, M. J., Lennane, R., Abdul Rahim, I., <i>Integrated Arabic. Syrian Colloquial: A Functional Course of Arabic</i>, Australia, 1999.8. Ouhalla, J., Shlonsky, U., ed., <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht - Boston - London, 2002.9. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word order in Hebrew and Arabic. An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York - Oxford, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa funkcionalnih stilova u arapskom jeziku, FIL ARA 510
Semestar i broj bodova: X. semestar; 1 sat predavanja, 3 sata seminara; ECTS 7
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj kolegija jeste upoznavanje sa sintaktičkim karakteristikama funkcionalnih stilova u arapskom jeziku. Težište predavanja bit će na pregledu karakteristika funkcionalnih stilova uopće i specifičnostima njihove realizacije u arapskom jeziku. Student treba usvojiti osnovna obilježja funkcionalnih stilova, prepoznavati i uočavati specifičnosti funkcionalnih stilova u tekstovima na arapskom jeziku, te ovladati njihovom upotrebom u prijevodu.
Sadržaj predmeta: Predavanja, u sklopu ovog kolegija, obuhvataju pregled osnovnih karakteristika funkcionalnih stilova s naglaskom na karakteristikama književnoumjetničkog, novinskog, administrativnog, sakralnog i razgovornog stila. Naročita pažnja posvećena je onim odlikama obrađenih funkcionalnih stilova koje su specifične za arapski jezik i njihovom značaju u prijevodu tekstova s arapskog i na arapski jezik. Časovi seminara, koji obuhvataju 3 sata sedmično, sadržajem će pratiti nastavne jedinice iz predavanja. Na njima će studenti imati priliku upotrijebiti znanja stečena na predavanjima i mogućnost proširiti znanje u skladu sa vlastitim interesovanjima. Časovi će biti usmjereni ka individualnom radu studenata i posvećeni podsticanju istraživačkih sklonosti studenata ka posebnim temama vezanim za sadržaj predmeta. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), na vježbama se obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova, dok se na seminarima obrađuju teme vezane za sadržaj predmeta koje student izabere prema vlastitim interesovanjima.
Preduvjeti za upis predmeta: Leksikologija, FIL ARA 519
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestruru) i završni pismeni i usmeni ispit u 17. ili 18. sedmici nastave u semestruru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Abdul-Raof, H., <i>Arabic Stylistics: A Coursebook</i>, Wiesbaden, 2001.2. Beeston, A.F.L., <i>The Arabic Language Today</i>, London, 1970.3. Benmamoun, E., <i>The Feature Structure of Functional Categories: A Comparative Study of Arabic Dialects</i>, New York, 2000.4. Bloch, A. A., <i>Studies in Arabic Syntax and Semantics</i>, Wiesbaden, 1986.5. Cantarino, V., <i>Syntax of Modern Arabic Prose: The Simple Sentence</i>, I, Bloomington, 1974.6. Duraković, E., <i>Orijentologija. Univerzum sakralnoga teksta</i>, Sarajevo, 2007.7. Holes, C., <i>Modern Arabic: Structures, Functions and Varieties</i>, New York, 1995.8. Katnić-Bakaršić, M. <i>Stilistika</i>, Sarajevo, 2007.9. Muğālasa, M. H , <i>al-Nah w al-šāfi</i>, Bayrūt, 1997.10. Ouhalla, J., Shlonsky, U. ed, <i>Themes in Arabic and Hebrew Syntax</i>, Dordrecht, 2002.11. al-Rāghib ī, 'A., <i>al-Tat bīq al-nah wī</i>, al-'Iskandariyya, 1998.12. Ryding, C.K., <i>A Reference Grammar of Modern Standard Arabic</i>, Cambridge, 2005.13. Shlonsky, U., <i>Clause Structure and Word Order in Hebrew and Arabic: An Essay in Comparative Semitic Syntax</i>, New York, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni arapski jezik 10, FIL ARA 520
Semestar i broj bodova: X. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: praktične jezičke vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste dalja nadogradnja jezičkih vještina razumijevanja, slušanja, govora i pisanja na arapskom jeziku, te ovladavanje leksičkim i sintaksičkim osobenostima različitih funkcionalnih stilova arapskog jezika kroz analizu tekstova na arapskom jeziku, prevođenje sa bosanskog na arapski jezik i obratno, sastavljanje tekstova na arapskom jeziku, pripremanje usmenih izlaganja studenata i vježbe konverzacije. Vježbe imaju za cilj usavršavanje strategija prevođenja kroz upoznavanje sa karakteristikama funkcionalnih stilova, izgradnju sposobnosti kompetentnog korištenja arapskog jezika u pismenom i usmenom izražavanju, proširivanje vokabulara i podizanje nivoa konverzacijeske kompetencije studenata.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata lektorskih vježbi i 3 sata vježbi prevođenja sedmično. Na praktičnim jezičkim vježbama u okviru ovog kolegija prevode se sa bosanskog na arapski i sa arapskog na bosanski jezik različiti književni tekstovi moderne arapske književnosti, novinski tekstovi, te tekstovi koji pripadaju administrativnom, naučnom, publicističkom i sakralnom funkcionalnom stilu. Po složenosti sintaksičke građe i sofisticiranosti vokabulara, tekstovi su primjereni izrazito visokom nivou sposobnosti razumijevanja, te omogućavaju dalje usavršavanje strategija prevođenja i igraju značajnu ulogu u proširivanju vokabulara. Na lektorskim vježbama se obrađuju šire, tematski orientirane jedinice kroz slušanje i prezentaciju materijala putem elektronskih medija, diskusije o odabranim temama na osnovu pripremljenog sadržaja i usmena izlaganja studenata. Uz moderni standardni arapski jezik, studenti se na vježbama upoznaju i sa najznačajnijim karakteristikama najrasprostranjenijih arapskih dijalekata. Vježbe su usmjerene na dalje bogaćenje fonda riječi, usvajanje vokabulara iz različitih registara i usavršavanje konverzacijeske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: Savremeni arapski jezik 9, FIL ARA 529
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni ispit, ili završni ispit (pismeni i usmeni) u 17. ili 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Attar, S., <i>Modern Arabic: Grammar in Context: An Advanced Course for Foreign Students</i> , Beirut, 1998. 2. Badawī, S. M., 'Abd al-Latīf, M. H., al-Rabī'ī, M., <i>al-Kitāb al-'asāsī fī ta'līm al-luğā al-'arabiyya liqayr al-nāt iqīn bihā</i> , III, Tūnis, 1993. 3. Dickins, J., Watson, J. C. E., <i>Standard Arabic: An Advanced Course</i> , Cambridge, 1999. 4. Izbor iz arapske štampe, administrativnih dokumenata, naučnih djela i djela klasične i moderne arapske književnosti, te tekst Kur'ana

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Fonetika i fonologija turskog jezika, FIL TUR 111
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara, 2 sata vježbi, ECTS 9
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove turskog jezika kao i da ovladaju gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Što se tiče predavanja ona su usmjerena na teorijska i lingvistička promišljanja o strukturi turskog jezika, dok je cilj vježbi osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama (postizanje temeljne jezične kompetencije).
Sadržaj predmeta: Uvod u povijest turskog jezika; opis i klasifikacija turskih samoglasnika i suglasnika; struktura riječi – fonotaktička i morfotaktička pravila turskog jezika; temeljne promjene na morfonološkoj razini: vokalna harmonija; progresivna i regresivna asimilacija; ozvučavanje; geminirani konsonanti; sinkopa; osnovni modeli imenske i glagolske rečenice; posebni pravopisni znaci. Predavanja se izvode usmeno, dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova, dvosmjerno prevođenje i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i>, CambridgeLewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i>, Oxford.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremenного турецкого литературного языка</i>, MoskvaKissling, H.J. (1960), <i>Osmansch-Türkische Grammatik</i>, Wiesbaden.Jansky, H. (1986), <i>Lehrbuch der türkischen Sprache</i>, WiesbadenUdžbenik po izboru lektorice/lektora

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Turski u upotrebi 1, FIL TUR 121
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studente za osnovne govorne situacije (pozdravljanje, predstavljanje, kupovina i sl.)
Sadržaj predmeta: Ovaj kolegij uči studenta osnovnim govornim situacijama prateći nivo poznavanja gramatike. Kroz simulaciju nekih govornih situacija student se ospozobljava da se predstavi, upozna s drugima, obavi kupovinu i sl.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit 1</i> , Ankara Üniversitesi TOMER, Ankara. 2. Hengirmen, Mehmet (1997, i kasnija izdanaj), <i>Türkçe Öğreniyoruz 1</i> , Ankara Üniversitesi TOMER, Ankara.
Literatura:
Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 1, FIL TUR 131
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje osnovnih govornih situacija kroz čitanje i slušanje manjih tekstualnih cjelina.
Sadržaj predmeta: Budući da se studenti tek susreću s turskim jezikom, vježba se čitanje i slušanje kratkih cjelina na turskom jeziku. Student se ospozobljava za razumijevanje putem čitanja i slušanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Teodosijević, Mirjana (2004), <i>Turski jezik u svakodnevnoj komunikaciji</i> . Čigoja štampa. Beograd.
Literatura:
Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u studij turkologije 1, FIL TUR 101
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 3
Trajanje: 1 semester
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je predmeta uvesti polaznike u povijest turkologije i upoznati ih s postignućima, zadacima i znanstvenim metodama turkoloških studija.
Sadržaj predmeta: Definicija i predmet izučavanja turkoloških studija; odnos turkologije i osmanistike; turkologija u užem i širem značenju tog znanstvenog naziva; povjesni i suvremeni Turci (kratki pregled); prapostojbina Turaka i drugih altajskih naroda; altajski jezici – srodnost ili tipološka bliskost?; pristalice i protivnici hipoteze o srodnosti altajskih jezika; turkijski jezici kao zaseban ogrank altajskih jezika; povijest, znanstvene metode i postignuća turkoloških istraživanja u Europi i svijetu (s posebnim osvrtom na temeljne filološke i lingvističke rade).
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeni ispit na kraju semestra.
Udžbenici:
1. Róna-Tas, A. (1991.), <i>An Introduction to Turkology</i> , Szeged. Róna-Tas, A. (1998.), <i>The 2. Reconstruction of Proto-Turkic and the Genetic Questions</i> , U: <i>The Turkic Languages</i> (ed. by L. Johanson and É. Á. Csató), London, New York. (str. 67-80). 2. <i>Mali pojmovnik za kolegij Uvod u turkologiju</i> . (Skripta za internu uporabu).
Literatura:
1. Baskakov, N. A. (1969.), <i>Vvedenie v izuchenie tjurkskikh jazykov</i> , Moskva. Eren, H. (1998.), 2. <i>Türklük Bilimi Sözlüğü</i> , Ankara. 3. Philologiae Turcicae Fundamenta I. (1956.). Wiesbaden. 4. Wieser Enzyklopädie des europäischen Ostens, Band 10 – Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens / Herausgegeben von M. Okuka unter Mitwirkung von G. Krenn/, (2002.), Klagenfurt, poglavljje <i>Turksprachen</i> (E. Čaušević, W. Schulze, H. Haarmann, M. Kappler), str.777-836.

NAPOMENA: Predavanja iz ovoga kolegija drži prof. dr. Ekrem Čaušević kroz gostovanje dva puta u toku semestra. Rasporед predavanja unaprijed se oglašava studentima.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u lingvistiku, FIL ORI 101
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 3
Trajanje: I. semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti upoznaju s osnovnim lingvističkim pojmovima i terminima. Svrha kolegija je da studentima omogući primjenu znanja stičenog na ovome kolegiju na studij stranog jezika. Pored toga, na ovom se kolegiju nastoji potaknuti interesovanje studenata za jezične pojave. Studenti se osposobljavaju da zapažaju i posmatraju jezične pojave s lingvističkog aspekta.</p> <p>Kolegij će studentima pružiti cjelovit pogled na jezik u duhu savremene nauke o jeziku. S obzirom na širinu oblasti, neće biti moguće zalaziti duboko u obradu pojedinih pitanja, ali će se nastojati da ono što se podastre studentima bude dovoljno poticajno za dalja razmatranja u maternjem, odnosno u stranom jeziku u kontrastiranju s maternjim.</p>
<p>Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija teme će se fokusirati na nauku o jeziku i njen predmet, tj. na bitna svojstva jezika, na jezik i govor te na funkcije jezika. Studenti će se upoznati s evolucijom jezika i tipovima jezika. Na kraju prve polovine kolegija predstaviti će se teorija Ferdinand de Saussurea (strukturalizam).</p> <p>Drugi dio kolegija bit će posvećen općoj strukturi jezika polazeći od jezičnog znaka i jezika kao sistema znakova. Potom se prelazi na oblasti nauke o jeziku: fonetiku, fonologiju, morfologiju, sintaksu, semantiku, leksikologiju, pragmatiku i sociolingvistiku.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i pismeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">Škiljan, Dubravko (1980) <i>Pogled u lingvistiku</i>. Zagreb: Školska knjigaBugarski, Ranko (1996) <i>Uvod u opštu lingvistiku</i>. Beograd: Čigoja štampa i 20. vekGlovacki-Bernardi, Z, A.Kovačec, M. Mihaljević...(2001) <i>Uvod u lingvistiku</i>. Zagreb:Školska knjigaRiđanović, Midhat (1985) <i>Jezik i njegova struktura</i>. Sarajevo:Svetlost
Literatura: <ol style="list-style-type: none">F.de Saussure, (1969) <i>Opšta lingvistika</i>. Beograd:NolitGiro, P. (1975) <i>Semiologija</i>. Beograd:BGZJakobson, R. (1976) <i>Lingvistika i poetika</i>. Beograd:NolitRadovanović, M. (1979) <i>Sociolingvistika</i>. Beograd:BIGZ

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Osnove morfologije turskog jezika, FIL TUR 112
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata seminara 2 sata vježbi; ECTS 9
Trajanje: 1 semester
Tip kolegija: predavanja, seminar i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove morfologije turskog jezika kao i da ovladaju gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Što se tiče predavanja ona su usmjerena na vrste riječi u turskom jeziku i njihova morfološka i morfosintaktička obilježja, dok je cilj vježbi osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama (postizanje temeljne jezične kompetencije).
Sadržaj predmeta: Vrste riječi u turskom jeziku; imenice – leksička, strukturalna i gramatička svojstva imenica: kategorija broja, roda, posvojnosti, određenosti, padeža; apozicija; pridjevi i komparacija pridjeva; turski glagol, prezent na – yor, futur; glagolski način: imperativ; postpozicije, kvazipozicije; zamjenice; prilozi; brojevi. Predavanja se izvode usmeno, dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova, dvosmjerno prevodenje i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: Fonetika i fonologija turskog jezika, FIL TUR 111
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb. 2. Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge 3. Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford. 4. Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremennoogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> , Moskva
Literatura:
1. Kissling, H.J. (1960), <i>Osmansch-Turkische Grammatik</i> , Wiesbaden. 2. Filan, K. (1990), «O prevodenju srpskohrvatskog prezenta na turski jezik» u: <i>Književni jezik</i> , 19/3, Sarajevo 3. Filan, K. (1996), «Neka zapažanja o prevodenju bosanskog futura na turski jezik» u <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> , 44-45/1994-1995. Sarajevo 4. Udžbenik po izboru lektorice/lektora

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Turski u upotrebi 2, FIL TUR 122
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj vježbi je osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama.
Sadržaj predmeta: Tokom kolegija student stječe govornu kompetenciju za različite svakodnevne situacije kao što je kupovina hrane, priprema hrane, komunikacija u restoranu, kod ljekara i stomatologa, u školi/na fakultetu; u posjeti, u banci.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnog semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit 1-2</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara. 2. Hengirmen, Mehmet (1997, i kasnija izdanaj), <i>Türkçe Öğreniyoruz 1</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura:
Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 2, FIL TUR 132
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje osnovnih govornih situacija kroz čitanje i slušanje manjih tekstualnih cjelina.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje. Vježbanje se izvodi kroz postavljanje pitanja i davanje odgovora, kao i kraće prepričavanje obrađenih tekstova.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnog semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Teodosijević, Mirjana (2004), <i>Turski jezik u svakodnevnoj komunikaciji</i> . Čigoja štampa. Beograd. 2. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit 1-2</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora koji izvodi nastavu sadrži kraće i jednostavnije tekstove iz novina, časopisa, udžbenika itd.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u studij turkologije 2, FIL TUR 102
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je predmeta uvesti polaznike u povijest turkologije i upoznati ih s postignućima, zadacima i znanstvenim metodama turkoloških studija.
Sadržaj predmeta: Najstarije europske škole, diplomatske akademije i katedre turskoga jezika; razvoj europskih turkoloških studija u 19. i 20. st.; turkologija danas u Europi, Americi i Turskoj; postignuća i perspektive suvremenih turkoloških studija.
Preduvjeti za upis predmeta: Uvod u studij turkologije 1, FIL TUR 101
Način provjere znanja: pismeni ispit na kraju semestra.
Udžbenici: 1. Kononon, A. N. (1982.); Istorija izučenija tjurkskih jazykov v Rossii. Nauka, Moskva. 2. Izbor enciklopedijskih natuknica. 3. 3. Eren, H. (1998.), <i>Türkük Bilimi Sözlüğü</i> , Ankara.
Literatura: 1. Todorova, M. (1997.), <i>Imaginarni Balkan</i> , Beograd. 2. Putopisi europskih putopisaca (po izboru i u dogовору с nastavnikom)

NAPOMENA: Predavanja iz ovoga kolegija drži prof. dr. Ekrem Čaušević kroz gostovanje dva puta u toku semestra. Rasporед predavanja unaprijed se oglašava studentima. Iz tog razloga Vam ne prilažemo raspored po sedmicanama.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija turskog jezika, FIL TUR 213
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste uvesti studente u morfologiju turskog jezika što podrazumijeva ovladavanje gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Vježbe prate predavanja i na njima se primjenjuje stekeno teorijsko znanje. Student treba da se osposobi za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao i za pismeno izražavanje kroz pisanje kraćih eseja na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Morfološki opis turskog jezika; vrste riječi i njihova morfološka i morfosintaktička obilježja. Binarni sistem glagolskih vremena: prezent na -r; perfekt na -miš; složena glagolska vremena; glagolski vid; glagolski lik; forme izražavanja mogućnosti i nemogućnosti vršenja glagolske radnje; glagolski način; gerundi i kvazigerundi (morfološki aspekt); čestice, modalne riječi. Predavanja se izvode usmeno, dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze u prethodnim semestrima.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Ispit će se sastojati iz određene lektire (5 tekstova) koja će se obrađivati na vježbama.
Udžbenici:
1. Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb. 2. Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge 3. Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford. 4. Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremenного тureckого literaturnogo jazyka</i> , Moskva, Leningrad 5. Kissling, H.J. (1960), <i>Osmanisch-Turkische Grammatik</i> , Wiesbaden.
Literatura:
1. Atabay; N. & Kutluk, I. & Ozel, S. (1983), <i>Sozcuk Turleri</i> , Ankara 2. 2.Zulfikar, H. (1991) <i>Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları</i> , Ankara 3. 3.Filan, K. (1991), <i>Turski pluskvamperfekt kao prevodni ekvivalent nekih srpskohrvatskih glagolskih vremena</i> U: Prilozi za orijentalnu filologiju, Vol. 40, Sarajevo 4. Filan, K. (1995) <i>O nekim modalnim značenjima forme - miš u finitnim glagolskim oblicima u savremenom turskom jeziku</i> U: Prilozi za orijentalnu filologiju, 42-43/1992-93, Sarajevo

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Turski u upotrebi 3, FIL TUR 223
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj vježbi je osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama.
Sadržaj predmeta: Tokom kolegija student stječe govornu kompetenciju za različite svakodnevne situacije kao što su komunikacija u hotelu (na recepciji), razgovor telefonom, komunikacija u prodavnici odjeće, na izletu, u prevoznom sredstvu, u knjižari. Studenti se upoznaju s frazama i poslovicama prema nivou poznavanja gramatike.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara. 2. Hengirmen, Mehmet (1997, i kasnija izdanaj), <i>Türkçe Öğreniyoruz 2</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 3, FIL TUR 233
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje osnovnih govornih situacija kroz čitanje i slušanje tekstuálnih cjelina.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje. Vježbanje se izvodi kroz pitanja i odgovore o temi se obrađuje. Student se potiče na prepričavanje obrađenih tekstova.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora koji izvodi nastavu sadrži tekstove iz novina, časopisa, udžbenika itd.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u tursku književnost 1, FIL TUR 243
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti od njenih prvih početaka pa do perioda osmanskog klasicizma. Ovaj kolegij prati tokove u književnosti od nastanka usmene predaje i prvih turkijskih epova, preko pojave islama i tesavufa kao bitnih odrednica karaktera književnosti pa do nastanka i razvoja divanske književnosti. Posebna pažnja posvećena je periodizaciji divanske književnosti (početci, klasični i postklasični period) i njenim predstavnicima. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznавati oderđene osobenosti različitih perioda razvoja turske književnosti.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati pojava pismenosti i usmene književnosti kod turkijskih naroda, utjecaj društveno-historiskih promjena na tokove književnosti kao što su pojava islama i tasavufa, nastanak prvih turskih dinastija, doseljavanje Turaka u Anadoliju, osnivanje Osmanskog Carstva njegov razvoj, vrhunac i dekadencija obilježena reformama u 19. stoljeću. Posebna pažnja bit će posvećena izučavanju sufiskske književnosti kako one visokih slojeva društva obilježene likom i djelom Mevlane Dželaludina Rumija, tako i narodne koja je svoj vrhunac dostigla u stvaralaštvu Yunusa Emreia i Hadži Bektaša Velija. Predavanja će ukazati i na osobenosti pojedinih perioda divanske književnosti kao i na njihove glavne predstavnike (Baki, Fuzuli, Zati). Predavanja se izvode usmeno.</p>
<p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u zimskom semestru, i kumulatini usmeni ispit).
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom 1996.), Istanbul. 2. Köprülü, Fuat. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> , Ankara, 1966.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Turk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , Istanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Halma, Talat. Edit. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> . Bilkent Üniversitesi, Ankara, 2006. 4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II</i> . Izmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u sintaksu turskog jezika, FIL TUR 214
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste uvesti studente u sintaksu turskog jezika kroz sintaksu sintagme, što podrazumijeva ovladavanje gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Vježbe prate predavanja i na njima se primjenjuje stečeno teorijsko znanje. Student treba da se osposobi za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao i za pismeno izražavanje kroz pisanje kraćih eseja na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Imenska i pridjevska sintagma; participi na -(y)an/-(y)en, na -r, na -miš i -miš olan, na -(y)acak i -(y)acak olan, glagolske imenice na -me/-ma, -na mek/-mak, na -(y)iš i -meklik/maklik; proparticipi na -dik i -(y)acak, turska atributna Predavanja se izvode usmeno, dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: Morfologija turskog jezika, FIL TUR 213
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Ispit će se sastojati iz određene lektire (5 tekstova) koja će se obrađivati na vježbama.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i>, CambridgeLewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i>, Oxford.Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremenennogo tureckogo literaturnogo jazyka</i>, Moskva, LeningradKissling, H.J. (1960), <i>Osmanisch-Turkische Grammatik</i>, Wiesbaden.
Literatura : <ol style="list-style-type: none">Čaušević, E. (2007) Determinatori u ustroju turske atributne sintagme (kontrastivni osvrt). U: Prilozi za orijentalnu filologiju, vol. 56. SarajevoErguvanlı, E. (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i>, Los AngelesAtabay, N. & Kutluk, I. & Ozel, S. (1981), <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i>, Ankara

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Turski u upotrebi 4, FIL TUR 224
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj vježbi je osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama.
Sadržaj predmeta: Tokom kolegija student stječe govornu kompetenciju za različite svakodnevne situacije kao što su komunikacija na zabavi, u uredu, u pozorištu, na benzinskoj pumpi, na odmoru. Studenti se upoznaju s frazama i poslovicama prema nivou poznавања gramatike.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršne sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara. 2. Hengirmen, Mehmet (1997, i kasnija izdanaj), <i>Türkçe Öğreniyoruz 2</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 4, FIL TUR 234
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je osposobiti studenta za razumijevanje određenih govornih situacija, kao i za razumijevanje složenijih tekstova.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje. Obrađuju se nešto složeniji tekstovi, student se potiče da ih prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora sadrži složenije članke iz novina, časopisa i udžbenika.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u tursku književnost 2, FIL TUR 244
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti od perioda osmanskog klasicizma pa do modernih stremljenja u 19. i 20. stoljeću. Ovaj kolegij prati tokove u književnosti u postklasičnom periodu i njene glavne predstavnike u 17. i 18. stoljeću. U drugom dijelu kolegija studenti trebaju biti upoznati sa procesom reformi u 19. stoljeću i njegovim odrazom u književnosti, kao i pojavom modernih književnih žanrova.
Sadržaj predmeta: Predavanja u prvom dijelu kolegija će ukazati i na osobenosti postklasičnog perioda divanske književnosti kao i na njihove glavne predstavnike (Yusuf Nabi, Sabit Užičanin, Nefi). Tkođer, biće izučavano stvaralaštvo epigona divanske književnosti u 18. stoljeću. Na predavanjima, u drugom dijelu kolegija, studenti će biti upoznati sa društveno-historijskim promjenama i reformama u 19. stoljeću koje su stvorile uvjete za nastanak i razvoj moderne turske književnosti. U tom smislu bit će posvećena posebna pažnja izučavanju nastanka modernih književnih žanrova i glavnih predstavnika ovih tokova u književnosti. Kolegij će završiti satima posvećenim pojavi nacionalne ideje i nacionalne turske književnosti u prvim godinama 20. stoljeća.
Predavanja se izvode usmeno. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvi sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u ljetnom semestru, i kumulatini usmeni ispit).
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996), Istanbul. 2. Köprülü, Fuat. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> , Ankara, 1966.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Turk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , Istanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Halma, Talat. Edit. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> . Bilkent Üniversitesi, Ankara, 2006. 4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II</i> . Izmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa turskog jezika 1, FIL TUR 315
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je da student razvije znanje o turskoj rečenici kao gramatičkoj konstrukciji. Budući da je u prethodna dva kolegija težište bilo na savladavanju morfologije, u okviru ovoga kolegij student treba da svoju pažnju usmjeri na funkciju <u>rečenici</u> kategorija koje je savladao kroz morfologiju i uvod u sintaksu. U okviru predavanja pažnja će biti posvećena dijelovima rečenice.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se rečenica posmatra kroz njene dijelove. Najprije se pristupa predikatu, kao upravnom članu rečenice koji otvara prostor drugim rečeničnim elementima. Polazi se od glagolskog predikata, i to od jednostavnih i složenih finitnih vremena koja su studentu V. semestra dobro poznata, kako bi se što lakše usvajale one forme u predikatskoj funkciji koje su bitno različite u turskom i b/h/s jeziku. Uvođenjem u analizu subjekta i objekta, zaokružuje se osnovni tip rečenice. Posebna se pažnja posvećuje adverbijalnoj oznaci, i to infinitnim gl. oblicima u funkciji adverbijalne oznake budući da su takve gramatičke konstrukcije ekvivalenti zavisnih rečenica (u okviru zavisno-složenih) u b/h/s jeziku. Uz stalno kontrastiranje s b/h/s jezikom obrađuje se adverbijalna oznaka izražena gl. imenicama (na -ma, -mak, -dik i -(y)acak), ona koja je izražena nekim od gerunda, te nekim od kvazigerunda.
Predavanja se izvode usmeno. Posebno se vodi računa da se nastavne cjeline studentima objašnjavaju kroz raznovrsne i savremene primjere. Multimedijalna sredstva koristit će se u skladu s mogućnostima.
U toku semestra student je obavezan pročitati tekstove koji se rade na asistentskim i lektorskim vježbama. Ti su tekstovi obavezna lektira.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Čaušević, Ekrem (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb. 2. Erguvanlı, Esra (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i> , Los Angeles.
Literatura:
1. Atabay, Özel, Çam. <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i> , Ankara. 2. Kononov, A. N. (1956), <i>Grammatika sovremenennogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> . Moskva-Leningrad.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Pragmatika turskog jezika 1, FIL TUR 355
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove pragmatike kao i da se kod njih probudi svijest o njenom značaju prilikom učenja turskog jezika. Jezična sposobnost tako bi nužno uključivala paralelno poznavanje gramatike i pragmatike (kao izučavanja jezika u upotrebi). Vodilo bi se računa ne samo o tome da li je određeni iskaz gramatičan već i da li je određeni govorni čin ispravno realiziran. Predavanja bi pratile vježbe gdje bi se stečena teorijska znanja primjenjivala na konkretnim primjerima iz turskog jezika.
Sadržaj predmeta: Definicija pragmatike; deiksa (personalna, temporalna i spacialna); Griceovo načelo kooperativnosti; presupozicija; teorija govornih činova; podjela govornih činova; struktura konverzacije; analiza konverzacije; indirektni govorni činovi; pojam učitivosti; Leechovo načelo učitivosti; strategije učitivosti Penelope Brown i Stephena C. Levinsona. Predavanja se izvode usmeno dok se na asistentskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima: kroz čitanje (slušanje i gledanje) i analizu određenih dijaloga na turskom jeziku i dvosmjerno prevođenje).
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze u prethodnim semestrima.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici: 1. Levinson, S.C. (1983) <i>Pragmatics</i> . Cambridge: Cambridge University Press
Literatura: 1. Ivanetić, N. (1995) <i>Govorni činovi</i> . Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2. Mišćević N., Potrč, M. (eds) (1987) <i>Kontekst i značenje</i> . Rijeka: Izdavački centar Rijeka.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Turski u upotrebi 5, FIL TUR 325
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj vježbi je osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama.
Sadržaj predmeta: Tokom kolegija student stječe govornu kompetenciju za različite svakodnevne situacije kao što su proslave praznika, izvanredne životne okolnosti, religije i vjerovanja. Student se upoznaje sa turskim znamenitostima, sa odnosima u turskoj porodici i sl. Studenti se upoznaju s frazama i poslovicama prema nivou poznавanja gramatike.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara. 2. Hengirmen, Mehmet (1997, i kasnija izdanaj), <i>Türkçe Öğreniyoruz 3 i 4</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 5, FIL TUR 335
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje dužih i složenijih tekstova na određenu temu.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje nešto dužih i kompleksnijih tekstova. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje. Također se potiče na pisanje kraćih eseja o temi obrađenoj kroz tekst.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora obuhvaća složenije tekstove, npr. bajke, basne anegdote o Nasrudin-hodži i sl.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna turska književnost 1, FIL TUR 345
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju moderne turske književnosti. Ovaj kolegij prati moderne tokove u književnosti od njihovih početka u periodu Tanzimata pa sve do nastanka <i>Nacionalne književnosti</i> i osnivanja Republike Turske. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati oderđene osobenosti ovog prelaznog perioda koje se očituju u razvoju modernih književnih vrsta kao što su roman, pripovjetka, poezija. Student treba steći jasnu sliku o razlici između tradicionalnog i modernog, odnosno vrijednostima klasične osmanske poetike i moderne nacionalne turske književnosti.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati period od konca 19. pa do kraja prve polovine 20. stoljeća. U toku predavanja bit će obrađeno stvaralaštvo začetnika turskog romana: Halit Ziya Uşaklıgil, Ercüment Ekrem Talua, Hüseyin Rahmi Gürpinara, prvog modernog turskog pripovjedača Ömera Seyfettina, kao i utemeljitelja moderne turske poezije Ahmeda Haşima i Yahye Kemala Beyatlija. Posebna pažnja bit će posvećena razvoju nacionalne ideje kod Turaka i radu Ziya Gökalpa, što je stvorilo osnove za nastanak <i>Nacionalne književnosti</i>. Odlike <i>Nacionalne književnosti</i> bit će izučavane na primjerima tekstova romanopisaca Yakupa Kadrija Karaosmanoğlu, Halide Edip Adivar i Reşata Nurija Güntekina. Predavanja će ukazati i na osobenosti tradicionalističkih stremljenja u turskoj književnosti prve polovine 20. stoljeća, kao i stvaralaštvo njihovih predstavnika Abdülhaka Şinasija Hisara, Peyami Safe i Ahmeda Hamdija Tanpinara.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Student je obavezan uraditi seminarски rad iz moderne turske književnosti.
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom 1996.) Istanbul. 2. Halman, Talat.ured. <i>Türk Edebiyatı Tarihi</i> , Bilkent, 2007.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , İstanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Türk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Parla, Jale.(1993) <i>Babalar ve Oğullar- Tanzimat Romanının Epistemolojik Temelleri</i> . İstanbul, İletişim Yayıncılığı. 4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Türk Edebiyatı I, II</i> . İzmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u metodiku 1 , FIL TUR 365
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semester; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje sa osnovama metodike nastave stranih jezika općenito, sa posebnim naglaskom na nastavi turskoga jezika.
Sadržaj predmeta: Studenti se najprije upoznaju sa osnovnim pojmovima didaktike: zadaci nastave, oblicima nastavnog rada, nastavnim metodama i didaktičkim principima. Nakon upoznavanja sa historijskim pregledom metoda u nastavi stranih jezika, te upoznavanja sa odnosima između metodike i drugih naučnih disciplina, posmatraju se ciljevi i zadaci nastave stranih jezika, a posebno turskog kao stranog jezika. Uz to se govori i o nastavnim sredstvima, a posebno o udžbenicima koji su namijenjeni učenju turskog jezika. Predavanja se izvode usmeno. Na vježbama se rade tekstovi koji ilustriraju temu o kojoj se prethodno govorilo, te diskutira o esejima koji studenti pripreme vezano za spomenute teme.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: Pismeno (1 test nakon prvih 7 sedmica nastave + 1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave) i usmeno: završni ispit u 16. sedmici nastave.
Udžbenici:
1. Nikola Filipović, <i>Didaktika I</i> , Sarajevo 1978.
Literatura:
1. Dr Hašim Muminović, <i>Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi</i> , Sarajevo 1998.
2. Furlan, I, <i>Psihologija podučavanja</i> , Zagreb 1991.
3. Glasser, W, <i>Kvalitetna škola</i> , Zagreb 1994.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa turskog jezika 2, FIL TUR 316
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semester
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je da student razvije znanje o turskoj rečenici kao cjelovitoj gramatičkoj konstrukciji. Budući da je u prethodna dva kolegija težište bilo na savladavanju sintakse sintagme i sintakse nesložene turske rečenice, u okviru ovoga kolegija student treba da svoju pažnju usmjeri na <u>rečenicu</u> kao gramatičku cjelinu. U okviru predavanja pažnja će biti posvećena složenoj i nesloženoj turskoj rečenici.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se rečenica posmatra kao gramatička cjelina. Pristupa se nesloženoj turskoj rečenici, utvrđuje se red riječi i inverzija u rečenici, obrađuje se jednostavna rečenica s obzirom na vrstu subjekta, te upitna, negativna, zapovijedna i uzvična rečenica. U obradi turskih složenih rečenica polazi se od onih koje su asindetski složene. Pažnja će biti posvećena asindetskim rečenicama sa sklopljenom zapovjednom, upitnom rečenicom, te s imenskom negacijom <i>değil</i> i posebno upravnom govoru. U okviru sindetski složenih rečenice obrađuju se najprije nezavinsosložene rečenice, potom one koje su u zavisnome odnosu. Ovdje će se zaustaviti na rečenicama u kojima je subordinacija izražena pomoću <i>diye</i> i <i>derken</i> . U ovome je dijelu kolegija težište na kontrastiranju dva jezika, b/h/s i turskoga, u pogledu načina izražavanja zavisnosloženih rečenica. Završni dio kolegija predviđen je za složene rečenice s infinitnim predikatom (pogodbene, kocesivne, poredbene, habitualne). Posebno će se obraditi i rečenice s morfološko-sintaktičkim načinom izražavanja subordinacije. Posljednji časovi predviđeni su za analizu „od rečenice do teksta“.
Predavanja se izvode usmeno. Vodi se računa da se nastavne cjeline studentima objašnjavaju kroz raznovrsne i savremene primjere. Multimedijalna sredstva koristit će se u skladu s mogućnostima.
U toku semestra student je obavezan pročitati tekstove koji se rade na asistentskim i lektorskim vježbama. Ti su tekstovi obavezna lektira.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa turskog jezika 1, FIL TUR 315
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Čaušević, Ekrem (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb. 2. Atabay, Ozel, Çam. <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i> , Ankara.
Literatura:
1. Erguvanlı, Esra (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i> , Los Angeles. 2. Kononov, A. N. (1956), <i>Grammatika sovremennoogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> . Moskva-Leningrad.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Pragmatika turskog jezika 2, FIL TUR 356
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove pragmatike kao i da se kod njih probudi svijest o njenom značaju prilikom učenja turskog jezika. Jezična sposobnost tako bi nužno uključivala paralelno poznavanje gramatike i pragmatike (kao izučavanja jezika u upotrebi). Vodilo bi se računa ne samo o tome da li je određeni iskaz gramatičan već i da li je određeni govorni čin ispravno realiziran. Predavanja bi pratile vježbe gdje bi se stečena teorijska znanja primjenjivala na konkretnim primjerima iz turskog jezika. U ovom semestru izučavat će se strategije učitivosti u turskom jeziku (prema modelu Penelope Brown i Stephena C. Levinsona).</p>
<p>Sadržaj predmeta: Diskurs i kultura; analiza diskursa, okviri; razgovorni i pisani diskurs; strategije učitivosti: nemodificirana direktnost, startegije pozitivne učitivosti, strategije negativne učitivosti, nekonvencionalizirana indirektnost.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno dok se na asistentskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima: kroz čitanje (slušanje i gledanje) i analizu određenih dijaloga na turskom jeziku i dvosmjerno prevođenje.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Pragmatika turskog jezika 1, FIL TUR 355
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Brown, P., S.C. Levinson (1987) Politeness: Some Universals in Language Usage. Cambridge: Cambridge University Press 2. Yule, G. (1996) Pragmatics. Oxford: Oxford University Press
Literatura:
1. Bayraktaroglu, A., M. Sifianou (2001) Linguistic Politeness Across Boundaries: The Case of Greek and Turkish. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company 2. Kramsch, C. (1998) Language and Culture. Oxford: Oxford University Press.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Turski u upotrebi 6, FIL TUR 326
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj vježbi je osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama.
Sadržaj predmeta: Tokom kolegija student se upoznaje s terminologijom, frazama i izrazima koji se odnose na sport, nauku i tehniku. U okviru ovoga kolegija pažnja će se posvetiti i oblicima neverbalne komunikacije. Studenti se nastavljaju upoznavati s frazama i poslovicama prema nivou poznавања gramatike.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara. 2. Hengirmen, Mehmet (1997, i kasnija izdanaj), <i>Türkçe Öğreniyoruz 3 i 4</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 6, FIL TUR 336
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje dužih i složenijih tekstova na određenu temu.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje nešto dužih i kompleksnijih tekstova. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje. Također se potiče na pisanje kraćih eseja o temi obrađenoj kroz tekst. Pažnja se posvećuje analiziranju najčešćih grešaka prilikom govorenja i pisanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora obuhvaća složenije tekstove, npr. bajke, basne, kraće pripovijetke, anegdote i sl.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna turska književnost 2, FIL TUR 346
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju moderne turske književnosti nakon osnivanja Republike Turske. Ovaj kolegij prati moderne tokove u književnosti posebno različita ideološka strujanja od ljevičarskih, socio-realističkih, religijsko-desničarskih pa sve do feminističkih. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati oderđene osobenosti stvaralaštva eminentnih autora dvadestog stoljeća. Student treba steći jasnu sliku o periodizaciji, stremljenjima i tokovima u turskoj književnosti od nastanka Republike pa do savremenih autora kakav je nobelovac Orhan Pamuk.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati period nakon nastanka Republike. pa do savremenih zbivanja na polju književnosti..U toku predavanja bit će obrađeno stvaralaštvo autora ljevičarske ideologije poput Nazima Hikmeta, Aziza Nesina i Sabahatina Alija, kao i predstavnika socio-realističkih stremljenja u književnosti kakvi su romanopisci Orhan Kemal i Yaşar Kemal, dramski pisac Necati Cumali, te pripovjedači Tarik Dursun K. i Sait Faik Abasiyanik. Nasuprot ovim književnim strujama bit će obrađeno i djelo Necipa Fazila Kisakureka kao pjesnika religijsko-desničarske orientacije, te Fazila Husnu Daglarce i Yaşara Nabija Najira kao pjesnika koji imaju nezaobilaznu ulogu u formirajušu nacionalnog jezika. Posebna pažnja bit će posvećena izučavanju ženskog pisma u turskoj književnosti kroz stvaralaštvo spisateljica Emine Işinsu i Erendiz Atasu kao predstavnica suprotnih feminističkih struja.. Predavanja će ukazati i na osobenosti postmodernističkih tokova u savremenoj turskoj književnosti koja su svoj vrhunac dostigla u stvaralaštvu turskog nobelovca Orhana Pamuka.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu.U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u ljetnom semestru, i kumulativni usmeni i pismeni ispit). Student je obavezan uraditi seminarski rad iz moderne turske književnosti.
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.) Istanbul.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Turk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , İstanbul
2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya
3. Parla, Jale.(1993) <i>Babalar ve Oğullar- Tanzimat Romanının Epistemolojik Temelleri</i> . İstanbul, İletişim Yayıncılık.
4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II</i> . Izmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u metodiku 2, FIL TUR 366
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje sa teorijom nastave stranih jezika, te sa planiranjem u toj nastavi: godišnji plan, mjesecni plan i, s posebnim naglaskom, dnevno planiranje časova.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se govori o savladavanju i objedinjavanju četiri jezičke vještine: slušanje, govor, čitanje i pisanje. Zatim se govori o nastavi gramatike i jezika, te nastavi književnosti, vokabularu, ulozi maternjeg jezika u nastavi stranoga jezika. Nakon toga, studenti se upoznaju sa planiranjem u nastavi stranoga jezika, a posebna pažnja se posvećuje artikulaciji i tipovima časova turskog jezika. Predavanja se izvode usmeno. Na vježbama se rade tekstovi koji ilustriraju temu o kojoj se prethodno govorilo, te diskutira o esejima koji studenti pripreme vezano za spomenute teme.
Preduvjeti za upis predmeta: Uvod u metodiku 1, FIL TUR 365
Način provjere znanja: pismeno (1 test nakon prvih 7 sedmica nastave + 1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave) i usmeno: završni ispit u 16. sedmici nastave.
Udžbenici:
1. Dr. Midhat Šamić, <i>Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika</i> , Sarajevo 1959. 2. Elvira Petrović, <i>Teorija nastave stranih jezika</i> , Zagreb 1988.
Literatura:
1. N. Kremzer, <i>Osnove metodike nastave nemačkog jezika</i> , Beograd 1984.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa infinitnih formi, FIL TUR 417
Semestar, broj sati i broj bodova: VII. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je ovladati sintaksom infinitnih formi u turskom jeziku: preoblikom atribucije, preoblikom adverbijalizacije i nominalizacijom.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se izlaže uvrštavanje infinitnih formi u rečenicu i analizira njihova sintaksa, kao i sintaktička funkcija u rečenici u koju su uvrštene. Obrađuju se vrste preoblika <i>verbum finitum</i> u <i>verbum infinitum</i> . Izlaganje i analiziranje se vrši kroz stalno kontrastiranje s b/h/s jezikom. S tim ciljem je jedan dio časova vježbanja posvećen prevodenju iz b/h/s u turski jezik.
Studentske obaveze: Redovni studenti dužni su redovito pohađati nastavu, predavanja i vježbe, te izvršavati zadatke na časovima vježbi kako bi stekli uvjete za potpis nastavnika. Tokom VII. semestra studenti su obavezni prirediti referat iz turskoga jezika koji usmeno izlaže na jednome času (45 minuta). Temu referata studenti mogu sami izabrati uz konsultaciju s nastavnikom. Također su tokom VII. semestra studenti obavezni pročitati kao lektiru jedan roman na turskom jeziku.
U vrijeme konsultacija tokom VII. semestra studenti će obavljati individualne razgovore s asistentom, lektorom i predmetnim nastavnikom o referatu na kojem rade, o lektiri, kao i o rezultatima njihovoga rada.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa turskog jezika 2, FIL TUR 316
Način provjere znanja: završni ispit pismeni i usmeni na kraju VII. semestra.
Udžbenici:
1. Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb 2. Čaušević, E. (1995), <i>Nominalizacija u turskome jeziku (I). Prilog kontrastivnoj analizi sintakse turskog i hrvatskog jezika</i> . Suvremena lingvistika 40. 33-50 3. Čaušević, E. (1997), <i>Nominalizacija u turskome jeziku II. Prilog kontrastivnoj analizi sintakse turskog i hrvatskog jezika</i> . Suvremena lingvistika 43-44. 29-60 4. Čaušević, E. (1994), <i>Struktura turske rečenice. Prilog kontrastivnoj analizi sintakse turskog i hrvatskog jezika</i> . Suvremena lingvistika 37. 5-34. 5. Čaušević, E. (1997), <i>Adverbijalizacija u turskome jeziku</i> . Prilozi za orientalnu filologiju 46/1996. 13-37 6. Atabay, Özel, Çam, (1981), <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i> , Ankara 7. Erguvanlı, E. (1984): <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i> , Los Angeles
Literatura:
1. Bangoğlu, T. (1974), <i>Türkçenin Grameri</i> , İstanbul 2. Hengirmen, M. (1995): <i>Türkçe Dilbilgisi</i> , Ankara 3. Kononov, A. N. (1956), <i>Grammatika sovremenennogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> , Moskva, Leningrad 4. Lewis, G. L. (1997), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 7, FIL TUR 437
Semestar, broj sati i broj bodova: VII. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za komuniciranje i pisanje na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija obrađuju se tekstovi kroz različite registre: naučni, žurnalistički, književno-umjetnički, razgovorni. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje, potiče se na pisanje eseja o temi obrađenoj kroz tekst. Pažnja se posvećuje analiziranju najčešćih grešaka prilikom govorenja i pisanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u osmanski jezik, FIL TUR 477
Semestar, broj sati i broj bodova: VII. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je da student savlada arapsko pismo, te čitanje turskih gramatičkih elemenata u arapskom pismu. Ovaj kolegij studentu treba osigurati upućenost u arapsko pismo i njegovu primjenu kod u osmanskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Ovladavanje arapskim pismom. Čitanje kratkih tekstova na osmanskom jeziku u arapskom pismu. Tekstovi su pripremljeni tako da se naporedo uz arapsko pismo ovladava i načinom pisanja turskih gramatičkih elemenata u tom pismu.
Studentske obaveze: Redovni studenti dužni su redovito pohađati nastavu i izvršavati zadatke koji se sastoje u pripremanju zadanoga teksta. Tokom VII. semestra studenti su obavezni pročitati tekstove prilagođene predmetu Uvod u osmanski jezik.
U vrijeme konsultacija tokom VII. semestra studenti će obavljati individualne razgovore s predmetnim nastavnikom i asistentom o tekstovima koje čitaju, kao i o rezultatima njihovoga rada.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa turskog jezika 2, FIL TUR 316.
Način provjere znanja: završni ispit pismeni na kraju VII. semestra.
Udžbenici:
1. Muftić, T. (1982), <i>Arapsko pismo</i> , Orientalni institut u Sarajevu, Sarajevo. 2. Hagopian, V. H. (1907), <i>Ottoman-Turkish Conversation-Grammar</i> , Heidelberg.
Literatura:
1. Bajraktarević, F. (1962), <i>Osnovi turske gramatike</i> , Beograd. 2. Develi, H. (2004), <i>Osmanlı Türkçesi Kılavuzu</i> . Istanbul. 3. Janković, S. (1987), <i>Arapski izgovor s osnovama arapskog pisma</i> , Svjetlost, Sarajevo. 4. Cowan, David, <i>Modern Literary Arabic</i> , Cambridge University Press (više izdanja)

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u klasičnu osmansku književnost , FIL TUR 447
Semestar, broj sati i broj bodova: VII. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti nakon raspada Seldžučke države pa do prvih stoljeća Osmanskog Carstva. Ovaj kolegij prati tokove u književnosti, posebno tesavufske i njihov odraz na stvaralaštvo divanskih pjesnika. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati oderđene osobenosti stvaralaštva eminentnih autora 13., 14. i 15. stoljeća. Student treba steći jasnu sliku o periodizaciji, te utjecaju društveno-historijskih dešavanja na tokove u turskoj književnosti od Seldžuka do vremena Sultana Mehmeda Fatih-a.</p> <p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati period nakon raspada Seldžučkog Carstva pa do prvih stoljeća Osmanske države, odnosno vremena Sultana Mehmeda Fatih-a. U toku predavanja bit će obrađeno stvaralaštvo autora sufiske orientacije poput Rumija, Haci Bektaşa Velija, Sultana Veleda, Ahmeda Fakiha, Yunusa Emreja i dr. Posebna pažnja bit će posvećena izučavanju začetnika klasične osmanske književnosti kao što su: Aşik Paşa, Şeyhoğlu Mustafa, Ahmedî, Kadi Burhaneddin. Predavanja će ukazati i na osobenosti prozognog stvaralaštva prije svega mesnevija 14. i 15. stoljeća. Također, poseban akcenat stavit će se na razvoj nauke i umjetnosti za vrijeme vladavine Sultana Mehmeda II Fatih-a.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se, u izvodima ili cijelovito, obrađivala na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u zimskom semestru, i kumulativni usmeni ispit). Student je obavezan uraditi seminarski rad iz Uvoda u klasičnu osmansku književnost.
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.), İstanbul.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , İstanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Kabaklı, Ahmed. <i>Türk Edebiyatı Tarihi</i> . (tom IV i V) 4. Mengi, Mine. <i>Eski Türk Edebiyatı Tarihi</i> . Akçağ, Ankara, 2002. 5. Şentürk, Ahmet Atilla. <i>Osmanlı Şiir Antolojisi</i> . YKY, İstanbul, 2001.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Teorije učitivosti, FIL TUR 418
Semestar, broj sati i broj bodova: VIII. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Upoznati studente s postojećim teorijama učitivosti kroz provjeru određenih modela na jezičkom materijalu (turski jezik). Na ovaj način bi se unaprijedila njihova komunikacijska sposobnost i podigla svijest o važnosti pragmatike u učenju stranog jezika.
Sadržaj predmeta: Pojam učitivosti; učitiva upotreba jezika; strategije učitivosti Penelope Brown i Stephena C. Levinsona; kritike modela Penelope Brown i Stephena C. Levinsona: Wierzbicka, Gu, Matsumoto, Haugh; principi učitivosti g. Leecha-nova i stara teorija; Geisova teorija komunikacijske sposobnosti; Wattsova teorija učitivosti; turski pragmalingvisti: Deniz Zeyrek; Arin Bayraktaroğlu; Yasemin Bayyurt; Şükriye Ruhi, Gürkan Doğan...
Način provjere znanja: pismeni i usmeni ispit na kraju semestra.
Uvjet: Položen ispit iz predmeta Sintaksa infinitnih formi, FIL TUR 417.
Udžbenici:
1. Brown, P., Levinson, S.C. (1987) <i>Politeness: Some Universals in Language Usage</i> . Cambridge University Press 2. Leech, G. (1983) <i>The Principles of Pragmatics</i> . London and New York: Longman 3. Geis, M.L. (1995) <i>Speech Acts and Conversational Interaction</i> . Cambridge University Press 4. Watts, R. J. (2003) <i>Politeness</i> . Cambridge University Press 5. Bayraktaroğlu, A., Sifianou,M. (2001) <i>Linguistic Politeness Across Boundaries. The case of Greek and Turkish</i> , Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company
Literatura:
1. Wierzbicka, A. (1985) <i>Different cultures, different languages, different speech acts</i> . Journal of Pragmatics 9. North-Holand 2. Gu, Y. (1990) <i>Politeness phenomena in modern Chinese</i> . Journal of Pragmatics 14. North-Holand 3. Matsumoto, Y. (1988) <i>Reexamination of the Universality of Face</i> , Journal of Pragmatics 12

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 8, FIL TUR 438
Semestar, broj sati i broj bodova: VIII. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za komuniciranje i pisanje na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija obrađuju se tekstovi kroz različite registre: naučni, žurnalistički, književno-umjetnički, razgovorni. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje, potiče se na pisanje eseja o temi obrađenoj kroz tekst. Pažnja se posvećuje epistolarnom stilu – pisanju pisama adresatima na različitim društvenim položajim. Analiziraju se najčešće greške.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Osmanski jezik 1, FIL TUR 478
Semestar, broj sati i broj bodova: VIII. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je da student savlada nastavne jedinice naznačene u sadržini predmeta i da stekne uvid u različite vrste štampanih tekstova na osmanskom jeziku. Ovaj kolegij studentu treba osigurati osnove za bavljenje rukopisnim tekstovima.
Sadržaj predmeta: Kratki uvod u povijest i historijsku gramatiku turskoga jezika. Elementi arapskog i perzijskog jezika u osmanskom. Čitanje novijih i starijih osmanskih tekstova, prevođenje i gramatička analiza. U okviru ovoga kolegija čitaju su štampani tekstovi u arapskom pismu.
Studentske obaveze: Redovni studenti dužni su redovito poхаđati nastavu i izvršavati zadatke koji se sastoje u pripremanju zadanoga teksta. Tokom VIII. semestra studenti su obavezni pročitati najmanje 40 stranica štampanoga teksta iz odabralih književnih djela 19. stoljeća na osmanskom turskom jeziku. U vrijeme konsultacija tokom VIII. semestra studenti će obavljati individualne razgovore s predmetnim nastavnikom o lektiri koju čitaju, kao i o rezultatima njihovoga rada.
Preduvjeti za upis predmeta: Uvod u osmanski jezik, FIL TUR 477
Način provjere znanja: završni ispit, pismeni, na kraju VIII. semestra.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Buğday, K. (2002.), <i>Osmanlıca Dersleri I, II</i>, Ankara.2. Develi, H. (2003), <i>Osmanlı Türkçesi Kılavuzu</i>. İstanbul.3. Hagopian, V. H. (1907.), <i>Ottoman-Turkish Conversation-Grammar</i>, Heidelberg.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bajraktarević, F. (1962), <i>Osnovi turske gramatike</i>, Beograd.2. Ergin, M. <i>Osmanlıca I, II, III</i>. İstanbul.3. Kreutel, R. F. (1965.), <i>Osmanisch-Türkische Chrestomathie</i>, Wiesbaden.4. Kurt, Y., <i>Osmanlıca Dersleri</i>, Ankara. (više izdanja)5. <i>Historija Osmanske države i civilizacije</i> (ur. E. İhsanoğlu), Orijentalni institut-IRCICA, Sarajevo 2004.
Rječnici: <ol style="list-style-type: none">1. Şemsettin Sami, <i>Kamus-i Turki</i>.2. Devellioğlu, F. (1998), (15. Baskı), <i>Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lugat</i>. Ankara. (više izdanja).3. Kanar, M. (2003), <i>Örnekli Etimolojik Osmanlı Türkçesi Sözlüğü</i>, İstanbul.4. Parlatır, I. (2006), <i>Osmanlı Türkçesi Sözlüğü</i>. Ankara.5. Redhouse, (1968), <i>Yeni Türkçe-İngilizce Sözlük</i>. İstanbul. (više izdanja).

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Klasična osmanska književnost, FIL TUR 448
Semestar, broj sati i broj bodova: VIII. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1. semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju osmanske-turske književnosti u njenom klasičnom periodu, odnosno 16. stoljeću. Ovaj kolegij prati tokove u književnosti od druge polovine 15. stoljeća, odnosno vladavine Sultana Mehmeda Fatih-a pa do kraja 16. stoljeća. Posebna pažnja posvećena izvorima za proučavanje divanske književnosti, tj. pjesničkim teskirama. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će prepoznavati odlike poetike klasične osmanske književnosti kao i stvaralaštva njenih glavnih predstavnika.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati utjecaj društveno-historjskih promjena na tokove književnosti u <i>klasičnom</i> periodu, odnosno drugoj polovini 15. i 16.-tom stoljeću. Posebna pažnja bit će posvećena izučavanju stvaralaštva divanskih pjesnika 15. stoljeća (Şeyhî, Atâî, Safî, Cemalî, Ahmed Paşa, Necatî, Cem Sultan, Mesihî), kao i prozaista i kroničara ovog perioda (Sinan Paşa, Aşık Paşa-zade). Predavanja će nastaviti sa praćenjem kulturnih prilika i književnih tokova u 16. stoljeću, sa posebnim osvrtom na poeziju osmanskih klasika (Zâtî, Hayâlî, Fuzûlî, Bakî, Taşlıcalı Yahya Bey, Lamiî Çelebi).</p> <p>Predavanja se izvode usmeno.</p> <p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u ljetnom semestru, i kumulatini usmeni ispit).
Udžbenici:
<ol style="list-style-type: none">1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.), Istanbul.2. Köprülü, Fuat. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i>, Ankara, 1966.3. Nametak, Fehim. <i>Pojmovnik divanske tesavvufske književnosti</i>. Orijentalni institut, Sarajevo, 2007.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I, II</i>, İstanbul2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i>, I, II, Konya3. Halman, Talat. Edit. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i>. Bilkent Üniversitesi, Ankara, 2006.4. Mengi, Mine. <i>Eski Türk Edebiyatı Tarihi</i>. Akçağ, Ankara, 2002.5. Şentürk, Ahmet Atilla. <i>Osmanlı Şiir Antolojisi</i>. YKY, İstanbul, 2001.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Tvorba riječi u turskom jeziku 1, FIL TUR 519
Semestar, broj sati i broj bodova: IX. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je što bolje upoznavanje turske leksikologije. Budući da je aglutinativan jezik, turski tvori riječi pomoću velikoga broja sufiksa. Cilj je syladati razlike u značenju riječi koje turski postiže dodavanjem različitih sufiksa na isti korijen.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se obrađuju derivatni sufksi turskoga jezika. Ovaj kolegij posvećen je tvorbi imenskih riječi. Polazi se od sufiksa koji tvore imenice konkretnoga značenja, potom oni koji izvode imenske riječi apstraktnoga značenja. Redoslijed obrade unutar ove podjele je od vrlo plodnih preko plodnih do umjereno plodnih i neplodnih sufiksa u savremenom turskom jeziku. Tokom rada na svakome narednom sufiksnu, ukazuje se na sličnosti i razlike u značenju s nekim od već obrađenih sufiksa. Tokom rada se posebno posvećuje pažnja kontrastiranju turskih tvorenica sa semantičkim ekvivalentima u b/h/s jeziku. Usporedba se vrši na nivou tvorba riječi – značenje.
Studentske obaveze: Redovni studenti dužni su redovito poхаđati nastavu, predavanja i vježbe, te izvršavati zadatke na časovima vježbi kako bi stekli uvjete za potpis nastavnika. Tokom IX. semestra studenti su obavezni prirediti referat iz turskoga jezika koji usmenu izlažu na jednome času (45 minuta). Temu referata studenti mogu sami izabrati uz konsultaciju s nastavnikom. Također su tokom IX. semestra studenti obavezni pročitati kao lektiru jedan roman na turskom jeziku.
U vrijeme konsultacija tokom IX. semestra studenti će obavljati individualne razgovore s asistentom, lektorom i predmetnim nastavnikom o referatu na kojem rade, o lektiri i o diplomskim radovima, kao i o rezultatima njihovoga rada.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa infinitnih formi, FIL TUR 417
Način provjere znanja: završni ispit pismeni i usmeni na kraju IX. semestra.
Udžbenici:
1. Zülfikar, Hamza (1991), <i>Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları</i> . Ankara. 2. Atabay, N., Kutluk, İ., Özel, S. (1983.), <i>Sözcük Türleri</i> , Ankara. 3. Čaušević, Ekrem (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb.
Literatura:
1. Babić, S. (2002), Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku. Zagreb. (Ili neko od ranijih izdanja). 2. Mungan, G. (2004) (?), <i>Türkçede Fiillerden Türetilmiş Isimlerin Morfolojik ve Semantik Yönden İncelemesi</i> . Ankara. 3. Aksan, D. (1996), <i>Türkçenin Sözvarlığı. Türk Dilinin Sözcükbilimiyle İlgili Gözlemler, Saptamalar</i> . Ankara. 4. Kara, M. (2004), <i>Ayrı Düşmüş Kelimeler</i> , Ankara. 5. <i>Yabancı Kelimelerin Türkçe Karşılıkları – Sözlük</i> . Türk Dil Kurumu. (Neko od novijih izdanja ovoga rječnika).

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 9, FIL TUR 539
Semestar, broj sati i broj bodova: IX. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je proširiti studentov leksički fond.
Sadržaj predmeta: U okviru kolegija obrađuju se tekstovi kroz različite registre: naučni, žurnalistički, književno-umjetnički, razgovorni. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje, potiče se na pisanje eseja o temi obrađenoj kroz tekst. Naglasak je na različitoj leksici. Nova leksika se usvaja kroz obrađivanje tekstova iz različitih oblasti (pravo, medicina, religija, obrazovanje, nauka, ekonomija, ekologija). Analiziraju se najčešće greške prilikom govorenja i pisanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Postklasična osmanska književnost, FIL TUR 549
Semestar, broj sati i broj bodova: IX. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 8
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanje i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti postklasičnog perioda. Ovaj kolegij prati tokove u književnosti od početka 17. stoljeća, preko <i>Perioda lala</i>, pa sve do početka 19. stoljeća i prvih reformi. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati oderđene osobenosti stvaralaštva eminentnih autora. 17. i 18. stoljeća. Student treba steći jasnu sliku o utjecaju društveno-historijskih dešavanja na tokove u turskoj književnosti od klasičnog perioda pa sve do pojave štamparstva u Osmanskom Carstvu.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati postklasični perioda, od 17. do kraja 18. stoljeća. . U toku predavanja bit će obrađeno stvaralaštvo proznih autora poput Kâtip Çelebije, Hezarfena Efendije, Evliye Çelebije i dr. Posebna pažnja bit će posvećena poezije pjesnika 17. stoljeća kao što su: Şeyhü'lislâm Yahya, Nefî, Yusuf Nabî. Predavanja će ukazati i na osobenosti kulturnih prilika 18. stoljeća, posebno <i>Perioda lala</i> i vladavine Ahmeda III. U tom kontekstu bit će valorizirano i stvaralaštvo pjesnika Nedîma. Također, poseban akcenat stavit će se na postklasične pjesnike 18. stoljeća poput: Şeyha Gâliba, Sünbulzâde Vehbijâ i Erzurumlu İbrahîma Akîja, kao i stvaralaštvo divanskih pjesnikinja. Posljednja predavanja odnosit će se na pojavu štamparstva u Osmanskom carstvu i kulturni angažman İbrahîma Muteferrike.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se, u izvodima ili cijelovito, obrađivala na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu,</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema,
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u zimskom semestru, i kumulatini usmeni ispit). Student je obavezan uraditi seminarski rad iz Uvoda u klasičnu osmansku književnost.
Udjbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.), Istanbul. 2. Nametak, Fehim. <i>Pojmovnik divanske tesavvufske književnosti</i> . Orijentalni institut, Sarajevo, 2007.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , İstanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Kabaklı, Ahmed. <i>Türk Edebiyatı Tarihi</i> . (tom IV i V) 4. Mengi, Mine. <i>Eski Türk Edebiyatı Tarihi</i> . Akçağ, Ankara, 2002. 5. Şentürk, Ahmet Atilla. <i>Osmanlı Şiir Antolojisi</i> . YKY, İstanbul, 2001.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Islamska paleografija, FIL TUR 589
Semestar, broj sati i broj bodova: IX. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog predmeta jeste da se student upozna s osnovama islamske paleografije, postankom i razvojem arapskog pisma, materijala za pisanje i posebno historijata papira i njegove proizvodnje, te oblicima i karakteristikama rukopisa.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se govori o paleografiji kao pomoćnoj nauci, te islamskoj paleografiji i njenom mjestu u izučavanju tekstova pisanih arapskim pismom. Predavanja obuhvataju pitanja proučavanja postanka i razvoja arapskog pisma, karakteristike njegovih osnovnih vrsta, kao i specifičnosti njihovog daljeg razvoja u okrilju arapsko-islamske, osmansko-turske i perzijske paleografije. Pored toga, obrađuju se vrste materijala na kojima su pisani tekstovi, s posebnim naglaskom na papir i historijat njegove proizvodnje. Važna pitanja za upoznavanje sa islamskom paleografijom predstavljaju i oblici u kojima se rukopisi pojavljuju, te pojedine karakteristike vezane za različite oblike rukopisnih tekstova. Predavanja se izvode usmeno, uz teoretska razmatranja pojedinih pitanja, dok se na vježbama predstavljaju primjeri koji ilustruju pojedine teme sa predavanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: pismeno (1 test sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Čolić, Ljiljana: <i>Osmanska diplomatika sa paleografijom</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 2005. 2. Muftić, Teufik: <i>Arapsko pismo (razvoj, karakteristike, problematika)</i> , Orijentalni institut, Sarajevo 1982. 3. Stipićić, Jakov: <i>Pomoćne povjesne znanosti u teoriji i praksi</i> , Školska knjiga, Zagreb 1985.
Literatura:
1. Gökbilgin, Mehmed Tayyib: <i>Osmanlı paleografya ve diplomatik ilmi</i> , İstanbul 1992. 2. <i>Encyclopaedia of Islam</i> , Volume IV, sub. <i>Khatt</i> , New edition, Leiden, E. J. Brill, 1990., pp. 1113-1126.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Tvorba riječi u turskom jeziku 2, FIL TUR 510
Semestar, broj sati i broj bodova: X. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata asistentskih vježbi, ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanjeai vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je što bolje upoznavanje turske leksikologije. Budući da je aglutinativan jezik, turski tvori riječi pomoću velikoga broja sufiksa. Cilj je syladati razlike u značenju riječi koje turski postiže dodavanjem različitih sufiksa na isti korijen.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se obrađuju derivativni sufiksi turskoga jezika. Ovaj kolegij sastoji se iz dva dijela. Prvi je dio posvećen tvorbi imenskih riječi iz gl. osnova, dok se drugi dio bavi tvorbom glagola. Polazi se od sufiksa koji tvore imenice apstraktnoga značenja iz gl. osnova, potom se prelazi na sufikse koji tvorenici daju konkretno značenje. Ukazuje se na sličnosti i razlike u značenju imenskih riječi izvedenih iz istoga korijena pomoću različitih sufiksa. Tokom rada se posebno posvećuje pažnja kontrastiranju turskih tvorenica sa semantičkim ekvivalentima u b/h/s jeziku. Usporedba se vrši na nivou tvorba riječi – značenje.
Studentske obaveze: Redovni studenti dužni su redovito pohađati nastavu, predavanja i vježbe, te izvršavati zadatke na časovima vježbi kako bi stekli uvjete za potpis nastavnika. Tokom X. semestra studenti su obavezni prirediti referat iz turskoga jezika koji usmeno izlažu na jednome času (45 minuta). Temu referata studenti mogu sami izabrati uz konsultaciju s nastavnikom. Također su tokom X. semestra studenti obavezni pročitati kao lektiru jedan roman na turskom jeziku.
U vrijeme konsultacija tokom X. semestra studenti će obavljati individualne razgovore s asistentom, lektorom i predmetnim nastavnikom o referatu na kojem rade, o lektiri i o diplomskim radovima, kao i o rezultatima njihovoga rada.
Preduvjeti za upis predmeta: Tvorba riječi u turskom jeziku 1, FIL TUR 519.
Način provjere znanja: završni ispit pismeni i usmeni na kraju X. semestra.
Udžbenici:
1. Zülfikar, Hamza (1991), <i>Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları</i> . Ankara. 2. Atabay, N., Kutluk, İ., Özel, S. (1983.), <i>Sözcük Türleri</i> , Ankara. 3. Čaušević, Ekrem (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb.
Literatura:
1. Babić, S. (2002), <i>Tvorba riječi u hrvatskome književnome jeziku</i> . Zagreb. (Ili neko od ranijih izdanja). 2. Mungan, G. (2004) (?), <i>Türkçede Fiillerden Türetilmiş İsimlerin Morfolojik ve Semantik Yönden İncelemesi</i> . Ankara. 3. Aksan, D. (1996), <i>Türkçenin Sözvarlığı. Türk Dilinin Sözcükbilimiyle İlgili Gözlemler, Saptamalar</i> . Ankara. 4. Kara, M. (2004), <i>Ayrı Düşmüş Kelimeler</i> , Ankara. 5. <i>Yabancı Kelimelerin Türkçe Karşılıkları – Sözlük</i> . Türk Dil Kurumu. (Neko od novijih izdanja ovoga rječnika).

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 10, FIL TUR 530
Semestar, broj sati i broj bodova: X. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je proširiti studentov leksički fond.
Sadržaj predmeta: U okviru kolegija obrađuju se tekstovi kroz različite registre: naučni, žurnalistički, književno-umjetnički, razgovorni. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje, potiče se na pisanje eseja o temi obrađenoj kroz tekst. Naglasak je na različitoj leksici. Nova leksika se usvaja kroz obrađivanje tekstova iz različitih oblasti (pravo, medicina, religija, obrazovanje, nauka, ekonomija, ekologija). Analiziraju se najčešće greške prilikom govorenja i pisanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Divanska književnost na osmanskom turskom jeziku u Bosni i Hercegovini, FIL TUR 540
Semestar, broj sati i broj bodova: X. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o nastanku divanske književnosti na osmanskom turskom jeziku u Bosni i Hercegovini. Ovaj kolegij prati tokove divanske književnosti u Bošnjaka na osmanskom jeziku od početka 16. stoljeća pa do kraja 19. stoljeća. Posebna pažnja biće posvećena predstavljanju pjedinih bošnjačkih divanskih pjesnika, kao i proznih stvaralaca i njihovih djela. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će upoznavati odlike i specifičnosti ove književnosti u širem kontekstu poetike klasične osmanske književnosti.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati utjecaj društveno-historijskih okolnosti koje su uvjetovale nastanak književnosti na osmanskom turskom jeziku u BiH u drugoj polovini 15. i 16.-tom stoljeću. Posebna pažnja bit će posvećena estetskoj valorizaciji stvaralaštva bosanskohercegovačkih divanskih pjesnika (Zijaija, Derviš-paša Bajezidagić, Nerkesija, Lamekanija, Vahdetija, Nihadija, Derviš Žagrić, Mazakija, Madžazija, Mejlija, Sukerija, Sabit Užičanin, Fadil-paša Šerifović, Arif Hikmet-beg), kao i prozaista i kroničara ovog perioda (Pečevija, Muvekkit, Mehmed Halifa, Muhamed Enveri Kadić, Bašeskija). Predavanja će nastaviti sa praćenjem kulturnih prilika i književnih tokova u BiH koji su doveli do nastanka <i>alhamijado književnosti</i> kao i sagledavanjem njenih odlika i specifičnosti.
Predavanja se izvode usmeno. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvi sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u ljetnom semestru, i kumulatini usmeni ispit).
Udžbenici:
1. Nametak, Fehim. <i>Divanska poezija XVI i XVII stoljeća</i> . Institut za književnost Svjetlost, Sarajevo, 1991.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Osmanska diplomatika, FIL TUR 580
Semestar, broj sati i broj bodova: X. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog predmeta jeste da se student upozna s osnovama osmanske diplomatike, podjelom dokumenata osmanske administracije, kao i diplomatičkom obradom pojedinih vrsta dokumenata.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se govori o diplomatici kao pomoćnoj historijskoj nauci koja se bavi izučavanjem historijskih izvora. Kako je ovdje riječ o diplomatskoj obradi dokumenata Osmanskog carstva, koje se stoljećima protezalo i na području Bosne i Hercegovine, predmet obuhvata historijat razvoja osmanske diplomatike, podjele dokumenata osmanske administracije, arhive u kojima se ti dokumenti čuvaju, te diplomatsku obradu i čitanje pojedinih dokumenata, prvenstveno onih koji se odnose na historiju Bosne i Hercegovine u periodu osmanske vladavine. Predavanja se izvode usmeno, uz teoretska razmatranja pojedinih pitanja, dok se na vježbama čitaju pojedini dokumenti koji se odnose na prostor Bosne i Hercegovine i predstavljaju primjere diplomatske obrade dokumenata o kojima se govori na predavanjima.
Preduvjeti za upis predmeta: Islamska paleografija, FIL TUR 589;
Način provjere znanja: pismeno (1 test sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Čolić, Ljiljana: <i>Osmanska diplomatika sa paleografijom</i> , Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Beograd 2005. 2. Reychman, Jan and Ananiasz Zajaczkowski: <i>Handbook of Ottoman-Turkish Diplomatics</i> , The Hague, 1968 3. Stipićić, Jakov: <i>Pomoćne povijesne znanosti u teoriji i praksi</i> , Školska knjiga, Zagreb 1985.
Literatura:
1. Gökbilgin, Mehmed Tayyib: <i>Osmanlı paleografya ve diplomatik ilmi</i> , İstanbul 1992. 2. Eminoglu, Mehmet: <i>Osmanlı vesikalarna okumaya giriş</i> , Ankara 1996. 3. <i>Encyclopaedia of Islam</i> , Volume IV, sub. <i>Khatt</i> , New edition, Leiden, E. J. Brill, 1990, pp. 1113-1126. 4. <i>Encyclopaedia of Islam</i> , Volume II, sub. <i>Diplomatic</i> , New edition, Leiden, E. J. Brill, 1991., pp. 301-316. 5. Kaleši, Hasan: <i>Najstariji vakufski dokumenti u Jugoslaviji na arapskom jeziku</i> , Priština 1972. 6. <i>Kanuni i kanun-name za bosanski, hercegovački, zvornički, kliški, crnogorski i skadarski sandžak</i> , Sarajevo 1957. 7. Kutukoglu, Mubahat S.: <i>Osmanlı belgelerin dili</i> (Diplomatik), İstanbul 1994. 8. Mujić, Muhamed A.: <i>Sidžil mostarskog kadije 1632-1634.</i> , Mostar 1987. 9. <i>Opširni popis Bosanskog sandžaka iz 1604. godine</i> , sv. I/1 (Uvod), Sarajevo 2000. 10. Selmanović, Medžida: <i>Ferman – diplomatički osvrt</i> , POF XXVI/1976, 1978., str. 115-129. 11. Selmanović, Medžida: <i>Berat kao diplomatska vrsta u turskoj arhivistici</i> , POF 35/1985, 1986., str. 169-209. 12. Šabanović, Hazim: <i>Krajište Isa-Bega Ishakovića</i> , Zbirni katastarski popis iz 1455. godine, Sarajevo 1964. 13. Šabanović, Hazim: <i>Turski diplomatski izvori za istoriju naših naroda</i> , POF I/1950, 1950., str. 117-149.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Fonetika i fonologija turskog jezika, FIL TUR 111
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove turskog jezika kao i da ovladaju gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Što se tiče predavanja ona su usmjerena na teorijska i lingvistička promišljanja o strukturi turskog jezika, dok je cilj vježbi osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama (postizanje temeljne jezične kompetencije).
Sadržaj predmeta: Uvod u povijest turskog jezika; opis i klasifikacija turskih samoglasnika i suglasnika; struktura riječi – fonotaktička i morfotaktička pravila turskog jezika; temeljne promjene na morfonološkoj razini: vokalna harmonija; progresivna i regresivna asimilacija; ozvučavanje; geminirani konsonanti; sinkopa; osnovni modeli imenske i glagolske rečenice; posebni pravopisni znaci. Predavanja se izvode usmeno, dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova, dvosmjerno prevođenje i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb. 2. Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge 3. Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford.
Literatura:
1. Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremenennogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> , Moskva 2. Kissling, H.J. (1960), <i>Osmansch-Turkische Grammatik</i> , Wiesbaden. 3. Jansky, H. (1986), <i>Lehrbuch der turkischen Sprache</i> , Wiesbaden 4. Udžbenik po izboru lektorice/lektora

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 1, FIL TUR 131
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje osnovnih govornih situacija kroz čitanje i slušanje manjih tekstualnih cjelina.
Sadržaj predmeta: Budući da se studenti tek susreću s turskim jezikom, vježba se čitanje i slušanje kratkih cjelina na turskom jeziku. Student se ospozobljava za razumijevanje putem čitanja i slušanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Teodosijević, Mirjana (2004), <i>Turski jezik u svakodnevnoj komunikaciji</i> . Čigoja štampa. Beograd.
Literatura: Po izboru lektora/lektorice.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u studij turkologije 1, FIL TUR 101
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je predmeta uvesti polaznike u povijest turkologije i upoznati ih s postignućima, zadacima i znanstvenim metodama turkoloških studija.
Sadržaj predmeta: Definicija i predmet izučavanja turkoloških studija; odnos turkologije i osmanistike; turkologija u užem i širem značenju tog znanstvenog naziva; povjesni i suvremeni Turci (kratki pregled); prapostojbina Turaka i drugih altajskih naroda; altajski jezici – srodnost ili tipološka bliskost?; pristalice i protivnici hipoteze o srodnosti altajskih jezika; turkijski jezici kao zaseban ogrank altajskih jezika; povijest, znanstvene metode i postignuća turkoloških istraživanja u Europi i svijetu (s posebnim osvrtom na temeljne filološke i lingvističke rade).
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeni ispit na kraju semestra.
Udžbenici:
1. Róna-Tas, A. (1991.), <i>An Introduction to Turkology</i> , Szeged. 2. The Reconstruction of Proto-Turkic and the Genetic Questions, U: <i>The Turkic Languages</i> (ed. by L. Johanson and É. Á. Csató), London, New York. (str. 67-80). 3. <i>Mali pojmovnik za kolegiju Uvod u turkologiju</i> . (Skripta za internu uporabu).
Literatura:
1. Baskakov, N. A. (1969.), <i>Vvedenie v izuchenie tjurkskikh jazykov</i> , Moskva. 2. <i>Türklik Bilimi Sözlüğü</i> , Ankara. 3. Philologiae Turcicae Fundamenta I. (1956.). 4. Wiesbaden.Wieser Enzyklopädie des europäischen Ostens, Band 10 – Lexikon der Sprachen des europäischen Ostens /Herausgegeben von M. Okuka unter Mitwirkung von G. Krenn/, (2002.), Klagenfurt, poglavlje <i>Turksprachen</i> (E. Čaušević, W. Schulze, H. Haarmann, M. Kappler), str.777-836.

NAPOMENA: Predavanja iz ovoga kolegija drži prof. dr. Ekrem Čaušević kroz gostovanje dva puta u toku semestra. Rasporед predavanja unaprijed se oglašava studentima.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u lingvistiku, FIL ORI 101
Semestar, broj sati i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 3
Trajanje: I. semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti upoznaju s osnovnim lingvističkim pojmovima i terminima. Svrha kolegija je da studentima omogući primjenu znanja stičenog na ovome kolegiju na studij stranog jezika. Pored toga, na ovom se kolegiju nastoji potaknuti interesovanje studenata za jezične pojave. Studenti se osposobljavaju da zapažaju i posmatraju jezične pojave s lingvističkog aspekta.</p> <p>Kolegij će studentima pružiti cjelovit pogled na jezik u duhu savremene nauke o jeziku. S obzirom na širinu oblasti, neće biti moguće zalaziti duboko u obradu pojedinih pitanja, ali će se nastojati da ono što se podastre studentima bude dovoljno poticajno za dalja razmatranja u maternjem, odnosno u stranom jeziku u kontrastiranju s maternjim.</p>
<p>Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija teme će se fokusirati na nauku o jeziku i njen predmet, tj. na bitna svojstva jezika, na jezik i govor te na funkcije jezika. Studenti će se upoznati s evolucijom jezika i tipovima jezika. Na kraju prve polovine kolegija predstaviti će se teorija Ferdinand de Saussurea (strukturalizam).</p> <p>Drugi dio kolegija bit će posvećen općoj strukturi jezika polazeći od jezičnog znaka i jezika kao sistema znakova. Potom se prelazi na oblasti nauke o jeziku: fonetiku, fonologiju, morfologiju, sintaksu, semantiku, leksikologiju, pragmatiku i sociolingvistiku.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i pismeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">Škiljan, Dubravko (1980) <i>Pogled u lingvistiku</i>. Zagreb: Školska knjigaBugarski, Ranko (1996) <i>Uvod u opštu lingvistiku</i>. Beograd: Čigoja štampa i 20. VekGlovacki-Bernardi, Z, A.Kovačec, M. Mihaljević...(2001) <i>Uvod u lingvistiku</i>. Zagreb:Školska knjigaRiđanović, Midhat (1985) <i>Jezik i njegova struktura</i>. Sarajevo:Svetlost
Literatura: <ol style="list-style-type: none">F.de Saussure, (1969) <i>Opšta lingvistika</i>. Beograd:NolitGiro, P. (1975) <i>Semiologija</i>. Beograd:BGZJakobson, R. (1976) <i>Lingvistika i poetika</i>. Beograd:NolitRadovanović, M. (1979) <i>Sociolingvistika</i>. Beograd:BIGZ

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Osnove morfologije turskog jezika, FIL TUR 102
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove morfologije turskog jezika kao i da ovladaju gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Što se tiče predavanja ona su usmjerena na vrste riječi u turskom jeziku i njihova morfološka i morfosintaktička obilježja dok je cilj vježbi osposobiti studenta za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama (postizanje temeljne jezične kompetencije).
Sadržaj predmeta: Vrste riječi u turskom jeziku; imenice – leksička, strukturalna i gramatička svojstva imenica: kategorija broja, roda, posvojnosti, određenosti, padeža; apozicija; pridjevi i komparacija pridjeva; turski glagol, prezent na – yor, futur; glagolski način: imperativ; postpozicije, kvazipostpozicije; zamjenice; prilozi; brojevi.
Predavanja se izvode usmeno, dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova, dvosmjerno prevođenje i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: Fonetika i fonologija turskog jezika, FIL TUR 111
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb. 2. Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge 3. Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford. 4. Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremenного турецкого литературного языка</i> , Moskva
Literatura:
1. Kissling, H.J. (1960), <i>Osmansch-Turkische Grammatik</i> , Wiesbaden. 2. Filan, K. (1990), «O prevođenju srpskohrvatskog prezenta na turski jezik» u: <i>Književni jezik</i> , 19/3, Sarajevo 3. Filan, K. (1996), «Neka zapažanja o prevođenju bosanskog futura na turski jezik» u <i>Prilozi za orijentalnu filologiju</i> , 44-45/1994-1995. Sarajevo 4. Udžbenik po izboru lektorice/lektora

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 2, FIL TUR 132
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje osnovnih govornih situacija kroz čitanje i slušanje manjih tekstualnih cjelina.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje. Vježbanje se izvodi kroz postavljanje pitanja i davanje odgovora, kao i kraće prepričavanje obrađenih tekstova.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnog semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Teodosijević, Mirjana (2004), <i>Turski jezik u svakodnevnoj komunikaciji</i> . Čigoja štampa. Beograd. 2. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit 1-2</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora koji izvodi nastavu sadrži kraće i jednostavnije tekstove iz novina, časopisa, udžbenika itd.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u studij turkologije 2, FIL TUR 102
Semestar, broj sati i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je predmeta uvesti polaznike u povijest turkologije i upoznati ih s postignućima, zadacima i znanstvenim metodama turkoloških studija.
Sadržaj predmeta: Najstarije europske škole, diplomatske akademije i katedre turskoga jezika; razvoj europskih turkoloških studija u 19. i 20. st.; turkologija danas u Europi, Americi i Turskoj; postignuća i perspektive suvremenih turkoloških studija;
Preduvjeti za upis predmeta: Uvod u studij turkologije 1, FIL TUR 101
Način provjere znanja: pismeni ispit na kraju semestra.
Udžbenici:
1. Kononon, A. N. (1982.); Istorija izučenija tjurkskih jazykov v Rossii. Nauka, Moskva. 2. Izbor enciklopedijskih natuknica. 3. Eren, H. (1998.), <i>Türklük Bilimi Sözlüğü</i> , Ankara.
Literatura:
1. Todorova, M. (1997.), <i>Imaginarni Balkan</i> , Beograd. 2. Putopisi europskih putopisaca (po izboru i u dogovoru s nastavnikom)

NAPOMENA: Predavanja iz ovoga kolegija drži prof. dr. Ekrem Čaušević kroz gostovanje dva puta u toku semestra. Rasporед predavanja unaprijed se oglašava studentima.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija turskog jezika, FIL TUR 213
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste uvesti studente u morfologiju turskog jezika što podrazumijeva ovladavanje gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Vježbe prate predavanja i na njima se primjenjuje stekeno teorijsko znanje. Student treba da se osposobi za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao i za pismeno izražavanje kroz pisanje kraćih eseja na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Morfološki opis turskog jezika; vrste riječi i njihova morfološka i morfosintaktička obilježja. Binarni sistem glagolskih vremena: prezent na -r; perfekt na -miš; složena glagolska vremena; glagolski vid; glagolski lik; forme izražavanja mogućnosti i nemogućnosti vršenja glagolske radnje; glagolski način; gerundi i kvazigerundi (morfološki aspekt); čestice, modalne riječi. Predavanja se izvode usmeno, dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze u prethodnim semestrima.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Ispit će se sastojati iz određene lektire (5 tekstova) koja će se obrađivati na vježbama.
Udžbenici:
1. Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb. 2. Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Cambridge 3. Lewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i> , Oxford. 4. Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremenного тureckogo literaturnogo jazyka</i> , Moskva, Leningrad 5. Kissling, H.J. (1960), <i>Osmanisch-Turkische Grammatik</i> , Wiesbaden.
Literatura:
1. Atabay; N. & Kutluk, I. & Ozel, S. (1983), <i>Sözcük Turleri</i> , Ankara 2. Zulfikar, H. (1991) <i>Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları</i> , Ankara 3. Filan, K. (1991), <i>Turski pluskvamperfekt kao prevodni ekvivalent nekih srpskohrvatskih glagolskih vremena</i> U: Prilozi za orijentalnu filologiju, Vol. 40, Sarajevo 4. Filan, K. (1995) <i>O nekim modalnim značenjima forme - miš u finitnim glagolskim oblicima u savremenom turskom jeziku</i> U: Prilozi za orijentalnu filologiju, 42-43/1992-93, Sarajevo

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 3, FIL TUR 233
Semestar, broj sati i broj bodova: III. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje osnovnih govornih situacija kroz čitanje i slušanje tekstuálnih cjelina.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje. Vježbanje se izvodi kroz pitanja i odgovore o temi se obrađuje. Student se potiče na prepričavanje obrađenih tekstova.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora koji izvodi nastavu sadrži tekstove iz novina, časopisa, udžbenika itd.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u tursku književnost 1, FIL TUR 243
Semestar, broj sati i broj bodova: III semestar; 2 sata predavanja; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti od njenih prvih početaka pa do perioda osmanskog klasicizma. Ovaj kolegij prati tokove u književnosti od nastanka usmene predaje i prvih turkijskih epova, preko pojave islama i tesavufa kao bitnih odrednica karaktera književnosti pa do nastanka i razvoja divanske književnosti. Posebna pažnja posvećena je periodizaciji divanske književnosti (početci, klasični i postklasični period) i njenim predstavnicima. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznавati oderđene osobenosti različitih perioda razvoja turske književnosti.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati pojava pismenosti i usmene književnosti kod turkijskih naroda, utjecaj društveno-historiskih promjena na tokove književnosti kao što su pojava islama i tesavufa, nastanak prvih turskih dinastija, doseljavanje Turaka u Anadoliju, osnivanje Osmanskog Carstva njegov razvoj, vrhunac i dekadencija obilježena reformama u 19. stoljeću. Posebna pažnja bit će posvećena izučavanju sufiskske književnosti kako one visokih slojeva društva obilježene likom i djelom Mevlane Dželaludina Rumija, tako i narodne koja je svoj vrhunac dostigla u stvaralaštvu Yunusa Emreia i Hadži Bektaša Velija. Predavanja će ukazati i na osobenosti pojedinih perioda divanske književnosti kao i na njihove glavne predstavnike (Baki, Fuzuli, Zati). Predavanja se izvode usmeno.</p>
<p>U toku svakog semestra student je obavezan pročitati osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u ljetnom semestru, i kumulatini usmeni ispit).
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.) Istanbul. 2. Köprülü, Fuat. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> , Ankara, 1966.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Turk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , Istanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Halma, Talat. Edit. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> . Bilkent Üniversitesi, Ankara, 2006. 4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II</i> . Izmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u sintaksu turskog jezika, FIL TUR 214
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste uvesti studente u sintaksu turskog jezika kroz sintaksu sintagme, što podrazumijeva ovladavanje gradivom iz opisa sadržaja predmeta. Vježbe prate predavanja i na njima se primjenjuje stečeno teorijsko znanje. Student treba da se osposobi za snalaženje u svakodnevnim govornim situacijama kao i za pismeno izražavanje kroz pisanje kraćih eseja na turskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Imenska i pridjevska sintagma; participi na -(y)an/-(y)en, na -r, na -miš i -miš olan, na -(y)acak i -(y)acak olan, glagolske imenice na -me/-ma, -na mek/-mak, na -(y)iš i -meklik/maklik; proparticipi na -dik i -(y)acak, turska atributna Predavanja se izvode usmeno dok se na asistentskim i lektorskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima (kroz čitanje i analizu lakših tekstova i vježbe elementarne konverzacije).
Preduvjeti za upis predmeta: Morfologija turskog jezika, FIL TUR 213
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Ispit će se sastojati iz određene lektire (5 tekstova) koja će se obrađivati na vježbama.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">Čaušević, E. (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i>, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb.Underhill, R. (1976), <i>Turkish Grammar</i>, CambridgeLewis, G.J. (1976), <i>Turkish Grammar</i>, Oxford.Kononov, A. N. (1956) <i>Grammatika sovremenennogo tureckogo literaturnogo jazyka</i>, Moskva, LeningradKissling, H.J. (1960), <i>Omanisch-Turkische Grammatik</i>, Wiesbaden.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">Čaušević, E. (2007) Determinatori u ustroju turske atributne sintagme (kontrastivni osvrt). U: Prilozi za orientalnu filologiju, vol. 56. SarajevoErguvanlı, E. (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i>, Los AngelesAtabay, N. & Kutluk, I. & Ozel, S. (1981), <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i>, Ankara

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 4, FIL TUR 234
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar; 4 sata vježbi, ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je osposobiti studenta za razumijevanje određenih govornih situacija, kao i za razumijevanje složenijih tekstova.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje. Obrađuju se nešto složeniji tekstovi, student se potiče da ih prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora sadrži složenije članke iz novina, časopisa i udžbenika.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u tursku književnost 2, FIL TUR 244
Semestar, broj sati i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju turske književnosti od perioda osmanskog klasicizma pa do modernih stremljenja u 19. i 20. stoljeću. Ovaj kolegij prati tokove u književnosti u postklasičnom periodu i njene glavne predstavnike u 17. i 18. stoljeću. U drugom dijelu kolegija studenti trebaju biti upoznati sa procesom reformi u 19. stoljeću i njegovim odrazom u književnosti, kao i pojavom modernih književnih žanrova.
Sadržaj predmeta: Predavanja, u prvom dijelu kolegija, će ukazati i na osobenosti postklasičnog perioda divanske književnosti kao i na njihove glavne predstavnike (Yusuf Nabi, Sabit Užičanin, Nefi). Tkođer, biće izučavano stvaralaštvo epigona divanske književnosti u 18. stoljeću. Na predavanjima, u drugom dijelu kolegija, studenti će biti upoznati sa društveno-historijskim promjenama i reformama u 19. stoljeću koje su stvorile uvjete za nastanak i razvoj moderne turske književnosti. U tom smislu bit će posvećena posebna pažnja izučavanju nastanka modernih književnih žanrova i glavnih predstavnika ovih tokova u književnosti. Kolegij će završiti satima posvećenim pojavi nacionalne ideje i nacionalne turske književnosti u prvim godinama 20. stoljeća.
Predavanja se izvode usmeno. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati osnovnu kritičku literaturu koja je navedena u ovom programu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvi sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u ljetnom semestru, i kumulatini usmeni ispit).
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.), Istanbul. 2. Köprülü, Fuat. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> , Ankara, 1966.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Turk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , İstanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Halma, Talat. Edit. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> . Bilkent Üniversitesi, Ankara, 2006. 4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II</i> . Izmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa turskog jezika 1, FIL TUR 315
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je da student razvije znanje o turskoj rečenici kao gramatičkoj konstrukciji. Budući da je u prethodna dva kolegija težište bilo na savladavanju morfologije, u okviru ovoga kolegij student treba da svoju pažnju usmjeri na funkciju <u>u rečenici</u> kategorija koje je savladao kroz morfologiju i Uvod u sintaksu. U okviru predavanja pažnja će biti posvećena dijelovima rečenice.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se rečenica posmatra kroz njene dijelove. Najprije se pristupa predikatu, kao upravnom članu rečenice koji otvara prostor drugim rečeničnim elementima. Polazi se od glagolskog predikata, i to od jednostavnih i složenih finitnih vremena koja su studentu 5 -og semestra dobro poznata, kako bi se što lakše usvajale one forme u predikatskoj funkciji koje su bitno različite u turskom i b/h/s jeziku. Uvođenjem u analizu subjekta i objekta, zaokružuje se osnovni tip rečenice. Posebna se pažnja posvećuje adverbijalnoj oznaci, i to infinitnim gl. oblicima u funkciji adverbijalne oznake budući da su takve gramatičke konstrukcije ekvivalenti zavisnih rečenica (u okviru zavisno-složenih) u b/h/s jeziku. Uz stalno kontrastiranje s b/h/s jezikom obrađuje se adverbijalna oznaka izražena gl. imenicama (na -ma, -mak, -dik i -(y)acak), ona koja je izražena nekim od gerunda, te nekim od kvazigerunda.
Predavanja se izvode usmeno. Posebno se vodi računa da se nastavne cjeline studentima objašnjavaju kroz raznovrsne i savremene primjere. Multimedijalna sredstva koristit će se u skladu s mogućnostima.
U toku semestra student je obavezan pročitati tekstove koji se rade na asistentskim i lektorskim vježbama. Ti su tekstovi obavezna lektira.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Čaušević, Ekrem (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb. 2. Erguvanlı, Esra (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i> , Los Angeles.
Literatura:
1. Atabay, Özel, Çam. <i>Türkiye Türkçesinin Sözdizimi</i> , Ankara. 2. Kononov, A. N. (1956), <i>Grammatika sovremennoogo tureckogo literaturnogo jazyka</i> . Moskva-Leningrad.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Pragmatika turskog jezika 1, FIL TUR 355
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove pragmatike kao i da se kod njih probudi svijest o njenom značaju prilikom učenja turskog jezika. Jezična sposobnost tako bi nužno uključivala paralelno poznavanje gramatike i pragmatike (kao izučavanja jezika u upotrebi). Vodilo bi se računa ne samo o tome da li je određeni iskaz gramatičan već i da li je određeni govorni čin ispravno realiziran. Predavanja bi pratile vježbe gdje bi se stečena teorijska znanja primjenjivala na konkretnim primjerima iz turskog jezika.
Sadržaj predmeta: Definicija pragmatike; deiksa (personalna, temporalna i spacialna); Griceovo načelo kooperativnosti; presupozicija; teorija govornih činova; podjela govornih činova; struktura konverzacije; analiza konverzacije; indirektni govorni činovi; pojam učitosti; Leechovo načelo učitosti; strategije učitosti Penelope Brown i Stephena C. Levinsona. Predavanja se izvode usmeno dok se na asistentskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima: kroz čitanje (slušanje i gledanje) i analizu određenih dijaloga na turskom jeziku i dvosmjerno prevođenje).
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze u prethodnim semestrima.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici: 1. Levinson, S.C. (1983) <i>Pragmatics</i> . Cambridge: Cambridge University Press
Literatura: 1. Ivanetić, N. (1995) <i>Govorni činovi</i> . Zagreb: Zavod za lingvistiku Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 2. Mišćević N., Potrč, M. (eds) (1987) <i>Kontekst i značenje</i> . Rijeka: Izdavački centar Rijeka.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 5, FIL TUR 335
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje dužih i složenijih tekstova na određenu temu.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje nešto dužih i kompleksnijih tekstova. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje. Također se potiče na pisanje kraćih eseja o temi obrađenoj kroz tekst.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora obuhvaća složenije tekstove, npr. bajke, basne anegdote o Nasrudin-hodži i sl.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna turska književnost 1, FIL TUR 345
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju moderne turske književnosti. Ovaj kolegij prati moderne tokove u književnosti od njihovih početka u periodu Tanzimata pa sve do nastanka <i>Nacionalne književnosti</i> i osnivanja Republike Turske. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati oderđene osobenosti ovog prelaznog perioda koje se očituju u razvoju modernih književnih vrsta kao što su roman, pripovjetka, poezija. Student treba steći jasnu sliku o razlici između tradicionalnog i modernog, odnosno vrijednostima klasične osmanske poetike i moderne nacionalne turske književnosti.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati period od konca 19. pa do kraja prve polovine 20. stoljeća. U toku predavanja bit će obrađeno stvaralaštvo začetnika turskog romana: Halit Ziya Uşaklıgil, Ercüment Ekrem Talua, Hüseyin Rahmi Gürpinara, prvog modernog turskog pripovjedača Ömera Seyfettina, kao i utemeljitelja moderne turske poezije Ahmeda Haşima i Yahye Kemala Beyatlija. Posebna pažnja bit će posvećena razvoju nacionalne ideje kod Turaka i radu Ziya Gökalpa, što je stvorilo osnove za nastanak <i>Nacionalne književnosti</i>. Odlike <i>Nacionalne književnosti</i> bit će izučavane na primjerima tekstova romanopisaca Yakupa Kadrija Karaosmanoğlu, Halide Edip Adivar i Reşata Nurija Güntekina. Predavanja će ukazati i na osobenosti tradicionalističkih stremljenja u turskoj književnosti prve polovine 20. stoljeća, kao i stvaralaštvo njihovih predstavnika Abdülhaka Şinasija Hisara, Peyami Safe i Ahmeda Hamdija Tanpinara.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cjelovito obrađivala na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni ispit: pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru. Student je obavezan uraditi seminarски rad iz moderne turske književnosti.
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.), Istanbul. 2. Halman, Talat.ured. <i>Türk Edebiyatı Tarihi</i> , Bilkent, 2007.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Türk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , İstanbul 2. Göçgün, O. (1991), <i>Türk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya 3. Parla, Jale.(1993) <i>Babalar ve Oğullar- Tanzimat Romanının Epistemolojik Temelleri</i> . İstanbul, İletişim Yayıncılık 4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Türk Edebiyatı I, II</i> . İzmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u metodiku 1, FIL TUR 365
Semestar, broj sati i broj bodova: V. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi, 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje sa osnovama metodike nastave stranih jezika općenito, sa posebnim naglaskom na nastavi turskoga jezika.
Sadržaj predmeta: Studenti se najprije upoznaju sa osnovnim pojmovima didaktike: zadaci nastave, oblicima nastavnog rada, nastavnim metodama i didaktičkim principima. Nakon upoznavanja sa historijskim pregledom metoda u nastavi stranih jezika, te upoznavanja sa odnosima između metodike i drugih naučnih disciplina, posmatraju se ciljevi i zadaci nastave stranih jezika, a posebno turskog kao stranog jezika. Uz to se govori i o nastavnim sredstvima, a posebno o udžbenicima koji su namijenjeni učenju turskog jezika. Predavanja se izvode usmeno. Na vježbama se rade tekstovi koji ilustriraju temu o kojoj se prethodno govorilo, te diskutira o esejima koji studenti pripreme vezano za spomenute teme.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: pismeno (1 test nakon prvih 7 sedmica nastave + 1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave) i usmeno: završni ispit u 16. sedmici nastave.
Udžbenici: 1. Nikola Filipović, Didaktika I, Sarajevo 1978.
Literatura: 1. Dr Hašim Muminović, Mogućnosti efikasnijeg učenja u nastavi, Sarajevo 1998. 2. Furlan, I, Psihologija podučavanja, Zagreb 1991. 3. Glasser, W, Kvalitetna škola, Zagreb 1994.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa turskog jezika 2, FIL TUR 316
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovoga kolegija je da student razvije znanje o turskoj rečenici kao cjelovitoj gramatičkoj konstrukciji. Budući da je u prethodna dva kolegija težište bilo na savladavanju sintakse sintagme i sintakse nesložene turske rečenice, u okviru ovoga kolegija student treba da svoju pažnju usmjeri na <u>rečenicu</u> kao gramatičku cjelinu. U okviru predavanja pažnja će biti posvećena složenoj i nesloženoj turskoj rečenici.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se rečenica posmatra kao gramatička cjelina. Pristupa se nesloženoj turskoj rečenici, utvrđuje se red riječi i inverzija u rečenici, obrađuje se jednostavna rečenica s obzirom na vrstu subjekta, te upitna, negativna, zapovijedna i uzvična rečenica. U obradi turskih složenih rečenica polazi se od onih koje su asindetski složene. Pažnja će biti posvećena asindetskim rečenicama sa sklopljenom zapovjednom, upitnom rečenicom te s imenskom negacijom <i>değil</i> i posebno upravnom govoru. U okviru sindetski složenih rečenice obrađuju se najprije nezavinsosložene rečenice, potom one koje su u zavisnome odnosu. Ovdje će se zaustaviti na rečenicama u kojima je subordinacija izražena pomoću <i>diye</i> i <i>derken</i> . U ovome je dijelu kolegija težište na kontrastiranju dva jezika, b/h/s i turskoga, u pogledu načina izražavanja zavisnosloženih rečenica. Završni dio kolegija predviđen je za složene rečenice s infinitnim predikatom (pogodbene, kocesivne, poredbene, habitualne). Posebno će se obraditi i rečenice s morfološko-sintaktičkim načinom izražavanja subordinacije. Posljednji časovi predviđeni su za analizu „od rečenice do teksta“. Predavanja se izvode usmeno. Vodi se računa da se nastavne cjeline studentima objašnjavaju kroz raznovrsne i savremene primjere. Multimedijalna sredstva koristit će se u skladu s mogućnostima. U toku semestra student je obavezan pročitati tekstove koji se rade na asistentskim i lektorskim vježbama. Ti su tekstovi obavezna lektira.
Preduvjeti za upis predmeta: Sintaksa turskog jezika 1, FIL TUR 315
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Čaušević, Ekrem (1996), <i>Gramatika suvremenoga turskog jezika</i> , Zagreb. 2. Atabay, Ozel, Ćam. <i>Turkiye Turkçesinin Sozdizimi</i> , Ankara.
Literatura:
1. Erguvanlı, Esra (1984), <i>The Function of Word Order in Turkish Grammar</i> , Los Angeles. 2. Kononov, A. N. (1956), <i>Grammatika sovremenного турецкого литературного языка</i> . Moskva-Leningrad.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Pragmatika turskog jezika 2, FIL TUR 356
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti uvedu o osnove pragmatike kao i da se kod njih probudi svijest o njenom značaju prilikom učenja turskog jezika. Jezična sposobnost tako bi nužno uključivala paralelno poznavanje gramatike i pragmatike (kao izučavanja jezika u upotrebi). Vodilo bi se računa ne samo o tome da li je određeni iskaz gramatičan već i da li je određeni govorni čin ispravno realiziran. Predavanja bi pratile vježbe gdje bi se stečena teorijska znanja primjenjivala na konkretnim primjerima iz turskog jezika. U ovom semestru izučavat će se strategije učitivosti u turskom jeziku (prema modelu Penelope Brown i Stephena C. Levinsona).</p>
<p>Sadržaj predmeta: Diskurs i kultura; analiza diskursa, okviri; razgovorni i pisani diskurs; strategije učitivosti: nemodificirana direktnost, startegije pozitivne učitivosti, strategije negativne učitivosti, nekonvencionalizirana indirektnost.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno dok se na asistentskim vježbama primjenjuju teorijska znanja usvojena na predavanjima: kroz čitanje (slušanje i gledanje) i analizu određenih dijaloga na turskom jeziku i dvosmјerno prevođenje).</p>
Preduvjeti za upis predmeta: Pragmatika turskog jezika 1, FIL TUR 355
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Brown, P., S.C. Levinson (1987) Politeness: Some Universals in Language Usage. Cambridge: Cambridge University Press 2. Yule, G. (1996) Pragmatics. Oxford: Oxford University Press
Literatura:
1. Bayraktaroglu, A., M. Sifianou (2001) Linguistic Politeness Across Boundaries: The Case of Greek and Turkish. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company 2. Kramsch, C. (1998) Language and Culture. Oxford: Oxford University Press.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni turski jezik 6, FIL TUR 336
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata vježbi, ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj kolegija je ospozobiti studenta za razumijevanje dužih i složenijih tekstova na određenu temu.
Sadržaj predmeta: U okviru ovoga kolegija student razvija sposobnost razumijevanja kroz čitanje i slušanje nešto dužih i kompleksnijih tekstova. Student se potiče da obrađene tekstove prepriča na turskom jeziku i iznese svoje mišljenje. Također se potiče na pisanje kraćih eseja o temi obrađenoj kroz tekst. Pažnja se posvećuje analiziranju najčešćih grešaka prilikom govorenja i pisanja.
Preduvjeti za upis predmeta: Izvršene sve obaveze iz prethodnih semestara.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15. sedmici nastave u semestru) i pismeni i usmeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici: 1. Açıksöz, E., E. Zeytin, S. Doğan (Ed.) (2002), <i>Hittit</i> , Ankara Universitesi TOMER, Ankara.
Literatura: Literatura po izboru lektora obuhvaća složenije tekstove, npr. bajke, basne, kraće pripovijetke, anegdote i sl.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Moderna turska književnost 2, FIL TUR 346
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se student što temeljitije upozna s najznačajnijim odlikama i naučnim saznanjima o razvoju moderne turske književnosti nakon osnivanja Republike Turske. Ovaj kolegij prati moderne tokove u književnosti posebno različita ideološka strujanja od ljevičarskih, socio-realističkih, religijsko-desničarskih pa sve do feminističkih. Savladavanjem programskog sadržaja studenti će lakše prepoznavati oderđene osobenosti stvaralaštva eminentnih autora dvadestog stoljeća. Student treba steći jasnu sliku o periodizaciji, stremljenjima i tokovima u turskoj književnosti od nastanka Republike pa do savremenih autora kakav je nobelovac Orhan Pamuk.</p>
<p>Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prati period nakon nastanka Republike pa do savremenih zbivanja na polju književnosti. U toku predavanja bit će obrađeno stvaralaštvo autora ljevičarske ideologije poput Nazima Hikmeta, Aziza Nesina i Sabahatina Alija, kao i predstavnika socio-realističkih stremljenja u književnosti kakvi su romanopisci Orhan Kemal i Yaşar Kemal, dramski pisac Necati Cumali, te pripovjedači Tarik Dursun K. i Sait Faik Abasiyanik. Nasuprot ovim književnim strujama bit će obrađeno i djelo Necipa Fazila Kisakureka kao pjesnika religijsko-desničarske orientacije, te Fazila Husnu Daglarce i Yaşara Nabija Najira kao pjesnika koji imaju nezaobilaznu ulogu u formirajušu nacionalnog jezika. Posebna pažnja bit će posvećena izučavanju ženskog pisma u turskoj književnosti kroz stvaralaštvo spisateljica Emine Işinsu i Erendiz Atasu kao predstavnica suprotnih feminističkih struja. Predavanja će ukazati i na osobenosti postmodernističkih tokova u savremenoj turskoj književnosti koja su svoj vrhunac dostigla u stvaralaštvu turskog nobelovca Orhana Pamuka.</p> <p>Predavanja se izvode usmeno, dok se na vježbama obrađuju kraći i duži odlomci iz djela po programu. U toku svakog semestra student je obavezan pročitati ona djela koja su se u izvodima ili cijelovito obrađivala na vježbama, kao i osnovnu kritičku literaturu o njima koja je navedena u ovom programu.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + završni pismeni ispit: u 15. sedmici nastave u ljetnom semestru, i kumulatini usmeni i pismeni ispit). Student je obavezan uraditi seminarski rad iz moderne turske književnosti.
Udžbenici:
1. Kabaklı, Ahmed. <i>Turk Edebiyatı Tarihi</i> (IV tom, 1991. i V tom, 1996.), Istanbul.
Literatura:
1. Banarlı, N. Sami (1998), <i>Resimli Turk Edebiyatı Tarihi I, II</i> , Istanbul
2. Göçgün, O. (1991), <i>Turk Edebiyatı Arastırmaları</i> , I, II, Konya
3. Parla, Jale.(1993) <i>Babalar ve Oğullar- Tanzimat Romanının Epistemolojik Temelleri</i> . İstanbul, İletişim Yayıncılık.
4. Tüncer, H. (1996), <i>Cumhuriyet Devri Turk Edebiyatı I, II</i> . Izmir.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u metodiku 2, FIL TUR 366
Semestar, broj sati i broj bodova: VI. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi, ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznavanje sa teorijom nastave stranih jezika, te sa planiranjem u toj nastavi: godišnji plan, mjesecni plan i, s posebnim naglaskom, dnevno planiranje časova.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se govori o savladavanju i objedinjavanju četiri jezičke vještine: slušanje, govor, čitanje i pisanje. Zatim se govori o nastavi gramatike i jezika, te nastavi književnosti, vokabularu, ulozi maternjeg jezika u nastavi stranoga jezika. Nakon toga studenti se upoznaju sa planiranjem u nastavi stranoga jezika, a posebna pažnja se posvećuje artikulaciji i tipovima časova turskog jezika. Predavanja se izvode usmeno. Na vježbama se rade tekstovi koji ilustriraju temu o kojoj se prethodno govorilo, te diskutira o esejima koji studenti pripreme vezano za spomenute teme.
Preduvjeti za upis predmeta: Uvod u metodiku 1, FIL TUR 365
Način provjere znanja: pismeno (1 test nakon prvih 7 sedmica nastave + 1 test na kraju semestra u 15. sedmici nastave) i usmeno: završni ispit u 16. sedmici nastave.
Udžbenici:
1. Dr. Midhat Šamić, Metodika nastave i tehnika učenja živih jezika, Sarajevo 1959. 2. Elvira Petrović, Teorija nastave stranih jezika, Zagreb 1988.
Literatura:
1. N. Kremzer, Osnove metodike nastave nemačkog jezika, Beograd 1984.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u perzijski jezik, FIL PER 111
Semestar i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste upoznati studenta sa osnovnim karakteristikama perzijskog jezika, sposobiti studente za pravilno pisanje i čitanje perzijskog alfabet-a, te vladanje osnovnim gramatičkim pravilima.
Sadržaj predmeta: Prvi dio predavanja posvećen je razvoju perzijskog jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na stara pisma perzijskog jezika: klinasto, pahlevi, avestinsko. Nakon toga slijedi upoznavanje sa vokalima, diftonzima i konsonantima perzijskog jezika, te nekim fonetskim promjenama. Nakon savladavanja glasovnog sistema perzijskog jezika postepeno se prelazi na morfološke gramatičke kategorije (imenice, broj imenica, zamjenice, genitivna veza).
U drugom dijelu kolegija govori se o glagolima, prezentskim i preteritskim osnovama, a od glagolskih vremena obrađuje se pravi prezent. Osim glagola studenti se upoznaju i sa nekim drugim vrstama riječi, a to su glavni brojevi i prijedlozi. Posebna se pažnja poklanja još jednoj gramatičkoj kategoriji, a to su padeži. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja. U ovom kolegiju student treba ovladati perzijskim pismom, a nakon toga naučiti pravilno izgovarati glasove perzijskog jezika.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i> , Sarajevo, 1952.;
2. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i> , prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.;
3. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e awwal: darshā-ye pāye</i> , Teheran, 2007.
4. Namir Karahalilović, Prilog rješenju problema transkripcije za perzijski jezik, POF, Sarajevo, 2005.;
5. Đenita Imamović - Haverić, <i>Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik</i> , Beharistan, Sarajevo, 2004.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 1, FIL PER 121
Semestar i broj bodova: I. semestar; 8 sati vježbi; ECTS 12
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste osposobiti studente za pravilno pisanje i čitanje perzijskog alfabet-a, te osnove konverzacije na perzijskom jeziku, kao i fonetsko-fonoloških karakteristika.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sati vježbi i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Na samom početku kolegija studenti trebaju ovladati perzijskim pismom, dok se u daljem toku kolegija od studenta traži savladavanje osnovnih konverzacijskih vještina. Na vježbama se vodi računa o stepenu znanja perzijskog jezika i njihovoj pripremljenosti za studij, te se s tim u vezi obrađuju tekstovi jednostavne tematike i strukture. Na lektorskim vježbama studenti obavljaju konverzaciju sa lektorom na perzijskom jeziku, pri čemu ovladavaju osnovnim fondom perzijskih riječi i konverzacijskih vještina. Osim toga, pažnja je usmjerena na pravilan izgovor glasova savremenog perzijskog jezika, pa će lektor posebnu pažnju posvetiti i tom aspektu usvajanja perzijskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i>, prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.;2. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i>, Vol. 1, Teheran, 1999.;3. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i>, Moskva, 1996.4. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e awwal: darshā-ye pāye</i>, Teheran, 2007.5. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 1, Teheran, 1998.;

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Osnove morfologije perzijskog jezika, FIL PER 112
Semestar i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste upoznati studente sa osnovnim morfosintaksičkim karakteristikama perzijskog jezika, te savladavanje osnovnih gramatičkih pravila.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija težište predavanja bit će na upoznavanju studenata sa tvorbom i značenjem novih glagolskih vremena: imperativom, preteritom i imperfektom. Osim glagolskih vremena studenti se upoznaju sa enklitičkim ličnim zamjenicama u perzijskom jeziku i sa upotrebom univerzalne lične zamjenice <i>xod</i> . Nakon toga slijedi upoznavanje sa kongruencijom subjekta i predikata, ta sa logičkim gramatičkim subjektom.
Na predavanjima, u drugoj polovini kolegija, bit će obrađeni pridjevi, komparacija pridjeva (tvorba komparativa i superlativa), te nepravilna komparacija pridjeva. Osim pridjeva, studenti se upoznaju sa još jednom gramatičkom kategorijom, a to je rod imenica. Od glagolskih vremena obrađuje se tvorba i značenje nepravog prezenta (konjunktiva). Posebna se pažnja poklanja brojevima i to glavnim i rednim.
Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži rješavanje gramatičkih zadataka i gramatička analiza odabranih tekstova.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz prvog semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i> , Sarajevo, 1952.;
2. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i> , Cambridge, 1975.;
3. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i> , Knjiga 1, Teheran, 1998.;
4. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e dowwom: pāytaxt-e Īrān</i> , Teheran, 2007.
5. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i> , Cambridge, 1996.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 2, FIL PER 122
Semestar i broj bodova: II. semestar; 8 sati vježbi; ECTS 12
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je osposobiti studente za prevođenje rečenica i kraćih tekstova s perzijskog na bosanski jezik i obratno. Konverzacijske vještine trebaju biti unaprijeđene u odnosu na I semestar.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sati vježbi i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Vježbe podrazumijevaju prevođenje rečenica i kraćih tekstova savremene tematike s perzijskog na bosanski jezik i obratno. Kolegij podrazumijeva obogaćivanje vokabulara perzijskog jezika, te stjecanje informacija i saznanja o glavnim kulturnim osobenostima savremenog iranskog društva s posebnom pažnjom na najpoznatije gradove Irana, prije svega grad Teheran. Pažnja je usmjerena i na stjecanje vještina slušanja, čitanja i pisanja.
Na lektorskim vježbama studenti obavljaju konverzaciju s lektorom na perzijskom jeziku, pri čemu proširuju vokabular perzijskog jezika i upoznaju se s najjednostavnijim frazeološkim izrazima korištenim u svakodnevnoj komunikaciji na perzijskom jeziku danas.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz prvog semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i> , prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.; 2. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i> , Vol. 2, Teheran, 1999.; 3. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i> , Moskva, 1996. 4. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i> , Knjiga 1, Teheran, 1998.; 5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ĝeld-e dowwom: pāytaxt-e Īrān</i> , Teheran, 2007 6. Zia Tajeddin, <i>Xāndan: sath-e moqaddamātī</i> , Iran Language Institute, Teheran, 2004.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija perzijskog jezika 1, FIL PER 213
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa osnovnim morfološkim gramatičkim kategorijama. Važno je da student savlada osnovna gramatička pravila i tvorbu glagolskih vremena, o kojima se govori na predavanju, da bi mogao pravilno čitati i razumijevati perzijske tekstove, te vršiti gramatičku analizu tekstova.
Sadržaj predmeta: Najveći dio kolegija obuhvata obrada različitih glagolskih oblika u perzijskom jeziku. Na predavanjima se govori o značenjima i tvorbi sljedećih glagolskih oblika: perfekta, pluskvamperfekta, futura I, pasiva, futura II, konkretnog prezenta, konkretne prošlosti, kauzativa i prekativa. Pored toga, bit će riječi o gnomskom pluskvamperfektu i gnomskom imperfektu. Jedan dio predavanja će biti posvećen leksici nekih glagola. U drugom dijelu kolegija govori se o razlomačkim i distributivnim brojevima, te o izražavanju procenta. Posebno se obrađuju četiri računske radnje: sabiranje, oduzimanje, množenje i dijeljenje. U ovom dijelu kolegija posebno će se obraditi infinitivi i njihova uloga i funkcija koju ostvaruju u rečenici. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavaju zadatke vezane prvenstveno za određena glagolska vremena i načine, te još neke gramatičke kategorije. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika i publikacija.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz drugog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 3, Teheran, 1998.;2. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i>, Sarajevo, 1952.;3. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i>, Cambridge, 1975.;4. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ĝeld-e sewwom: Īrān-e emrūz</i>, Teheran, 2007.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 3, FIL PER 223
Semestar i broj bodova: III. semestar; 6 sati vježbi ; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Produbljivanje prethodno stečenog znanja i vještina u prevođenju tekstova s perzijskog na bosanski jezik i obrnuto, kao i konverzacijских vještina.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi i 2 sata lektorskih vježbi sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prevode rečenice i nešto složenije tekstove s perzijskog na bosanski i s bosanskog na perzijski jezik i da na taj način primjenjuju saznanja stečena na predavanjima. Osim što se stječu vještine prevođenja i konverzacije na perzijskom jeziku, pažnja je usmjerena i na osobnosti savremenog iranskog društva i kulture. S tim u vezi, tekstovi obrađuju teme kao što su: priroda i klimatske osobenosti, način obilježavanja najbitnijih datuma i praznika, vrste iranskih jela, umjetnost i rukotvorine, perzijski tepisi, gradovi s bogatom kulturnom i historijskom tradicijom poput Širaza i Isfahana; zatim tekstovi o najpoznatijim iranskim ličnostima (Ibn Sina, Hajjam, Firdusi, Razi, Gazali, Sadi, Rumi...)
Lektorske vježbe za cilj imaju ospozobljavanje studenata za komunikaciju.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz drugog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i>, prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.;2. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i>, Moskva, 1996.;3. Zia Tajeddin, <i>Xāndan: sath-e motawasset</i>, Iran Language Institute, Teheran, 2004.4. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ĝeld-e sewwom: Īrān-e emrūz</i>, Teheran, 2007.5. Mahnaz Asgari, <i>Wāžeāmūzī-ye zabān-e fārsī</i> (Sath-e moqaddamātī), Iran Language Institute, Teheran, 2005.6. Jalil Banan Sadeghian, <i>Āmūzeš-e zabān-e fārsī 2</i>, Council for promotion of Persian language and literature, Teheran, 1998.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Stara perzijska književnost, FIL PER 233
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja , 2 sata vježbi ; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente s početkom pismenosti na perzijskom jeziku, sa starim vjerovanjima Iranaca i najvažnijim književnim ostvarenjima prijeislamske književne tradicije.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Problem periodizacije perzijske književnosti;• Književnost drevnog Irana: prvi spomenici na staroperzijskom jeziku, Avesta – sveta knjiga zoroastrovaca, glavna vjerska učenja prijeislamskog Irana;• Književnost na srednjoperzijskom jeziku.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz II. semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestr) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): usmeni u 18. sedmici nastave u semestr.
Udjbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Džaka, B. (1997), <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i>, Ibn Sina, Sarajevo
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Andre Godard, <i>Umetnost Irana</i>2. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i>3. Mohsen Abol'Qasemi, <i>Rahnema-ye zabانha-ye bastani-ye Iran</i>4. Ahmad Tafazzoli, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran-e piš az eslam</i>5. Philippe Gignoux, <i>Ardawirafrname</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u iranistiku, FIL PER 204
Semestar i broj bodova: III. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat seminara ; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminari
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Katedre za perzijski jezik i književnost na Odsjeku za orijentalnu filologiju i studente koji ovaj predmet odaberu kao izborni sa osnovnim elementima iranistike, znanosti o iranskim jezicima i književnostima s posebnim osvrtom na perzistiku, koja za svoj predmet istraživanja ima perzijski jezik.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• porijeklo iranskih naroda;• historijski razvoj iranskih jezika (osnovne karakteristike i podjele iranskih jezika);• iranska pisma;• pisani spomenici na iranskim jezicima od vremena Ahemenida do danas;• razvoj iranistike u BiH;• iranistika u Evropi;• savremena istraživanja u Iranu.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnost – od nastanka do kraja 15. vijeka</i>, Naučno istraživački institut "Ibn Sina", Sarajevo, 1997.2. Andre Godar, Umjetnost Irana, I: Z: „Jugoslavija“, Beograd, 1965.3. Safavi, Kourosh. <i>Negahi be Gozashte Zaban-e Farsi</i>, Tehran, 1367/1988.4. Dresden, M. "Middle Iranian Languages" (Persian translation: <i>Zabanhaaye Irani Miyane</i>), Barrasihaye Tarikhi, Vol. IX, 1353/1974.5. MacKenzie, D. N. "Khwarazmian Language and Literature," in E. Yarshater ed. <i>Cambridge History of Iran</i>, Vol. III, Part 2, Cambridge 1983.
Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija perzijskog jezika 2, FIL PER 214
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa osnovnim morfološkim gramatičkim kategorijama. Važno je da student savlada osnovna gramatička pravila i tvorbu glagolskih vremena, o kojima se govori na predavanju, da bi mogao pravilno čitati i razumijevati perzijske tekstove, te vršiti gramatičku analizu kategorija obrađivanih u toku kolegija.
Sadržaj predmeta: Ovaj kolegij obrađuje razne vrste riječi u perzijskom jeziku. U prvom dijelu kolegija govori se govori o neodređenim zamjenicama <i>hame</i> , zatim o odnosnim zamjenicama <i>ke</i> i <i>će</i> , njihovim značenjima i funkciji koju ostvaruju u rečenici. Govorit će se i o značenju neodređenih zamjenice <i>har</i> , <i>kas</i> , <i>hič</i> , <i>hame</i> . Drugi dio predavanja posvećen je obradi ostalih vrsta riječi u perzijskom jeziku, a to su prilozi, prijedlozi i veznici. Posebna pažnja se posvećuje značenju prijedloga i njihovim sintaksičkim funkcijama. Pored toga, obrađivat će se i uzvici i neki onomatopejski izrazi. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja. Od studenata se traži da stečena znanja iz predavanja primijene u rješavanju konkretnih gramatičkih zadataka. Težište pažnje usmjereno je na analizu vrsta riječi, kao i semantički osvrt na iste.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz trećeg smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Taghi Vahidian Kamyar, Gholam Reza Emrani, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī</i>, Entešārāt-e Samt, Teheran, 2002.;2. Gilbert Lazard, <i>A Grammar of Contemporary Persian</i>, Mazda Publishers, Costa Mesa, California and New York, 1992.3. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i>, Cambridge, 1975.;4. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e ćahārom: Tārīx, farhang wa tamaddon-e Īrān</i>, Teheran, 2007.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 4, FIL PER 224
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 6 sati vježbi ; ECTS 10
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste da student nakon savladavanja osnovnih gramatičkih kategorija, s posebnim osvrtom na glagolske oblike, pristupi njihovoj primjeni u prijevodu s perzijskog na bosanski jezik i obratno.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi i 2 sata lektorskih vježbi sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prevode rečenice i tekstove s perzijskog na bosanski i s bosanskog na perzijski jezik i da na taj način primjenjuju saznanja stečena na predavanjima. Osim toga, ovaj kolegija naslanja se na prethodne u upoznavanju s kulurološkim karakteristikama savremenog Irana. Teme odabranih tekstova tokom kolegija tiču se: historije Irana prije pojave islama i nakon pojave islama, glavnih vjerskih pokreta i učenja nastalih na području na kome su se govorili iranski jezici, tekstovi vezani za perzijsku književnost i njene reprezentativne predstavnike, umjetnost i arhitekturu u drevnom Iranu i savremenom Iranu, te naučna dostignuća Iranaca kroz povijest. Kroz obradu ovih tekstova studenti trebaju ovladati vokabularom vezanim za teme koje se budu obrađivale, tako da nesmetano mogu komunicirati o ovim temama i prevoditi tekstove vezane za njih. Lektorske vježbe za cilj imaju poboljšanje komunikacijske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz trećeg semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye miyāne</i>, Teheran, 2002.2. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i>, Moskva, 1996.3. Grupa autora, <i>Fārsī – Čahārom-e dabestān</i> Teheran, 1996.4. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 3, Teheran, 1998.5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e čahārom: Tārīx, farhang wa tamaddon-e īrān</i>, Teheran, 2007.6. Mahnaz Asgari, <i>Wāžeāmūzī-ye zabān-e fārsī</i> (Sath-e motawasset), Iran Language Institute, Teheran, 2005.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Pretklasična perzijska književnost, FIL PER 234
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja , 2 sata vježbi ; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je upoznati studente s najvećom promjenom u historiji Irana i posljedicama koje je ona ostavila na perzijsku književnost, te nove pravce kojim je ta književnost krenula od 8. stoljeća.
Sadržaj predmeta:
<ul style="list-style-type: none">• Islamizacija Irana: zrelost iranskog društva za promjenu koja se desila u 7. i 8. stoljeću, padanje u zaborav srednjoperzijskog jezika i rađanje novoperzijskog, ponašanje dinastije Umajada prema Irancima i posljedice takvog ponašanja, dolazak na vlast dinastije Abasida, formiranje prvih samostalnih vladajućih iranskih dinastija.• Mogući pristupi periodizaciji perzijske književnosti: na osnovu političkih i društvenih prilika, na osnovu formalnih književnih karakteristika, na osnovu najistaknutijih autora. Mjesto pretklasične književnosti u tim podjelama.• Organiziranje Iranaca za napuštanje podređenog položaja u islamskom društvu: pokret prevođenja s pahlevija na arapski i novoperzijski jezik, Iranci kao predvodnici naučne renesanse u prvim stoljećima islama, nemjerljiv doprinos dinastije Samanida rađanju pretklasične i klasične perzijske književnosti.• Najznačajniji autori pretklasične književnosti: problem pisanja prvog stiha na novoperzijskom jeziku, Muhammed Vasif, Hanzale Badgisi, Šehid Belhi, Ebu Šukur Belhi, Rabija Kizdari.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz III. semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera pismeno i usmeno .
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i>2. Ahmed Tamimdari, <i>Istorija persijske književnosti</i>.3. Zabiho'llah Safa, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>4. Parwiz Natel Xanlari, <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i>5. Abdolhosein Zarrinkub, <i>Az gozašte-ye adabi-ye Iran</i>6. Edvard Brown, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>7. Abdolhosein Zarrinkub, <i>Do qarn sokut</i>8. Mohammad Džafar Yahaqqi, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran I</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Tvorba riječi u perzijskom jeziku, FIL PER 315
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta s još nekim vrstama riječi (prilozima, prijedlozima, veznicima, uzvcicima, onomatopejama), zatim pravilima kolokvijalnog jezika i osnovnim formulama za izražavanje učitosti u perzijskom jeziku.
Sadržaj predmeta: U ovom kolegiju težište predavanja bit će fokusirano na tvorbu riječi u perzijskom jeziku. Bit će govora o prefiksnoj i sufiksnoj tvorbi riječi, gdje će se navesti najfrekventniji prefiksi i sufiksi koji služe za derivaciju novih riječi te njihova osnovna značenja. Osim toga, govorit će se i o složenicama i to o tvorbi složenih imenica i pridjeva. Posebno mjesto zauzima tvorba složenih glagola kao interesantan fenomen u perzijskom jeziku. Posebno će biti obrađeni imenički složeni glagoli, zatim prefiksni složeni glagoli te frazni glagoli. Jedan dio predavanja bit će posvećen i stranim riječima u perzijskom jeziku. Prije svega, to se odnosi na arapsku leksiku, kao i leksiku iz drugih jezika (engleski, francuski, ruski, turski...). Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da da ovladaju pravilima izvođenja novih riječi, te da u tekstovima i zadacima prepoznaju prefiksnu i sufiksnu tvorbu riječi, te složenice kao jedan od prepoznatljivih fenomena perzijskog jezika. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz četvrtog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Kave Pur Rahnama, <i>Jezik perski</i>, Varšava, 1986.2. Taghi Vahidian Kamyar, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī-ye goftārī</i>, Al-Hoda Publishers, Teheran, 2005.3. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i>, Cambridge, 1975.;4. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.5. Gilbert Lazard, <i>A Grammar of Contemporary Persian</i>, Mazda Publishers, Costa Mesa, California and New York, 1992.6. Hasan Anwari, Ahmad Givi, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī 1</i>, Fatemi, Teheran, 1996.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 5, FIL PER 325
Semestar i broj bodova: V. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 9
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je osposobiti studente za pravilno čitanje i razumijevanje kolokvijalnih perzijskih tekstova, za prevođenje tekstova sa perzijskog jezika, te tekstova s bosanskog na perzijski jezik i osposobiti studente za komunikaciju na perzijskom jeziku s posebnim naglaskom na kolokvijalni jezik.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Na vježbama se od studenata traži da prevode tekstove sa perzijskog na bosanski jezik i obratno. Vremenom studenti razvijaju sposobnost prevođenja i pismenog izražavanja na perzijskom jeziku i bogate fond riječi. Lektorske vježbe za cilj imaju podizanje konverzacijske kompetencije studenata na viši nivo i smjelije širenje vokabulara kroz obradu šire postavljenih tematski orientiranih jedinica. Posebno mjesto zauzimaju pravila kolokvijalnog jezika, primijenjena u raznim tekstovima s velikim brojem tematskih cjelina. Riječ je o raznim kraćenjima kako pojedinih riječi tako i skupova riječi u skladu sa zakonom jezičke ekonomičnosti primijenjene na perzijski jezik. U toku kolegija studenti će biti upoznati i s osnovama učitve upotrebe perzijskog jezika, koja je izuzetno zahtjevna i razlikuje se od sličnih pojava u većini drugih jezika koji se izučavaju na našem fakultetu. S tim u vezi, posebno će biti obrađivani sistem zamjenica i glagola, kao i njihova kombinacija u svakodnevnoj upotrebni.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz četvrtog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Rafiee, Abdi, <i>Colloquial Persian</i>, London and New York: Routledge, 2001;2. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 4, Teheran, 1998.;3. Sayyed Mohammad Ziya Hoseini, <i>Raweš-e tadrīs-e zabān-e fārsī be fārsīāmūzān-e xāregī</i>, Entešārāt-e soxan, Teheran, 2006.4. Kave Pur Rahnama, <i>Jezik perski</i>, Varšava, 1986.5. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: dōre-ye motawasset</i>, Teheran, 2002.6. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i>, Vol. 3, Teheran, 1999.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Historija perzijskog jezika, FIL PER 345
Semestar i broj bodova: V. semestar; 1 sat predavanja, 1 sata seminara; ECTS 3
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i seminar
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je upoznati studente s tri glavne etape historijskog razvoja perzijskog jezika i njegovim mjestom i značajem u grupi iranskih jezika.
Sadržaj predmeta: U prvim časovima šestog semestra predmetni nastavnik će kratko objasniti mjesto i ulogu perzijskog jezika u indo-evropskoj porodici. Potom će biti će izvršena podjela iranskih jezika na osnovu hronološkog razvoja, i to na: staroiransku jezičku epohu, srednjoiransku jezičku epohu i novoiransku jezičku epohu. Uz to, bit će ukazano na geografsku raslojenost tih jezika na zapadnu i istočnu grupu. U kratkim crtama dat će se osnovne karakteristike svake od epoha, kao i najznačajniji jezici svih njih. Bit će predstavljeni i najbitniji pisani spomenici na staroperzijskom, srednjoperzijskom i novoperzijskom jeziku. Posebna pažnja, pred kraj kolegija, bit će obraćena na značaj otkrića po kojem su sanskrit i perzijski jezik geneološki slični evropskim jezicima, te utjecaj tog otkrića na postavljanje hipoteze o zajedničkom porijeklu indo-evropskih jezika, koja je vrlo brzo i dokazana.
Struktura vježbi podrazumijeva 1 sat vježbi sedmično, a predviđeno je da se na tim časovima preko prijevoda na moderni perzijski jezik studenti, preko čitanja i prijevoda, upoznaju s najznačajnijim spomenicima iz historije perzijskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz petog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Uža literatura:
1. Abol'Qasemi, Mohsen, <i>Tarix-e zaban-e farsi</i> ;
2. Baqeri, Mehri, <i>Dinha-ye Iran-e bastan</i> ;
3. Xanlari, Parwiz Natel, <i>Tarix-e zaban-e farsi</i> ;
4. Đenita Imamović - Haverić, <i>Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik</i>
Šira literatura:
1. Abol'Qasemi, Mohsen, <i>Dastur-e tarixi-ye zaban-e farsi</i> ;
2. Oranskij, I. M., <i>Iranskije jeziki</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Horasanski književni stil, FIL PER 335
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi ; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente s tematikom književnosti horasanskog književnog kruga i s najvažnijim autorima poezije i proze.
Sadržaj predmeta:
<ul style="list-style-type: none">• Pojava prvih velikih pjesnika klasične perzijske književnosti, pjesnici samanidske epohe: Rudeki, Firdusi, Dekiki, Šehid Belhi; pjesnici gaznevidske epohe: Unsuri, Ferruhi i dr.;• Klasična perzijska proza: podjele i periodizacija proze, proza samanidskog perioda, prva prozna djela, prijevod Taberijevog Tefsira na perzijski jezik, proza gaznevidskog perioda, Beihakijeva Historija.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz III. semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Udjbenici:
1. Džaka, B. (1997), <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i> , Ibn Sina, Sarajevo
Literatura:
1. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i> 2. Bećir Džaka, <i>Firdusijeva Šahnama i naša narodna epika</i> 3. Ahmed Tamimdari, <i>Istorija persijske književnosti</i> . 4. Zabiho'llah Safa, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i> 5. Parwiz Natel Xanlari, <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i> 6. Ali Asgar Mir Baqeri Fard, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran I</i> 7. Nizami Gendževi, <i>Lejla i Medžnun</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa perzijskog jezika, FIL PER 316
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa sufiksalm i prefiksalm derivacijom novih riječi, te sa sintaksom perzijskog jezika. Važno je ospasobiti studente za semantičko-sintaksičku analizu rečenica.
Sadržaj predmeta: U ovom dijelu kolegija studenti će se upoznati sa gramatičkim ustrojstvom rečenice i to sa njenim članovima subjektom, predikatom, direktnim i indirektnim objektom i ostalim članovima rečenice. Nakon toga prelazi se na sintaksičko-semantičku analizu složenih rečenica, i to analizu nezavisnosloženih i zavisnosloženih rečenica. Od nezavisnosloženih posebno će biti obrađene: sastavne (kopulativne), rastavne (disjunktivne) i suprotne (adverzativne) rečenice. Potom će se preći na obradu zavisnosloženih rečenica, i to: zavisnosložena rečenica s objekatskom klauzom: izrične i zavisno-upitne objekatske klauze; zavisnosložene rečenice s adverbijalnim klauzama: mjesne, vremenske, načinske, namjerne, posljedične, dopusne, uzročne, poredbene, pogodbene; te zavisnosložena rečenica s atributskom klauzom: odnosne (relativne) i objekatske atributske klauze Vježbe sadržajem prate predavanja, a od studenata se traži da vrše sintaksičku analizu rečenica, kao i da odrede vrste nezavisnih i zavisnosloženih rečenica. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz petog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Hasan Anwari, Ahmad Givi, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī 1</i> , Fatemi, Teheran, 1996.2. L. P. 2. Sayyed Mohammad Ziya Hoseini, <i>Raweš-e tadrīs-e zabān-e fārsī be fārsiāmūzān-e xāreğī</i> , Entešārāt-e soxan, Teheran, 2006. 3. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i> , Cambridge, 1996. 4. Gilbert Lazard, <i>A Grammar of Contemporary Persian</i> , Mazda Publishers, Costa Mesa, California and New York, 1992. 5. Taghi Vahidian Kamyar, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī-ye goftārī</i> , Al-Hoda Publishers, Teheran, 2005.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 6, FIL PER 326
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 9
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste poboljšati vještine prevođenja s perzijskog na bosanski i obratno kako bi studenti nakon završenog I ciklusa studija bili kompetentni za usmeno i pismeno prevođenje.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi i 4 sata lektorskih vježbi sedmično. Na vježbama se od studenata traži da prevode tekstove sa perzijskog na bosanski jezik i obratno. Vremenom studenti razvijaju sposobnost prevođenja i pismenog izražavanja na perzijskom jeziku i bogate fond riječi. Lektorske vježbe za cilj imaju podizanje konverzacijske kompetencije studenata na viši nivo i smjelije širenje vokabulara kroz obradu šire postavljenih tematski orijentiranih jedinica, te upoznavanje sa kolokvijalnim jezikom. Kolegij se nastavlja na Savremeni perzijski jezik 5 u obradi kolokvijalnog jezika, primjenjenih u tekstovima različite tematike, kao i još nekih pravila vezanih za učitvu upotrebu jezika (frazemi i kratke rečenice). Od studenata će se tražiti i aktivno učešće u prepoznavanju riječi i izraza stranog porijekla u perzijskom jeziku, te njihovoj upotrebi u raznim situacijama u svakodnevnoj komunikaciji, od odlaska u banku do izraza vezanih za odjevne predmete i prehranu i slično. Predmet rasprave bit će i perzijske riječi ekvivalenti stranih riječi, te njihova zastupljenost u svakodnevnoj upotrebi.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz petog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye motawasset</i>, Teheran, 2002.2. Sayyed Mohammad Ziya Hoseini, <i>Raweš-e tadrīs-e zabān-e fārsī be fārsīāmūzān-e xāregī</i>, Entešārāt-e soxan, Teheran, 2006.3. Mahnaz Asgari, <i>Wāžeāmūzī-ye zabān-e fārsī</i> (Sath-e pīšrafte), Iran Language Institute, Teheran, 2005.4. Kave Pur Rahnama, <i>Jezik perski</i>, Varšava, 1986.5. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i>, Vol. 3, Teheran, 1999.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Irački književni stil, FIL PER 336
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi ; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je upoznati studente s najbitnjim periodom u historiji perzijske književnosti i razviti kod njih sposobnost da prepoznaju taj stil u perzijskoj književnosti, kao i da ga znaju razlikovati od drugih stilova. Obradujući najvažnije autore, studenti trebaju zaključiti po kojim su oni karakteristikama toliko bitni pa se i danas još uvijek aktivno izučavaju širom svijeta, te zbog čega je njihovo stvaralaštvo i dalje veoma aktuelno.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Osnovne odlike iračkog stila u perzijskoj književnosti: jezičke karakteristike (mnogo veći utjecaj arapskog jezika, ne samo u leksici već i u gramatici perzijskog jezika, češća upotreba, neobrazovanim ljudima, nerazumljivih riječi, mnogo duže rečenice), književne karakteristike („romantizam“, pesimizam, utjecaj sufiskog učenja na pjesnike i pisce), skretanje pažnje autora s mecene i nestanak panegirika kao vrlo zastupljenog književnog žanra dotad.• Najznačajniji autori iračkog književnog kruga: Hakani Širvani, Sanai, Feriduddin Muhammed Attar, Omer Hajjam, Mevlana Dželaludin Rumi, Sa'di Širazi, Hafiz Širazi, Abdurrahman Džami.• Osnovne karakteristike umjetničke proze: karakteristike umjetničke izvještačene proze (skoro potpuna nerazumljivost, ogroman utjecaj arapskog i u nekim slučajevima turskog i mongolskog jezika, veoma duge rečenice i skoro beskrajni opisi i bavljenje detaljima koji nisu osnovni predmet djela), karakteristike umjetničke jednostavne proze (velika sličnost s nekićenom prozom, pojava rimovane i ritmične proze, utjecaj prijeislamske književnosti, prije svih manihejske), Sa'dijev Đulistan kao vrhunac perzijske proze i djelo koje je pomirilo dva prethodna toka u perzijskoj prozi.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz V. semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera pismeno i usmeno .
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Džaka, B., <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i>
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i>2. Ahmed Tamimdari, <i>Istorija persijske književnosti</i>.3. Zabiho'llah Safa, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>4. Parwiz Natel Xanlari, <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i>5. Abdolhosein Zarrinkub, <i>Az gozašte-ye adabi-ye Iran</i>6. Edvard Brown, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>7. Sirus Šamisa, <i>Sabkšenasi-ye še'r</i>8. Sirus Šamisa, <i>Sabkšenasi-ye nasr</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Leksikologija perzijskog jezika, FIL PER 417
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 2 sata predavanja, 1 sata seminara, 1 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminari
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti perzijskog jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom perzijskog jezika.
Sadržaj predmeta: U prvom dijelu predavanja nastoji se skrenuti pažnja na osnovne leksičke pojavnosti bilo kog jezika, a zatim se pažnja usmjerava na leksikon perzijskog jezika. U drugom dijelu kolegija ova se naučna disciplina dovodi u vezu sa srodnim disciplinama – tvorbom riječi, frazeologijom, onomastikom, etimologijom i, na kraju, leksikografijom kao njenom poddisciplinom. Vježbe i seminari sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja i služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova. Na seminarima će studenti obrađivati određene teme kako iz leksikologije tako i iz leksikografije kao njene subdiscipline. Posebna pažnja bit će posvećena upoznavanju studenata – kroz prevođenje odgovarajućih tekstova – sa leksikološkom terminologijom na perzijskom jeziku.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvi sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Melvinger, J. (1984) <i>Leksikologija</i>. Osijek.2. Šipka, Danko (1998) <i>Osnovi leksikologije i srodnih disciplina</i>. Matica srpska: Novi Sad.3. Zgusta, Ladislav (1991) <i>Priručnik leksikografije</i>. Svjetlost: Sarajevo.4. Setüde, Golāmrezā (1382/2003) <i>Marğā' šenāsi wa rawaš-e tahqīq dar edebiyyāt-e fārsi</i>. Teheran5. Sayyed Mostafa Mirsalim (1382/2003), <i>Az wāže-ye bīgāne tā wāže-ye fārsī</i>, Entešārāt-e bāz, Teheran6. Xosrou Faršīdward (1371) 'Arabī dar fārsī', Tehrān: Entešārāt-e Dānešgāh-e Tehrān7. Monire A. Soltānī (1994) <i>Wāžegān-e fārsī dar zabānhā-ye orūpāyī</i>, Tehrān: Entešārāt-e āwā-ye nūr.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 7, FIL PER 427
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 4 sata vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti perzijskog jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima leksikologije kao naučne discipline i upotrebnim odlikama leksičke mase, a naročito s leksičkim bogatstvom perzijskog jezika.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 4 sata vježbi sedmično. Na vježbama se prevode tekstovi savremene tematike, prije svega iz printanih medija i s interneta, kao i neki drugi tekstovi. Pored rada na prevođenju, ovaj predmet uključuje verbalnu komunikaciju koja je fokusirana na razvijanje vještine govora i slušanja. Ovaj segment rada na jeziku podrazumijeva korištenje audiovizuelnih kaseta i CD-ova. Usmene prezentacije studenata organiziraju se na zadane teme tokom nastave. Ovaj segment rada podrazumijeva individualni istraživački rad i korištenje različitih izvora. Vremenom studenti razvijaju sposobnost prevođenja i pismenog izražavanja na perzijskom jeziku i bogate fond riječi vezanih za savremene teme. Lektorske vježbe za cilj imaju podizanje konverzacijске kompetencije studenata na viši nivo i smjelije širenje vokabulara kroz obradu šire postavljenih tematski orientiranih jedinica, te daljnje upoznavanje s karakteristikama kolokvijalnog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye pišrafte 4</i>, Teheran, 2002;2. Audiovizuelne kasete i CD-ovi;3. Članci iz novina i časopisa;4. Internet

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Iranska epika – Firdusijeva <i>Šahnama</i> , FIL PER 437
Semestar i broj bodova: VII. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi ; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni (za studente Perzijskog jezika i književnosti) + izborni (za ostale)
Cilj predmeta: Upoznati studente s razvojem iranske nacionalne epike od najstarijih vremena pa sve do njenog najpoznatijeg autora Firdusija i njegovih nasljednika u klasičnoj perzijskoj književnosti.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Iranske nacionalne predaje od najstarijih vremena do pojave djela na novoperzijskom jeziku.• Epika na jeziku pahlevi.• <i>Šahnama</i> – vrhunac iranske nacionalne epike.• Epika poslije Firdusija.• Ostale vrste epike u perzijskoj književnosti (historijska, vjerska...). Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih izvora.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera pismeno i usmeno .
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Džaka, B. (1997), <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i>, Ibn Sina, Sarajevo2. Tamimdari, A. (2004), <i>Istorija persijske književnosti</i>, Kulturni centar IR Iran, Beograd.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bećir Džaka (1979), <i>Firdusijeva Šahnama i naša narodna epika</i>, Svjetlost, Sarajevo2. Enes Duraković i Fahrudin Rizvanbegović (1998), <i>Bošnjačka književnost u književnoj kritici</i>, VI knjiga, Alef, Sarajevo, 617-630;3. Zabiho'llah Safa (1383/2004), <i>Hamāsesorāyī dar Īrān</i>, Entešārāt-e ferdūs4. Parwiz Natel Xanlari (1990), <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i>, Entešārāt-e tūs, Teheran.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Lingvistička stilistika perzijskog jezika, FIL PER 418
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 2 sata predavanja, 1 sata vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti perzijskog jezika upoznaju sa osnovnim pojmovima lingvističke stilistike kao naučne discipline, te njenom primjenom na perzijski jezik.
Sadržaj predmeta: Na predavanjima se prvenstveno nastoji skrenuti pažnja na osnovne pojmove lingvističke stilistike kao naučne discipline. Cilj predavanja je da se studenti upoznaju sa osnovnim poddisciplinama lingvističke stilistike, a to su: fonostilistika, leksikostilistika, morfostilistika, sintaksostilistika, semantostilistika i textualna stilistika. Posebna pažnja će se posvetiti obradi figura i tropa koje su zastupljene u perzijskom jeziku. Struktura vježbi podrazumijeva 2 sata vježbi i 2 sata lektorskih vježbi sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja i služe da se na njima utvrdi materija koju su studenti čuli na predavanjima i to stalnim provjerama u vidu testova. Na lektorskim vježbama studenti obavljaju konverzaciju sa lektorom na perzijskom jeziku, pri čemu produbljuju znanje iz leksičke perzijskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz VIII. semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Katnić-Bakaršić, Marina (2001) <i>Stilistika</i>. Sarajevo: Naučna i univerzitetska knjiga.2. Antoš, Antica (1974) <i>Osnove lingvističke stilistike</i>. Zagreb: Školska knjiga.3. Bahār, Mohammadtaqī (1995) <i>Sabkṣenāsī</i>, svezak I, II, III. Tehrān: Mo'assese-ye entešārāt-e Amīr Kabīr.4. Šamīsā, Sīrūs (2000) <i>Sabkṣenāsī-ye nasr</i>. Tehrān: Našr-e mītrā.5. Šamīsā, Sīrūs (1374/1995) <i>Koliyyāt-e sabkṣenāsī</i>, Tehrān: Entešārāt-e ferdous6. Šamīsā, Sīrūs (1383/2004) <i>Negāhī tāze be bādī</i>, Tehrān: Našr-e mītrā

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 8, FIL PER 428
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 3 sata vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog predmete je upoznavanje studenata sa savremenim perzijskim jezikom zastupljenim u printanim i elektronskim medijima.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 3 sata vježbi sedmično. U toku kolegija studenti će na bosanski jezik prevoditi različite tekstove iz dnevnih listova i popularnih časopisa koji izlaze na perzijskom jeziku, kao i tekstove postavljene na različitim web-stranicama na perzijskom jeziku. Na taj način upoznat će se sa uobičajenom strukturom tih tekstova, a i obogatiti svoj leksički fond na perzijskom jeziku u različitim oblastima. Pored toga, prevodit će se prozni tekstovi savremenih perzijskih pisaca, a tokom prevođenja studenti će se upoznati s osnovnim karakteristikama njihovog stila pisanja. Tokom kolegija vršit će se i prevođenje istorodnih tekstova iz već spomenutih izvora (novine, popularni časopisi, web-stranice, savremena prozna djela naših pisaca), ali sada s bosanskog na perzijski jezik, uz primjenu svih prethodno stečenih saznanja, te korištenjem usvojenog leksičkog fonda.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz VIII. semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye pišrafte 4</i> , Teheran, 2002; 2. Članci iz novina i časopisa 3. Internet 4. Savremena prozna djela raznih autora

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sa'di, Rumi, Hafiz – Zlatni vijek perzijske književnosti, FIL PER 438
Semestar i broj bodova: VIII. semestar; 2 sata predavanja 2 sata vježbi ; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni (za studente Perzijskog jezika i književnosti) + izborni (za ostale)
Cilj predmeta: Upoznati studente s najbitnijim karakteristikama stvaralaštva trojice najvećih autora – pripadnika tzv. iračkog književnog stila.
Sadržaj predmeta:
<ul style="list-style-type: none">• Sa'di Širazi: lahkoća izraza, podjednako vrhunsko majstorstvo i u poetskom i u proznom stvaralaštvu, ljubavna lirika, utjecaj na kasnije autore.• Dželaludin Rumi: utemeljivač pripovijedanja, Rumi i ljubavni sufizam, nesvakidašnji pjesnički izraz, <i>Mesnevija</i> i <i>Divan gazela</i>.• Hafiz Širazi: struktura Hafizova gazela, značenjska povezanost i koherentnost distihona unutar jednog gazela, značenjska usklađenost leksema.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor po okončanju semestra.
Udžbenici:
<ol style="list-style-type: none">1. Džaka, B. (1997), <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i>, Ibn Sina, Sarajevo2. Tamimdari, A. (2004), <i>Istorija persijske književnosti</i>, Kulturni centar IR Iran, Beograd.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Taqī Pūrnāmdāriyān (1380/2001), <i>Dar sāye-ye āftāb</i>, Entešārāt-e soxan;2. Taqī Pūrnāmdāriyān (1382/2003), <i>Gomšode-ye lab-e daryā</i>, Entešārāt-e soxan;3. Wiliam Chitik (2006), <i>Sufijski put ljubavi</i>, Ibn Sina, Sarajevo;4. Sadi Širazi (1989), <i>Đulistan</i>, preveo Salih Trako, el-Kalem, Sarajevo.5. Zbornik radova „Hafiz i Gete“ (2003), Kulturni centar IR Iran u Beogradu, Gete Institut Beograd;

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u perzijsku paleografiju, FIL PER 458
Semestar (semestri) i broj bodova: VIII. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi ; 2 ECTS,
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Upoznavanje studenata s osnovnim elementima, i temeljnim pojmovima vezanim za perzijsku paleografiju, te razvijanje vještine prepoznavanja i čitanja rukopisa na perzijskom jeziku.
Sadržaj predmeta:
<ul style="list-style-type: none">• Nastanak rukopisne građe (pismenost na perzijskom jeziku od pojave islama, motivi i razlozi za prepisivanje rukopisa, prepisivački centri, periodizacija i pravila ispisivanja rukopisa).• Vrste rukopisa.• Paleografska sredstva i termini.• Priprema kritičkih izdanja: potreba, značaj i historijat.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: polusemestralni pismeni test u VIII. sedmici nastave, pismeni i usmeni ispit nakon VIII. semestra.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Teufik Muftić, <i>Arapsko pismo</i>, Sarajevo 1982;2. Nağıb Māyel Harawī, <i>Naqd wa tashīh-e motūn</i>, Mašhad, 1369/1990;3. Ğūyā Ğahānbaxš, <i>Rāhnemā-ye tashīh-e motūn</i>, Teheran, 1378/2000.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Perzijski jezik u upotrebi, FIL PER 519
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 2 sata predavanja, 1 sata vježbi; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente s razlikama koje su lahko primjetne u perzijskom jeziku ovisno o različitim situacijama njegove upotrebe, te na taj način doprinijeti upotpunjavanju komunikacijske kompetencije kod njih, nerijetko jednako bitne kao što je i lingvistička kompetencija. Neke od tih vještina, kao što je učitost u perzijskom jeziku, ubrajaju se u one koje nativni govornici, a shodno tome, i stranci koji uče perzijski jezik, trebaju naučiti. Cilj je da studenti spoznaju u kojim je situacijama pogodno koristiti određene oblike.
Sadržaj predmeta: Osnovne karakteristike kolokvijalnog perzijskog jezika: kraćenje riječi u govoru (ispadanje glasova na početku riječi, u sredini riječi i na kraju riječi), upotreba pronominalnih sufiksa u funkciji ličnih i prisvojnih zamjenica, upotreba pronominalnih sufiksa sa složenim glagolima, glagol <i>šodan</i> u značenju <i>moći</i> u kolokvijalnom perzijskom jeziku, upotreba takvih oblika u pisanom jeziku. Učitost kao poseban konverzacijski stil u perzijskom jeziku: učitost kao jezik javne komunikacije, veliki broj zamjenica kojima se iskazuje učitost, upotreba u konverzaciji najzastupljenijih glagola (posebnih oblika za prvo, a posebnih za drugo i treće lice), glagolski način <i>interaktiv</i> , slaganje zamjenica i glagola za iskazivanje učitosti u broju, frazeološki izrazi i sentence za iskazivanje učitosti, frazeološki i rečenični parovi. Kolokvijalni jezik i učitost u pisanom jeziku: pisanje pisma, pisanje maila, učtivi i kolokvijalni oblici u knjigama na perzijskom jeziku.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz VII. semestra
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. John Mace, <i>Persian grammar</i> , Routledge: London New York, 2003; 2. William O. Beeman, <i>Zabān, manzelat wa qodrat dar Īrān</i> , Tehrān: Našr-e Nei, 1381 (2002); 3. Mohammad Dānešgar (1381), „Ta’ārof wa farhang-e ān nazd-e Īrāniyān“, <i>Nāme-ye pārsī</i> , Sāl-e haftom, Šomāre-ye 2, 1381 (2002); 4. Nāder Ğahāngīrī, <i>Zabān: Bāztāb-e zamān, farhang wa andīše</i> , Tehrān: Entešārāt-e Āgāh, 1378 (1999); 5. MEŠKĀTODDĪNī, Mahdī (1384), <i>Tousīf wa āmūzeš-e zabān-e fārsī</i> , Mašhad: Entešārāt-e Dānešgāh-e Ferdūsī.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 9, FIL PER 529
Semestar i broj bodova: IX. semestar; 3 sata vježbi; 5 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog predmeta je upoznavanje studenata sa temeljnim pravilima službene korespondencije na perzijskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Struktura časa podrazumijeva 3 časova vježbi. U prvom dijelu kolegija studenti će na bosanski jezik prevoditi različite vrste dokumenata (rješenja, zahtjeve, molbe, žalbe, predstavke, obavlještenja, cirkularna pisma i sl.) napisanih na perzijskom jeziku. U tom procesu upoznat će se sa temeljnim formama i elementima različitih dokumenata i osnovnim pravilima službene korespondencije na perzijskom jeziku. U isto vrijeme obogatit će fond riječi, izraza i fraza uobičajenih u navedenoj oblasti. U drugom dijelu kolegija studenti će na perzijski jezik prevoditi različite vrste dokumenata napisanih na bosanskom jeziku, pri čemu će primjenjivati sva usvojena saznanja i pravila o službenoj korespondenciji na perzijskom jeziku. Pored toga, prevodit će se savremeni prozni tekstovi, zahtjevnijeg sadržaja od onih iz prethodnih kolegija. Na taj način studenti će se upoznati i s tzv. „razlomljenom prozom“ u savremenoj perzijskoj književnosti. Prevodit će se i tekstovi savremenih bosanskohercegovačkih pisaca na perzijski jezik, kao i analiza već postojećih prijevoda. Lektorske vježbe podrazumijevaju daljnje obogaćivanje vokabulara i podizanje komunikacijske kompetencije na viši nivo.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz VIII. semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye pīšrafte</i> 5, Teheran, 2002;2. Mohammad Dānešgar, <i>Nāmenegārī gām be gām</i>, Entešārāt-e talāye, Teheran, 2004.;3. Čolāmhosein Čolāmhoseinzāde, <i>Rāhnemā-ye wīrāyeš</i>, Entešārāt-e samt, Teheran, 2000.;4. Hasan Ahmadī Gīwī i dr., <i>Zabān wa negāreš-e fārsī</i>, Entešārāt-e samt, Teheran, 2002.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremena perzijska književnost, FIL PER 539
Semestar i broj bodova: IX. semestar;, 2 sata predavanja, 1 sat vježbi, 1 sat seminara ; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja, vježbe i seminar
Status predmeta: obavezni (za studente Perzijskog jezika i književnosti) + izborni (za ostale)
Cilj predmeta: - Upoznati studente s glavnim tokovima i najistaknutijim autorima savremene perzijske poezije i proze.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Doba buđenja.• Nimino doba ili doba inovatorstva: Nima Jušidž, Ahmad Šamlu, Forugh Farrokhzad, Parwin E'tesami, Sohrab Sepehri.• Razdoblje priopovjedačke književnosti: Mohammad Ali Džamalzade, Bozorg Alavi, Sadek Hedayat, Džalal Al-e Ahmad, Simin Danešwar.• Savremena perzijska književnost izvan Irana: Sadroddin Ayni, Lahuti, Džalal Ekrami.• Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih izvora.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor po okončanju semestra.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Zildžić, A.; Kodrić, M. (2006), <i>Savremena iranska književnost (izbor)</i>, Kulturni centar IR Iran u Sarajevu, Al-Hoda Publishers, Sarajevo.2. Muamer Kodrić (2005), Bazar kaligrafa: antologija suvremene iranske kratke priče, VBZ, Zagreb.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Yahya Aryanpour (1372/1993), <i>Az Sabā tā Nīmā</i>, Entešārāt-e zāwwār, Teheran;2. Yahyā Aryanpūr (1376/1997), <i>Az Nīmā tā rūzgār-e mā</i>, Entešārāt-e zāwwār, Teheran3. Mohammad Ğa'far Yāhaqqī (1995), <i>Ćūn sabū-ye teşne</i>, Entešārāt-e ġāmī, Teheran;4. Mohammad Hoqūqī (1380/2001), <i>Adabiyāt-e emrūz-e īrān (nazm - še'r)</i>, Naşr-e qatre, Teheran.5. Mohammad Hoqūqī (1382/2003), <i>Adabiyāt-e emrūz-e īrān nasr</i>, Naşr-e qatre, Teheran.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOGIJI

Naziv predmeta i šifra: Savremena ortografija perzijskog jezika, FIL PER 510
Semestar i broj bodova: X. semestar; 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; 3 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente s pravilima pravopisa perzijskog jezika koja do X. semestra nisu obrađivana. Akademija za perzijski jezik i književnost 2005. godine izdala je posljednje izdanje Pravopisa perzijskog jezika, u kojem se daju primjetiti izmjene u pravilima pisanja nekih riječi i spojeva riječi. Usvojivši ta pravila, studenti će dobiti potpuniju sliku i bit će u toku promjena koje se u posljednje vrijeme dešavaju.
Sadržaj predmeta: Zadaci i ciljevi novog perzijskog pravopisa: očuvanje posebnosti perzijskog pisma, usklađenost izgovora i pisanja, lahkoća pisanja i čitanja, lahkoća usvajanja novih pravila, razdvajanje riječi u cilju očuvanja neovisnosti leksema i lakšeg čitanja teksta (a kod stranaca i učenja novih leksema). Pisanje afiksa, klitika, riječi i spojeva riječi: pisanje hemzeta (hemze u sredini riječi i hemze na kraju riječi) uzvici, pronominalni sufiksi (kad se pišu spojeno, a kad odvojeno), drugi afiksi, kopula <i>ast</i> , <i>izafetska kesra</i> , pisanje posuđenica iz arapskog jezika, pisanje drugih riječi stranog porijekla, bilježenje kratkih vokala, pisanje složenica. Pisanje riječi koje se mogu pisati na dva načina. Teškoće pisanja u perzijskom jeziku: postojanje više znakova za jedan glas i pisanje jednog glasa pomoću više znakova.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz IX. semestra.
Način provjere znanja: Provjera znanja vrši se isključivo pismeno: polusemestralni test nakon sedme sedmice nastave i završni test na kraju semestra. Testovi će se sastojati iz dva dijela: u prvom će se od studenata tražiti poznavanje osnovnih pravila perzijskog pravopisa, a drugi dio testa bit će pitanja objektivnog tipa, odnosno biranje i zaokruživanje tačnih oblika.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. <i>Dastūr-e xatt-e fārsī</i>, Farhangestān-e zabān wa adab-e fārsī (Našr-e āsār), Teheran, 1384. (2005.);2. Abol'Hasan Nağafî, <i>Ğalat nanewīsīm</i>, Farhang-e doşwārīhā-ye zabān-e fārsī, Teheran, Čāp-e haštom, 1376. (1997.)3. Hasan Ahmadī Gīwī i dr, <i>Zabān wa negāreš-e fārsī</i>, Entešārāt-e samt, Teheran, 1381.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 10, FIL PER 520
Semestar i broj bodova: X. semestar; 6 sati vježbi; 8 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog predmeta je poboljšanje stila pisanja studenata na perzijskom jeziku.
Sadržaj predmeta: Struktura časa podrazumijeva 6 časova vježbi. U prvom dijelu kolegija studenti će na bosanski jezik prevoditi fragmente iz djela najpoznatijih autora savremene perzijske proze. U isto vrijeme će biti razmatrane i stilске karakteristike proznog jezika svakog od autora čiji će tekstovi biti prevođeni, čime će biti istaknuta razlika između općeg, masovnog jezika s jedne, i stilski izgrađenog, "izbrušenog" književnog jezika s druge strane. Na taj način studenti će obogatiti leksički fond i upoznati se s određenim brojem fraza, izraza, stilskih figura i ukrasa imanentnih savremenom perzijskom književnom jeziku. U toku kolegija studenti će pisati i eseje na perzijskom jeziku, i to na različite teme. U tom smislu pred njih će biti postavljen zadatak da iskoriste sva znanja stečena tokom ovog i prethodnih kolegija. Osim pisanja eseja, studenti će usmeno izlagati na zadate teme tokom kolegija. Lektorske vježbe podrazumijevaju daljnje obogaćivanje vokabulara i podizanje komunikacijske kompetencije na viši nivo.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz IX. semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye pīšrafte</i> 5, Teheran, 2002;2. Mohammad Ča'far Yāhaqqī, <i>Čūn sabū-ye tešne</i>, Entešārāt-e ġāmī, Teheran, 1996.;3. Sādek Čūbak, <i>Tangseir</i>, Entešārāt-e hāwīdān, Teheran, 1998.;4. Sādek Hedāyat, <i>Sag-e welgard</i>, Teheran, 1953.;5. Mostafā Mastūr, <i>Rū-ye māh-e Xodāwand rā bebūs</i>, Našr-e markaz, Teheran, 2004.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u perzijski jezik, FIL PER 111
Semestar i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste upoznati studenta sa osnovnim karakteristikama perzijskog jezika, sposobiti studente za pravilno pisanje i čitanje perzijskog alfabet-a, te vladanje osnovnim gramatičkim pravilima.
Sadržaj predmeta: Prvi dio predavanja posvećen je razvoju perzijskog jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na stara pisma perzijskog jezika: klinasto, pahlevi, avestinsko. Nakon toga slijedi upoznavanje sa vokalima, diftonzima i konsonantima perzijskog jezika, te nekim fonetskim promjenama. Nakon savladavanja glasovnog sistema perzijskog jezika postepeno se prelazi na morfološke gramatičke kategorije (imenice, broj imenica, zamjenice, genitivna veza).
U drugom dijelu kolegija govori se o glagolima, prezentskim i preteritskim osnovama, a od glagolskih vremena obrađuje se pravi prezent. Osim glagola studenti se upoznaju i sa nekim drugim vrstama riječi, a to su glavni brojevi i prijedlozi. Posebna se pažnja poklanja još jednoj gramatičkoj kategoriji, a to su padeži. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja. U ovom kolegiju student treba ovladati perzijskim pismom, a nakon toga naučiti pravilno izgovarati glasove perzijskog jezika.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (Power Point prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i> , Sarajevo, 1952.;
2. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i> , prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.;
3. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e awwal: darshā-ye pāye</i> , Teheran, 2007.
4. Namir Karahalilović, Prilog rješenju problema transkripcije za perzijski jezik, POF, Sarajevo, 2005.;
5. Đenita Imamović - Haverić, <i>Pregled iranskih jezika kroz historiju sa posebnim osvrtom na perzijski jezik</i> , Beharistan, Sarajevo, 2004.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 1, FIL PER 121
Semestar i broj bodova: I. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 7
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste osposobiti studente za pravilno pisanje i čitanje perzijskog alfabet-a, te osnove konverzacije na perzijskom jeziku, kao i fonetsko-fonoloških karakteristika.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 6 sati vježbi sedmično. Na samom početku kolegija studenti trebaju ovladati perzijskim pismom, dok se u daljem toku kolegija od studenta traži savladavanje osnovnih konverzacijskih vještina. Na vježbama se vodi računa o stepenu znanja perzijskog jezika i njihovo pripremljenosti za studij, te se s tim u vezi obrađuju tekstovi jednostavne tematike i strukture. Na lektorskim vježbama studenti obavljaju konverzaciju sa lektorom na perzijskom jeziku, pri čemu ovladavaju osnovnim fondom perzijskih riječi i konverzacijskih vještina. Osim toga, pažnja je usmjerena na pravilan izgovor glasova savremenog perzijskog jezika, pa će lektor posebnu pažnju posvetiti i tom aspektu usvajanja perzijskog jezika.
Preduvjeti za upis predmeta: nema.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i>, prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.;2. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i>, Vol. 1, Teheran, 1999.;3. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i>, Moskva, 1996.4. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ĝeld-e awwal: darshā-ye pāye</i>, Teheran, 2007.5. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 1, Teheran, 1998.;

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Osnove morfologije perzijskog jezika, FIL PER 112
Semestar i broj bodova: II. semestar; 2 sata predavanja, 2 sati vježbi; ECTS 6
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste upoznati studente sa osnovnim morfosintaksičkim karakteristikama perzijskog jezika, te savladavanje osnovnih gramatičkih pravila.
Sadržaj predmeta: U prvoj polovini kolegija težište predavanja bit će na upoznavanju studenata sa tvorbom i značenjem novih glagolskih vremena: imperativom, preteritom i imperfektom. Osim glagolskih vremena studenti se upoznaju sa enklitičkim ličnim zamjenicama u perzijskom jeziku i sa upotrebom univerzalne lične zamjenice <i>xod</i> . Nakon toga slijedi upoznavanje sa kongruencijom subjekta i predikata, ta sa logičkim gramatičkim subjektom..
Na predavanjima, u drugoj polovini kolegija, bit će obrađeni pridjevi, komparacija pridjeva (tvorba komparativa i superlativa), te nepravilna komparacija pridjeva. Osim pridjeva, studenti se upoznaju sa još jednom gramatičkom kategorijom, a to je rod imenica. Od glagolskih vremena obrađuje se tvorba i značenje nepravog prezenta (konjunktiva). Posebna se pažnja poklanja brojevima i to glavnim i rednim. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži rješavanje gramatičkih zadataka i gramatička analiza odabranih tekstova.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz prvog semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i>, Sarajevo, 1952.;2. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i>, Cambridge, 1975.;3. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 1, Teheran, 1998.;4. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e dowwom: pāytaxt-e Īrān</i>, Teheran, 2007.5. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 2, FIL PER 122
Semestar i broj bodova: II. semestar; 6 sati vježbi; ECTS 7
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je osposobiti studente za prevođenje rečenica i kraćih tekstova s perzijskog na bosanski jezik i obratno. Konverzacijske vještine trebaju biti unaprijeđene u odnosu na I semestar.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 6 sati vježbi sedmično. Vježbe podrazumijevaju prevođenje rečenica i kraćih tekstova savremene tematike s perzijskog na bosanski jezik i obratno. Kolegij podrazumijeva obogaćivanje vokabulara perzijskog jezika, te stjecanje informacija i saznanja o glavnim kulturnim osobenostima savremenog iranskog društva s posebnom pažnjom na najpoznatije gradove Irana, prije svega glavni grad Teheran. Pažnja je usmjerena i na stjecanje vještina slušanja, čitanja i pisanja. Na lektorskim vježbama studenti obavljaju konverzaciju s lektorom na perzijskom jeziku, pri čemu proširuju vokabular perzijskog jezika i upoznaju se s najjednostavnijim frazeološkim izrazima korištenim u svakodnevnoj komunikaciji na perzijskom jeziku danas.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz prvog semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
1. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i> , prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.; 2. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i> , Vol. 2, Teheran, 1999.; 3. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i> , Moskva, 1996. 4. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i> , Knjiga 1, Teheran, 1998.; 5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ĝeld-e dowwom: pāytaxt-e Īrān</i> , Teheran, 2007. 6. Zia Tajeddin, <i>Xāndan: sath-e moqaddamātī</i> , Iran Language Institute, Teheran, 2004.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija perzijskog jezika 1, FIL PER 213
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja 1 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa osnovnim morfološkim gramatičkim kategorijama. Važno je da student savlada osnovna gramatička pravila i tvorbu glagolskih vremena, o kojima se govori na predavanju, da bi mogao pravilno čitati i razumijevati perzijske tekstove, te vršiti gramatičku analizu tekstova.
Sadržaj predmeta: Najveći dio kolegija obuhvata obrada različitih glagolskih oblika u perzijskom jeziku. Na predavanjima se govori o značenjima i tvorbi sljedećih glagolskih oblika: perfekta, pluskvamperfekta, futura I, pasiva, futura II, konkretnog prezenta, konkretne prošlosti, kauzativa i prekativa. Pored toga, bit će riječi o gnomskom pluskvamperfektu i gnomskom imperfektu. Jedan dio predavanja će biti posvećen leksici nekih glagola. U drugom dijelu kolegija govori se o razlomačkim i distributivnim brojevima, te o izražavanju procenta. Posebno se obrađuju četiri računske radnje: sabiranje, oduzimanje, množenje i dijeljenje. U ovom dijelu kolegija posebno će se obraditi infinitivi i njihova uloga i funkcija koju ostvaruju u rečenici. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da rješavaju zadatke vezane prvenstveno za određena glagolska vremena i načine, te još neke gramatičke kategorije. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika i publikacija.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz drugog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 3, Teheran, 1998.;2. Šaćir Sikirić, <i>Gramatika perzijskog jezika</i>, Sarajevo, 1952.;3. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i>, Cambridge, 1975.;4. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ĝeld-e sewwom: Īrān-e emrūz</i>, Teheran, 2007.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 3, FIL PER 223
Semestar i broj bodova: III. semestar; 3 sata vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Produbljivanje prethodno stečenog znanja i vještina u prevodenju tekstova s perzijskog na bosanski jezik i obrnuto, kao i konverzacijских vještina.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 3 sata vježbi sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prevode rečenice i nešto složenije tekstove s perzijskog na bosanski i s bosanskog na perzijski jezik i da na taj način primjenjuju saznanja stečena na predavanjima. Osim što se stječu vještine prevodenja i konverzacije na perzijskom jeziku, pažnja je usmjerena i na osobenosti savremenog iranskog društva i kulture. S tim u vezi, tekstovi obrađuju teme kao što su: priroda i klimatske osobenosti, način obilježavanja najbitnijih datuma i praznika, vrste iranskih jela, umjetnost i rukotvorine, perzijski tepisi, gradovi s bogatom kulturnom i historijskom tradicijom poput Širaza i Isfahana; zatim tekstovi o najpoznatijim iranskim ličnostima (Ibn Sina, Hajjam, Firdusi, Razi, Gazali, Sadi, Rumi...)
Lektorske vježbe za cilj imaju osposobljavanje studenata za komunikaciju.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz drugog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Taqi Purnamdarjan, <i>Udžbenik perzijskog jezika</i>, prijevod USPJ, Sarajevo, 2001.;2. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i>, Moskva, 1996.;3. Zia Tajeddin, <i>Xāndan: sath-e motawasset</i>, Iran Language Institute, Teheran, 2004.4. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ĝeld-e sewwom: Īrān-e emrūz</i>, Teheran, 2007.5. Mahnaz Asgari, <i>Wāžeāmūzī-ye zabān-e fārsī</i> (Sath-e moqaddamātī), Iran Language Institute, Teheran, 2005.6. Jalil Banan Sadeghian, <i>Āmūzeš-e zabān-e fārsī 2</i>, Council for promotion of Persian language and literature, Teheran, 1998.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Stara perzijska književnost, FIL PER 233
Semestar i broj bodova: III. semestar; 2 sata predavanja , 2 sata vježbi ; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente s početkom pismenosti na perzijskom jeziku, sa starim vjerovanjima Iranaca i najvažnijim književnim ostvarenjima prijeislamske književne tradicije.
Sadržaj predmeta:
<ul style="list-style-type: none">• Problem periodizacije perzijske književnosti;• Književnost drevnog Irana: prvi spomenici na staroperzijskom jeziku, Avesta – sveta knjiga zoroastrovaca, glavna vjerska učenja prijeislamskog Irana;• Književnost na srednjoperzijskom jeziku.
Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz II. semestra.
Način provjere znanja: pismo (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici:
1. Džaka, B. (1997), <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i> , Ibn Sina, Sarajevo
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Andre Godard, <i>Umetnost Irana</i>2. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i>3. Mohsen Abol'Qasemi, <i>Rahnema-ye zabانha-ye bastani-ye Iran</i>4. Ahmad Tafazzoli, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran-e piš az eslam</i>5. Philippe Gignoux, <i>Ardawirafrname</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Morfologija perzijskog jezika 2, FIL PER 214
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 2 sata predavanja, 1 sati vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa osnovnim morfološkim gramatičkim kategorijama. Važno je da student savlada osnovna gramatička pravila i tvorbu glagolskih vremena, o kojima se govori na predavanju, da bi mogao pravilno čitati i razumijevati perzijske tekstove, te vršiti gramatičku analizu kategorija obrađivanih u toku kolegija.
Sadržaj predmeta: Ovaj kolegij obrađuje razne vrste riječi u perzijskom jeziku. U prvom dijelu kolegija govori se govori o neodređenim zamjenicama <i>hame</i> , zatim o odnosnim zamjenicama <i>ke</i> i <i>će</i> , njihovim značenjima i funkciji koju ostvaruju u rečenici. Govorit će se i o značenju neodređenih zamjenice <i>har</i> , <i>kas</i> , <i>hič</i> , <i>hame</i> . Drugi dio predavanja posvećen je obradi ostalih vrsta riječi u perzijskom jeziku, a to su prilozi, prijedlozi i veznici. Posebna pažnja se posvećuje značenju prijedloga i njihovim sintaksičkim funkcijama. Pored toga, obrađivat će se i uzvici i neki onomatopejski izrazi. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja. Od studenata se traži da stečena znanja iz predavanja primijene u rješavanju konkretnih gramatičkih zadataka. Težište pažnje usmjereno je na analizu vrsta riječi, kao i semantički osvrt na iste.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz trećeg smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Taghi Vahidian Kamyar, Gholam Reza Emrani, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī</i>, Entešārāt-e Samt, Teheran, 2002.;2. Gilbert Lazard, <i>A Grammar of Contemporary Persian</i>, Mazda Publishers, Costa Mesa, California and New York, 1992.3. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i>, Cambridge, 1975.;4. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e ćahārom: Tārīx, farhang wa tamaddon-e Īrān</i>, Teheran, 2007.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 4, FIL PER 224
Semestar i broj bodova: IV. semestar; 3 sata vježbi ; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste da student nakon savladavanja osnovnih gramatičkih kategorija, s posebnim osvrtom na glagolske oblike, pristupi njihovoj primjeni u prijevodu s perzijskog na bosanski jezik i obratno.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 3 sata sedmično. Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da prevode rečenice i tekstove s perzijskog na bosanski i s bosanskog na perzijski jezik i da na taj način primjenjuju saznanja stecena na predavanjima. Osim toga, ovaj kolegija naslanja se na prethodne u upoznavanju s kulturno-istorijskim karakteristikama savremenog Iran-a. Teme odabranih tekstova tokom kolegija tiču se: historije Iran-a prije pojave islama i nakon pojave islama, glavnih vjerskih pokreta i učenja nastalih na području na kome su se govorili iranski jezici, tekstovi vezani za perzijsku književnost i njene reprezentativne predstavnike, umjetnost i arhitekturu u drevnom Iranu i savremenom Iranu, te naučna dostignuća Iranaca kroz povijest. Kroz obradu ovih tekstova studenti trebaju ovladati vokabularom vezanim za teme koje se budu obrađivale, tako da nesmetano mogu komunicirati o ovim temama i prevoditi tekstove vezane za njih. Lektorske vježbe za cilj imaju poboljšanje komunikacijske kompetencije studenata.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz trećeg semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye miyāne</i>, Teheran, 2002.2. I. K. Ovčinikova i A. K. Mamed-zade, <i>Učebnik persidskog jezika</i>, Moskva, 1996.;3. Grupa autora, <i>Fārsī – Čahārom-e dabestān</i> Teheran, 1996.4. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 3, Teheran, 1998.;5. A. Saffar Moghaddam, <i>Zabān-e fārsī Ğeld-e čahārom: Tārīx, farhang wa tamaddon-e īrān</i>, Teheran, 2007.6. Mahnaz Asgari, <i>Wāžeāmūzī-ye zabān-e fārsī</i> (Sath-e motawasset), Iran Language Institute, Teheran, 2005.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Pretklasična perzijska književnost, FIL PER 234
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja , 2 sata vježbi ; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je upoznati studente s najvećom promjenom u historiji Irana i posljedicama koje je ona ostavila na perzijsku književnost, te nove pravce kojim je ta književnost krenula od 8. stoljeća.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Islamizacija Irana: zrelost iranskog društva za promjenu koja se desila u 7. i 8. stoljeću, padanje u zaborav srednjoperzijskog jezika i rađanje novoperzijskog, ponašanje dinastije Umajada prema Irancima i posljedice takvog ponašanja, dolazak na vlast dinastije Abasida, formiranje prvih samostalnih vladajućih iranskih dinastija.• Mogući pristupi periodizaciji perzijske književnosti: na osnovu političkih i društvenih prilika, na osnovu formalnih književnih karakteristika, na osnovu najistaknutijih autora. Mjesto pretklasične književnosti u tim podjelama.• Organiziranje Iranaca za napuštanje podređenog položaja u islamskom društvu: pokret prevođenja s pahlevija na arapski i novoperzijski jezik, Iranci kao predvodnici naučne renesanse u prvim stoljećima islama, nemjerljiv doprinos dinastije Samanida rađanju pretklasične i klasične perzijske književnosti.• Najznačajniji autori pretklasične književnosti: problem pisanja prvog stiha na novoperzijskom jeziku, Muhammed Vasif, Hanzale Badgisi, Šehid Belhi, Ebu Šukur Belhi, Rabija Kizdari.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz III. semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera pismeno i usmeno .
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i>2. Ahmed Tamimdari, <i>Istorija persijske književnosti</i>.3. Zabiho'llah Safa, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>4. Parwiz Natel Xanlari, <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i>5. Abdolhosein Zarrinkub, <i>Az gozašte-ye adabi-ye Iran</i>6. Edvard Brown, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>7. Abdolhosein Zarrinkub, <i>Do qarn sokut</i>8. Mohammad Dža'far Yahaqqi, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran I</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Tvorba riječi u perzijskom jeziku, FIL PER 315
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 1 sata vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta s još nekim vrstama riječi (prilozima, prijedlozima, veznicima, uzvicima, onomatopejama), zatim pravilima kolokvijalnog jezika i osnovnim formulama za izražavanje učitosti u perzijskom jeziku.
Sadržaj predmeta: U ovom kolegiju težište predavanja bit će fokusirano na tvorbu riječi u perzijskom jeziku. Bit će govora o prefiksnoj i sufiksnoj tvorbi riječi, gdje će se navesti najfrekventniji prefiksi i sufiksi koji služe za derivaciju novih riječi te njihova osnovna značenja. Osim toga, govorit će se i o složenicama i to o tvorbi složenih imenica i pridjeva. Posebno mjesto zauzima tvorba složenih glagola kao interesantan fenomen u perzijskom jeziku. Posebno će biti obrađeni imenički složeni glagoli, zatim prefiksni složeni glagoli te frazni glagoli. Jedan dio predavanja bit će posvećen i stranim riječima u perzijskom jeziku. Prije svega, to se odnosi na arapsku leksiku, kao i leksiku iz drugih jezika (engleski, francuski, ruski, turski...). Vježbe sadržajem prate nastavne jedinice iz predavanja, pri čemu se od studenata traži da da ovlađaju pravilima izvođenja novih riječi, te da u tekstovima i zadacima prepoznaju prefiksnu i sufiksnu tvorbu riječi, te složenice kao jedan od prepoznatljivih fenomena perzijskog jezika. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz četvrtog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Kave Pur Rahnama, <i>Jezik perski</i>, Varšava, 1986.2. Taghi Vahidian Kamyar, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī-ye goftārī</i>, Al-Hoda Publishers, Teheran, 2005.3. L. P. Elwell-Sutton, <i>Elementary Persian Grammar</i>, Cambridge, 1975.;4. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.5. Gilbert Lazard, <i>A Grammar of Contemporary Persian</i>, Mazda Publishers, Costa Mesa, California and New York, 1992.6. Hasan Anwari, Ahmad Givi, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī 1</i>, Fatemi, Teheran, 1996.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 5, FIL PER 325
Semestar i broj bodova: V. semestar; 5 sati vježbi; ECTS 5
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj je osposobiti studente za pravilno čitanje i razumijevanje kolokvijalnih perzijskih tekstova, za prevodenje tekstova sa perzijskog jezika, te tekstova s bosanskog na perzijski jezik i osposobiti studente za komunikaciju na perzijskom jeziku s posebnim naglaskom na kolokvijalni jezik.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 5 sati vježbi sedmično. Na vježbama se od studenata traži da prevode tekstove sa perzijskog na bosanski jezik i obratno. Vremenom studenti razvijaju sposobnost prevodenja i pismenog izražavanja na perzijskom jeziku i bogate fond riječi. Lektorske vježbe za cilj imaju podizanje konverzacijске kompetencije studenata na viši nivo i smjelije širenje vokabulara kroz obradu šire postavljenih tematski orijentiranih jedinica. Posebno mjesto zauzimaju pravila kolokvijalnog jezika, primijenjena u raznim tekstovima s velikim brojem tematskih cjelina. Riječ je o raznim kraćenjima kako pojedinih riječi tako i skupova riječi u skladu sa zakonom jezičke ekonomičnosti primijenjene na perzijski jezik. U toku kolegija studenti će biti upoznati i s osnovama učtive upotrebe perzijskog jezika, koja je izuzetno zahtjevna i razlikuje se od sličnih pojava u većini drugih jezika koji se izučavaju na našem fakultetu. S tim u vezi, posebno će biti obrađivani sistem zamjenica i glagola, kao i njihova kombinacija u svakodnevnoj upotrebni.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz četvrtog semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Rafiee, Abdi, <i>Colloquial Persian</i>, London and New York: Routledge, 2001;2. Jadollah Samareh, <i>Azfa</i>, Knjiga 4, Teheran, 1998.;3. Sayyed Mohammad Ziya Hoseini, <i>Raweš-e tadrīs-e zabān-e fārsī be fārsīāmūzān-e xāregī</i>, Entešārāt-e soxan, Teheran, 2006.4. Kave Pur Rahnama, <i>Jezik perski</i>, Varšava, 1986.5. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye motawasset</i>, Teheran, 2002.6. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i>, Vol. 3, Teheran, 1999.;

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Horasanski književni stil, FIL PER 335
Semestar i broj bodova: V. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi ; 6 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente s tematikom književnosti horasanskog književnog kruga i s najvažnijim autorima poezije i proze.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Pojava prvih velikih pjesnika klasične perzijske književnosti, pjesnici samanidske epohe: Rudeki, Firdusi, Dekiki, Šehid Belhi; pjesnici gaznevidske epohe: Unsuri, Ferruhi i dr.;• Klasična perzijska proza: podjele i periodizacija proze, proza samanidskog perioda, prva prozna djela, prijevod Taberijevog Tefsira na perzijski jezik, proza gaznevidskog perioda, Beihakijeva Historija. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih udžbenika.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz III. semestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 14. sedmici nastave u semestru) i završni usmeni razgovor, ili završni test (ispit): usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Džaka, B. (1997), <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i>, Ibn Sina, Sarajevo
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i>2. Bećir Džaka, <i>Firdusijeva Šahnama i naša narodna epika</i>3. Ahmed Tamimdari, <i>Istorija persijske književnosti</i>.4. Zabiho'llah Safa, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>5. Parwiz Natel Xanlari, <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i>6. Ali Asgar Mir Baqeri Fard, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran I</i>7. Nizami Gendževi, <i>Lejla i Medžnun</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Sintaksa perzijskog jezika, FIL PER 316
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 1 sati vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja i vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste upoznavanje studenta sa sufiksnom i prefiksnom derivacijom novih riječi, te sa sintaksom perzijskog jezika. Važno je ospozobiti studente za semantičko-sintakšičku analizu rečenica.
Sadržaj predmeta: U ovom dijelu kolegija studenti će se upoznati sa gramatičkim ustrojstvom rečenice i to sa njenim članovima subjektom, predikatom, direktnim i indirektnim objektom i ostalim članovima rečenice. Nakon toga prelazi se na sintakško-semantičku analizu složenih rečenica, i to analizu nezavisnosloženih i zavisnosloženih rečenica. Od nezavisnosloženih posebno će biti obrađene: sastavne (kopulativne), rastavne (disjunktivne) i suprotne (adverzativne) rečenice. Potom će se preći na obradu zavisnosloženih rečenica, i to: zavisnosložena rečenica s objekatskom klauzom: izrične i zavisno-upitne objekatske klauze; zavisnosložene rečenice s adverbijalnim klauzama: mjesne, vremenske, načinske, namjerne, posljedične, dopusne, uzročne, poredbene, pogodbene; te zavisnosložena rečenica s atributskom klauzom: odnosne (relativne) i objekatske atributske klauze Vježbe sadržajem prate predavanja, a od studenata se traži da vrše sintakšičku analizu rečenica, kao i da odrede vrste nezavisnih i zavisnosloženih rečenica. Predavanja se izvode usmeno uz upotrebu multimedijalnih sredstava (PowerPoint prezentacije u zavisnosti od ostvarivanja tehničkih uvjeta), dok se na vježbama obrađuju odgovarajući tekstovi iz raznih publikacija, književnih djela, časopisa i dnevnih listova.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz petog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Hasan Anwari, Ahmad Givi, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī 1</i>, Fatemi, Teheran, 1996.2. L. P.2. Sayyed Mohammad Ziya Hoseini, <i>Raweš-e tadrīs-e zabān-e fārsī be fārsiāmūzān-e xāreğī</i>, Entešārāt-e soxan, Teheran, 2006.3. Ann Lambton, <i>Persian Grammar</i>, Cambridge, 1996.4. Gilbert Lazard, <i>A Grammar of Contemporary Persian</i>, Mazda Publishers, Costa Mesa, California and New York, 1992.5. Taghi Vahidian Kamyar, <i>Dastūr-e zabān-e fārsī-ye goftārī</i>, Al-Hoda Publishers, Teheran, 2005.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Savremeni perzijski jezik 6, FIL PER 326
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 3 sati vježbi; ECTS 4
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: vježbe
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Cilj ovog kolegija jeste poboljšati vještine prevođenja s perzijskog na bosanski i obratno kako bi studenti nakon završenog I ciklusa studija bili kompetentni za usmeno i pismeno prevođenje.
Sadržaj predmeta: Struktura vježbi podrazumijeva 3 sata vježbi sedmično. Na vježbama se od studenata traži da prevode tekstove sa perzijskog na bosanski jezik i obratno. Vremenom studenti razvijaju sposobnost prevođenja i pismenog izražavanja na perzijskom jeziku i bogate fond riječi. Lektorske vježbe za cilj imaju podizanje konverzacijeske kompetencije studenata na viši nivo i smjelije širenje vokabulara kroz obradu šire postavljenih tematski orijentiranih jedinica, te upoznavanje sa kolokvijalnim jezikom. Kolegij se nastavlja na Savremeni perzijski jezik 5 u obradi kolokvijalnog jezika, primijenjenih u tekstovima različite tematike, kao i još nekih pravila vezanih za učitvu upotrebu jezika (frazemi i kratke rečenice). Od studenata će se tražiti i aktivno učešće u prepoznavanju riječi i izraza stranog porijekla u perzijskom jeziku, te njihovoj upotrebni u raznim situacijama u svakodnevnoj komunikaciji, od odlaska u banku do izraza vezanih za odjevne predmete i prehranu i slično. Predmet rasprave bit će i perzijske riječi ekvivalenti stranih riječi, te njihova zastupljenost u svakodnevnoj upotrebi.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršiti obaveze iz petog smestra.
Način provjere znanja: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra) i završni kumulativni ispit: pismeni i usmeni u 18. sedmici nastave u semestru.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Hasan Zol'feqari i dr., <i>Fārsī biyāmūzīm: doure-ye motawasset</i>, Teheran, 2002.2. Sayyed Mohammad Ziya Hoseini, <i>Raweš-e tadrīs-e zabān-e fārsī be fārsīāmūzān-e xāregī</i>, Entešārāt-e soxan, Teheran, 2006.3. Mahnaz Asgari, <i>Wāžeāmūzī-ye zabān-e fārsī</i> (Sath-e pīšrafte), Iran Language Institute, Teheran, 2005.4. Kave Pur Rahnama, <i>Jezik perski</i>, Varšava, 1986.5. Mehdi Zarghamian, <i>Persian language training course</i>, Vol. 3, Teheran, 1999.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Irački književni stil, FIL PER 336
Semestar i broj bodova: VI. semestar; 2 sata predavanja, 2 sata vježbi ; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj je upoznati studente s najbitnjim periodom u historiji perzijske književnosti i razviti kod njih sposobnost da prepoznaju taj stil u perzijskoj književnosti, kao i da ga znaju razlikovati od drugih stilova. Obrađujući najvažnije autore, studenti trebaju zaključiti po kojim su oni karakteristikama toliko bitni pa se i danas još uvijek aktivno izučavaju širom svijeta, te zbog čega je njihovo stvaralaštvo i dalje veoma aktuelno.
Sadržaj predmeta: <ul style="list-style-type: none">• Osnovne odlike iračkog stila u perzijskoj književnosti: jezičke karakteristike (mnogo veći utjecaj arapskog jezika, ne samo u leksici već i u gramatici perzijskog jezika, češća upotreba, neobrazovanim ljudima, nerazumljivih riječi, mnogo duže rečenice), književne karakteristike („romantizam“, pesimizam, utjecaj sufiskog učenja na pjesnike i pisce), skretanje pažnje autora s mecene i nestanak panegirika kao vrlo zastupljenog književnog žanra dotad.• Najznačajniji autori iračkog književnog kruga: Hakani Širvani, Sanai, Feriduddin Muhammed Attar, Omer Hajjam, Mevlana Dželaludin Rumi, Sa'di Širazi, Hafiz Širazi, Abdurrahman Džami.• Osnovne karakteristike umjetničke proze: karakteristike umjetničke izvještačene proze (skoro potpuna nerazumljivost, ogroman utjecaj arapskog i u nekim slučajevima turskog i mongolskog jezika, veoma duge rečenice i skoro beskrajni opisi i bavljenje detaljima koji nisu osnovni predmet djela), karakteristike umjetničke jednostavne proze (velika sličnost s nekićenom prozom, pojava rimovane i ritmične proze, utjecaj prijeislamske književnosti, prije svih manihejske), Sa'dijev Đulistan kao vrhunac perzijske proze i djelo koje je pomirilo dva prethodna toka u perzijskoj prozi.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene obaveze iz V. semestra.
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera pismeno i usmeno .
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">1. Džaka, B., <i>Historija perzijske književnosti – od nastanka do 15. vijeka</i>
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnosti</i>2. Ahmed Tamimdari, <i>Istorija persijske književnosti</i>.3. Zabiho'llah Safa, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>4. Parwiz Natel Xanlari, <i>Az guše wa kenar-e adabiyat-e farsi</i>5. Abdolhosein Zarrinkub, <i>Az gozašte-ye adabi-ye Iran</i>6. Edvard Brown, <i>Tarix-e adabiyat-e Iran</i>7. Sirus Šamisa, <i>Sabkšenasi-ye še'r</i>8. Sirus Šamisa, <i>Sabkšenasi-ye nasr</i>

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u lingvistiku, FIL ORI 101
Semestar (semestri) i broj bodova: I. semestar; 2 sata predavanja; ECTS 3
Trajanje: I. semestar
Tip kolegija: predavanje
Status predmeta: obavezan
<p>Cilj predmeta: Osnovni cilj ovog kolegija jeste da se studenti upoznaju s osnovnim lingvističkim pojmovima i terminima. Svrha kolegija je da studentima omogući primjenu znanja stičenog na ovome kolegiju na studij stranog jezika. Pored toga, na ovom se kolegiju nastoji potaknuti interesovanje studenata za jezične pojave. Studenti se osposobljavaju da zapažaju i posmatraju jezične pojave s lingvističkog aspekta.</p> <p>Kolegij će studentima pružiti cjelovit pogled na jezik u duhu savremene nauke o jeziku. S obzirom na širinu oblasti, neće biti moguće zalaziti duboko u obradu pojedinih pitanja, ali će se nastojati da ono što se podastre studentima bude dovoljno poticajno za dalja razmatranja u maternjem, odnosno u stranom jeziku u kontrastiranju s maternjim.</p>
<p>Sadržina predmeta: U prvoj polovini kolegija teme će se fokusirati na nauku o jeziku i njen predmet, tj. na bitna svojstva jezika, na jezik i govor te na funkcije jezika. Studenti će se upoznati s evolucijom jezika i tipovima jezika. Na kraju prve polovine kolegija predstaviti će se teorija Ferdinand de Saussurea (strukturalizam).</p> <p>Drugi dio kolegija bit će posvećen općoj strukturi jezika polazeći od jezičnog znaka i jezika kao sistema znakova. Potom se prelazi na oblasti nauke o jeziku: fonetiku, fonologiju, morfologiju, sintaksu, semantiku, leksikologiju, pragmatiku i sociolingvistiku.</p>
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra kroz testove: pismeno (1 test /kolokvij/ sredinom semestra nakon prvih sedam sedmica nastave + 1 test /kolokvij/ na kraju semestra u 15 sedmici nastave u semestru) i pismeni u 16. sedmici nastave u semestru.
Udžbenici: <ol style="list-style-type: none">Škiljan, Dubravko (1980) <i>Pogled u lingvistiku</i>. Zagreb: Školska knjigaBugarski, Ranko (1996) <i>Uvod u opštu lingvistiku</i>. Beograd: Čigoja štampa i 20. vekGlovacki-Bernardi, Z, A.Kovačec, M. Mihaljević...(2001) <i>Uvod u lingvistiku</i>. Zagreb:Školska knjigaRiđanović, Midhat (1985) <i>Jezik i njegova struktura</i>. Sarajevo:Svetlost
Literatura (dopunska i izborna): <ol style="list-style-type: none">F.de Saussure, (1969) <i>Opšta lingvistika</i>. Beograd:NolitGiro, P. (1975) <i>Semiologija</i>. Beograd:BGZJakobson, R. (1976) <i>Lingvistika i poetika</i>. Beograd:NolitRadovanović, M. (1979) <i>Sociolingvistika</i>. Beograd:BIGZ

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Teorija i metodologija proučavanja književnosti, FIL ORI 102
Semestar (semestri) i broj bodova: II semestar; 2 časa predavanja; ECTS 2
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezan
Cilj predmeta: Predmet <i>Teorija i metodologija proučavanja književnosti</i> namijenjen je studentima prve godine studija i ima za cilj upoznavanje sa osnovnim problemima, područjima, terminologijom i razvojem znanosti o književnosti od antike do danas.
Sadržaj predmeta: Upoznati studente sa osnovnim zadacima znanosti o književnosti, osnovnim pristupima i problemima povijesti književnosti, književne kritike i teorije književnosti. Obraditi osnovne teme iz područja stilistike, versifikacije, klasifikacije književnosti u pogledu vrsta i rodova i osnovne odlike pojedinih vrsta i rodova. Pored ovoga studenti će biti upoznati i sa osnovnim metodološkim smjerovima u proučavanju književnosti.
Uvjeti za upis predmeta: Nema uvjeta.
Način provjere znanja: Pismeni test sredinom semestra i završni pismeni i usmeni ispit krajem semestra.
Udžbenici:
<ul style="list-style-type: none">• Milivoj Solar, <i>Teorija književnosti</i>, Zagreb, 1984.
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Aristotel, <i>O pesničkoj umetnosti</i>, Beograd, 2000.2. Aristotel, <i>Retorika</i>, Beograd, 2000.3. Katnić – Bakaršić, Marina, <i>Stilistika</i>, Sarajevo, 2001.4. Lešić, Zdenko, <i>Teorija književnosti</i>, Sarajevo, 2005.5. Škreb, Zdenko / Stamać, Ante, <i>Uvod u književnost</i>, Zagreb, 1997.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Uvod u orijentalnu filologiju
Semestar (semestri) i broj bodova: III semestar; 2 časa; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (studente arapskog jezika i književnosti; turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) sa osnovnim karakteristikama i rezultatima svjetskih, evropskih i domaćih studija orijentalne filologije i prevodilaštva sa ovih jezika. Savladavanjem programskog sadržaja, studenti će se lakše kretati kroz studij navedenih jezikâ i književnosti i biti upućeni na kvalitetnu literaturu i prvorazredne izvore. Osim toga, cilj ovog predmeta je da studenti – u ranoj fazi studija – prepoznačaju i moguća područja svog budućeg radnog angažmana.
Sadržaj predmeta: Studentima se, u kratkim crtama (hronološkim redom), prezentiraju ciljevi, karakteristike i rezultati evropskih škola, univerziteta, akademija i instituta iz oblasti orijentalne filologije (arabistika, turkologija, iranistika, osmanistika). Posebna pažnja je usmjerena na karakteristike i rezultate ovih studija na području Bosne i Hercegovine i bivše Jugoslavije; na najznačajnije institucije (Orijentalni institut u Sarajevu, Odsjek za orijentalnu filologiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu i dr.), te na najznačajnije istraživače, njihova djela i rezultate njihovih istraživanja.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Esad Duraković i Fehim Nametak, "Književnost na orijentalnim jezicima" u: Bošnjačka književnost u književnoj kritici. Starija književnost. Privedili Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, "Alef", Sarajevo, 1998, str. 117 - 852.2. Orijentalni institut u Sarajevu 1950-2000, Orijentalni institut u Sarajevu, Sarajevo, 2000.3. Spomenica (1950-1980), Filozofski fakultet Univerziteta u Sarajevu, Sarajevo, 1980, str. 135 - 143.4. Amir Ljubović, "Doprinos akademika Nedima Filipovića razvoju Odsjeka za orientalistiku Filozofskog fakulteta u Sarajevu", Okrugli sto: Naučno djelo Nedima Filipovića, ANUBiH, Posebna izdanja – Knjiga CXII, Odjeljenje društvenih nauka – Knjiga 32, Sarajevo, 2000, str. 45 – 52.
Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Orijentalno-islamska civilizacija I
Semestar (semestri) i broj bodova: VII semestar; 2 časa; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (arapskog jezika i književnosti (turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) sa osnovnim elementima opće i kulturne historije Arapa, Traka i Iranaca preislamskog perioda.
Sadržaj predmeta:
<ol style="list-style-type: none">1. Kratak pregled historije semitskih naroda, država, kultura (mitologije, religije, umjetnosti, jezici i pisma ...), posebno Arapa, do pojave islama. Posebna pažnja se posvećuje Arablјanskom poluotoku kao "prapostojbini" semitskih naroda i historiji Arapa.2. Kratak pregled opće i kulturne historije iranskih naroda i država, od prvih historijskih spomenika (oko 1000. godine p.n.e.), do 651. godine i arapskih osvajanja. Posebna pažnja je usmjerena kulturno-civilizacijskim (jezičkim, književnim, naučnim, filozofskim, religijskim, umjetničkim i dr.) doprinosima drevne iranske tradicije orijentalno-islamskoj civilizaciji i svjetskoj..3. Kratak pregled historije turskih (turkijskih) naroda, njihovih država, tradicije i kulture (posebno jezika), od prvih historijskih spomenika do prihvatanja islama i uključenja u islamsku civilizaciju.
Preduvjeti za upis predmeta: izvršene sve obaveze iz trogodišnjeg studija
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Filip Hiti, <i>Istorija Arapa</i>, I.P. "Veselin Masleša", Sarajevo, 1967. (ili druga izdanja), str. 21 - 112.2. John Gray, <i>Mitologija Bliskog istoka</i>, "Otokar Keršovani", Opatija, 1987.3. Marko Višić, <i>Drevni zakonici Mezopotamije</i>, "Svetlost", Sarajevo, 1989.4. Bećir Džaka, <i>Historija perzijske književnost – od nastanka do kraja 15. vijeka</i>, Naučno istraživački institut "Ibn Sina", Sarajevo, 1997.
Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Orijentalno-islamska civilizacija II
Semestar (semestri) i broj bodova: VII semestar; 2 časa; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni + izborni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (arapskog jezika i književnosti; turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) i studente koji ovaj predmet odaberu kao izborni sa osnovnim elementima opće i kulturne historije Arapa, Traka i Iranaca od 610. godine i početka Objave, do 1258. godine (pada Bagdada).
Sadržaj predmeta:
<ul style="list-style-type: none">• Islam (a. kao nova monoteistička religija; b. oblik arapske samorealizacije; c. temelj političkog zajedništva i d. kao nova svjetska civilizacija); Muhamed a.s. – Božiji poslanik i državnik• Arapska (islamska) država – halifat (kratak historijski pregled; stanovništvo; organizacija vlasti i uređenje države; međunarodni položaj; privreda, svojinski odnosi i poreski sistemi dr.);• Obrazovanje; razvoj znanosti i filozofije; vjerovanje i sekte u islamu; šiizam kao osnov političkog, teološkog i filozofskog učenja i materijalna i duhovna kultura uopće. Posebno se markiraju pojedinačni doprinosi Arapa, Iranaca i Turaka (Seldžuka) orijentalno-islamskoj civilizaciji.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udjbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Filip Hiti, Istorija Arapa, I.P. "Veselin Masleša", Sarajevo, 1967. (ili druga izdanja), str. 114 – 438.2. Kur'an s prijevodom na bosanski jezik. Preveo s arapskog jezika Esad Duraković. Svjetlost, Sarajevo, 2004. (Ili neko drugo izdanja sa arapskim tekstom i prijevodom.)3. Sveti islam. Vjera – Narodi – Kultura. Priredio: Bernard Lewis, "Jugoslovenska revija" i "Vuk Karadžić", Beograd, 1979.4. Nerkez Smailagić, Klasična kultura islama, sv. I i II, Zagreb, 1976-77.
Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Orijentalno-islamska civilizacija III
Semestar (semestri) i broj bodova: VIII semestar; 2 časa; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju (arapskog jezika i književnosti; turskog jezika i književnosti i perzijskog jezika i književnosti) sa historijom orijentalno-islamske civilizacije od 1258. godine do početka XX stoljeća. U središtu pažnje su one države i narodi čiji se jezici i književnosti izučavaju na našem odsjeku (arapski, turski i perzijski), a koji su, u najbitnijem, obilježile kulturnu povijest islama ovog perioda.
Sadržaj predmeta: Period vladavine Mongola (Ihanidi 1258. – 1370. i Timurida 1370/1380. – 1501.); Osmansko carstvo (1301/02. – 1923.); vladavina dinastije Safavida (1501. – 1736.) i postsafavidski period u Iranu (1736. – 1921.). Prateći hronološki red, za svaki period se daje kratak historijski pregled; teritorij i struktura stanovništva; državno i društveno uređenje; privreda, političke prilike; religijska misao i kretanja unutar islama (posebno: sunizam, šiijam i drugi pravci, islamski misticizam – tasawwuf i derviški redovi); obrazovni sistem; doprinosi znanosti, filozofiji, likovnoj umjetnosti i arhitekturi i književnosti; ukazuje na najznačajnije ličnosti i njihova djela; islamske institucije i sl.).
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Filip Hiti, Istorija Arapa, I.P. "Veselin Masleša", Sarajevo, 1967. (ili druga izdanja).2. Sveti islam. Vjera – Narodi – Kultura. Priredio: Bernard Lewis, "Jugoslovenska revija" i "Vuk Karadžić", Beograd, 1979.3. Halil Inaldžik, Osmansko carstvo. Klasično doba 1300 – 1600. Srpska književna zadruga, Beograd, 1974. (ili drugo izdanje).4. Historija Osmanske države i civilizacije. Priredio: Ekmeleddin İhsanoğlu, Sarajevo, 2004.5. Bećir Džaka, Historija perzijske književnost – od nastanka do kraja 15. vijeka, Naučno istraživački institut "Ibn Sina", Sarajevo, 1997.
Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Baština Bošnjaka na orijentalnim jezicima
Semestar (semestri) i broj bodova: X semestar; 2 časa; 4 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Upoznati studente Odsjeka za orijentalnu filologiju sa stvaralaštvom Bošnjaka na orijentalnim jezicima (arapskom turskom i perzijskom) koje je nastajalo u periodu između kraja 15. i kraja 19. stoljeća.
Sadržaj predmeta: U uvodnim predavanjima se ukazuje na osnovne karakteristike prozognog i poetskog stvaralaštva Bošnjaka na orijentalnim jezicima, njegove forme i sadržaje (naučne oblasti, vjerske discipline i lijepa književnost), te mjesto ovog stvaralaštva unutar osmanske i orijentalno-islamske civilizacije uopće. Nakon toga se predstavljaju najmarkantnije ličnosti (biobibliografski) i najznačajnija djela, vrednujući ih i unutar islamske tradicije i unutar kulturne historije Bosne i Hercegovine.
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Udžbenici:
Literatura:
<ol style="list-style-type: none">1. Amir Ljubović i Sulejman Grozdanić, Prozna književnost Bosne i hercegovine na orijentalnim jezicima, Orientalni institut u Sarajevu, Posebna izdanja XVII, Sarajevo, 1995.2. Fehim Nametak, Divanska književnost Bošnjaka, Orientalni institut u Sarajevu, Posebna izdanja XXI, Sarajevo, 1997.3. Esad Duraković i Fehim Nametak, "Književnost na orijentalnim jezicima" u: Bošnjačka književnost u književnoj kritici. Starija književnost. Priredili Enes i Esad Duraković i Fehim Nametak, "Alef", Sarajevo, 1998, str. 117 - 852.
Obavezna i šira literatura se inovira svake godine, o čemu se studenti informiraju na početku semestra.

FILOZOFSKI FAKULTET U SARAJEVU

ODSJEK ZA ORIJENTALNU FILOLOGIJU

Naziv predmeta i šifra: Metodologija i tehnika naučnog rada
Semestar (semestri) i broj bodova: IX semestar; 1 p. + 1 v. ; 2 ECTS
Trajanje: 1 semestar
Tip kolegija: predavanja + vježbe
Status predmeta: obavezni
Cilj predmeta: Cilj predmeta je upoznati studente sa osnovama tehnike naučnog rada i metodama istraživanja u filološkim i književno-historijskim disciplinama, te sa bazama izvora, titerature i drugih podataka relevantnih za istraživanja u oblasti u orientalne filologije. Predmet će olakšati studentima istraživanje i pisanje završnog – magistarskog rada.
Sadržaj predmeta: Predmet odgovara na pitanja: <ul style="list-style-type: none">• Šta se podrazumijeva pod magistarskim radom i šta je cilj tog rada?• Kako izabrati temu i kojeg tipa?• Kako sačiniti plan i sadržaj rada i šta treba da sadrži elaborat (prijedlog) magistarskog rada kojeg kandidat podnosi?• Koji su to postupci naučnog istraživanja i koji postupak primjeniti?• Kako definirati problem (hipotezu, istraživačka pitanja)?• Kako prikupiti građu i koje su baze izvora i literature?• Kako formirati naučnu aparaturu (bibliografiju, podnožne napomene...)?• Kako pisati rad?
Preduvjeti za upis predmeta: nema
Način provjere znanja: kontinuirano tokom semestra; završna provjera: pismeno i usmeno
Literatura: <ol style="list-style-type: none">1. Eko, Umberto, Kako se piše diplomska rad (= Eco, Umberto, Come fare una Tesi di Laurea, s talijanskog prevela Mirjana Đukić-Vlahović), Narodna knjiga/Alfa, Beograd, 2000., 144 str.2. Filipović, Muhamed, Metodologija znanosti i znanstvenog rada – uvodna predavanja za postdiplomce svih struka, Svjetlost, Sarajevo, 2004., 139 str.3. Silobrčić, Vlatko, Kako sastaviti, objaviti i ocijeniti znanstveno djelo, II dopunjeno izdanje, Medicinska naklada, Zagreb, 1994., 216 str.4. Šamić, dr. Midhat, Kako nastaje naučno djelo – uvođenje u metodologiju i tehniku naučnoistraživačkog rada – opći pristup, deveto izdanje, IP "Svjetlost", Sarajevo, 2003., 181. str.